ד' סיון תשל"ט, 30.5.79 מספר 2178 88 עמודים שנה 43 המחיר: 20.00 ל"י (כולל מ.ע.מ.)

העולם הזה

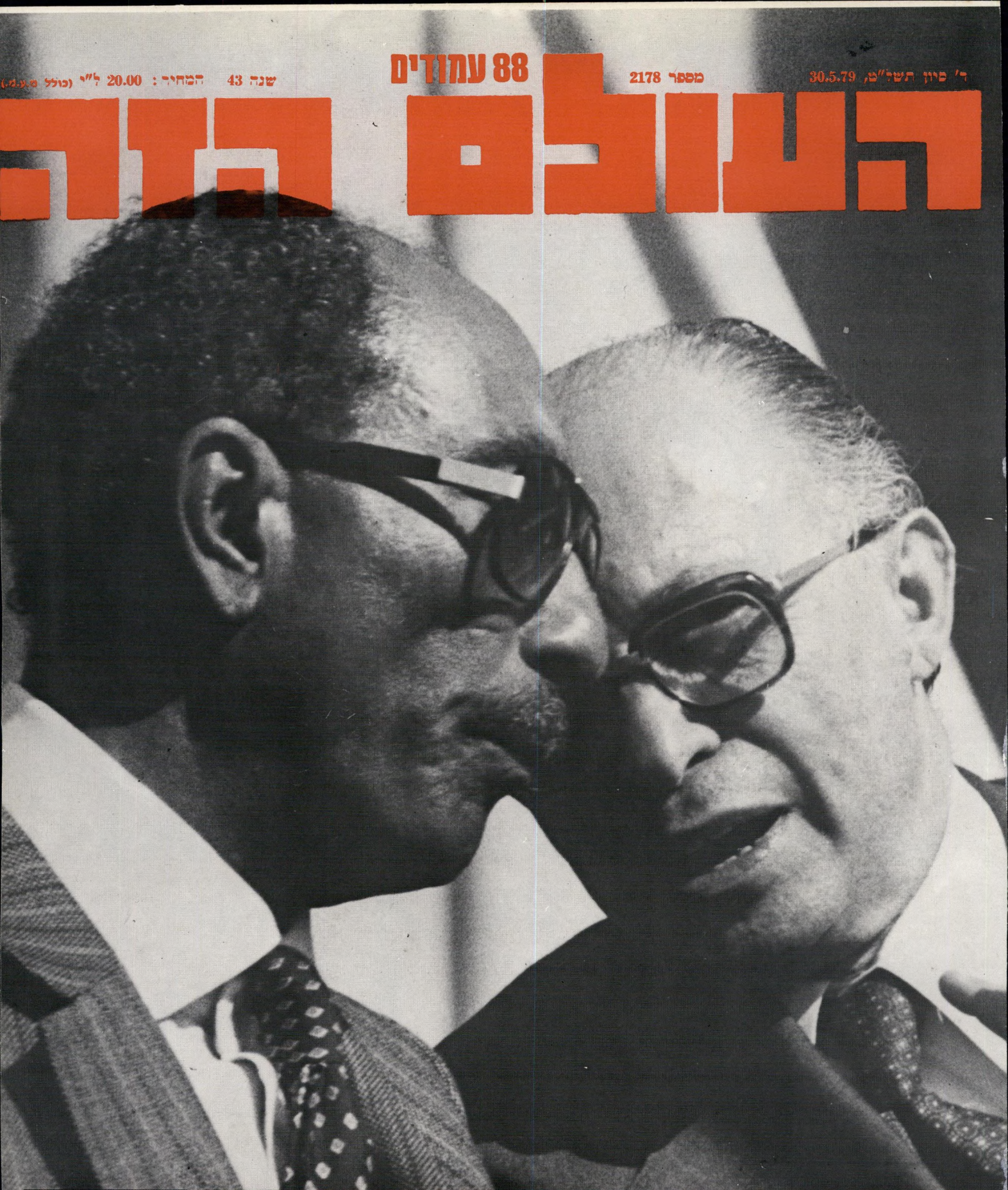

הביקור

BRAUN STANDARD

מכונת הגילוח שכדאי לפגוש פנים אל פנים

ב-1,185* ל"י בלבד

ראש גילוח צר

מבטיח גילוח קרוב, גם במקומות שלמכונות אחרות קשה להגיע, כמו החריץ בסנטר או מתחת לאף. בזמן גילוח קצר ביותר מלטפת מכונת הגילוח סטנדרט את פניך, ומשאירה אותם נקיים וחלקים למגע.
מפסק מרכזי נוח להפעלה נותן לך אפשרות ל־3 מצבים: גילוח, גילוח לשיער ארוך ונקודת עצירה.

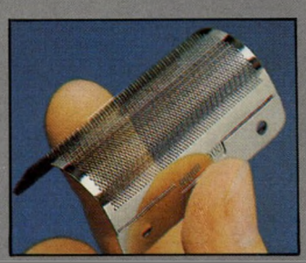

רשת מצופה בפלטינה

שיטת הרשת של בראון מונעת גרוי העור ואינה נותנת לאף שערה לחמוק. שיטה זו בלעדית לבראון.
לסטנדרט סכין מיוחד לשיער ארוך, מיוחד לעיצוב הזקן והפיאות.

עיצוב דק ואלגנטי

מאפשר לך שמוש נוח ואחיזה נעימה בכף היד. לבחירתך שני צבעים: כחול כהה ואפור בהיר.

BRAUN
מס. 1 באירופה.

בחר לך אחת מ־3 סוגי מכונות הגילוח של בראון: סטנדרט, קומפקט ומיקרון — הפועלות על חשמל.
ספרינט — על סוללות, אינטרסיטי ואינטרקונטיננטל — הנטענות — ועשה אותה מס' 1 גם אצלך, בוקר בוקר.

*המחיר נכון להיום ואינו כולל מס ערך מוסף.

מפיצים בלעדיים של מוצרי בראון בישראל — דל־תה — מוצרי איכות חשמליים בע"מ, רח' ה' באייר (ככר המדינה) 40, תל־אביב, טל: 252386, 252385, להשיג ברשתות השיווק — שקם, המשביר לצרכן
כל בו שלום ובחנויות החשמל המובחרות. תחנות שרות: תל־אביב: דל־תה מוצרי איכות חשמליים בע"מ, רח' ה' באייר (ככר המדינה) 40. רובין, רח' יסוד המעלה 6; אליאס, רח' העליה 20.
ירושלים: קאליש, רח' בן הלל 5. חיפה: בן קיקי (מיקס), רח' עמק הזיתים 17. נתניה: בר־מנחם, רח' שטמפפר 15.

זה היה העולם הזה שהיה

לפני 25 שנה

גיליון „העולם הזה", שראה אור השבוע לפני 25 שנה בדיוק, הקדיש כתבת־תחקיר לנושא העישון, תחת הכותרת „העישון: תענוג שכיפו מוות?" כתבה אחרת, שנשאה את הכותרת „הדרוזים של צה"ל", סיקרה את חגיגות יחידת המיעוטים ואת תרומתם של הדרוזים לצה"ל ולמדינה.

כתבה מצולמת הוקדשה לג'מכורי של תנועת הצופים בישראל, שבו השתתפו לראשונה צופים יהודים וערבים. תחת הכותרת „הדמעות זלגו מעיני" פורסם סיפורה של אהובה קראוס, שוכתה במדליית־זהב בקפיצה לגובה, במשחקי אסיה שנערכו במאנילה, בירת הפיליפינים.

בשער הגיליון: ספורטאית אהובה קראוס.

מאבק גלוי בין היועץ המישפטי לממשלה, חיים כהן,

לבין חבר הכנסת שלמה לורנץ* ✶ בנו של סנה בלש

השבוע לפני 25 שנה נזדעזעה המדינה, כאשר נודע כי חבר־כנסת נתפס בקלקלתו, וכי היועץ המישפטי דרש להסיר את חסינותו על מנת להעמידו לדין. אולם חיש מהר הופיעה סברה נוגדת, שהטילה אור חדש על הפרשה המזוהמת. „העולם הזה" פנה, כדרכו, ישר אל בעל הדבר, חבר־הכנסת מטעם אגודת־ישראל שלמה לורנץ, יליד הונגריה בן 36. להלן קטעים מתוך הראיון:

● מר לורנץ, האם היה אי־פעם עניין אישי בינך לבין היועץ המישפטי, מר חיים כהן?

כן, הרומן התחיל בג'למי**. מר חיים כהן היה הממציא, המחדש של החוק האנגלי, סעיף 111 המפורסם, והושיב אנשים במאסר בלי האשמה מייוחדת.

● הוא אסר גם אותך?

כן, הואשמתי אז כטיטוריסט מיספר 1, שרצה להפציץ את הכנסת. הייתי זה שגילה את כל הפרשה המחפירה, גינה את השימוש בחוק האנגלי הבלתי מוסרי*** ואת התנהגותם הפראית של השוטרים ב־ג'למי.

● ואתה חושב שיש קשר בין הפרשה ההיא ובין מה שקרה לך שבוע?

* במיסגרת ההסכם הקואליציוני, הנו־כחי מכהן ח"כ לורנץ כיושב־ראש ועדת הכספים של הכנסת.

** המדובר במחתרת דתית קיצונית, שמישפטה נערך בבית המעצר בג'למי, בראשית שנות ה־50.

*** החוק הבריטי הנ"ל משמש עדיין במדינת ישראל, לרוב למעצר אדמינים־טרטיבי של ערבים.

איני יודע בדיוק. איני מנחש מחשבות. אבל בכל אופן הייתי דרוך משך כל שלוש השנים, חשבתי שהסיבוב השני בוא יבוא, במוקדם או במאוחר.

● האם היית יכול להגיד בכמה מילים בכמה הואשמת.

הגיעו אלי הסעיפים היבשים של ההאש־מה, אבל עוד לא הנימוקים, על מה זה מתבסס. למשל, עיקר האשמה מסתובב מסביב לצ'ק על־סך 3000 דולאר שקי־בלתי מתייר אמריקאי בארץ, ושכאילו לא החלפתי אותו באופן רשמי בבנק. אבל מכיוון שהצ'ק הוחלף כדין, והקבלות הרש־מיות נמצאות תחת ידי, קשה לי להבין על מה מסתמך היועץ המישפטי. אחת משתיים, לפי דעתי: או שהיועץ המיש־פטי באמת אינו יודע שהצ'ק הזה הוח־לף בהתאם לחוק, עוד לפני כחודש ימים, ואז הדבר הזה מראה פזיזות וחוסר־אח־ריות מצידו, או שהוא כן יודע, ואז לצע־רי אהיה מוכרח לקבוע שאכן ישנו כאן עניין של שיניאה ונקמה פוליטית.

● עבור מי קיבלת את הצ'ק?

עבור אישים שונים ומטרות שונות. בין השאר, בשביל יהודי אחד שהוא קרוב־רחוק של הנדבן, למטרת שיכון.

● כמה זמן היה הצ'ק בידך?

הוא היה בידי כ־14 יום, אבל מייד, ביום קבלתו, התקשרתי עם בנק מוסמך והתעניינתי באופן מסירתו של הצ'ק.

● איך ומתי שמעת בפעם הרא־שונה שמתנהלת נגדך פעולה?

אחרי כ־14 יום בא אלי סמל־מישטרה והודיעני שהוא מצטער, אך קיבל תלונה שכאילו מכרתי את הצ'ק הנידון באופן בלתי־רשמי. הוא הביע את רצונו לח־קור אותי בעניין זה. לא הייתי מוכן להי־חקר. ראיתי בזה פגיעה בכבודי ללא שום יסוד. הבעתי את השקפתי לסמל המישטרה ושאלתיו אם היה מרשה לעצ־מו, או שמפקדיו היו נותנים לו פקודה, לחקור בצורה זו חבר־כנסת אחר אחרי זמן כה מעט של 14 יום, ובמייוחד כש־המדובר בבן־אדם שהוא נשוא ציבורי ושיש איר איזה ספקות בליבו. שמא יש משהו בתלונה, שאלתיו אם זה יספק אותו ואם זה יוכיח את הבדותה, באם אוציא לו את הצ'ק ואראה לו שהוא נמצא תחת ידי. פירוש הדבר שלא נמכר. הוא אמר לי שהוכחה יותר מעולה מזו באמת לא יכולה להיות. הראיתי לו אותו.

● מאז הפנייה של הסמל לא שמעת עוד העניין שום דבר?

לא. אחרי הצטדקותו, לא היה לי שום ספק שהעניין ניגמר. עד כמה שלא חשש־תי, ואולי הייתי תמים יותר מדי בעניין זה, מראה העובדה שאחרי פנייתו של ה־סמל לא הזדרזתי ולא רצתי לבנק, אלא עשיתי את העבודה הזאת אחרי שהכנסת גמרה את עבודתה, סיימה את המושב שלה ויצאה לפגרה. דהיינו, שבועיים אחרי פניית הסמל אלי. אם אדם חושב שחושדים בו, שתפסו אותו, הוא רץ.

● ואיך שמעת לראשונה שהיו־עץ המישפטי פועל נגדך?

ביום החמישי בערב, בשמונה וחצי, קי־בלתי את מיכתבו של היועץ המישפטי. אומנם קיבלתי בבוקר הזמנה רגילה לוועד־דת הכנסת, שאני חבר בה, ועל סדר היום היה רשום „ביטול חסינותו של אחד מחברי־הכנסת", אבל כמובן לא היה יכול לעלות על דעתי שהדבר מכוון נגדי.

● אתה לא הואשמת אף פעם כאישום רשמי בעניין זה?

לא. לא חתמתי על שום פרוטוקול, ולא מסרתי שום עדות, דבר שגם לא הייתי מחוייב לעשותו כחבר־הכנסת.

● מה תהיה עמדתך בעניין החסינות?

אעמוד על זכותי ואלחם נגד ביטול החסינות, היות שאני רואה את הדבר כ־

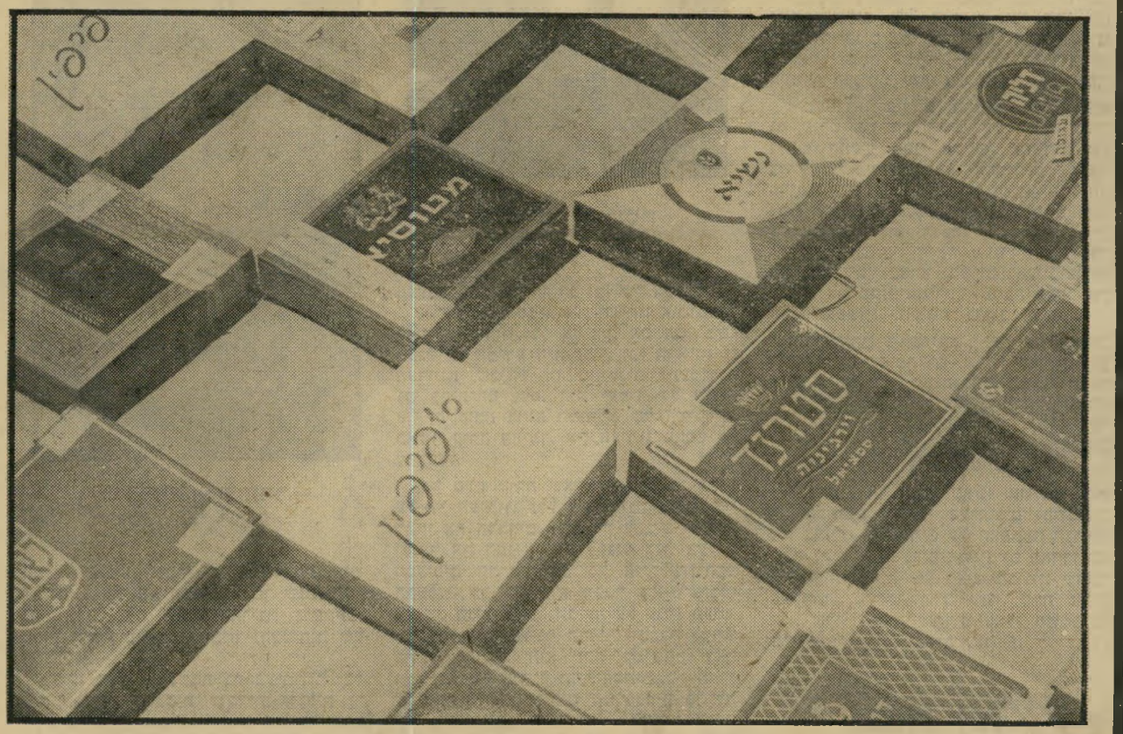

הסיגריות של שנת 1954

לפני 25 שנה עישן נו תושבי ישראל 2,018,663,000 סיגריות, 517,000 סיגרים, 4,806 ק"ג טבק מיקטרת. עבור התענוג הזה הם שילמו 26,000,000 לירות, שהזדרימו 9,714,293 לירות לקופה המדולדלת של המדינה. לסיגריות של 54', הוחלפו השמות וגם הקופסאות קיבלו עיצוב חדש.

„העולם הזה" 866
תאריך: 27.5.54

פוגע ומעליב, למרות שאין לי, כמובן, שום סיבה אחרת לא לרצות לברר את הדבר במישפט רגיל. לדוגמה, לפני כמה שבו־עות, כאשר התקפתי את תנובה ותנובה פנתה אלי וביקשה שאוותר על חסינותי בקשר למכירת חלב רזה מדי, ובקשר ל־שפיכת חלב לביוב, כדי שיהיה באפ־שרותה להגיש נגדי מישפט, עניתי מייד, דרך כל העיתונים, שאני מוכן לוותר על חסינותי. למרות שמישפט כזה היה כמובן רציני ביותר, בהשוואה להאשמותיו ה־מגוחכות של היועץ המישפטי, אשר ב־מיקרה הכי טוב (בשבילו) הן פורמאליות גרידא...

הווי

קריאת הגבר

בתל־אביב, רצה נהג לנצל את העובדה שבארץ הופיעו שפע של תיירות עשי־רות, פירסם מודעה במעריב: נהג בעל הופעה גברית מחפש עבודה מתאימה.

קלי־טת־עליה

בצפת, פנה עולה־חדש שהגיע מחיפה אל צעירה מעולי־הונגריה, שלא הבדילה בין האותיות חי"ת ועי"ן, ושאל למקומו של בית־העולים. הוא נשלח על־ידה לבית־החולים, ונתקבל שם ללא כל בדיקה, ועמד על הטעות רק כאשר נשאל מתי ברצונו לעבור את הניתוח.

S.O.S.

ביפו, השתמש בעל בית־בושת, שהיה בימי מילחמת־העולם אתת בצי הבריטי, בניסיון הצבאי שרכש לו, והפעיל מסביב למוסדו רשת פנסי איתות כאמצעי אז־הרה יעיל מפני פשיטה מישטרתית.

רק לשימוש פנימי

בתל־אביב, הבעירו כמה ילדים מדורת ל"ג בעומר במיגרש ריק, ולא הסתפקו בה, ורצו להבעיר גם מיבנה־עץ שניצב באותו מיגרש. הם נוכחו לוועתם לדעת, שהמיבנה היה בית־שימוש שבעליו נמצא בתוכו.

אנשים

● כששקל **אפרים סנה**, בנו בן ה־תשע וחצי של מנהיג מיפלגת השמאל, את דרכו בחיים, החליט לא להיות רופא. הסי־בה: אביו, **משה סנה**, הוא רופא־עצ־בים, אמו רופאת ילדים ואחותו תמרה מתעתדת להיות רופאה גם היא. האפ־שרויות אותן שוקל אפרים כעת: כדור־רגלן מקצועי, מהנדס או בלש.

● המקשר הימני של נבחרת ישראל בכדורגל, **יוסף גולדשטיין** יצא לדרום־אפריקה למיבצע חשוב: להתחתן עם בת מיליונר יהודי, אותה פגש בין 11 המיש־חקים שהנבחרת ערכה בדרום־אפריקה.

● כדורגלן אחר, חבר ניבחרת כסית ומנהל התיאטרון הקאמרי, **יוסף מיזוא**, לא ביזבז את זמנו בנסיעותיו באירופה. במיכתב לחברו לקבוצה, נהג התיאטרון הקאמרי, **אברהם** (פשנל) **דשא**, אחרי פגישה עם מקשרה השמאלי המזהיר של ניבחרת הסלא ההונגרית, **פרנץ פושש־קאש**: „דיברתי איתו. הוא מסכים לשחק מקשר ימני אם אני אשחק חלוץ מרכזי. אז תחליטו מהר, פושקאש מאד עסוק."

„העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תל־אביב, רחוב גורדון 3, טלפון 03־243386. תא־דואר 136 • מען מברקי: „עולמפרס" • מודפס ב„הדפוס החדש" בע"מ, תל־אביב, רח' בן־אבי־גדור • הפצה „גד" בע"מ • גיוסות: צינקוגרפיה „כספי" בע"מ • העורך הראשי: אורי אבנרי • העורך: אלי תבור • עורך תכנית: יוסי שנון • עורכת כיתוב: ענת ישראלי • צלמי־

קוראים כתבים

אנשים רבים מפהקים, ברגע שהם שומעים את המילה „כלכלה". היא מעלה לנגד עיניהם עולם של מיספרים יבשים, פסוקים שאי־אפשר להבין אותם, נוסחות משעממות.

תגובה זו מוזרה, לכאורה. שהרי ענייני הכלכלה הם חלק חשוב ביותר בחייו של אדם. כל אדם יודע מה זה שכר, רווח, מיסים, ברוטו, נטו. חלק גדול ממחשבותיו, ומה לעשות בו כשישנו. כל זהו „כלכלה".

אך ברגע שהדברים נכתבים בצורה מיקצועית, תחת הכותרת „כלכלה", הם מאבדים איכשהו את העניין. אדם המוכן לעלות על הבאריקדות כדי לקבל תוספת־שכר או תוספת־יוקר, לא יסכים בשום מחיר שבעולם לקרוא מאמר כלכלי על השכר ותוספת־היוקר.

כל עורך־עיתון יודע זאת. לכן נחשב המדור הכלכלי בכל עיתון כמדור ש־מתוץ־לתחום לציבור־הקוראים הרחב, והמיועד כולו לציבור קטן ומיוחד.

טאנק ותוספת־יוקר

משום־כך, אולי עדיין לא ידוע לכל קוראי העולם הזה כי מעל עמודי עיתון זה מתפרסמת מזה כמה שבועות סידרת־מאמרים שיש לה חשיבות רבה לגבי המתרחש בארץ.

העולם הזה **הוא** שבועון־חדשות. תפקידו העיקרי הוא לתאר ולפרש את ה־מתרחש. הוא מספר על אירועים אקטואליים, ומשתדל לשבץ אותם במיסגרת רחבה יותר, כדי שתובן מלוא משמעותם. בניגוד לשיטת העיתונות היומית (שהוגדרה, פעם, כשיטה של „דבר ארור אחד אחרי השני") זוהי שיטה של „זיווח פרשני".

אך מדי פעם מתפרסמים בהעולם הזה דברים החורגים בהרבה ממיסגרת זו, והיוצרים תיאוריה חדשה לגמרי בשטח מיקצועי זה או אחר. כזאת היתה סידרת־הכתבות האחרונה של בנימין עמידרור, שהרסה עולם שלם של מושגים מקובלים בצה"ל, ושיצרה תבנית חדשה לגמרי של מחשבה צבאית. אין מיקצוען צבאי חשוב בארץ שלא הושפע, במידה זו או אחרת, על־ידי סידרת־כתבות זו.

כזאת היא גם סידרת־המאמרים של אסתר אלכסנדר.

מבחינות רבות, זוהי סידרה מהפכנית, לא רק בארץ, אלא בממדים בינלאומיים. אין היא מפרשת בצורה חדשה את ה־אירועים הכלכליים, על פי המושגים ה־מקובלים. היא הורסת את המושגים ה־מקובלים עצמם, ויוצרת עולם חדש של מושגים. לא יכול להיות כלכלן חשוב במדינה, שלא יצטרך לבדוק מחדש את המוסכמיות המקובלות עליו, לאור דבריה המהפכניים של כלכלנית צעירה זו.

כמה מן הטענות של אלכסנדר כבר נתקבלו, כך נדמה, על־ידי מכווני המדיניות הממשלתית, כפי שיסתבר לך אם תקרא את מאמרה בגליון זה. אך זוהי רק ההתחלה.

אני כותב את הדברים כדי לשכנע אותך לאזור עוז ולקרוא את דבריה של אסתר אלכסנדר. אם תעשה את המאמץ, תיווכח, לפתע לדעת כי המיקצוע הכלכלי אינו עולם־סתרים, אשר רק ליחידי־סגולה, היודעים את שפת ההוקוס־פוקוס, יש כניסה אליו. בכלכלה, כמו בתורת הלחימה, כמו בחיים המדיניים, הדברים העיקריים הם פשוטים למדי, ואפשר להבין אותם בנקל, אם אין עוטפים אותם בסלאנג מיקצועי מסובך. כל אדם אינטליגנטי יכול לתפוס אותם, אחרי שיתגבר על מחסום־הפחד האינטלקטואלי.

ובניגוד לבעייה הפלסטינית ולתיפעול של אוגדת־שריון, זה נוגע לחייך היומיומיים: לשכר שאתה מקבל ולתקציב מישפחתך.

כן, להתנצל

איש אחר שישינה את המושגים ב־מיקצוע חשוב הוא ראלף ניידר, אמריקאי ממוצא סורי, שחולל מהפכה במחשבה על תאונות־דרכים. הוא קבע שאין להס־תפק במאמץ למנוע תאונות־דרכים, ויש לדאוג לכך שאם מתרחשת תאונה, שלא תהיה קטלנית. כלומר: מכיוון שאי־

כלכלנית אלכסנדר
כלכלה בלי דמעות

אפשר למנוע לגמרי תאונות־דרכים, יש לבנות מראש את המכוניות כך שגם תאונה חמורה לא תביא להריגת יושביהן. מכאן החלה מהפכה באביזרי־הבטיחות של המכונית.

בעייה מעין זו קיימת גם בעיתונות. כל עיתון עוסק ברבבות עובדות גדולות ו־קטנות, וככל שישקוד עיתון על מהימנות עבודתו, אי־אפשר למנוע מישגים וטעויות, הפוגעים בבני־אדם.

יש אלף סיבות הגורמות לטעויות כאלה — החל בהערכה מוטעית של מידע נכון, וכלה בהעלמת מידע מצד זה או אחר. עיתון תלוי במקורות־המידע שלו, ולא תמיד ניתן לבדוק בדיקה של 100% את המידע שסופק. לפעמים מושפע כתב מן הדיעה שגיבש לעצמו בראשית החקירה, ודבק בה גם כאשר לכאורה נודעות לו עובדות הסותרות אותה. לעיתים קרובות מנסה מישהו להטעות את העיתון בזדון. לפעמים מתגלה שפלוני משקר בפרט אחד, ועל כן נוטה העיתון להאמין שהוא משקר גם כשהוא דובר האמת. וכן הלאה וכן הלאה.

השאלה היא: מה לעשות כאשר נתברר כי מידע, שפורסם בעיתון, לא היה נכון, או שהיה מוטעה נחלקו?

יש עיתונים המתייחסים אל המילה „התנצלות" כאל מילה גסה, והמוכנים ל־התפטל ממש כדי שלא לבטא מילה זו. כך נולדים מושגים כמו „ההדהה", „מידע נוסף" וכו'.

מעולם לא דגלתי בשיטה זו. לדעתי, עיתון חייב להתנצל במילים ברורות ו־פשוטות, כאשר מסתבר לו כי טעה.

יש הסבורים כי פירסום התנצלויות פוגע באמינות העיתון. דעתי היתה תמיד הפוכה. כאשר יודע הקורא כי העיתון מוכן להתנצל, מרצון ובלי הסתייגות, כאשר הוא משוכנע שטעה, מוסיף הדבר אמינות למידע המתפרסם בעיתון. שהרי אם מודה העיתון שהוא טעה ב־0.001% של המידע שפירסם, משמע שהוא עומד על כך ש־99.999% של המידע שלו נכון. גם אם בפרשה כלשהי התנצל העיתון על פירסום פרטים מסויימים, יכול הקורא לסמוך על כך ששאר פרטי הפרשה הם נכונים. וגם לזה יש חשיבות.

אין צורך בהגשת מישפט כדי לשכנע את העולם הזה להתנצל, כאשר יש צורך בכך. אם פלוני מערער על מידע שפורסם לגביו, הוא יכול לשכנע אותנו בצידקתו. הגשת מישפט אינה מוסיפה, ואולי אף גורעת, כי היא נועדה, לרוב, לעשות רושם על ציבור תמים, ולהפגין את הביטחון־העצמי (האמיתי או הכוזב) של המגיש.

פרקליטה סירוטה
מישפט בלי דמעות

עירעור כזה מביא את העיתון אוטומטית לבדיקה חוזרת של המידע. אם הוא משתכנע כי המידע היה נכון, וכי הראיות והעדויות שבידיו הן מהימנות ותעמודנה גם בבית־המישפט, הוא יעמוד על דעתו. כך זה קורה ברוב המוחלט של המיקרים. כאשר קורה ההיפך, אין העיתון מחסס מ־להתנצל.

מדי פעם קורה שאדם, הטוען כי נפגע על־ידי העיתון, כלל אינו פונה אלינו כדי לתקן את הדברים, אלא רץ להגיש מישפט ולנצל את העניין כדי לפגוע בנו, בעזרת הסעיפים הדראקוניים של חוק־לשון־הרע הקטלני. כך קרה לא מכבר שאיש־ציבור מסויים הגיש נגדנו תביעה על עניין פעוט, מבלי לפנות אלינו תחילה ומבלי לבקש בירור ותיקון. הוא זכה במישפט, ואף תבע להכניס אותנו לבית־הסוהר. רק אחרי שנגמרו כל ההתלוכים המישפטים נתגלה לנו, לאחרונה, כי עדותו במישפט היתה עדות־שקר — ועתה אנו שוקלים כיצד להמשיך בעניין.

למרבה המזל, זהו מיקרה נדיר.

דוגמה טובה (או רעה) למה שעלול להתרחש תוך כדי ניסוח כתבה ניתנה לפני שבועיים, כאשר דיווח שבועון זה על עירעורו של ח"כ (עדיין) שמואל רכטמן.

בעת העירעור אירעה תקרית בבית־המישפט העליון. טיעונו של הסניגור, עו־רך־הדין מיכאל כספי, פגע בפרקליטת מחוז תל־אביב שרה סירוטה, וזו הגיבה בחריפות רבה. חריפות זו עוררה, מצידה, את מורת־רוחו של השופט משה לנדוי, שנזף בפרקליטה, וזו הגיבה בפסוק שלא נקלט באוזני הנוכחים. היו גם שסברו כי הפרקליטה פרצה בדמעות, מרוב התרגשות.

בעת התקרית לא נכחו הכתבים באולם, והעולם הזה חיבר את התיאור על פי סיפוריהם של כמה מהנוכחים. הוא גם שאל, כמובן, את שרה סירוטה עצמה. אך זו סירבה להגיב, ובייחוד סירבה להגיד מה הפליטה לעבר השופט בשיא ההתרגשות. כך נוצר הרושם כאילו אמרה דברים חמורים — אף שהסתבר, לאחר מכן, ש־דבריה היו מתונים למדי, ובהחלט היו ראויים לציטוט.

בעת כתיבת הדברים, השתברבבו כמה ביטויים מוגזמים מאד, שחרגו בהרבה מן התקרית עצמה. ביטויים אלה היו בלתי־מוצדקים בהחלט. כאשר קרא אותם הכותב לאחר מכן, התפלא בעצמו כיצד כתב אותם. התרגשותה הטבעית של הפרקליטה, כאשר נגנפה על־ידי השופט, תוארה בדרך ההפרזה, שאין לה מקום בדיווח אחראי.

הדבר מצער כפליים, מפני שנפגעה מכך פרקליטה שהעולם הזה עצמו תיאר לא פעם את פעולתה בהערכה ובאהדה. שרה סירוטה היא סמל חי להצלחתן של נשים לחדור, להתחרות ולהצליח במיקצוע ש־היה, עוד לפני דור, מיקצוע גברי מובהק. הופעתה הנאה והתנהגותה התרבותית צוריינו מעל עמודי שבועון זה פעמים רבות.

האם במיקרה כזה צריכים להתנצל? בהחלט כן. לדעתי, זהו דבר מובן מאליו.

סקופ עולמי

האם יכול שבועון ישראלי להשיג סקופ עולמי, בעניין הנוגע לעולם כולו? האם הוא יכול להצליח במקום שבו נכשלו שרותי־המודיעין של מדינות ומעצמות? בהחלט כן.

לפני ששה חודשים פירסם העולם הזה (2155) כתבת־שער, שהיתה כה חורגת מכל הידוע והמקובל, עד כי עוררה פליאה, ואף זילזול. תחת הכותרת „המיבצע הסודי" והכובב „סקופ" הודענו כי סעודיה תתייצב בראש המאבק נגד מצריים ואנוור אל־סאדאת, וכי תכריז עליהם מילחמת־חורמה.

באותו זמן היה מקובל — גם על ממשלות ארצות־הברית וישראל — כי סעודיה תומכת מאחרי הקלעים במצריים ובייוזמת־השלום של הנשיא, וכי היא רק מעמידה פנים של מסתייגת. הכל האמינו כי אחרי כמה שבועות תוותר סעודיה על העמדת־הפנים, ותתייצב לימין מצריים.

העולם הזה פירסם אז דיווח הפוך. הוא גם פירט את השיקולים של ראשי סעודיה: החשש מפני התקפה אפשרית של צה"ל על שדות־הנפט הסעודיים, אחרי פרישת מצריים מן הזירה הצבאית, ופחד מפני התגברות הקיצוניות בעולם הערבי, בעיקבות השלום הנפרד הישראלי־מצרי.

יתכן שהכתבה היתה מעוררת תשומת־לב רבה יותר בארץ ובעולם, אילו יכולתי לגלות את מקור־המידע. למרבה הצער אין הדבר אפשרי לחלוטין בשלב הנוכחי.

מוסד־הביון האמריקאי, יחד עם עמיתיו הישראליים, מופתעים עתה לחלוטין מן העמדה הסעודית, שנתגלתה בשבועות האחרונים, ושיש לה השלכות מרחיקות־לכת על ההיערכות העולמית. וכך קרה שקוראי העולם הזה הם, בעצם, האנשים היחידים בעולם שלא הופתעו מכך.

זה מוזר, אך אמת. כאשר קוראים כיום את הכתבות בגדולי העיתונים והשבועונים בעולם, המדברים על האפתעה הגדולה שבה נתקבלו הצעדים הסעודיים האחרונים, ועל ההתרוצצות של ראשי־מדינות שהוכו בתדהמה, מותר לחייך קצת. כמה צרות יכלו אלה לחסוך לעצמם, אילו קנו גליון של העולם הזה, שעלה (אז) 15 ל"י?

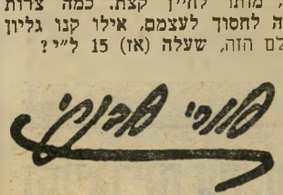

חדש

HMK-77

חדש

HMK-77

המילה האחרונה במערכות הסטריאו
בשיטה הקומפקטית המשלבת בתוכה
3 מכשירי SONY נפרדים,
הכל במכשיר אחד:

• **מקלט-מגבר סטריאו**
- MUSIC POWER 200 W
- R.M.S. 2x35 W
- 4 גלים: FM/MW/LW/SW

• **פטיפון אוטומטי**
- 2 מהירויות
- הנטה ישירה
- מנוע DC SERVO
- ראש מגנטי

• **טייפ קסטות-דק**
- ראש F+F
- שיטת DOLBY

לבחירתך: HMK-77 - חום
או HMK-77/B - שחור

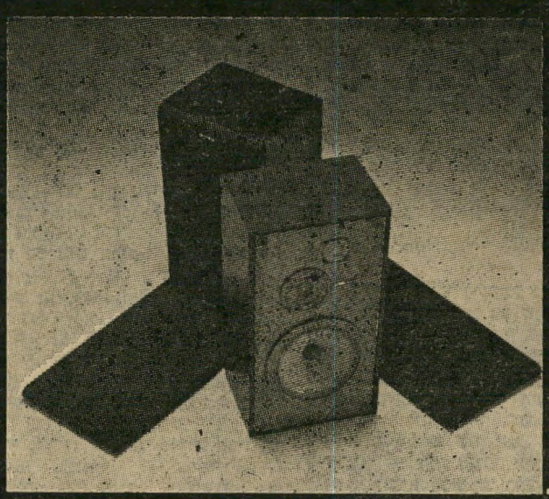

SS-2030

זוג רמקולים בגלי ביצועים מרשימים,
המאפשרים לך לחוש את המוסיקה

- שיטת 3 WAY - 3 SPEAKER
- 50 W
- WOOFER 20 cm
- MIDRANGE 10 cm
- TWEETER 5 cm

לבחירתך: רמקול חום או שחור
בהתאם לצבע המערכת.

SONY®

הכל בו, הכל בפנים...

פרסום מלניק | רפאל טיראן

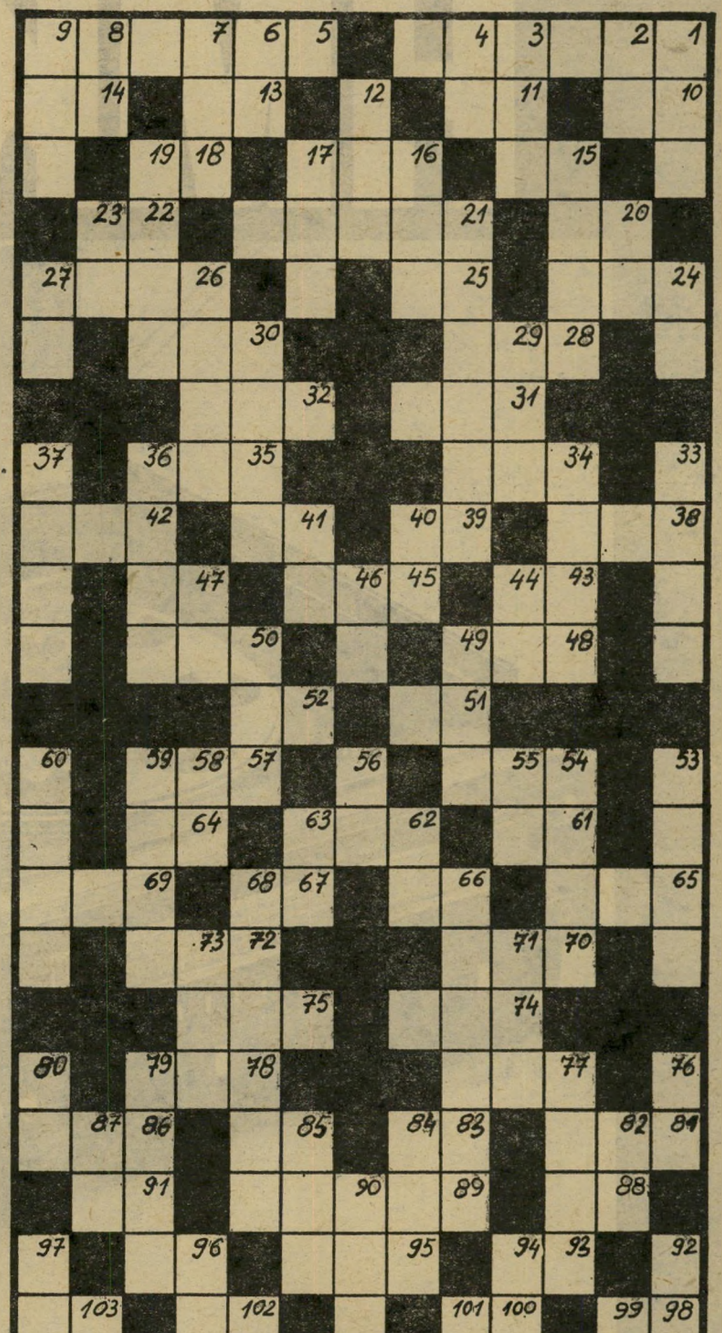

מאוזן:

1) מתחרטת; 5) דבר־סתר; 10) תיבת־דואר (ר"ת); 11) עליך לרשת! 13) נהר באיטליה; 14) בן־אדם; 15) בור למי־גשמים; 16) גנגרנה; 18) רשע; 20) מטבע צרפתי; 21) סלע בים; 22) מילת־שאלה; 24) עזוב! 25) מסולם הצלילים; 26) אניגמה; 28) שיתקי! 30) מיזרח; 31) מאקאמאי ישראלי (ש"מ); 32) חוטמו; 34) חפרו; 35) ניסיון רב; 38) בנגה; 39) פלא; 41) תחמושת לקשת; 42) נאה מאד; 43) סופר עברי (ש"מ); 45) כתובת; 47) מילת־ברירה; 48) יקום; 50) אנוש; 51) פרפר־לילה; 52) זכר בבקר; 54) אופי; 57) מחייתו־יער; 61) מילת חיבור; 62) בהשאלה: עלוב־נפש; 64) לשד הרעצמות; 65) התייפחות; 66) לאן? 67) תרופה; 68) דרך, באיסלקית; 70) מראה; 72) חבל תעשייתי בגרמניה; 74) זרם חזק; 75) מידת שטח; 77) קילוסין; 78) יוציא ניצנים; 81) כפן; 83) מטבע יפאני; 85) נעלם; 86) מחוז; 88) מילת־בקשה; 89) פקודה; 91) החוויה; 93) משאבת הגוף; 95) אם כל חי; 96) אציל מיקראי; 98) שרוי בתענית; 100) מילת שלילה; 102) שוטר־גדודי (ר"ת); 103) עליך לדעת! 104) אמן; 105) תלמיד.

מאונך:

1) רסן; 2) עבר; 3) מחלקי היממה; 4) אביון; 6) עופף; 7) שקד; 8) מזון אבותינו במידבר; 9) החריב; 12) אר־טיסט; 15) גווייה; 16) בית; 17) מעונות השנה; 19) כסף; 20) זועף; 21) מין נחש; 23) בת־קול; 24) תבלין לקפה; 26) שנינות; 27) גוף שלישי רבים; 29) מקח־ומימכר; 30) קמוץ; 33) מחודשי השנה העברית; 34) כזו; 36) חיים; 47) פריט המשמש בבית; 40) מושת על כל אזרח (הפוך); 41) נועם, יופי; 44) חזר; 46) מן הצאן; 47) קיטור; 49) ליגלוג עמוק; 50) עץ המצוי בלבנון; 53) פירחח; 51) יודע; 55) מפרנס; 56) בתוכם; 58) מילת־תנאי; 59) איש צעיר; 60) סופר אנגלי (ש"מ); 62) בילה את הלילה; 63) כיסא־כבוד; 66) מדינה באירופה; 68) תואר־אצולה אירופי; 71) עץ המצוי בארץ; 73) אבי המדע הבידיוני (ש"מ); 76) מתגורר; 77) ערפילי; 79) זכר בעיזים; 80) אולם; 82) ענן; 84) קל, לא קשה; 85) בעל־גאווה; 87) מעבד את הבצק; 90) רעל; 92) גילה; 94) בלעדי; 96) הסתובבו; 97) לא הרבה; 99) אדון; 101) הגבוה בקלפים; 102) הפליג; 103) שפט.

מכתבים

עולי הגרדום בדמשק

„בצל הגרדום" („העולם הזה 2177), על אנשי האצ"ל והלח"י שניתלו על־ידי הבריטים בתקופת המנדט.

מגיע לכם צל"ש על שהזכרתם את תריסר עולי הגרדום הגיבורים. הוכחתם כי אתם מסוגלים להרכין את הראש לכבוד של גיבורי האומה, גם אם אתם חולקים על דעת מנהיגם, מנחם בגין, היום ראש־ממשלה ובעבר מפקד האצ"ל.

אלא ששכחתם שניים, את יוסף לישנסקי

יוסף לישנסקי
נצח ישראל —

סקי ונעמן בלקינד, חברי ניל"י, שהועלו לגרדום בדמשק בשנת 1917, בפקודת התורכים ששלטו אז בארץ ובכל האיזור.

משה פריים, באר־שבע

● יוסף לישנסקי ונעמן בלקינד — ראה תמונות.

● ● ●

מגש הכסף

עונש־מוות בישראל עלול לעורר שאט־נפש במדינות נאורות כמו הולנד.

כישראלי החי כמה שנים בהולנד, הזדעזעתי לשמוע על החלטת הממשלה לחדש את עונש־המוות למחבלים. אינני רוצה להיגרר שוב לוויכוח הנדוש, מדוע הטלת עונש כזה פסולה מייסודה, אלא רק לציין כי להחלטה זו יש השפעה כאן על האיש ברחוב, כלומר: על דעת־הקהל.

איזו השפעה? הוצאתי־לפועל של גזר־דין מוות בישראל עלולה לגרום לגל של סלידה ושאט־נפש מישראל במדינה הומאנית ונאורה כמו הולנד. אני בוש ונכלם ומתקשה להסביר לידידי ומכרי הרבים, איך מדינה „מתקדמת ונאורה כמו ישראל מקבלת חוק כזה.

עד כה נהגו האנשים פה להבדיל בין ישראל לבין מדינות מסויימות, חשוכות, במזרח־התיכון, שבהן נהוג, בין השאר, להעניש עבריינים על־ידי כריתת אברים מהגוף ובאמצעות הוצאה להורג.

כבר היום אפשר לשמוע כאן עקיצות בנוסח: מתי יתחילו גם אצלכם לקטוע את ידי הגנבים?!

אברהם איתן, אמסטרדם, הולנד

● באמת מתי?

ב־1945 העבירו שילטונות המנדט חוק־מוות לטירוריסטים בפלשתינה. אחד מאלה שנגדם ובעבורם הותקן החוק הבריטי היה מנחם בגין בכבודו ובעצמו, ואותו החוק אף הפך את דב גרונר וחבריו, שמסרו את נפשם על קידוש השם, למגש הכסף שעליו הוגשה לנו המדינה.

היום מחדש בגין את חוק־המוות המנדטורי — הפעם נגד טירוריסטים ערבים, ויש להניח, כימעט בוודאות, כי הטירוריסטים הפלסטינים יפחדו מן החוק כשם שפחדו ממנו הטירוריסטים היהודים.

האם באמת צריכים אנו להפוך רוצחים לקדושים, ולא חשוב בשם איזו מטרה „פטריוטית" או „לאומית" הם מצדיקים ומטהרים את מעשי הזוועה שלהם, או שמא יהיה יאסר עראפת ב־1985 ראש־ממשלה, בהתאם לאותו היגיון ובעזרת אותן השיטות שהביאו את מנחם בגין לשילטון?

אדן גרץ, ציריך, שוויץ

● הקורא גרץ טועה: דין המוות לא הונהג בארץ ב־1945. כבר ב־1938, בעיצומו של המרד הערבי, הוצא להורג בתל־אביב הבית"ר שלמה בן יוסף ובאותה התקופה נתלו על־ידי הבריטי כ־70 ערבים.

● ● ●

יש לי רעיון

איך להקל על מישרד התיקשורת וכיצד לשפר את שירותי הדואר.

הנסיונות לשכנע את האזרח הישראלי, שיציין את מיספר המיקוד על גבי המעטפה, עלו עד כה בתוהו. כנראה שהאזרח הישראלי עדיין אינו די ממושמע. כדי לעזור לייעול שירותי הדואר עלה בראשי רעיון שראוי להיבדק ולהיבחן. והריהו לפניכם.

את העובדה שארצנו כה קטנה בשטחה אפשר לנצל ולסמן על גבי המעטפה את איזור היעד. כך אפשר להפעיל מיון חלקי

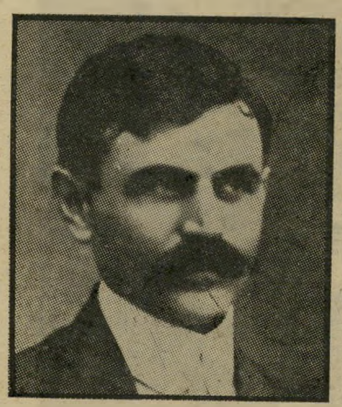

נעמן בלקינד
— לא ישקר!

במיכון. ניתן לעשות זאת באחת משתי הדרכים הללו:

(1) לדרוש מהשולח שידביק את הבולים במקום מסויים על גבי המעטפה; המקום יסמן את איזור היעד. למשל: מיכתב לירושלים יבוייל באמצע המעטפה, מיכתב לתל־אביב יבוייל בפינה השמאלית העליונה ומיכתב לחיפה — בפינה הימנית העליונה. אפשר, לצורך זה, להנהיג שימוש במעטפות שעליהן יודפסו מישבצות מתאימות לכל איזור־יעד.

(2) להדפיס מדבקות מגנטיות קטנות, שעליהן קוד האיזור. את המדבקות אפשר יהיה להשיג בבתי־דואר. מי שידביק אותן ליד הבול, יבטיח כי מיכתבו יזכה במיון מהיר יותר ובכך בשירות־דואר טוב יותר.

נראה לי שדרך זו פשוטה יותר מזו הנהוגה להלכה, המאלצת את האזרח לחפש, לזכור ולרשום את מיספר המיקוד.

אשמח לקבל תגובות על רעיון זה — מאזרחים וכן מן הרשויות המתאימות.

ח. רקח הילינגר, מהנדס, תל־אביב

● מיכתבו של הקורא הילינגר נשלח מתל־אביב לתל־אביב ועשה את דרכו בדואר במשך חמישה ימים.

● ● ●

שוטרים כסדרנים

על „המפקד", תת־ניצב אברהם תורג'מן, מפקד מרחב חיפה („העולם הזה" 2174).

למעלה מ־30 שנה אני קורא את עיתונכם המכובד ומעודי לא השתמשתי בשירותיו הטובים של מדור המיכתבים. לצערי עלי לעשות זאת הפעם, כדי ליטול קורה מבין עיניכם ועיני הקוראים. כוונתי לשבחים שקשרתם לראשו של מפקד מרחב חיפה, שהיא לדבריכם העיר היחידה שבה שיעור הפשיעה נמצא בירידה.

לידיעתכם, אני יליד העיר שלא עזבה

(המשך בעמוד 8)

אכלו פרס וזכו בפרס!

חוצאות ההגרלה של מבצע „פרס" עלית

בפרס הגדול - כרטיס טיסה ללונדון, זכתה ורד גזית, קיבוץ עמיר
במאה כדורי-רגל זכו:

ינואר — יעל הורניק, באר־שבע ● תומר נוי, ראשון־לציון ● שמואל פרג, חולון ● הראל פורטנוי, חדרה ● קליימן נתן, צה"ל ● איריס מירקין, תל־אביב ● אסף שחם, ירושלים ● יפעת יספן, חיפה ● אורן אליעזר, רעננה ● יאיר קול, ניר־דוד ● ניר וליאת בראודה, מפלסים ● תדמור גיא, אפיקים ● רפי בכור, הרצליה ● איריס אנקורי, באר־שבע ● שרון הוימן, דפנה ● ערן ניצן, תל־אביב ● אילן מגן, ירושלים ● נחמה כהן, שכ' שומרון (על־יד שכם) ● פרץ סונגאוקר, ירוחם ● יניב זימן, מושב רגבה ● אלטון אתי, הרצליה ● שאול צדוק, רמת־גן ● משה מילוא, חולון ● אוהד רוזנצוויג, קיבוץ טירת־צבי ● מלכה בדש, רמת־גן ● מרדכי וישנקה, גבעתיים ● שניר כהן, קרית־אתא ●

פברואר — רחל שלם, פתח־תקוה ● עופר יצחיק, רמת־גן ● יוסף חנניה, בית שמש ● אורי אתרן, רמת־גן ● יצחק קרמן, תל־אביב ● דורית ויוסי עמר, נתניה ● ורד תירוש, באר־שבע ● דן שמעוני, בת־ים ● פרדו אבי, רמת־גן ● מיה חמרה, רמת־גן ● יפ־את רט, קרית־גת ● אסנת צפירה, גדרה ● אמיר הלמר, חיפה ● משה גוילי, צה"ל ● שולמית בר־חורין, נהריה ● אורלי איפלת, תל־אביב ● ישראל אבני, בת־ים ● איה אסתרון, הוד השרון ● עוזר רון, הרצליה ● עדי בוגנר, נתיב הל"ה, ד.נ. האלה ● רז גורדון, ירושלים ● דורון טרבלסי ,אופירה ● דוד פוטשניק, ר"ג ● יוחאי ברכה, ק. גזית ●

מרץ — בועז שלזינגר, ירושלים ● רם עמית, ק. שער העמקים ● יובל לוי, נתניה ● אורית שלום, בני־ברק ● רונית סלומון, אשדוד ● דנית נגר, באר־שבע ● זיו יוסי, פתח־תקוה ● זהבי אביבה, פרדס־חנה ● נתנאל בלום, קרית אונו ● לוי קרן, בת־ים ● שמעון בנאי, יבנה ● כהן רוני, באר־שבע ● נסים ברשאן, צה"ל ● שלום נאווה, פ"ת ● תמר סצמסקי, ירושלים ● קניון דגנית, מושב בני־עטרות ● משפ' קלוץ, גבתון ע"י רחובות ● ערן לבנטל, ירושלים ●

אפריל — גלית ורוית הימלשוטין, רמת־אביב ● עדי ברק, ירושלים ● אהרון גמליאל, רחובות ● תמר ביהם, חופית ● הירשמן חיים, חולון ● רונית בלומנטל, חיפה ● טל שמגר, חיפה ● נעם ובעז אילן, חיפה ● גוני דדר, תל־אביב ● שולמית סטוליאר, קיבוץ מסדה ● נסים שלום, פתח־תקוה ● איוה דרורי, רחובות ● אילת פרסקי, יהוד ● יוסי בן־משה, קיבוץ יטבתה ● גז יצחק, נצרת עלית ● דורון סלמה, מושב צור נתן ● ספי מונק, חולון ● ארז ויצמן, רמלה ● לוי שוקרון, חדרה ● שפירא ששון, ירושלים ● נתנאל בלום, קרית־אונו ● שלומי שתיל, חולתא ● דרור ליבנת, הרצליה ● ארנון בושן, דגניה א' ● בועז פייפר, רמת־השרון ● תרזי שרון, ירושלים ● חן שמגר, חיפה ● משה רופא, פתח־תקוה ● שרי מרון, תל־אביב ● דוד המבורגר, גבעתיים ● גל שובל, גבעתיים.

בגלל העיצומים בדואר, התקיימה ההגרלה הגדולה ב-25/4, כדי לשתף את מירב המעטפות.

אנו מודים לכל המשתתפים ויחד אתם,

קנו אכלו ותאמרו בפה מלא:

טוב לי עם עלית

השבוע לפני...

מה אירע במאה ה־20 בשבוע של סוף מאי וראשית יוני? במדור חדש זה יסקור „העולם הזה" כמה מן המאורעות שאירעו ב־78 השנים הקודמות בשבוע שבו מופיע הגיליון.

1909

30.5 — הצעד הראשון לייסוד תל־אביב. הוגרלו 60 המיגרשים הראשונים באחוזת־בית והוגשה תוכנית להקמת שכונת מגורים ליד יפו.

1915

1.6 — הפצצת האוויר הראשון על לונדון.

פרנץ קאפקא

3.6.1924

דון. ספינות־אוויר גרמניות צ׳פלין מפציצות את הבירה הבריטית.

1917

1.6 — יוסף טרומפלדור חוזר לרוסיה לארגן לגיון יהודי שיכבוש את ארץ־ישראל.

1922

3.6 — בעיקבות מאורעות הדמים של מאי 1921 מוציא שר־המושבות הבריטי וויגסטון צ׳רצ׳יל ספר־לבן המעורר תסיסה בקרב הישוב בארץ.

1923

5.6 — נערכה בהבימה הצגת הבכורה של היהודי הנצחי לדויד פינסקי.

1924

3.6 — נפטר פראנץ קאפקא בגיל 41. מאוחר יותר התפרסם היהודי הצ׳כי שכתב גרמנית על־ידי ידידו מאכס ברוד, שליקט, ערך והוציא לאור את יצירותיו.

1925

1.6 — הופיע הגיליון הראשון של דבר, עיתון הסתדרות העובדים, בעריכת ברל כצנלסון.

1936

4.6 — הוקמה הממשלה הסוציאליסטית הראשונה בתולדות צרפת. בראשות ממשלה זו עמד הסופר והמדינאי היהודי־צרפתי ליאון בלום וצעדו הראשון היה להלאים את הבנקים ואת תעשיית הנשק בצרפת.

1937

31.5 — הגרמנים מפציצים את העיר הספרדית אלמריה כתגמול על תקיפת אונייה המילחמה הגרמנית דויטשלאנד על־ידי הוליוליסטים.

3.6 — אדוארד ה־8, הדוכס מווינדזור, מלך בריטניה, נושא לאשה את וליס וורפילד סימפסון, גרושה מבולטימור, ארצות־הברית. הנישואין נערכו בטכס צנוע ב־עיירה הצרפתית מונטה.

1939

30.5 — נערכה הלוויית השוטר, אריה פולינסקי, שנרצח על־ידי האצ״ל משום שנחשד בהלשנה. רצח זה גרם מחלוקת בין האצ״ל ליישוב המאורגן, אשר התבטאה בהלוויית פולינסקי, שבה השתתפו ראשי הישוב.

1940

3.6 — הושלם פינוי דנקרק שהחל ב־26 במאי. 340 אלף חיילי בריטניה, צרפת ובלגיה הגיעו בשלום לנימלי בריטניה על סיפונן של אוניות מילחמה בריטיות ו־665 כלי שיט בריטים אזרחיים. האבידות לבריטים הגיעו ל־13 אלף הרוגים ו־50 אלף פצועים, אך אבידות הגרמנים היו לפחות פי ארבעה וזאת מהפצצות חיל־האוויר המלכותי.

1941

3.6 — נציגי המיסעדות ובתי־הקפה בישראל נפגשו עם ועדת האספקה, ובישיבה הוחלט להגיש לאורחים בבתי־הקפה קובייה סוכר אחת לכל כוס תה או קפה.

1942

30.5 — הפצצת האלף הראשונה של חיל־האוויר המלכותי הבריטי על מטרות בגרמניה. 1800 מפציצים תקפו את קלן והטילו עליה 1500 טון פצצות תוך 90 דקות.

הפינוי הגדול מדנקרק

3.6.1940

1943

1.6 — השחקן הבריטי היהודי הידוע, לסלי הארוארד, נהרג, כאשר מטוס אזרחי, שבו טס מליסבון ללונדון הופל על־ידי הגרמנים, שחשבו כי וינסטון צ׳רצ׳יל נמצא בו.

1944

4.6 — רומא נכבשה על־ידי חיילי המחנה האמריקאי החמישי והמחנה הבריטי השמיני. בזכות כיבוש רומא מידי הגרמנים ניצלו חייהם של למעלה מ־10 אלפים יהודים.

1945

4.6 — מלך נורווגיה, הקון, שישב חמש שנים בגלות בלונדון, חזר לארצו בתום הכיבוש הגרמני.

1946

3.6 — בית־הדין העליון בארצות־הברית קובע שההפרדה בין כושים ללבנים באוטובוסים נוגדת את החוק. הונחה אבן הפינה למכון וויצמן ברחובות.

1947

31.5 — לחופי הארץ הגיעה אוניית המעפילים יהודה הלוי. אוניית המעפילים הראשונה של עולי מארוקו ועליה כ־500 עולים.

1948

31.5 — דויד בן גוריון פירסם פקודת יום, שעל־פיה הפכה ההגנה לצה״ל.

1.6 — שיירת ג׳יפים ראשונה מגיעה לירושלים בדרך בורמה. מונו שלושת הגשרירים הראשונים של ישראל — אליהו אפשטיין (אילת) בוואשינגטון, מוריס פישר בפאריס ואהוד אבריאל בפראג.

1951

30.5 — האמיר טלאל, יורש־העצר של עבר־הירדן, הוכרז רישמית כבלתי שפוי בדעתו.

1952

4.6 — נפטר הסופר והעורך, אשר בחש, בגיל 63.

5.6 — הונחה אבן הפינה לבית־החולים הדסה בשכונת עין־כרם בירושלים.

1955

31.5 — הופעל לראשונה חיזוג ביניעי־רוני ישיר בין שלושת הערים הגדולות בישראל.

1958

6.6 — בירושלים נפתחה תערוכת הפיסול הראשונה. היא משתרעת על 120 מטרים מרובעים וביקרו בה 600 אלף איש.

1960

30.5 — נפטר הסופר והמשורר היהודי־רוסי, בעל פרס נובל, בוריס פסטרנק.

1961

30.5 — דויד בן־גוריון נפגש לשיחה עם נשיא ארצות־הברית, ג׳ון קנדי, במלון וולדורף אסטוריה בניו־יורק. נפטר שר־הדואר, בנימין מינץ, בגיל 58. מינץ היה מראשי פועלי אגודת ישראל.

1962

31.5 — אדולף אייכמן הוצא להורג בכלא רמלה, גוויתו נשרפה ואפרו פוזר בלב ים, אחר שגישא המדינה דחה את בקשת החנינה שלו.

1963

30.5 — מפקד חיל־האוויר הגנרל אוד בול, מונה כראש משקיפי האו״ם בישראל. נוסדה אוניברסיטת חיפה.

1966

2.6 — החללית האמריקאית סרבייר נחתה נחיתה רכה על הירח והחלה משדרת צילומים לכדור הארץ.

1969

1.6 — תיאטרון האוהל נסגר אחרי 45 שנות פעילות.

1971

2.6 — אל־על קיבלה את מטוס ה־ג׳אמבו הראשון שלה.

מכתבים

(המשך מעמוד 6)

מעולם והריני מעיד שבחיפה אין ולא היה פשע רציני. בשנים שעברו היו בחיפה שני מיקרי שוד בנק (באחד מהם הסגיר השודד את עצמו) וכל עבודת המישטרה מצטמצמת לפריצות זעירות ותו לא. קל לחלק מחמאות לחיפה, שהיא עיר רדומה, ללא הבעיות הקשות המעיקות על תל־אביב, ולהחמיא למפקד המישטרה במקום, שמעולם לא נדרש להוכיח את עצמו במצבים קשים.

אני משוכנע, ויש לי ידע בנושא, שאם תתעוררנה בחיפה הבעיות הקשות של תל־אביב — סמים, שוד, פרוטקשן — תגלו מייד כי המלך ערום וכי טעיתם כשפיזרתם שבחים למישטרה ולמפקדיה.

שוטרי חיפה מוצאים להם זמן כדי לעשות את עבודת המפקחים העירוניים. הם משוטטים במדים, בחבורות של ארבעה שוטרים, ומחלקים קנסות למעשנים בבתי־קולנוע. המסקנה: מישטרה מפוארת זו סובלת מעודף כוח־אדם, לכן יש להעביר כ־200 או 300 שוטרים מחיפה לתל־אביב, הנחנקת תחת נטל עקומת הפשע הגואה. ויפה שעה אחת קודם.

א.ל., חיפה

● השם והכתובת שמורים במערכת.

● ● ●

כבוד של קצין פולני

תואר דוקטור־כבוד הוענק בשבוע שעבר לראש־הממשלה מטעם אוניברסיטת תל־אביב, והקאמפוס פוס געש.

מאות אנשי שמאל ושוחרי־שלום הפגינו בקאמפוס התל־אביבי, במחאה על הענקת תואר הכבוד למנחם בגין. אלא שהמפגינים התמימים סבורים, כנראה, שלרשויות האוניברסיטות בארץ יש ברירה — לכבד או לא לכבד את ראש־הממשלה. ואין זה כך. שהרי אוניברסיטת תל־אביב, כמו שאר המוסדות להשכלה גבוהה בישראל, סמוכה על שולחן הממשלה ונזקקה לתמיכה כספית מצד המדינה כאוויר לנשימה. לכן עשו ראשיה את אשר עשו, לא בשימחה ולא מרצון — כדי לקנות את ליבו של ראש־הממשלה ולפתוח באמצעותו את ידו הקפוצה של שר־האוצר.

רית זוהר, תל־אביב

בהפגנה באוניברסיטת תל־אביב השמיעו אנשי הימין, בניצוחם של עולים חדשים מארצות־הברית ובריה״מ המועצות לראשונה בגלוי את אשר הם אמרו עד כה בסתר, ביניהם לבין עצמם: „דיר־

יאסין בביר־זית!" לא פחות ולא יותר. כך צעקו בקול גדול.

אנשי השמאל השיבו להם בתגובה „פאשיסטים!" ו„נאצים!". אינני נימנה על אותם הששים בכל הזדמנות, לעניין ושלא לעניין, לכנות את יריביהם הפוליטיים בתוארים כמו „פאשיסטים" או „נאצים", אך הפעם זה היה מוצדק במאת האחוזים. אין מילים אחרות כדי לתאר את מי ש־מטיף לחזור שוב ושוב על מעשה הטבח בדיר־יאסין.

איציק אברהמי, חיפה

הענקת התואר גרמה הרבה נחת לראש־הממשלה, שהרי מנחם בגין הוא קצין פולני, וקצין פולני, כידוע, הוא איש עם הרבה כבוד.

אביבית שר, רמת־גן

Capitol

סיגריה עם אופי

תערובת אמריקאית מובחרת

11.- ל"י בלבד

C10

פרסום ד"ר יעקבסון

מכתבים

הסמל ההיסטורי

סמלו של הארגון הצבאי הלאומי (אצ"ל) במיכתבו של הקורא משה עזרא („העולם הזה" 2176).

ציור הסמל אינו רציני. זוהי, למעשה, קריקטורה לא־כל־כך־מוצלחת.

ויקטור אזולאי, נהריה

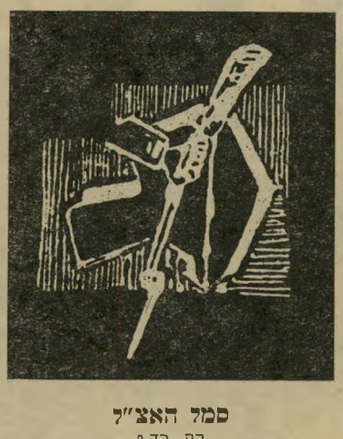

סמל האצ"ל
רק כך?

● סימלו ההיסטורי של האצ"ל — ראה תמונה.

● ● ●

ניצני שלום

תוכנית חדשה, עצמאית ולא פוליטית, לקירוב יהודים וערבים במדינת־ישראל.

אנחנו מבקשים את עזרתכם בגיוס משתתפים מתאימים לתוכנית חדשה, ניצני שלום, שהיא תוכנית עצמאית ובלתי פוליטית, המיועדת לעודד הידברות ושיתוף־פעולה בין אזרחים ערבים ויהודים במדינת ישראל.

המשתתפים בתוכנית זו יעברו הכשרה, לאחר מכן יתפזרו בצוותות ויגורו בכפרים הערביים ויעבדו בהם וביישובים יהודיים הסובבים אותם. הניצנים, שהם בעלי ידע ונסיון בעבודה קהילתית, יעבדו במשך שנתיים במקומות אלה בתחומי החינוך, ההדרכה, הבריאות, העבודה הסוציאלית וכו', ויטלו חלק בחיי היום־יום של האוכלוסיה. הם ילמדו על החברה שהם חיים בה וישתדלו ליצור שפה משותפת עם תושבי המקום. על סמך נסיון זה יוכשרו הניצנים לבצע ולעודד שיתוף־פעולה ופרויקטים משותפים לערבים וליהודים בארץ.

תוכנית ניצני שלום היא נסיון. לשם כך דרושה קבוצה קטנה של בעלי כישרון בולט בתחומי העבודה הקהילתית. נוסף על כך המשתתפים צריכים להפגין גמישות והסתגלות, יחד עם ביטחון עצמי ואופי חזק, כדי לעבוד עם אנשים מתרבויות שונות. במייוחד במצב כמו זה הקיים בישראל דרושים אנשים יצרניים, הלוקחים על עצמם אחריות ויוזמה ומסוגלים לעבוד בצוותא.

המשתתפים ייבחרו מבין היהודים והערבים. באביב 1979 יצטרפו לגרעין של יהודים מצפון־אמריקה, שכבר לומדים עברית וערבית בקיבוץ ברקאי.

אנחנו זקוקים לעזרתכם, כדי למצוא מועמדים המלאים אחר הדרישות הנ"ל. ואם את/ה, הקורא/ת, מעוניין בהשתתפות בתוכנית זו אנא פנה אלינו בהקדם. כמו כן, אנא העבר מיכתב זה לחבריך, העשויים להיות מעוניינים בניצני השלום.

הרב כרוס כהן, מנהל התוכנית,
ויקטור פרידמן, מתאם התוכנית,
מוניר דיאב, מרכז ועדת הקבלה

● ● ●

בזכות שעון־קיץ

כדי לחסוך באנרגיה אין טעם להאחיר שבתון־רכב. תחת זאת יש להנהיג שעון־קיץ.

כתושב הארץ משנת 1936 הספקתי ללמוד, שמאז הקמת הסוכנות היהודית ועד בכלל, כל החלטה של ההנהגה מבוססת על שיקולים קואליציונים ולאו־דווקא על טובת האומה.

למדתי גם שהפוליטיקאים בארץ בדרך כלל (שהם, ללא יוצא מן הכלל, נבחרי המיפלגות ולאו־דווקא נבחרי העם) מכבדים את הקואליציה יותר מאלה שבחרו אותם. גם ידוע לי, שכדי להיות פוליטיקאי לא צריך לעבור הכשרה מייוחדת, לא בחינות ולא בדיקות כלשהן, זה המיקצוע היחידי בארץ שהוא באמת „חופשי".

אך בכל זאת, לדעתי, כל בוגר גן עירוני בישראל יודע ש—

● רוב המנכ"לים, הפקידות הגבוהה, קציני צה"ל בכירים, אנשי הפשע־המאורגן, המעמד הגבוה, הביגוני, וכל אלה שמסכנסה משלם להם את כל או את רוב הוצאות הדלק, הם בעלי שתי מכוניות במיישפחה.

● האוכלוסיה המסורתית בארץ משביתה את הרכב כל שבת.

● האוכלוסיה הנותרת, שלא שייכת לאחת משתי הקבוצות האלה, צריכה בין כה וכה לחסוך בדלק בגלל שיקולים כלכליים.

בתנאים אלה נראה שעל־ידי שבתון רכב, יהיה החיסכון באנרגיה אפסי. לעומת זה, כל מי שלמד חשבון יבין שהדפסת תגים, רישום ופיקוח יעסיקו שוב כמה מאות פקידים נוספים, ומחיר מיבצע זה יעלה פי כמה על ה„חיסכון".

מצד שני הפעלת שעון־קיץ לחיסכון בתאורה תקיף את כל האוכלוסיה ותביא לחיסכון ממשי על בסיס שווה לכל נפש.

למה, אם כן, להפעיל שוב שיקולים שאינם רלבנטים?!

ה.ר. הילינגר, תל־אביב

● הקורא הילינגר שלח מיכתבים זהים לזה לשר האנרגיה והתשתית, יצחק מודעי, ולוועדת הכלכלה של הכנסת.

● ● ●

די!

השלום עם מצריים — אווף!

עוד תגרמו לקוראים בחילה מרוב דישה בנושא הקרוי „שלום עם מצרים". נמאסו כבר כל הכתבות על הנושא הזה. שוב ושוב אל־סאדאת ובגין, בגין ואל־סאדאת, וקאהיר, והפירמידות, ואבנרי, וקבלת־פנים, ומישמר־כבוד...

די!

מה תעשו מחר, כאשר באמת ישרור שלום?

חדווה אלוני, ניו־יורק

● ● ●

שור נוגח

על „מישפחה שכזאת" („העולם הזה" 2177) המיסעדה של עמוס קינן, אורי ליפשיץ ושותפיהם.

שמחתי לגלות כי עמוס קינן, אביר השלום, התנחל לו באישהו מקום ביפו, פתח מיסעדה והפך בשלן. אני מקווה שכל עסקני השלום ילכו בעיקבותיו, ותחת עי־

סוק מרגיז בפוליטיקה, יפתחו מיסעדות וישביעו את עם ישראל במאכליהם.

מן האוכל הרוחני שלהם כבר שבענו והותרנו. הגיע הזמן לאכול משהו טעים יותר, מזין יותר ובריא יותר. לכן אני קורא לכל אבירי השלום: לכו בעיקבותיו.

משה יפרח, תל־אביב

● למרות עסקי הבישול לא יהפוך, כנראה, עמוס קינן צימחוני או יונה צחורה או שה תמים, ויעיד על כך הדישום שבו בחר לעטר את תפריט **המישפחה**: שור נוגח מסתער (ראה תמונה).

השבוע תזדקק לכל חוש הביקורת שלך, כדי שתדע לסנן את הידיעות המסעירות שתגענה אליך, ולהגיע לגרעין האמיתי. צפוי לך הצלחה גדולה בעבודה, שתגדל בעתיד עוד יותר, אם תלך בכיוון הנכון. ידיד קרוב יאכזב אותך מרה, אך הצלחתך החברתית בעתיד תשמש לך פיצוי נאות הראוי לשמו.

* * *

אתה עלול לעורר השבוע את חמתם של כמה מאלה הנמצאים עימך במחיצה אחת. וזאת מפני שאצלך מקדשת המטרה את כל האמצעים, ורגשותיהם של אחרים אינם נכללים כלל בחישובך. אשה שתלית בה תקוות תאכזב אותך השבוע מעל הכל. משוער. השמרי ממצבים מביכים. השבוע הוא שבוע תהפוכות.

* * *

הממונים עליך יגלו אהדה רבה כלפיך, ויתחילו להתעניין בך. מעשיך, במיוחד בתחילת השבוע. יהיה זה לטובתך אם תנהל בטקט, ואם לא תנצל את ההזדמנות לאזן חשבון ישן עם חבר לעבודה. רעיון מצויין שיעלה במוחך יביא רווח כספי ניכר. בת תאומים — השלימי עם המציאות, ואל תלחמי בבלתי נמנע.

תקופת־האושר בה את מצוייה נמשכת — אם כי ענני־סערה קטנים מופיעים באופק, בצורת התחייבויות ב־עבודה, פגישות עם נושים או מריבות עם ידידות טובות במיוחד. אך אל דאגה, עם רצון עז את עשוייה לצאת מכל זה בשלום. אם את עוסקת בשני רומנים מקבילים — דעי לגמור עם אחד מהם, או לפחות להסוות אותו כך שלא יגרום להתפוררות כל החבילה ושלא תצאי לבסוף קרחת מכאן ומכאן.

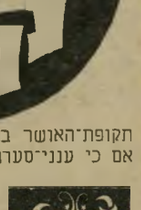

* * *

זהו שבוע שמן הראוי לשים בו לב ל־פרטים קטנים ולדחות בעיות גדולות למועד מאוחר יותר. הכוונה לכל אותן בעיות קטנות ואפורות הקשורות בדרך־החיים השיגרתית שלך, ואשר את פתרונן אתה דוחה כבר חודשים אחדים. סלק חובות ישנים. השלם עבודות שאתה סוחב, והזמן לביתך את האורחים שלהם אתה חייב אירוח, כי העתיד אינו צופה לך זמן פנוי לאירועים חברתיים.

* * *

אתם מחפשים אתגר שיתכן לכם את ה־הזדמנות להוכיח את עליונותכם. התלהבות־כם תשרה השבוע אווירה של התלהבות על אלה הסובבים אותכם. כדאי להזכיר שהשנה היא שנה טובה לבני מזל בתולה החושבים להנשא, לכן מוטב אולי להזדרז לפני שהקיץ מתקרב. בת בתולה, הרבי בקריאה ובטיולים ברחבי הארץ.

אל תקנא בחברך בשל הצלחתו הפתאומית. הוא הגיע למה שהגיע בזכות עבודה קשה וסבלנות של ברזל. אם תשמח יחד עימו, הוא יעזור לך לשפר באופן רציני את מעמדך בעבודה. מריבה בלתי חשובה עם אדם קרוב אליך תחפתח לריב ממושך. אל תיקח ללב, ואל תניח לאיש לטפס לך על הראש. הזהר מ־מציאות והזדמנות, ו־בדוק קהיטב על מה אתה מוציא את כספי חסכונותיך. המנע השבוע מבילויים יקרים.

* * *

אתה רואה דברים כפי שהיית רוצה שייראו, ולא כפי שהם באמת. בדרך זו רק תחמיר את הבעיות העומדות בפניך, ולא תשפר את מעמדך בשום שטח. כדאי שתשוחח מלב אל לב עם אדם קרוב ונאמן, ותשמע לעצותיו, כי כוח השיפוט שלך אינו עוד בדכתיקונו בימים אלה. בת עקרב — את מבלה יותר מדי בבית. צאי לבלות, אפילו שאין לך עם מי.

* * *

עכשיו הזמן המדויק להקדיש את כל תשומת־לבך ואת כל מאמציך לעבודה. אם לא — אתה עלול גם להפסיד אותה לגמרי. סוף השבוע ובייחוד יום ד' מביאים את התוכנית הגדולה שלך לנקודת־השיא. מאז ועד אילך שוב לא תוכל לשנות דבר, ולכן מוטב שתתכנן הכל בקפידה מושלמת. אל תחסוך במאמצים.

* * *

המחצית הראשונה של השבוע תתנהל למישרין, בעיקר במישור החברתי, והדרגה תהיה הרגשת הצלחה ופעילות סוערת. במחצית השניה של השבוע אתה עלול להיתקל במכשול בלתי צפוי, שיוציא את כל האוויר ממפרשיך. קרוב לוודאי שרקע המכשול יהיה במישור המשפחתי, וכתוצאה ממנו תיווצר אי הבנה שתכבול את ידיך.

* * *

קשריך עם קבוצת אנשים בלתי שיגרתיים, שניתן להגדירם במילים עדינות כ„תמהונים", עלולים לסבך אותך השבוע במצבים בלתי נעימים ובקשיים שונים. אתה מתקשה להתרכז בעבודתך, חש את עצמך זר ומיותר בבית, ועלול לדבוק ב־ראיונות תלושים כמו בריחה מן המציאות. טוב תעשה אם תנתק מיד את קשריך עם אנשים אלה ותחזור לחיות את חייך אתה. רווקות בנות מזל דלי תתפשנה לרומנטיות.

* * *

אדם מסויים, שעד היום לא היה לך יחס רגשי כלפיו, יראה לנצל את מצבך הנפשי כדי לבקש את קירבתך. הוא ינסה לשכנע אותך כי ביכולתו לשפר את מצבך בכמה שטחים חשובים. התעלם ממנו ודחה את עצותיו, כי הוא עושה זאת ללא ספק משיקולים אנוכיים. אל תהמר — כי השבוע צפוי לך רק הפסד.

GOTTEX

רואים לך את הגוטקס

גוטקס - יצואן מספר 1 של בגדי־ים וחוף. שגריר אופנת ישראל בכל רחבי העולם

Ritmo

עיצוב חדש
בטכנולוגיה
מתקדמת.
עיצוב אוירודינמי
והידור
איטלקי־קלאסי.

FIAT

כל אחד והריתמו שלו

„להרוג כל ערבי וערביה"

מאמרו של אורי אבנרי על „בגין האחר („העולם הזה" 2175) הוא מצויין, אך כולל טעות יסודית, ה־מעוררת אשליות וגורמת נזק. כוונתי לטענה, שעונש מוות, ובמייוחד עונש־מוות נגד „גויים", המבוצע בידי יהודים, או בשילטון יהודי, הוא מעשה אנטי־יהודי.

יש לציין שגם לגבי יהודים קיימת בהלכה האפש־רות להוציא להורג כופרים, מינים או מכשפות, בלי הפרוצדורה המקובלת ובמיספרים גדולים. אחד מן ה־שבחים שתולה התלמוד בשימעון בן־שטח הוא ששרף 400 מכשפות באשקלון. והשופט העליון חיים כהן מש־בח את המעשה (בספרו על מישפטו של ישו הנוצרי) ומצטער על שלא הושמדו תלמידי ישו הראשונים באמ־צעות עונש־מוות. בכל מקום שחיתה ליהודים „אוטונו־מיה", היו הרבנים וראשי־הקהילות מוציאים להורג „כופרים"; או באמצעות המתה, כולל מיתות משונות כמו הלקאה עד מוות, או באמצעות „התרת דם", כלו־מר: מתן רשות וחטלת חובה על כל יהודי „ואמן" לחרוג יהודי „כופר" שדמו הותר. המתנגדים התירו את דמם של החסידים ואחר כך התירו אלה ואלה גם יחד את דמם של המשכילים.

■ ■ ■

גישה שונה לחלוטין קיימת ביהדות לגבי דמם של „לא־יהודים". שהרי מיצווה מפורשת היא ביהדות, מן התנ"ך ועד לסיפרי ההלכה האחרונים, להרוג תינוקות בדם־קר רק בגלל שנולדו לשבט מסויים! וכי מה פי־רוש המילים „לא תחייה כל נשמה"? ומה פירוש הציווי שנאמר על עמלק „והמתה מאיש ועד אשה, מעולל ועד יונק"?

האם לא נהוג היום במערכת החינוך (בחינוך הדתי באורח מלא ובחינוך ה„כללי" באורח חלקי) ללמד, כי הפלסטינים של היום הם כמו הכנענים ועמלק של ימי התנ"ך?

יכול אני לצטט מסיפרי ההלכה דוגמות רבות של דיני אכזריות ועוול נגד ה„לא־יהודי", בין היתר דינים המצווים לרמותו, לעשוק אותו, לא לדבר מעולם בשיב־חו, לא להניח לו לחיות בארץ־ישראל (כפי שפירשה מועצת הרבנות בזמן האחרון) ובמייוחד דינים המצווים להוציאו להורג בתואנות שונות („בן נח שגזל פחות משווה־פרוטה ובא אחר וגזלה ממנו, שניהם נהרגין עליה", רמב"ם, יד החזקה, הילכות מלכים פ"ט, הלכה ט'. ומצויין שם, לפני הקביעה הנ"ל, „ומה שאין כן בישראל" — יהודי לא יקבל עונש־מוות על גזילת מי־ליארד ו„לא־יהודי" יקבל עונש זה על פחות משווה־פרוטה!).

■ ■ ■

ברצוני להביא שתי דוגמות קונקרטיות ליחס חסר אנושיות, שתיהן לקוחות מן החווה, מסביבתנו הקרובה.

הדוגמה הראשונה נוגעת בנושא שאותו עוררתי לפני 13 שנה — חילול שבת על־ידי יהודי, כולל רופא יהודי, לשם הצלת „גוי". היא לקוחה ממקור מוסמך ביותר: „ספר אסיא"*, שהוצא מטעם „המכון ע"ש ד"ר פ. שלזינגר ז"ל לחקר הרפואה על־פי התורה", ליד בית־החולים „שערי־צדק" בירושלים. הספר הוצא־לאור ב־הוצאת ראובן מס, תשל"ט, נכתב ונערך בידי רופאים חשובים ויודעים.

בפרק חנקרא „טיפול רפואי בשבת לחולים שאינם בני־ברית" מובאת עצה לרופאים, „שצריכים לטפל בחו־לה גוי באיסורי תורה בשבת, שיחשבו בשעת הטיפול שכל כוונתם היא לא לעצם רפואת הגוי, כי אם כדי להציל עצמם שלא ייענשו על כך" (על שהם נמנעים

מלטפל בחולה, לפי תנאי רישיונם) וכן מפני „שאינו ברור וודאי שיתרפא ברפואה זו".

אפשר לתאר מה טיב הטיפול של רופא החושב מחשבות כאלה! האם יש הבדל בין רופאים כאלה ורופ־אים נאצים? כדאי לחשוב על שאלה זו, לדון בה ולדוש בה. ומי שמוכן להתרפא בידי רופא החושב עליו כך — ש י ק ו ם!

דוגמה שניה נוגעת בנושא ש„העולם הזה" טיפל בו:

* אסיא בארמית: רופא.

הסתת חיילים להרוג כל אזרח „לא־יהודי" בשעת פעו־לה צבאית. המדובר בכל אזרח, בלי שום ניסיון לחוש על נשים או על ילדים. הדוגמה לקוחה מתוך החוברת „נ־יב המדרשיה" (מדרשיית נועם), שיש לה תפוצה רח־בה בחוגים דתיים. מדובר בדברים של הרב שימעון וייזר, עורך מדור ההלכה ב„נ־יב המדרשיה", אדם בעל הש־פעה הן בקרב אזרחים והן בקרב אנשי־צבא, ראש בית־המידרש הגבוה להלכה בהתיישבות, שליד ישיבת שעל־בים. הדברים התפרסמו ב־1974 ולא נמצאה אפילו איש־יות דתית אחת בישראל שגינתה אותם בלשון חד־משמ־מעית, או שהצהירה כי לא תנהג לפי הלכה זו. כדברי הפיתגם התלמודי „שתיקה כהודאה". היחידי שפנה לרבנים אחרים להסתייג מן הדברים היה פרופסור או־ריאל סימון, והוא עושה זאת בלשון דו־משמעית ומגומ־גמת, לדעתי.

במה דברים אמורים?

בחליפת מיכתבים בנושא טוהר הנשק. חייל צה"ל בשם משה פנה לרבי בשאלה (ראה תצלום הקטע מי־מין) וקיבל עליה תשובה ארוכה. מתוך התשובה הבין, כי „בשעת מילחמה מותר לי, ואפילו יותר מזה — אני חייב, להרוג כל ערבי וערביה שנקרים לדרכי, אם קיים חשש שהם עוזרים למילחמה בנו במישרים או בעקי־פין". (ראה תצלום הקטע משמאל).

■ ■ ■

אני כותב כל זאת כדי להצביע על העובדה, שהנא־ציפיקציה בישראל מתבצעת בחלקה הגדול על־ידי ה־יהדות מן העבר וברובה הגדול על־ידי היהדות שבחווה. כדאי לזכור, שגם היטלר הסתמך על צדדים מסויימים — וחשובים מאד! — של העבר הגרמני. חלק מהצלחתו אפשר לזקוף לחובת רוב הגרמנים, שסברו כי מה ש„נת־קדש" על־ידי תקדימי העבר אין לשלול בטענה שאינו צודק או שאינו נכון. לכל היותר יש לבדוק עד כמה הוא „מתאים" לתנאי זמננו. והרי כך בדיוק נהוג ב־ישראל.

בלי להבין זאת אין אפשרות להבין את התהליכים המתהווים בחברה הישראלית, אין להבין את הציונות ואפילו אין להבין את בגין, שהדבקות העמוקה שלו בלאומיות־דתית ובכל מה ש„נתקדש" במסורת היהו־דית היא הדוחפת אותו להכרעות החשובות ביותר, ולא רק לגבי עונש המוות.

פרופ' ישראל שחק, ירושלים

● פרופ' שחק מלמד כימיה אורגנית באוניברסי־טה העברית בירושלים. מערכת „העולם הזה" מעמידה את הפורום לרשות הקוראים, המעוניינים להתווכח על הדברים ולדון בשאלת טוהר־הנשק.

בדיה

לכ' רבי היקר.

ראשית, אני דורש בשלומו וכלום ביתו. אני מקוה שהמצב שפיר.

אצלי ברוך ה' אני מרגיש טוב בגופי. זה זמן רב לא כתבתי. אתך הסליחה. לפעמים אני נזכר בפסוק "מתי אבא וארא פני אלקים?" אני מקוה, בלי נדר, שאגיע באחת החופשות הקרובות, אני מוכרח.

באחד הויכוחים שהתנהלו אצלנו בקבוצה, היה דיון על "טוהר הנשק". ואז התוכחנו האם מותר להרוג אנשים חסרי נשק כגון — ילדים, נשים? או האם מותר לנקום בערבים במידה כנגד מידה כמו שהם רוצחים מבלי להבדיל. ואז כל אחד ענה לפי הבנתו. לי לא היתה קביעה ברורה, בעצם אולי לערבים יש דין של עמלק — כלומר שמותר לרצוח ולאבד את זכרם; או כפי שעושים בשתם מלחמה, שהורגים רק את החיילים.

בעיה שניה, האם מותר לקחת סיכון על עצמי בזה שאני נותן לאשה לחיות? כיון שקרו מקרים שנשים זרקו רימונים! או האם מותר לתת לערבי שמרים ידיים מים? כיון שיש חשש שמא הוא בעצם מטעה אותי ועומד להרוג אותי, והדברים קרו.

אני נשאים בד"ש חם לרב ולכל ביתו.

שלום רב

משה

מכתבו של החייל משה ב„נ־יב המדרשיה"

„אני תקווה שתפעל בנושא —

לכ' רבי היקר

ראשית אני תקוה שאתה ובני ביתך בריאים ושלמים.

קבלתי את מכתבך הארוך, והתפעלתי מההגזמה שאתה מגזים עלי כפרט. כי אני מניח שלהרבה אתה כותב, ורוב הזמן אתה נתון בעיסוקים של ליימידיך בהכנית שלך.

אי לכך תודתי לך עמוקה כפליים.

בנוגע לכתבך עצמו הבנתי כך:

בשעת מלחמה מותר לי, ואפילו יותר מזה — אני חייב, להרוג כל ערבי וערביה שנקרים לדרכי, אם קיים חשש שהם עוזרים למלחמה בנו במישרים או בעקיפין.

ומצידי אני: חייב אני להרוג אותם אפילו שזה קשור בהסתבכות עם החוק הצבאי. אני חושב שהנקידה הזו בקשר לטוהר הנשק צריכה להיות כוועברת למוסדות החינוכיים, לפחות הדתיים, שהחיה להם השקפה בנושא, ולא יהיו טועים בשדה ה„הגיון" הרחב דוקא בנושא הזה, ולהסביר את הדין, הלכה למעשה. כי לצערי ראיתי „הגיונות" שונים גם אצל החבר'ה הדתיים. אני תקוה שתפעל בנושא, ושבנינו ידעו את הקו של אבותינו בעניין באיפן ברור וחד־משמעי.

כאן אסיים. בתקוה שבסיום הקורס, בעוד כחודש. אוכל להגיע לביקור.

שלום רב, משה

מיכתבו של החייל משה

— שבנינו ידעו את הקו של אבותינו"

תמרורים

הוענק — פרס על־שם זלמן שז"ר, נשיאה השלישי של מדינת ישראל, לד"ר **עזריאל אייזנברג**, מחנך יהודי ופעיל במגביות היהודיות בארצות־הברית. את הפרס העניק לאייזנברג נשיא־המדינה, **יצחק נבון**, על פי המלצותיה של ועדה בראשות איש חרות, ומי שהיה חבר הוועד המנהל של רשות השידור **אלי תבין**. אייזנברג נולד בשנת 1903 ואת חינוכו הראשוני קיבל ממורים פרטיים ברוסיה. כשהגיע לארצות־הברית ותחל בעסקנות פדאגוגית יהודית היה מנהל בתי־ספר דתיים, פעיל במיפלגת הציונים־הכללים ומנהל סיפריות למען ילדים יהודיים בארצות־הברית.

הוענק — הפרס הסיפרותי הצרפתי אטיד לאלוף (מיל.) **עוזי נרקיס**, מנכ"ל קרן ספיר, עבור סיפרו אחת ירושלים. נרקיס, מי שהיה מנהל מחלקת העליה והקליטה של הסוכנות היהודית עד למהפך, התפרסם כאלוף פיקוד המרכז במילחמת ששת־הימים. סופר מרוקאי, בעל הספר שלום־סאלאם, שהגיש אף הוא את סיפרו לקבלת הפרס, ויתר ברגע האחרון

סופר נרקים

על התחרות בטענה כי נשקפת לו סכנה, לאור יחסו של המלך חאסן להסכם השלום הישראלי־מיצרי.

נבחרה — כמלכת היופי של ישראל, **ורד פולגר**, תלמידת תיכון בת 17, וזכתה, נוסף לכתר ולפרסים, גם בנשיקה מראש עיריית תל־אביב **שלמה להט**. פולגר היא בת לאב מורה לנהיגה ולאם מתרגמת סימולטנית. כמו הרבה ממלכות היופי של ישראל, גם היא חיפאית. תגובתה הראשונה של פולגר לקבלת התואר: „עוד לא הספקתי להכין את השעורים למחר."

הוענק — אות הקונגרס האמריקאי לשחקן הקולנוע הוותיק, **ג'ון וין**. האות, אשר שני האחרונים שקיבלו אותו היו הגנראל **דוגלאס מק־ארתור** ו**וולט דיסני**, הוענק על־ידי הקונגרס בעיקבות בקשתו של נשיא ארצות־הברית **ג'ימי קארטר**, ואחרי שהשחקניות **מורין או־הרה** ו**אליזבט טיילור** העידו בפני ועדת הקונגרס. קארטר נימק את בקשתו בכך שווין בן ה־71 גוסס ממחלת הסרטן שבה לקה.

נחוג — יום הולדתו ה־64 של שר־החוץ **משה דיין**. את יום ההולדת שלו חגג דיין, יחד עם רעייתו רחל, במיסעדה תל־אביבית ידועה. מודעת הברכה היחידה שהופיעה בעיתונים לכבוד יום־ההולדת היתה של ילד בן ארבע, הנקרא על שמו של דיין.

אושפז — בעיקבות התקף לב, יועצו המיוחד של שר־החוץ, **אהוד אבריאל**, חבר קיבוץ נאות־מרדכי, היה שגרירה הראשון של מדינת ישראל בצ'כוסלובקיה, חבר־כנסת, שגריר בכמה ארצות אפריקה ובורמה, וידוע כמי שהיה אחד מצעירי דויד בן־גוריון. באחרונה עסק אבריאל, במיסגרת תפקידו החדש, במשימות מיוחדות שהוטלו עליו על־ידי שר־החוץ משה דיין.

יועץ אבריאל

נפטר — בגיל 80 אחד מראשוני הרופאים בירושלים הד"ר **נחום ברנס־קורקידי**. ברנס נולד ביפו. אביו היה אחד ממייסדי אחוזת־בית. את תואר הרפואה שלו קיבל ברנס באוניברסיטה האמריקאית בבירות. בשנת 1926 עבר להתגורר בירושלים. אחרי שנפצע במאורעות 1929, היה ברנס מוכר לתושבי ירושלים כ„דוקטור על החמור". בגלל נכותו נהג לרכב על חמור אל הפצייענטים שלו ואל בתי־החולים בעיר העתיקה. מלבד עבודתו בבתי־החולים היה ברנס רופא של בתי־ספר בירושלים, ביניהם גימנסיה כרמיה ובית חינוך התיכון בירושלים. מלבד עיסוקיו הרפואיים היה ברנס מסור לאגודת חובבי הבולים הירושלמית שאותה הקים לפני שנים רבות.

נפטר — בגיל 82, מי שנידון למוות על־ידי השילטון התורכי בארץ, ונציל בנס, חבר מחתרת ניל"י **איתן בלקינד**. בלקינד, יליד גדרה, שאביו, **שמשון בלקינד** נחשב לחלוץ התיעוש העיברי בגולה ואחיו, **ישראל בלקינד** היה ממייסדי תנועת דאביו — דבר אל בני ישראל ויסעו, שהפכה אחר־כך תנועת ניל"י, שאליה הצטרף איתן בלקינד בגיל 20, אחרי שסיים את לימודיו במחזור השלישי של הגמנסיה הרצליה בתל־אביב. בלקינד שירת כקצין בצבא התורכי, אחרי שסיים את האקדמיה הצבאית בקושטא ואז התגלתה חברותו במחתרת היהודית. הוא נידון למוות, אחרי שעונה והוגלה למעצר בדמשק, אחיו הבכור **נעמן** וידידו **יוסף לישנסקי** הוצאו להורג, אולם בגלל טעות של פקיד תורכי, אשר ברישומי תעודת הלידה שלו טעה בשנה, הוחלט לדחות

נידון למוות בלקינד

את ההוצאה להורג של איתן בלקינד בכמה חודשים. בפרק זמן זה התקרב הצבא הבריטי לדמשק ובמהומה שהיתה באותם הימים הצליח בלקינד להימלט מהכלא. אחרי הקמת המדינה כיהן בלקינד בשורה של תפקידים. הוא היה סגן ראש־עיריית ראשון לציון, יושב־ראש הנהלת התאחדות בעלי בתי הקולנוע בישראל ובעל אחד מבתי הראינוע הראשונים שהוקמו בארץ.

מקצועיות * אמינות * חגינות * מקצועיות * אמינות * חגינות *

תנו להם לריב!!

תנו לבתי הספר לדוגמנות לטעון זה כנגד זה — „אני טוב ממך"

ומה האמת? - כולם טובים!

אולם רק בי"ס לדוגמנות וטפוח החן — **„רגב"**, הוא הבי"ס היחידי שבוגריו הופיעו פעמיים ב„עלי כותרת" — בטלוויזיה, השתתפו בסרט „דיזנגוף 99" ובקרוב ב„זה הסוד שלי".

תנו לאחרים - לדבר
(ולהבטיח)

תנו לנו - ללמד!

זכרו! **„רגב"** — הוא הבי"ס לדוגמנות היחידי בארץ! ששותף במשרד פרסום ויחסי ציבור ועתון אזורי המופץ ב-50,000 עותקים, דבר שיעזור בקידומך המקצועי והאישי.

צוותנו כולל:

ועדת קבלה: מורכבת מאנשי מקצוע ואישי ציבור

מירי זמיר — מלכת יופי לשעבר ודוגמנית צמרת

אורי לייזר — צלם אופנה, פרסום וקולנוע

מוקה קריגר — איש פרסום ויחסי ציבור

ז'אק שלי — ספר נשות „החברה הגבוהה" וחבר מועדון הספר המעולה

בן יהודה — יצרן סרטים ופעלולים טכניים

איריס שני — קוסמטיקה וטפוח החן.

בנצי — דוגמן צמרת.

לאחר הצלחה מטורפת!

נפתחים:

3 קורסים — במקביל — לנשים וגברים.

1. דוגמנות צילום ואופנה — רגיל.
2. דוגמנות צילום ואופנה — לנשים מלאות ושמנות
3. קורס לטפוח חן ויופי.

בי"ס לדוגמנות — החושב עצמו ליותר טוב

שיקום!

אל תהיו אנשי פשרות
בחרו בטוב ביותר

„רגב" בי"ס לדוגמנות וטיפוח החן והיופי
רח' סירקין 7 (ככר נח) גבעתיים, טל. 03-723141

מקצועיות * אמינות * חגינות * מקצועיות * אמינות * חגינות *

ספר הצמרת

מצי ראובני, לשעבר מסלון מורו בתל־אביב,
בא לייפות את נשות ירושלים

הקו החדש
מספרת צמרת

רחוב הלני המלכה 1, ירושלים
טלפון: 231314
בהנהלת — דורון מזרחי.

כך נראית סיטרואן GS לעומת מכוניות אחרות בגודלה

המבין במכוניות ועוקב אחר החידושים וההתפתחויות בשוק הרכב יגלה במהרה כי מרבית יצרני המכוניות המציגים את הדגמים החדשים מתיימרים להציג חידושים, במסווה של קוים צעירים אך למעשה מתחת למסווה של מכונית "צעירה" מסתתרת "סבתא זקנה", אין בהן שום קידמה לעומת הדגמים הקודמים. כשתשווה כל אחת מהן לעומת סיטרואן GS תגלה מספר עובדות מדהימות ומפתיעות, המגמדות את כל יתר המכוניות בגודל לעומת קידמתה וחידושיה של סיטרואן. המכוניות האחרות מצויידות ב-2 מעצורי דיסק בלבד. לסיטרואן GS 4 מעצורי דיסק. מנועי המכוניות האחרות מקוררים מים. לסיטרואן GS מנוע מקורר אויר. המתלים במכוניות האחרות עדיין בנויים מקפיצי מתכת. לסיטרואן GS מתלים הידרופנאומטיים בלעדיים.

וכאן נכונה לך עוד הפתעה: מחיר. סיטרואן GS המקדימה את כל מתחריה בעיצוב, קידמה וחידושים אינה יקרה יותר.

חידושים וקידמה בסיטרואן זה ענין של מסורת ולא של מחיר.

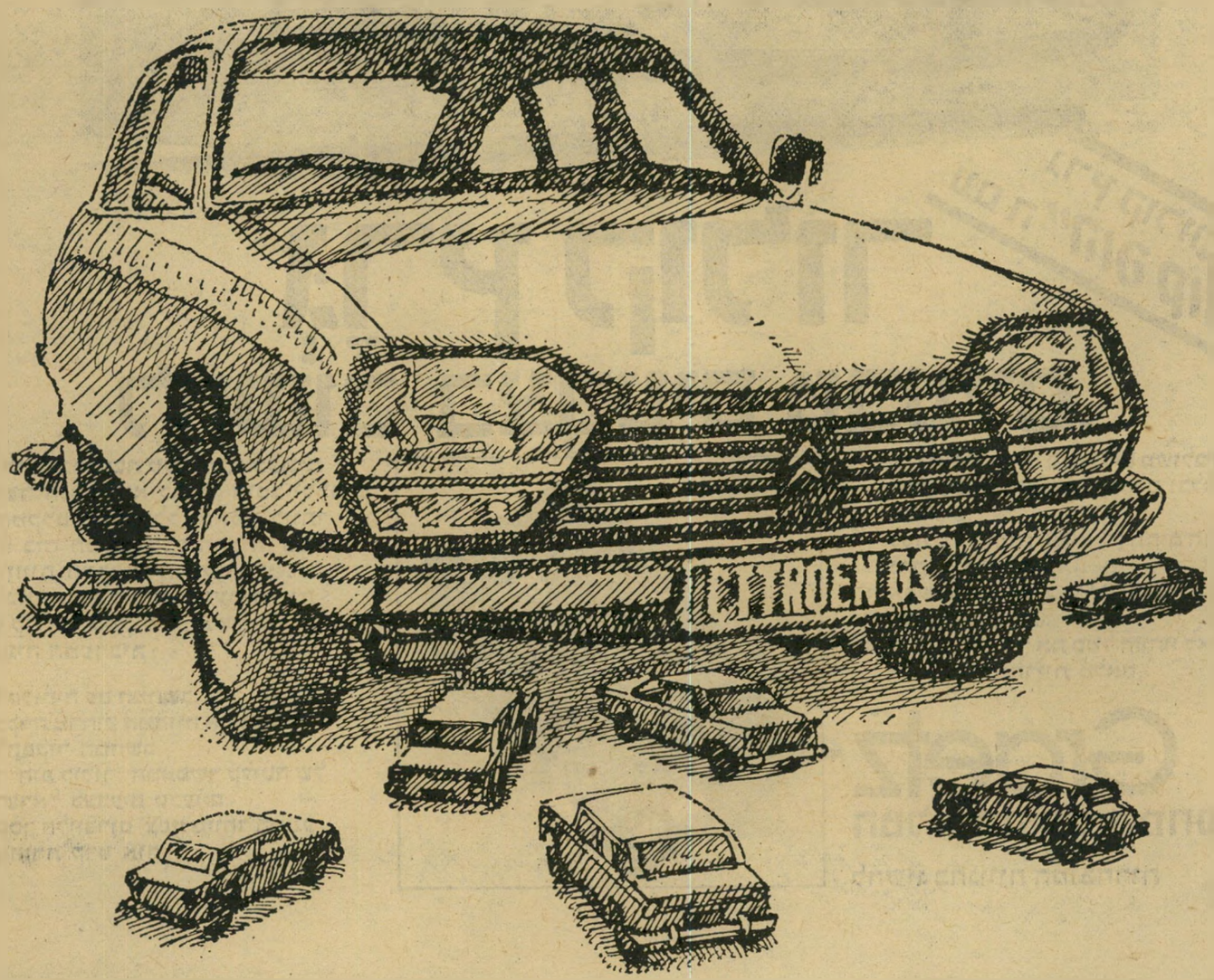

דוד לובינסקי בע"מ
מפיץ סיטרואן בישראל.

דוד לובינסקי בע"מ,
תל-אביב: רח' שונצינו 16, טל. 6-333214.
סוכנויות: **תל-אביב:**
ב.ג. מוסכים ומפיצים בע"מ,
רח' חרוץ 12, טל. 03-331339;
ירושלים: רח' הס 3, טל. 222666, 228888
חיפה: רכב הצפון בע"מ, שד' בן גוריון (הכרמל) 8 טל. 04-528228
באר-שבע: אשנב הנגב, דרך חברון 3, טל. 057-77021.
נתניה: לוינקופף הרמן. רח' שוהם 4. טל. 37821; 053-35081.

CITROËN

גרץ קולור
עם ה"הופ קולור"

גֶרץ קולור
לחשוב בצבעים טבעיים.

כשמדובר ברכישת טלוויזיה צבעונית
המעשה הנכון הוא לבדוק היטב ולרכוש
את המקלט המשוכלל והאמין ביותר.
מקלט כזה תמצא, לכל הדעות, במיגוון
הטלויזיות הצבעוניות של "גרץ".
הנה כמה מן הסיבות שהעמידו את
"גרץ קולור" במקום הראשון
בגרמניה המערבית:

- ☐ הטלויזיה עם המחשב.
- ☐ בקרה מרחוק המהווה את המסוף לתפקוד המחשב.
- ☐ ה"הופ קולור" המאפשר קליטה של ישראל בצבעים טבעיים.
- ☐ מסך הליוכרום (צפוי מיוחד המונע החזרת קרני אור).

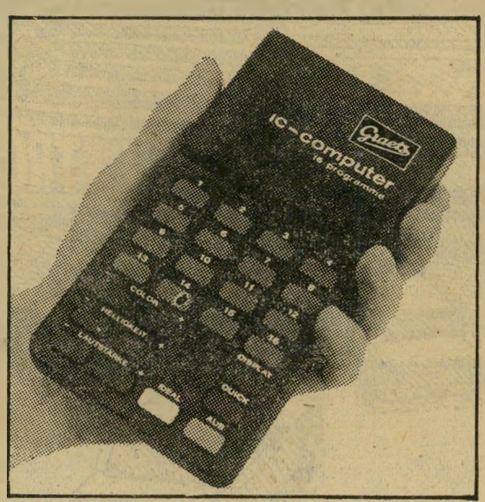

- ☐ גרץ קולור בנויה ממעגלים משולבים המונעים התחממות המקלט ובלאי החלקים.
- ☐ לקולט התחנות (TUNER) תחום תדרים נרחב מ-69 — 1 UHF.
- ☐ אפשרות קליטה ב-SECAM (שיטה צרפתית).
- * התוית המהווה את סמל הזיהוי לאיכות הגבוהה ולאחריות מלאה.

Graetz
הטלוויזיה עם המחשב

להשיג בחנויות המובחרות

פרסום
רטפון אימפורט בע"מ — יבואני מכונות כביסה "קונסטרוקטה", אוגרי חום "פאקיר", שואבי אבק "פאקיר" ומיקסרים "סטאר מיקס"
מסילת החשמונאים 44 תל-אביב, טלפון 330825, 331707

הכלכלנית השוברת את המוסכמות קובעת: יש קשר הדוק בין אינפלציה דוהרת, שכר־עבודה נמוך וקיפאון כללי של המשק

בדרך אל רין

מאת **אסתר אלכסנדר**

ב־15 במאי, יום הולדתה ה־31 של מדינת ישראל לפי הלוח האזרחי, הודיע הדובר של הלישכה המרכזית ל־סטאטיסטיקה שמדד־המחירים לצרכן עלה באפריל ב־8.7 אחוזים.

פירוש הדבר הוא שמחירות עליית־המחירים כרגע היא מעל ל־100% לשנה.

בתנאים כאלה, קשה לזכור שב־1970 היתה האינפלציה רק 6.1%, ואז חשבו שזה הרבה, ויש להוריד אותה. איך הגיעה המדינה עד הלום?

האמת היא שהממשלה הגיעה איה מרוב מאמצים להוריד או־תה. אך המאמצים, שהיו מיוע־דים למטרה הזאת, פעלו בכיוון ההפוך.

לכן, כמה שמכווני המדיניות הכלכלית השתדלו יותר, הרי האינפלציה הלכה ו־התגברה. וכמה היא התגברה, הרי הש־תדלו יותר. כותבי המאמרים הראשיים השתוממו איך האינפלציה הצליחה להגיע ל־8.50% לחודש בלי העזרה של הממש־לה. הם הגיעו למסקנה שלאינפלציה יש גם דינמיקה משלה.

לאינפלציה באמת יש דינמיקה משלה, הגורמת להתעצמותה בשיעורים הולכים וגדלים. נכון גם ש„הצעדים האנטי־אינפל־ציוניים" המקובלים עוזרים לה, לאינפל־ציה, בתהליך זה. אך הדיעות חלוקות לג־בי השאלה מ ה י הדינמיקה הזאת, ואיך ה„צעדים האנטי־אינפלציוניים" המקובלים של המדיניות הכלכלית מגבירים אותה.

השכר אינו אשם

הי**ום כבר** אין מאשימים את השכר. עוד ב־1975 קבעתי בעבודתי * שאין כל קשר בין השכר והאינפלציה. נתקלתי אז בביטול ובהתעלמות מטעם הכלכלנים האקדמיים והממשלתיים, מייצגי הזרם ה־עיקרי של התיאוריה הכלכלית ושל המ־דיניות המבוססת עליה.

כתבתי אז: „...העליה בביקוש, הנג־נגרמת על־ידי העליה בשכר, מתחסלת על־ידי עליית המחירים שביקוש זה גורם לה. כי השכר הריאלי יורד בכל מיקרה עם עליית המחירים.

„כן אין להגיד — כפי שמקו־בל בטיעונים כלכליים מסויימים — שהעלייה בשכר ממריצה את האינפלציה."

בתוכנית החומש החדשה של הממשלה, שהוכנה על־ידי פרופסור לכלכלה באוני־ברסיטת תל־אביב, הפרופסור אסף רזין, אין — לפי הפירסומים — זכר לדרישה להורדת השכר לשם המילחמה באינפל־ציה. התוכנית דורשת הצמדת השכר ב־100%, דבר שאני דרשתי לפני ארבע שנים. תחת זאת שימש השכר, במשך ארבע שנים אלה, אחת המטרות העיק־ריות להתקפה במילחמת־הקודש נגד ה־אינפלציה, והתוצאות ידועות: 102% של אינפלציה לשנה.

היום יש ככר כמעט קונצנזוס לאומי על כך שהשכר לא היה יכול לגרום לדבר הזה. אך בינ־תיים הפסדנו שנים רבות במא־בק־סרק נגד האינפלציה.

מה שקורה, למעשה, הוא שהאינפלציה גורמת לחלוקת־הכנסות במשק.

יש להבין שהביטוי „חלוקת הכנסות" הוא מילה גפה כזרם השוזט של התיאוריה הכלכלית.

לפיה, חס מלהזכיר אותו בקשר לכל תהליך כלכלי שהוא. התעניינות בחלוקת ההכנסות היא עניין ליפי־נפש ולמתקני־עולם. העיסוק בה אינו נאה ואינו יאה לכלכלן רציני. מראש ברור כי אין לה, ולא יכול להיות לה, שום השפעה על ההתפתחות הכלכלית של המשק.

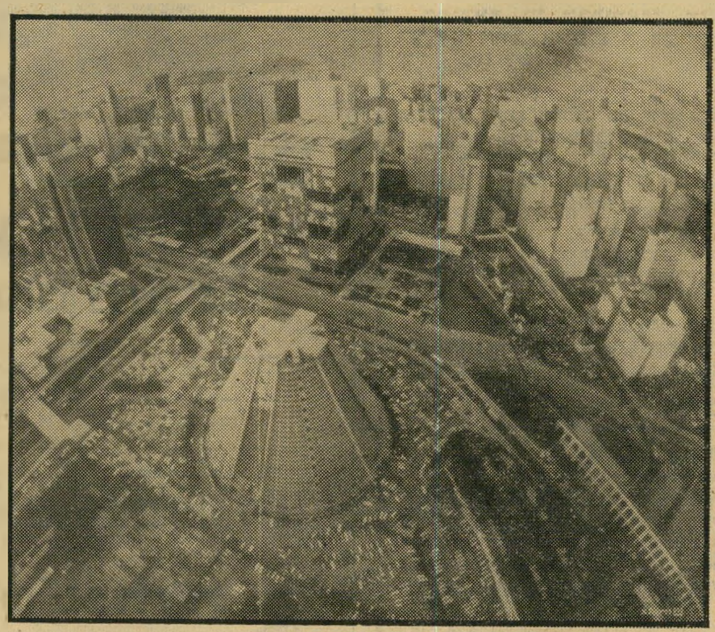

ריו: מחזה של עושר —
„גם שם יש בניני־פאר ומכוניות־ענק —

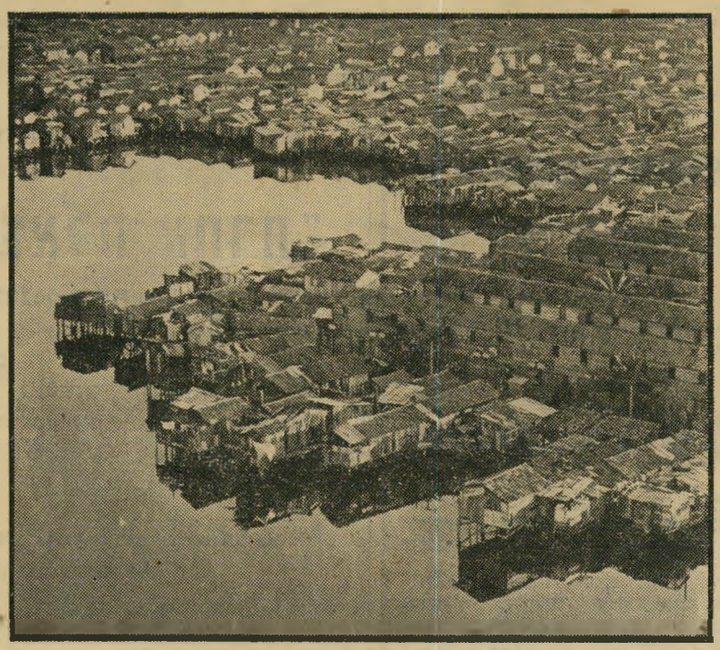

ריו: אמת של עוני
— ואין הדבר אלא ציפוי נוצץ של הפיגור"

הדינאמו הפנימי

ה**אינפלציה מחלקת** את ההכנסות לטובת הלא־שכירים על חשבון העוב־דים השכירים.

נובע מזה שדי כירידה קטנה בשכר הריאלי, כדי לגרום להכנ־סות גבוהות מאד — ואינפלציו־ניות מאד — אצל הלא־שכירים, כי השכירים רבים הם והלא־שכי־רים מעטים.

יש פי ארבעה־חמישה יותר שכירים ב־כוח־העבודה מאשר לא שכירים.

חשוב שמסיבה זו גם ההיפך הוא נכון: **די בעליה קטנה בשכרו הריאלי של כל שכיר על חשבון הרווחים, כדי לגרום לירידה גדולה בכל ה־הכנסות הגבוהות, ולהאיט על־ידי זה את האינפלציה באופן מש־מעותי.**

לא ידוע לי על שום מדינה, שיש בה תהליך של גידול בשיוויו־ניות, הסובלת מאינפלציה דוהרת. תה־ליך חוסר השיוויוניות — הבנוי בתוך האינפלציה — הוא הדינאמו הפנימי שלה, הדוחף אותה למעלה.

ומה עושה הממשלה — ולא רק של־נו, אלא גם של ארצות מערביות אחרות, הסובלות מאינפלציה — כדי ללחום בה? האם היא משתדלת לגרום ליתר שיוויוניות בין מעמד העובדים השכירים והלא־שכי־רים?

ההיפך מזה. „הצעדים הכלכליים", ה־אמורים להיות אנטי־אינפלציוניים, מ ג־בירים את חוסר־השיוויון שהאינפלציה עצמה גורמת בראש וראשונה, ועל־ידי זה עוזרים לה, לאינפלציה, להתגבר.

אז יבוא המשיח

ב**מה הדברים** אמורים? „הצעדים הכלכליים האנטי־אינפלציוניים" הפר־פולריים ביותר הם קיצוץ בתקציב על־ידי קיצוצים בסעד, בחינוך, בבריאות, בשיכון

(המשך בעמוד 18)

כתבתי כבר באחד המאמרים שלי שלפי כלכלנים אלה, כימעט כל דבר יכול להש־פיע על האינפלציה, כגון חורף קר וקיץ חם, או חורף חם וקיץ קר. אך בשום אופן לא חלוקת־ההכנסות!

יש קורלציה ברורה בין חלוקת הכנ־סות צודקת יותר, שכר גבוה יותר, לבין אינפלציה נמוכה, המלווה בפיתוח המשק, כדוגמת גרמניה, יפאן ושווייץ.

מצד שני יש גם קורלציה בין חלוקת־הכנסות בלתי־צודקת באופן קיצוני ושכר נמוך לבין אינפלציה דוהרת מלווה בסטג־נציה, דוגמת ארצות דרום־אמריקה.

תופעות אלה אינן משכנעות את הכל־כלנים. הם מתעלמים מהן למעשה.

גם אצלנו בשנת 1970, כאשר האינפלציה עמדה על רמה של 6.1 אחוזים, כל השכירים ביחד יכלו לקנות ממשכורתם קרוב ל־40% מהצריכה הפרטית, בעוד שב־1977, כאשר היתה האינפלציה בסביבת 40%, הם יכלו לקנות פחות מ־30% מן הצריכה הפר־טית הכוללת של המשק.

הדרך היחידה ללחום באינפלציה היא להפוך את התהליך של חלוקת ההכנסות, ולהעבירה לפחות לרמתה ב־1970.

---

* „ההכנסה הלאומית, הצריכה הפר־טית, השכר הפנוי והאינפלציה במשק ה־ישראלי, 1968, 1974. — השגות לגבי ה־השפעה האינפלציונית של החלוקה המחו־דשת של ההכנסה הלאומית בזמני אינפל־ציה."

מענק "גחלת" לנכדים מתנה של סבא וסבתא

בקשה לפרטים לחסכון לחינוך גבוה

שם החוסך _____ מס ת.ז. _____
המשפחה השם הפרטי

הכתובת _____
עיר רחוב מספר

שם הנהנה _____ תאריך לידה _____ מס' ת.ז. _____

שם הנהנה _____ תאריך לידה _____ מס' ת.ז. _____

נא להמציא לי הצעה מפורטת ללא כל התחייבות מצידי.

תאריך _____ חתימה _____

למען הילד חיסכו ב**גחלת**

גחלת גמול חסכון לחינוך גבוה
מיסודה של עירית תל-אביב-יפו
ההרשמה - בכל לשכות המודיעין העירוניות וב"גחלת" אלנבי 19, ת"א.

בשבוע הספר העברי חפשו את הספר הנקרא בנשימה עצורה:

„בעקבות משאלה אחרת"

מאת: ארנון הדר

רומן מקורי הפורש לפני הקורא טרגדיה מצחיקה ומוזרה בה נוטלים חלק גבר צעיר ואלמנה מתבגרת, העוסקים בחיפושים עצמיים אחר זהותם הם, וכדי כך מקדיחים תבשילם של רבים אחרים.

הרקע: תל-אביב של ימינו.

המשימה: התחקות אחר אוצר גנוז, עלומים מתכלים, אח אובד, מאהב נשכח וסחטנים קשוחים.

המטרה: מציאת האושר...

מותח • משעשע • מרתק • סוחף

הוצאת יריב / 197 עמ' / כריכה קשה /

להשיג בכל חנויות הספרים. הפצה: „ספרי"

בדרך אל ריו

(המשך מעמוד 17)

וכו', קיצוץ בסובסידיות במוצרים בסיסיים, העלאת מיסי־עקיפין שונים, וכמובן — עד תוכנית־החומש האחרונה — הורידה־השכר. אין אפילו אחד בין הצעדים האלה שאינו מכוון נגד רמת־חייו של העובד השכיר, נגד אותו ציבור המפסיד ממילא. אין, ולא יכולה להיות, דרך לעצור את האינפלציה על־ידי הטלת עומס נוסף על שכמי אותם הנושאים כבר בעומס של האינפלציה.

„צעדים" אלה לא רק שלא יעצרו את האינפלציה, הם יגבירו אותה עד־מאוד, העמקת אי־השוויון החברתי, הגורם באופן ישיר לחוסר־וצרותן של ההכנסות הנבדלות כתוצאה ידי המעטים, לדינאמו של האינפלציה.

נוצרת ספיראלה אינפלציונית: אינפלציה — צעדים כלכליים מן הסוג שתואר לעיל — אינפלציה מתגברת — צעדים כלכליים מתגברים — אינפלציה מתגברת עוד יותר — וכן הלאה.

כתוצאה מן הספיראלה הזאת יש לנו היום אינפלציה כמהירות של 102% לשנה.

למה לה לממשלה לעשות זאת? הצרה היא שאין היא יודעת מה היא עושה. אני בטוחה שהיא, והכלכלנים שלה, משוכנעים שהם לוחמים באינפלציה באמת ובתמים, אפילו כשהתוצאות הן הפוכות.

הם כמו היהודי הטוב שבמיקרה של כישלון אינו כופר בעיקר — בעקרונות של התיאוריה הכלכלית המקובלת — חושב שלא קיים את המיצוות בחומרה מספקת.

הם משוכנעים שאם רק נהדק את החגורה עוד קצת, הרי יגיע המשיח.

מכונת הכבשים

אין הממשלה אשמה בכל זה. אשמה התיאוריה הכלכלית המקובלת, שעליה מבוססים „הצעדים האנטי־אינפלציוניים". גם מקבלי ההחלטות הכלכליות אינם אשמים בכך שהם מאמינים בתיאוריה הזאת, כי היא מקובלת על הכלכלנים, ולא רק כאן, אלא גם בעולם הגדול — וגם שם התוצאות דומות. לממשלה יש מודל כלכלי, שהכלכלנים הכינו עבורה, והבנוי כך, שאם מכניסים בו קיצוצים בסעד, בסובסידיות למוצרי־היסוד, עליות במיסי העקיפין והורדת שכר, הרי יוצאת ממנו ירידה ברמת־המחירים.

זה דומה למכונה בסרטה של אני ג'רארדו, המוצג היום בארץ,

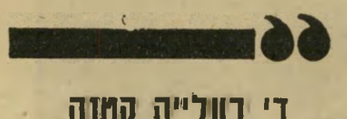

די בעלייה קטנה של שכר העובד כדי לגרום לירידה גדולה של הרווחים

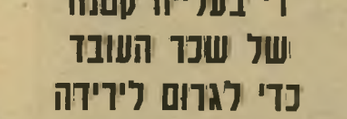

שבה מכניסים כבשים בצד האחד, ויוצאות ממנה אפודות צמר בצד השני.

הצרה עם המודל הכלכלי הזה, והתיאוריה הכלכלית שעליה הוא בנוי, היא שאין הם יודעים ולא כלום על חלוקת ההכנסות במשק. זו אינה מופיעה בהם בשום מקום. התרופה שלהם לאינפלציה היא להוריד את רמת־חייו של „הציבור", ומוטב את זו של הרוב. לעובדה שרוב זה הוא הציבור השכיר המפסיד באינפלציה, אין כל חשיבות לפי המודל הנ"ל. אין הוא מכיר את המושג מפסיד בכלל.

לכן, במשך השנים האחרונות, היו הממשלות כל־כך עסוקים בהורדת רמת־חייו של הרוב, עד כי לא הבחינו בכלל ברמת חייו העולה של המיעוט בציבור.

עד שההון השחור וצריכת המותרות התעצמו כל כך — יחד עם עליית המחירים עד ל־8.7% לחודש — שאי־אפשר היה להתעלם ממנה עוד.

פקקים בטהראן

גם את ההתפתחות הזאת חזיתי בעבודתי עוד ב־1975, כאשר שוק המותרות היה עוד קטן, והיה יחסית קל לחסל אותו. כתבתי אז: „יש לשים לב שבמהלך האינפלציה חלה טרנספורמציה

המאמצים שנועדו להוריד את האינפלציה הם שהגדילו אותה

לטובת המוצרים הנצרכים על־ידי העשירים. הם השוק הגדול והריווחי. יותר ויותר מן התוצר מייוצר לשוק זה. למיפעלים כדאי לייצר פחות, אך בטיב יקר. לדוגמה: בגדי־ילדים מטיב פשוט אינם קיימים בשוק הישראלי. אותו דבר נכון לגבי רהיטים, דירות, חליפות וכו'."

היום מכירים הכל שוק־מותרות זה של מכוניות־ענק, דירות־פאר ומקררי־ייבוא, ההורס את מאזן־התשלומים שלנו, המרקיע לשחקים את המחירים, והאוכל כל חלקה טובה במשאבים המצומצמים שלנו, וגם בחברה. לעומת זאת, הכל גם יודעים את המצב העצוב של השוק לשיכונים עממיים, ולא רק של השיכונים.

אין שוק־מותרות זה סימן לעליה כרמת־החיים, כפי שנרמה לרבים. זה רק ציפוי נוצץ של המציאות. גם בריו־דה־ז'אנירו, בבואנוס־איירס ולאגוס יש המון מכוניות־ענק וכנינייפאר. מהראן במיוחד היתה מפורסמת עד פקקי־התנועה הענקיים שלה.

שוק נוצץ זה הוא סינדרום של העולם השלישי. אין אני אומרת שהחיים אצלנו הם כמו בברזיל, בארגנטינה ובניגריה. אך מגמות ההתפתחות היום, במשק זה חברה, מצביעים בפירוש בכיוון זה. מוטב לעצור אותן שעה אחת קודם.

תוכנית החומש

התוכנית החדשה של הממשלה מורכבת בעיקרה מן האלמנטים הישנים של ה„צעדים האנטי־אינפלציוניים" שמניתי לעיל, המשמשים מרכיבים בספראלה האינפלציונית, על־ידי העמקת אי־השוויון. דהיינו: מקיצוץ בתקציב, בעיקר דרך קיצוצים בשירותי־הרווחה, קיצוץ הסובסידיות למוצרי־יסוד והעלאת מיסי־עקיפין.

עם זאת יש לציין שיש בתוכנית סוף־סוף גם מרכיבים שוויוניים, שהם אלמנטים חדשים בתוכניות הכלכליות אצלנו, כגון: דרישה לתוספת־יוקר של 100% וביטול הסיבסוד לאשראי של ההון, ועל זה יש לברך.

את האלמנטים האלה יש לחזק, ולהוסיף אליהם עוד בשם הגברת השוויון בחלוקת ההכנסות, כי זו הדרך היחידה לחפוך את כיווני ההתפתחות של המשק והחברה שלנו בכלל, ושל האינפלציה בפרט.

(איך לעשות זאת באופן מעשי — על כך במאמר נוסף.)

TARGET ADV.

חסלי זוקים בעצמך, בדרך מקצועית...

...מבלי לשלם למקצוענים.

כידוע לך, מצויים בארץ סוגים רבים של חרקים. רובם פיתחו מנגנוני הגנה וחיסון מפני מרבית התרסיסים הקיימים. כדי לאפשר חיסולם המוחלט, פיתחה "סנו" סדרת מוצרים חדשה המהווה שילוב מושלם. מרכיביה הוכיחו עצמם באלפי בתים בארה"ב.
כל מיכל בפני עצמו, מהיעילים ביותר שתוכלי למצוא ומבטיח תוצאה מירבית בבית ובחצר.

K-200

מכיל חומר ריסוס יעיל, שהרכבו הבימי מבטיח חיסול יסודי ומוחלט גם של הביצים הנמצאות בשלבי דגירה. צינורית ההתזה, המצורפת לכל מיכל מאפשרת ריסוס בפינות הנסתרות ביותר.

K-300

מכיל חומר ריסוס המשמיר חרקים ומונע את שובם במשך חודשים רבים לאחר פעולת הריסוס.
כדי למנוע יצירת תינגודת רססי ב־K300 מספר שבועות לאחר שריססת ב־K200.

אין זה משנה באיזה "K" תבחרי ראשון ובלבד שתפעלי עפ"י חוברת ההוראות המצורפת לכל מיכל.

K-100

פסי הדבקה אותם יש להצמיד, לאחר הריסוס, לבסיס מכשירי החשמל המפיקים חום (מקרר, מכונת כביסה, תנור אפיה וכו'). מקומות אלה מהווים, בדרך כלל, מקום מחיה "אהוב" על כל סוגי המקקים.
K-100 קוטל מקקים וחרקים זוחלים למשך 6 חודשים.

נוסחת מרכיבי סדרת "K" של "סנו" קיבלה את אישור הסוכנות האמריקאית לשמירת איכות הסביבה — E.P.A

סנו®-לעזרתך תמיד.

זניט-
הטלוויזיה
הנמכרת
ביותר
בעולם.

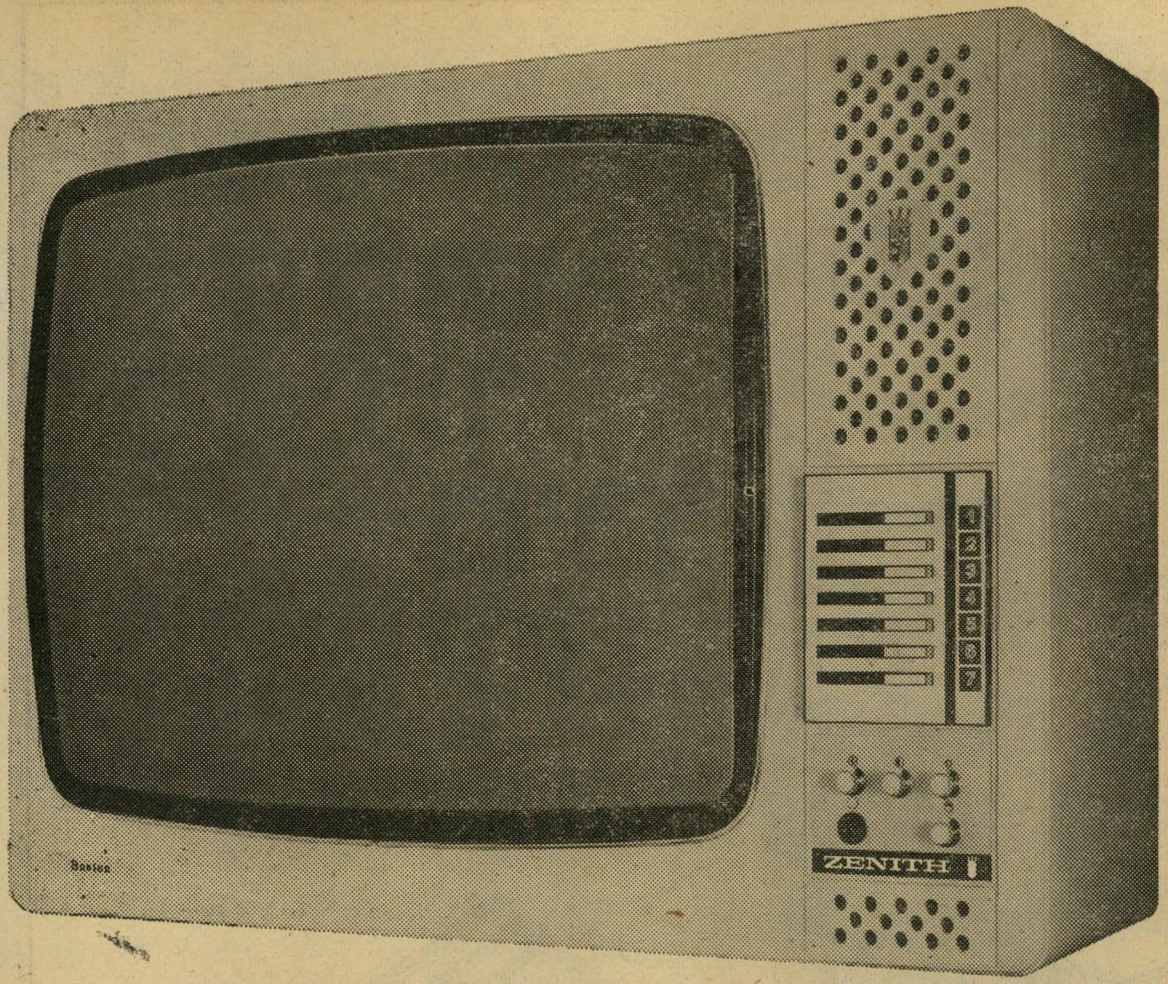

טלנית תעשיות בע"מ מפעל: נתניה, טל' 053-35291 מכירות: תל אביב, טל' 03-249648, חיפה 04-510012

SYSTEM A

מערכת שמע מתקדמת

האיש מסר חומר למישטרה - הגנבים הזהרו מראש - אשת העד נאנסה בתור עונש - והחקירה נגנזה זמן רב

שוטרים וגנבים

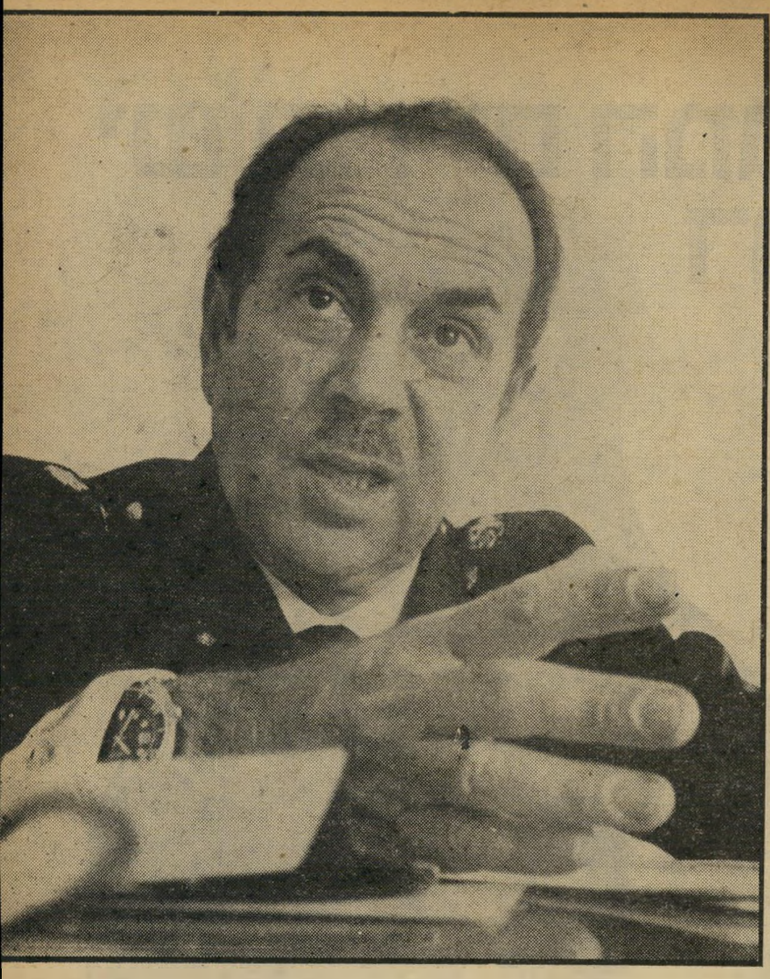

ניצב־מישנה זיגל
חזרה לחקירה

במרץ רב בחקירת כל הפרטים שנמסרו. הצלחת החקירה עתה מעוררת מחדש את התמיהות, מדוע סירבו השוטרים לח־קור כל העת את החומר. רק לפני כחודש מסר עורך־דינו של עקביה, דניאל שרפמן, לזכריה בנאי, מפקד היחידה המרכזית בתל־אביב, את העובדות הנחקרות עתה. הלה סירב בהחלטיות לגעת בנושא, כשם שראובן מינקובסקי סירב אף הוא לפתוח את תיבת־הפנדורה שהוגשה לו. החקירה שפתח בה בנימין זיגל מחדש יכולה להיות ראשיתה של הכביסה הגדולה במישטרה, שתחשוף שורה של קציני־מישטרה ה־משתפים פעולה זמן רב עם עבריינים, תמורת חלק מן השלל.

החומר שקיבל זיגל כולל תצהיר של עקביה, המוכא פה במלואו:

בסוף שנת 1976, עקב מידע שנתתי ל־מישטרה, היה אמור להתבצע מיבצע תפי־סת־מכוניות גנובות בקנה־מידה ארצי. עמדתי על־כך שהמיבצע לא יובא לידיעת החוקרים, ארמנד לוי ויהושע יפתח, כי חששתי שהם יטשטשו את העקבות. למרות ההבטחות הובא הדבר לידיעתם. המיבצע בוצע בקנה־מידה קטן ביותר, לא נתפסו כל המכוניות שהיו צריכות להיתפס, ובעיר הסתובבה שמועה ש„אבנר הלשין".

שלמה משה, שנתפסו ברשותו עשר מכוניות מזוייפות, אמר לי: מה יצא לך מזה שהלשנת? הוא אמר לי שארמנד לוי הודיע לו לפני המיבצע על כך שעומד להיות מיבצע, ושאני הלשנתי.

ביכולתי להמציא פינקס שבו שמות בעלי־דוכנים, מיסעדות, בתי־קפה, מקומות הימורים, אשר שילמו שבועית דמי־חסות. חלק מדמי־החסות הגיע לקציני־מישטרה. זה נמסר לי על־ידי בוסקילה אבו־חצירה, שישב עימי במעצר. אבו־חצירה מסר לי שפוצץ כספת ברחוב אלנבי ואת תכולתה — תכשיטים וזהב — מסר לאנשי־מישטרה, וקיבל חיפוי מלא של המישטרה.

סגני־הניצב יגאל לושי ויהושע יפתח, והקצין שמואל בראשי, היו נוכחים במוסך של שלמה משה כשהיה מזייף שלדים של מכוניות גנובות. יפתח גם שותף באולם־נשפים, ולאולם זה לא עשו דו"חות מיש־טרתיים. ברשותו עוד אינפורמציה רבה הקשורה לזיופי רכב, שבהם קשורים אנשים רבים, וביניהם אנשי־מישטרה.

עד כאן התצהיר של עקביה. בחומר בכתב, שמסר עקביה למישטרה, הוא הוסיף פרטים רבים, שיש בהם כדי להד־הים. הוא סיפר כי הפינקס של בוסקילה מוחבא במקום־סתר. הפינקס כולל את שמות משלמי דמי־החסות וסכומי־הכסף, והתשלומים שנגבו מבעלי־עסקים תמורת עצימת עין של המישטרה, כאשר נשארו פתוחים בשעה מאוחרת בלילה. את הכסף היה הקצין מחלק עם קצינים אחרים.

רב־ניצב תבורי
חזרה לזיגל

השוטר פוצץ כספת

ב וסקילה חיה חבלן מישטרתי. הוא פוצץ כספת של חנות־תכשיטים ברחוב אלנבי, והואשם בגניבה. יחד עם שוטרים נוספים. הפינקס כולל גם פירוט התכשי־טים שהוצאו מן הכספת, ולמי חולקו.

עקביה מספר כי ביקר כמה פעמים במוסך של שלמה משה בחולון, וראה שם מדי פעם את קציני־המישטרה לושי, יפתח ובראשי, בעת שזייפו מיספרי־מכוניות. הכנופיה היתה קונה מכוניות פסולות אחרי תאונה, גונבת מכוניות מאותו דגם, מעתיקה את מספר הרכב הפגום לרכב הגנוב, ומקבלת רכב חוקי.

עקביה המשיך לספר, בחומר שהגיש בכתב, כי ב־1976 בא אליו המפקח אברהם שיינברג, וביקשו לעזור באיתור מכו־ניות גנובות וכי עקביה הסכים, בתנאי שהדבר לא ייוודע לארמנד לוי ולאחרים. שיינברג התייעץ עם מפקדו, וזה הסכים.

הוא הראה להם מוסך ברחוב המסגר, שעסק בזיופי־רכב, וכן את המוסך של שלמה משה, שבו נתפסו מכוניות מזו־ייפות. כן לקח את שיינברג לוואדי, ש־מאחרי רחוב המסגר, והראה לו שלדי מכו־ניות זרוקות שם, שאת מיספריהן העתיקו על רכב גנוב.

שיינברג תיכנן מצוד כללי אחרי רשת זייפני המכוניות, אולם נראה כי הכנופיה הוזהרה, שכן מרבית המכוניות נעלמו.

יום לפני החיפוש העבירו את שיינברג לפתע לקורס בנתניה, וכך הוציאו אותו מכל קשר לחקירה באותו זמן. החיפוש הע־לה יותר מעשר מכוניות מזוייפות, בשני מוסכים, וכן נעצר מי שהיה רוכש את ה־מכוניות הפגומות עבור שלמה משה. הוא היה גורר מכוניות אחרי תאונות, וכך ידע על מכוניות פגומות. אצל הגורר מצאו 30 מקלטי־רדיו גנובים של מכוניות, כולל של קצין־מישטרה, שרכש מכונית מזוייפת.

הפרשה כולה הושתקה.

אונס בכוח

ר ראה כי הגורם העיקרי שהניע את עקביה, פרט לטענתו כי הוא הואשם והורשע בעוד כל השותפים, וביניהם קצי־ני־מישטרה, מסתובבים חופשיים — היא פרשה מזעזעת שאירעה לאשתו, עדנה.

עקביה היה קשור בשעתו לבעל עבר פלילי מפתח־תיקווה, אלברט מיזרחי, ש־סייע בעסקי המכוניות המזוייפות. מיזרחי היה מודיע של המישטרה, ותמורת זאת העלימו עין ממעשיו שלו, שכללו שני מעשי־אונס, שהחקירה שלהם הופסקה, בלי שהוגש נגדו כתב־אישום.

אחרי שעקביה החל מסייע למישטרה בחיסול זייפני הרכב, טילפן מיזרחי כמה פעמים לאשתו של עקביה, עדנה, ואיים שאם בעלה לא ישתוק, יבולע לה. השנים פנו למישטרה וביקשו הגנה, אך לא נענו.

לפני ארבעה חודשים בא מיזרחי לביתו של עקביה ברמת־השרון, שם גרה עדנה עם שני ילדיה, ובאיומי נשק אנס אותה בכוח. היא התלוננה במישטרה, מיזרחי נעצר, נבדק במכון הפתולוגי, ושוחרר. הוא מהלך חופשי ללא כתב־אישום.

עקביה המוזעזע כתב על הפרשה לממ־שלה, לחברי־כנסת, ולעוד אישי־ציבור.

עתה, כשהחל משתף פעולה מחדש עם זיגל ואנשיו, מסר להם על עסקיו של מיזרחי, שכללו אחזקה ומיסחר ברכוש גנוב, והביא לתפיסת מחסני הרכוש הגנוב ב־פתח־תיקווה ולמעצרו של מיזרחי ואחיו.

החקירה הביאה גם למידע כי קציני־מישטרה בכירים בפתח־תיקווה קיבלו טו־בות־הנאה ממיזרחי.

המימצאים שעלו עד כה, על מעורבות קציני־מישטרה בכירים בעסקי שחיתות ושותפות עם פושעים, מעלים שוב את השאלה אם לא הגיעה השעה להקמת ועדת־חקירה ציבורית, שתחקור את הנעשה ב־מישטרה.

יגאל לביב

סגן־ניצב לושי
החקירה התחדשה

יש תיירים המגלים את ישראל דרך בירה מכבי.

ירושלים. בתי אבן. טליתות לבנות. קולות השוק ואויר שכולו אוירה. יריים מגישות שוב ושוב כוסות שהקצף עולה בהן על גדותיו.

את בירה מכבי ואת ירושלים אוהבים כאן בשבע שפות. כי לטעם של בירה טובה וקרה אין לאום ואין גבולות.

יש תיירים המגלים את ישראל דרך בירה מכבי. ויש ישראלים המכירים דרכה את העולם.

maccabee

בירה בינלאומית

יראו.אא

הנדון:

ההתחלה

זה היה שבוע טראומתי. הטלוויזיה הכניסה את הטראומה הזאת לכל בית בישראל.

זה התחיל במרד המזויין של הימין הקיצוני נגד ממשלת־ישראל, הכנסת וצה"ל. ראינו את הקנאים הלאו־מנים מכינים אלות, לפידי־אש ורעל, כדי להילחם בחיילים. ראינו את ממשלת־ישראל מתקפלת לפניהם, בהכנעה עלובה. אך הרגשנו גם כי זוהי קבוצה קטנטנה, שולית ומבודדת, וישהרוב של הציבור מתייחס אליה בשאט־נפש או באדישות.

ראינו את דגל צה"ל יורד בתורן באל־עריש, ואת דגל מצריים עולה בו. חשנו בשימחת־השיחרור של ההמונים, שנחלצו מכיבוש בן תריסר שנים — וניסינו לשכוח כי זוהי שימחת השיחרור מאיתנו. ראינו את המושלים, שעוד אתמול יכלו לפתוח באש, לכלוא, לגרש, להחרים ולהפקיע, הופכים בני־אדם פשוטים, המחליפים כתובות עם עמיתים מצריים.

ראינו כיצד משתנה עיר תוך דקות מעטות, ו־12 שנות כיבוש ישראלי נעלמות כאילו לא היו, מבלי להשאיר אחריהן שריד וזכר.

ראינו את ישיבת המשא־ומתן על האוטונומיה. הס־תכלנו בפניהם החתומות של האמריקאים והמצרים בשעה שיוסף בורג, הדמות המגלמת עתה את מדינת־ישראל, מדקלם את המליצות שהפכו אחרי שנים של שטיפת־מוח נכסי־צאן־ברזל של ישראל. וחשנו מה עובר בראשם: „ריבונו של עולם, איזה אוסף של מליצות חסרות־שחר."

ראינו את אנוור אל־סאדאת נושא את הדגל הלאומי המצרי בתוך אל־עריש המשוחררת, את ההתלהבות בעיר, שחזרה להיות מצרית לכל דבר, ושמענו את הקריין בטלוויזיה המצרית מלהיב ומסעיר את 40 מיליון בני־עמו.

ראינו את החיבוקים והנשיקות של אל־סאדאת ובגין.

וידענו:

זוהי רק ההתחזה.

זהו הצעד הראשון במיצעד היסטורי, שאי־אפשר עוד לעצור בעדו.

את אותם המחזות נראה בכוא היום כעזה בחברון, בשכם וברמת־הגולן.

■ ■ ■

מכין כל הטראומות של השבוע, שתיים נחרתו בזיכרון במיוחד.

אחת נקלטה באוזן: פסוק שאמר סיירוס ואנס.

אחת נקלטה בעין: הנפת הדגל.

על שתיהן כדאי לתת את הדעת. כי בהן צפון העתיד.

■ ■ ■

בנאומו בבאר־שבע, במושב הפתיחה של המשא־ומתן על האוטונומיה, אמר ואנס מילים הרות־תוכן. **ואלה הן: „אנחנו (האמריקאים) דוגלים בגישה האומרת כי המימשל נוכל מרצון הנמ־שלים..."**

פסוק זה לקוח מדבריהם של אבות האומה האמריקאית, שמרדו בשילטון הבריטי והרימו את דגל העצמאות. זהו יסוד מוסד של הדמוקרטיה.

ואנס העזה עיקרון זה, לגבי הגדה המער־בית ורצועת־עזה.

הוא ביטא דבר המקובל על כל בן־תרבות במאה ה־20: הגורם הראשון, וכימעט היחידי, בקביעת גורלו של שטח כלשהו הוא רצון התושבים של אותו השטח. מאז ימיו של הנשיא וודרו וילסון זה נקרא „זכות ההגדרה העצמית".

זהו דבר כדיבך פשוט, כדיבך מוכן מאליו, עד כי ים שלם של כיפופים תלמודיים לא יוכל לכרסם בו.

בגדה המערבית (הכוללת בעיני העולם את ירושלים המיזרחית) ורצועת־עזה חיים כעת כמיליון וחצי בני־אדם. הם מגדירים את עצמם כפלסטינים, והם רוצים בחרותם ובעצמאותם כפלסטינים. על כך אין ספק.

מול פני עובדה פשוטה זו העלה יוסף בורג טענות ביטחוניות. גם לולא היו טענות אלה מופרכות מיסודן מבחינה ביטחונית־מיקצועית, גם אילו היו אמת בדוקה ומוכחת — גם אז לא יכלו לעמוד מול העיקרון הפשוט שהמימשל חייב לנבוע מרצון הנמשלים.

הנמשלים בגדה וברצועה אינם רוצים במימשל ישראלי — והדבר מוכח מדי יום על־ידי מעשיהם, החל בהפגנות־סטודנטים וכלה במעשי־טרור. אין הם רוצים גם במימשל ירדני, כפי שברור כיום לכל, גם למלך חוסיין. הם רוצים במימשל פלסטיני.

ואנס לא דיבר בכירוש על מדינה פלסטי־נית. אולם זה היה התוכן האמיתי של דבריו: האוטונומיה היא שלב־מעבר לקראת מצב־הקבע, שהוא מדינה פלסטינית.

האם אפשר לעצור תהליך זה? יש שלוש אלטרנטי־בות תיאורטיות: אפשר להרוג מיליון וחצי פלסטינים. אפשר לגרש אותם. אפשר ליישב בשטחים אלה שני מיליון יהודים תוך חמש שנים.

למרבה המזל, אין איש בישראל — מילבד קומץ מטורפים — דוגל בפיתרונות אלה. בהיעדרם, נותר הפיתרון האחד: הנמשלים יקבלו את המימשל.

השאלה שוב אינה אם זה יקרה. השאלה היא רק מתי, ובעיקר: איך.

■ ■ ■

לך האזין אל העין. מן הנאום בבאר־שבע אל הדגל באל־עריש.

אחרי שלושים ואחת שנות עצמאות, איבדנו את הזיקה הבלתי־אמצעית לבד ציבעוני זה, ששמו דגל. שכחנו כי פעם היינו מוכנים להיהרג על הזכות להניפו, שביגללו מרדו החיילים היהודיים ששירתו בצבא הבריטי, שהדמעות עלו בעינינו כאשר הונף.

אנו בטוחים בעצמאותנו. חרותנו הלאומית הפכה דבר

הדגל באל־עריש: היכן מחר?

מובן מאליו. אצלנו הדגל שוב אינו אלא סמל פולחני. **אולם כאל־עריש ראינו את ההמונים מש־תוללים משמחה ומגאווה כאשר הונף דיגלם הלאומי, אחרי 12 שנות כיבוש זר.**

הדגל כמותו כאוויר לנשימה. מרגישים בחשיבותו רק כאשר איננו. רק מי שאסור לו להניף את דיגלו, מתייחס אליו בחרדת־קודש.

וממילא: מי שמונע מזולתו להניף את דיג־לו הלאומי, יוצר כליבו רעב לדגל, רעב שאינו ניתן לכיבוש, המתגבר על כל מיכשול.

ראינו את הדגל בידי אנוור אל־סאדאת. ראינו את הטכסים שליוו את הנפתו — טכסים שגבלו בעבודת־אלילים. ראינו את ההתרגשות בעיניים, שמענו את ההתלהבות בקולו של הקריין המצרי.

הדגל עלה בתורן, ותאוות אנושית עמוקה באה על סיפוקה. השאיפה לכבוד עצמי, לחרות לאומית.

זוהי ההנשמה הריגשית, הסימלית, לאותן מ"לים מופשטות של ואנס: „מימשל הנובע מרצון הנמשלים..."

■ ■ ■

מיליון וחצי הנמשלים בגדה המערבית וברצועת־עזה נמנעת כיום הזכות להניף את דיגלם הלאומי. הנפת הדגל הפלסטיני בשכם, ברמאללה, בעזה (ועד אתמול גם באל־עריש) היא פשע. המניפים נשפטים למאסר, נכלאים באורח מינהלי, ולעיתים גם נורים.

קשה להעלות על הדעת הוראה מטופשת יותר, מסוכנת יותר לבעליה.

ולראייה: מי שמתהלך כיום בגדה המערבית, בירו־שלים המיזרחית או ברצועת עזה נתקל בדגל הפלסטיני על כל צעד ושעל.

לפעמים זה דגל אמיתי, התלוי על קירו של איש אמיץ. **אך לרוב זהו דגל מסווה באיף ואחת צו־רות מתוחכמות.**

מי שנכנס לחנות בירושלים המיזרחית, יראה מודעות וכרזות שונות. לוח־קיר של מועדון־ספורט, כרזה של כנסיה, מודעה על אירוע.

לכל הפירסומים האלה יש מכנה משותף אחד: משום־מה מודפסות המילים שלהם בשלושה צבעים — ירוק, שחור ואדום — על גבי הרקע הלבן.

אלה הם ציבעי הדגל הלאומי הפלסטיני.

כל אדם פלסטיני יודע זאת. כל איש בגדה וברצועה מצדיע בליבו לדיגלו, כאשר הוא מסתכל בכרזה כזאת. כל אחד מאתנו כי הוא ממלא חובה לאומית, כאשר הוא תולה אותה על קירו. העובדה שזהו מעשה מחתרתי־כימעט, עקיפת חוק של השילטון הזר, אך מגבירה את המשמעות של המעשה.

בכל רגע שמופר החוק של המושל הזר, כאשר פור־צים התלמידים מבית־הספר או מן האוניברסיטה כדי להפגין ברחוב, להבעיר צמיג, להקים מחסום, לידות אבנים — מופיע כימעט מאליו הדגל הפלסטיני — לפעמים אלה הם דגלים אמיתיים, המייוצרים במחתרת או המוב־רחים מן החוץ. אך לרוב אלה הם דגלים פרימיטיביים, מלאכת־יד של ילדים, הצובעים בדים בציבעי־מים. לעי־תים נדמה לי שזהו נושא מרכזי בשיעור־הציור בבית־הספר בגדה וברצועה.

■ ■ ■

אם אפשר למנוע מעם שלם לדבוק בדיגלו הלאו־מי, לסגוד לו ולהניפו?

עצם השאלה נושאת בחובה את התשובה.

מי שמקבל זאת על עצמו הוא אידיוט.

הוכחנו זאת בנעורינו, כאשר הנפנו את דיגלנו הלאומי בכל הזדמנות. השילטון הבריטי המנוסה גם לא ניסה למנוע זאת, לא מאיתנו ולא מן הפלסטינים. (הדגל הפלסטיני נראה בתצלומים עוד משנת 1918).

אין חיינו צריכים להניף בשעתו את דיג־לנו במחתרת, היתה שאיפתנו להניפו גוברת שיבעתיים. וזהו מה שקורה כעת לפלסטינים.

אחת הדמויות המרתקות שהונצחו השבוע על האקרן היתה דמותו של הנער באל־עריש, שהניף את הדגל הפלסטיני שעה קלה לפני שהישראלים נטשו את המקום. כאשר נשאל על־ידי אהוד יערי להזהותו, אמר שהוא פלסטיני. „באנו מיפו," הכריז בגאווה, בעברית. מאחר שהוא נראה כבן 18, ברור כי לא הוא בא מיפו, אלא אביו או סבו. אך זהותו הלאומית ברורה ומגובשת, גם אחרי 31 שנות גלות, והיא מוצאת את ביטויה במהירות שבה העלה את הדגל הפלסטיני, ברגע שזה ניתן.

הרבה דמויות הופיעו השבוע על האקרן, ונחרתו בזיכרון. דמותו של הנחלן מנאות־סיני, שהכריז מילחמה על צה"ל. דמותה של החיילת הקטנה שפרצה בבכי מר, מפני שהיה עליה לנטוש את העיר שבה היא שלטה בכוח־הכיבוש על עם אחר. אך גדמה שדמותו של נער זה היתה רואיה לתשומת־לב יותר מכל האחרות, מפני שעוד ניתקל ברבים כמוהו בעתיד.

התרגלנו אל הדגל המצרי. מוטב שנתרגל אל הדגל הפלסטיני.

■ ■ ■

עד עכשיו דיברנו על השלום בשפת המילים. מעטים מאיתנו יכלו לתאר את התהליך בצורה חיה יותר, בדימיונם.

השבוע ראינו אותו, את השלום, בעינינו.

ראינו את התחלתו של התהליך. ראינו כיצד מוחזר השטח הראשון לאוייב־מאתמול, תמורת הפיכתו לשותף לשלום־של־חיום.

האם זה כאב? למעטים זה כאב מאד. לרבים זה כאב קצת. אך כימעט הכל ידעו: זהו כאב נחוץ, כמו הכאב המלווה את עקי־רתה של שן רקובה.

הכיבוש הוא מוקד של ריקבון. אין הוא מקור של כוח, אלא של חולשה. אין בו ביטחון אמיתי, אלא מיכשולים לשלום. שבו הביטחון האמיתי.

אל־עריש היא ההתחלה. התחלה קטנה יחי־פית. אך החיזיון הזה, שראינוהו השבוע כמו עינינו, יחזור בעתיד בכל השטחים האחרים, שכבשנו במיל־חמת ששת־הימים.

זה בטוח, כשם שבטוח שהדגל המיצרי מתנופף ברגע זה ברוח של אל־עריש.

השאלה היא רק: איך זה יתרחש בשאר השטחים הכבושים?

האם זה יקרה רק אחרי מילחמה נוספת, שבה יפלו שוב קורבנות־חינם, כמו במילחמה המיותרת של יום־הכיפורים? האם זה יקרה אחרי מערכה נוראה של טרור וטרור־נגדי, שתיצור מיצבור איום של שינאה הדדית ותעכיר את יחסינו לעתיד?

או שנעשה זאת בדעה צלולה, בלב חפץ, בהיגיון, שלב אחרי שלב, כשם שבונים גשר שעליו רוצים לדרוך מחר.

מול האקרן של הטלוויזיה, כשבוע טרא־מתי זה, היה כל אזרח ישראלי צריך לשאול את עצמו את השאלה הזאת.

אנשים בעולם

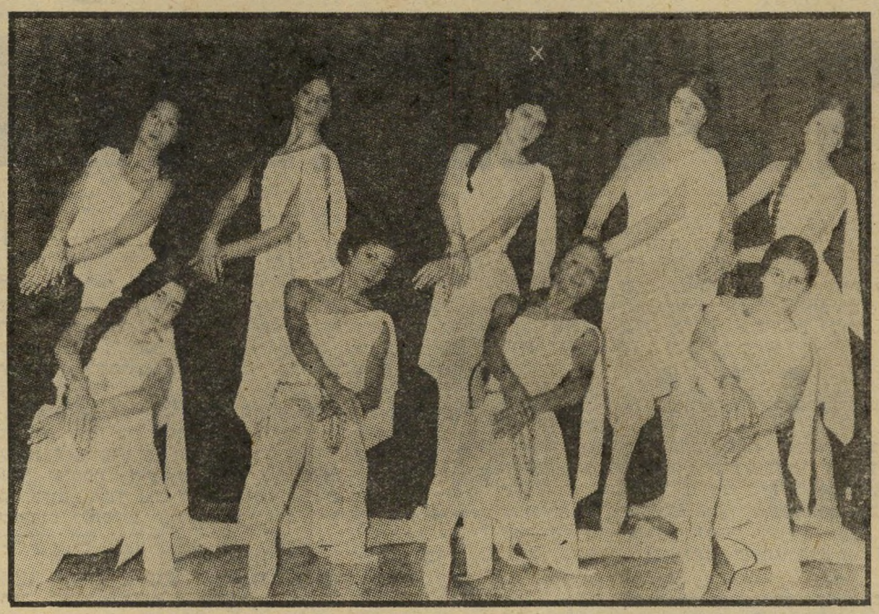

מישקה האניין: אהבת הבזק של קדאפי

אין דבר העומד בפני האהבה, במיוחד, לא אהבתו של שליט לוב הקולונל קדאפי. ברק־האהבה פגע בו לראשונה ב־26 במארס, כאשר חזרה לפאריס כדי להרהר בתשובתה להצעת הנישואין של סטודנטים שהגיעה ללוב למסע הופעות של ריקודים וזמר.

ההחלטה לשאת לאשה את מישקה בת ה־22, ילידת טוניס, גמלה בו עם מגע היד הראשון, ומאותו רגע השתנו חייה של הרקדנית. כאשר חזרה לפאריס כדי להרהר בתשובתה להצעת הנישואין של השליט, הצטרפו אליה כמה שומרי־ראש גברתנים, שלא משו מסביבתה יומם ולילה.

קדאפי שמר עימה על קשר טלפוני ולא פסח גם על הוריה. במקום המוהר, המקובל אצל המוסלמים, העמיד מטוס בואינג לרשות האב הקבלן והאם, המנהלת בית־חרושת לתמרוקים.

בינתיים משיכה מישקה בלימודיה ובהופעות (בתמונה למעלה, שלישית מימין בשורה העליונה). גם שומרי־הראש ממשיכים בהידוק חגורת־הביטחון סביבה. עתה יש סיבה נוספת לכך: הנערה השיבה בחיוב להצעת הנישואין של קדאפי בן ה־38 ותהיה אשתו השנייה.

מריאל המינגווי: ירושת הסבא

הכישרון בא בירושה במישפחה זו. היורשות — שלוש נכדותיו הנחמדות של סבא ארנסט המינגווי שהגיעו לפיסגה, כל אחת בדרכה.

הידועה מכולן היא מרגו המינגווי, נערת־השער היקרה ביותר בעולם, שהפכה שחקנית קולנוע. אחותה, ג'ואן, שהיא סופרת, זכתה אף היא בזרי דפנה, כבר עם הופעת סיפרה הראשון רוזבאן.

אל התהילה צועדת עתה הצעירה מבין הנכדות, מריאל בת ה־17 וחצי, כוכבת הסרט מנהאטן. במאי הסרט, וודי אלן, גילה אותה, אחרי שהופיעה בתפקיד זעיר בסרט ליפסטיק, שבו כיכבה מרגו.

כאשר הופיעה מריאל עם אביה (בתמונה) בפסטיבל קאן, גנבה את ההצגה. „היא היתה האור של הפסטיבל," אמרו כולם.

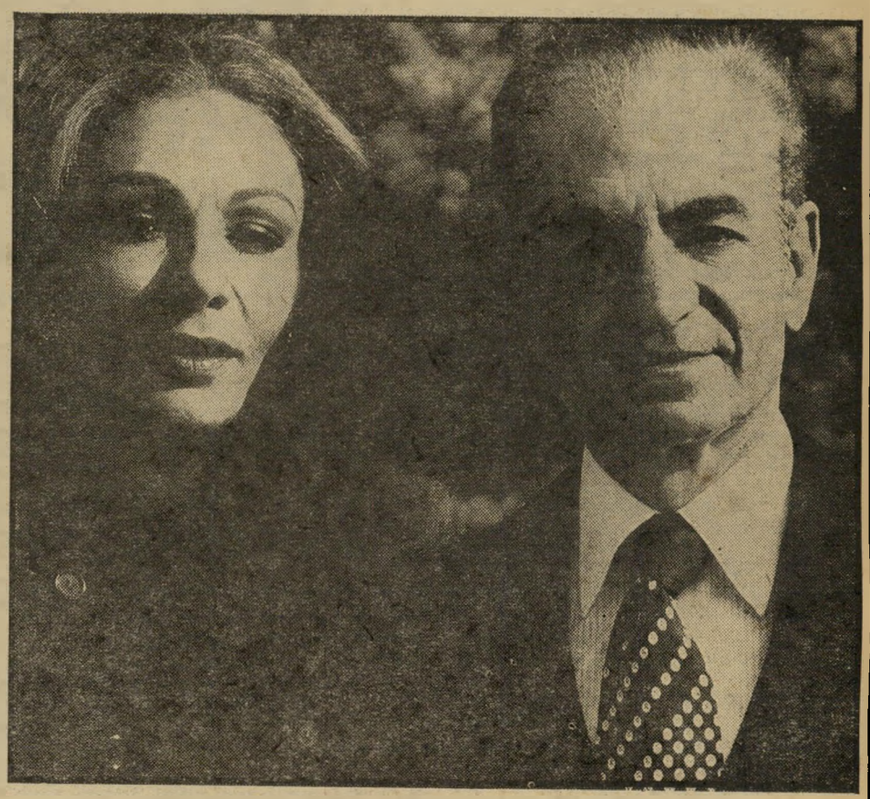

פארה דיבה: „אין לי שפה משותפת עם בעלי!"

פעם היה השאה, ריזה פחלאווי, איש יפה־תואר ומבוקש. הוא משך אליו את היפה התורנית של התקופה, סוראייה, ושם כתר על ראשה. אבל האשה לא מימשה את ציפיותיו, ולא העניקה לו בן. השאה נאלץ, בעידוד יועציו, לגרש מעליו את האשה שמנעה יורש־עצר מן המישפחה הלכותית.

השבוע קרה דבר דומה, אבל במהופך. פארה דיבה, אשתו הנוכחית של השאה, שאף העניקה לו יורש־עצר, החליטה שאין לה יותר שפה משותפת עם בעלה, ועזבה אותו יחד עם ילדיה.

קארול תאצ'ר:

אמי בוכה בסרטים סנטימנטליים

קארול תאצ'ר, בתה בת ה־25 של ראש־ממשלת בריטניה, החלי־טה להזים את התיאורים שהופיעו באמצעי־התיקשורת ואשר ייחסו לאמה תואר של „אשת־ברזל".

„אמי איננה אשת ברזל," טענה הבת, „היא אשה רכה ועדינה, ה־מזילה דימעה בסרטים סנטימנטליים ומקבלת פיק־ברכיים לפני כל נאום חשוב. היא גם אוהבת לצאת ל־קניות ולחפש מציאות."

„נכון שהיא נראית קרירה ו־קשוחה, אבל זה כלפי חוץ," מוסי־פה הבת, „בראש ובראשונה היא אשה. היא אוהבת להתלבש וארון־הבגדים שלה גדוש ומלא. תמיד היתה אמא טובה ומסורה, במיוחד כאשר חליתי או כאשר עקרו לי שיניים."

מרגרט תאצ'ר חלמה על קאר־יירה פוליטית עוד בנעוריה. כש־היתה בת 20 שאלו אותה על שאי־פותיה בעתיד. „אני רוצה להתאהב באדם עשיר ולעסוק בפוליטיקה," ענתה.

היא הגשימה את שאיפותיה עוד באוניברסיטת אוקספורד, שם התי־חילה לעסוק בפוליטיקה ושם פגשה את בעלה לעתיד, דניס תאצ'ר (למטה משמאל), בעל בית־חרושת לצבעים. זמן־מה אחרי נישואיהם נולדו להם תאומים, קרול ומארק (בתמונה למטה - מימין עם האם אחרי בחירתה).

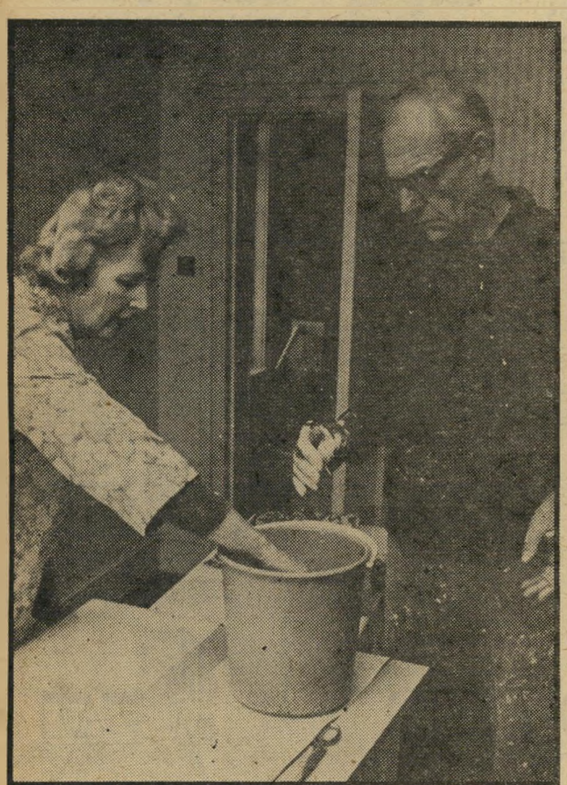

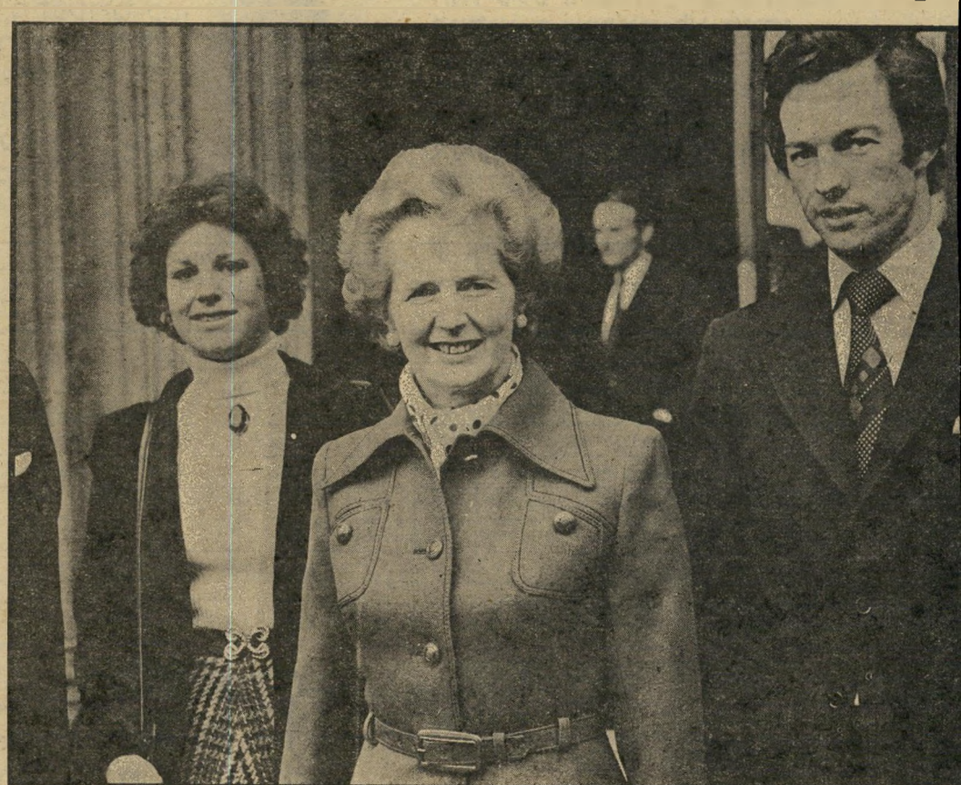

שנה לאחר הקיץ של "בוא ניסע" באירופה ואנחנו עדיין נפגשים להעלות חוויות

לונדון, 24/8/1978

טיולי שביעיות שמיניות

ריקי קימל, צח"ל 7 קיראון
"בהתחלה נבהלתי מכל החבר'ה החדשים, אבל תוך שלושה ימים הם היו הדבר הכי מדליק בטיול. בדרך פגשנו ישראלים מטיולים אחרים. כשראו את החבר'ה בקבוצה שלנו, ושמעו איפה היינו ולאן עוד נגיע רצו להצטרף אלינו בתור נוסעים סמויים של "בוא־ניסע".

רפי מוצ'ניק, יהודה הנשיא 36 תל־אביב
"כשנפרדנו בשדה התעופה הסתיים עבורי הטיול אבל התחילו הקשרים. כשהחבר'ה נפגשים אנחנו מתפקדים כמו בני־מחזור ואחר כך מתחילות לעוף החוויות. בסוף אפילו מתכננים טיול נוסף עם "בוא־ניסע".

מירי לוי, קרית קריניצי 147
"בכלל, בהתחלה ניסינו לבדוק את המדריך, אבל מהר מאוד תפסנו שהוא ממש אחד מאיתנו, למרות שידע להיות קשוח ברגעים קשים. הוא שלט במסלול והביא אותנו למקומות שבחיים לא הייתי מגיעה לבד. לא היו יותר מדי מוזיאונים ומדי פעם הוא נתן לנו להכתיב את קצב הטיול. אפילו קיבלנו ממנו חצי יום חופשי על התנהגות טובה..."

טיול	יציאה	חזרה	ימים	ארצות הביקור
YN380	15.7.79	8.8.79	25	אנגליה, הולנד, בלגיה, צרפת, שוויץ, איטליה
YS381	15.7.79	7.8.79	24	איטליה, שוויץ, צרפת, הולנד, אנגליה
YG385	17.7.79	9.8.79	24	איטליה, שוויץ, צרפת, הולנד, אנגליה
YN389	20.7.79	13.8.79	25	אנגליה, הולנד, בלגיה, צרפת, שוויץ, איטליה
YS390	20.7.79	12.8.79	24	איטליה, שוויץ, צרפת, הולנד, אנגליה
YG393	24.7.79	16.8.79	24	איטליה, שוויץ, צרפת, הולנד, אנגליה
YN395	27.7.79	20.8.79	25	אנגליה, הולנד, בלגיה, צרפת, שוויץ, איטליה
YS396	27.7.79	19.8.79	24	איטליה, שוויץ, צרפת, הולנד, אנגליה
YN375	29.7 79	22.8.79	25	אנגליה, הולנד, בלגיה, צרפת, שוויץ, איטליה
YS376	29.7.79	21.8.79	24	איטליה, שוויץ, צרפת, הולנד, אנגליה

טיול	יציאה	חזרה	ימים	ארצות הביקור
YG400	31.7.79	23.8.79	24	איטליה, שוויץ, צרפת, הולנד, אנגליה
YN402	3.8.79	27.8.79	25	אנגליה, הולנד, בלגיה, צרפת, שוויץ, איטליה
YS403	3.8.79	26.8.79	24	איטליה, שוויץ, צרפת, הולנד, אנגליה
YG407	7.8.79	30.8.79	24	איטליה, שוויץ, צרפת, הולנד, אנגליה
YN408	10.8.79	3.9.79	25	אנגליה, הולנד, בלגיה, צרפת, שוויץ, איטליה
YS409	10.8.79	2.9.79	24	איטליה, שוויץ, צרפת, הולנד, אנגליה
YG412	14.8.79	6.9.79	24	איטליה, שוויץ, צרפת, הולנד, אנגליה
YS414	17.8.79	9.9.79	24	איטליה, שוויץ, צרפת, הולנד, אנגליה
YG418	21.8.79	13.9.79	24	איטליה, שוויץ, צרפת, הולנד, אנגליה

YG — מיועד לבוגרי שמינית בלבד. YN, YS — מיועד לגילאי 16-18 — שביעיות שמיניות

בוא ניסע bonissa
שאל את מי שכבר נסע.
1979 אגודת הנוסעים
אגודת הנוסעים TRUTH IN ADVERTISING
פרטים והרשמה אצל סוכני הנסיעות

אנשים בעולם

ברברה האטון:

מותה של אשת המיליונים ושבעת הבעלים

היא היתה האשה העשירה ביותר בעולם והאומללה ביותר. ברברה האטון, שמתה לפני זמן־מה בגיל 66, הכריזה תמיד: „הגברים הם הסיבה לכל הצרות האומללות שלי, אבל בלעדיהם אין לי חיים!"

בגיל 20 (למעלה משמאל), נישאה היורשת הצעירה לנסיך אלכס מדיבני מרוסיה. כדי למשוך את ליבו, הפחיתה ברברה כמה קילוגרמים בדיאטה חמורה, אבל ללא הועיל. הגירושין לא איחרו לבוא. 24 שעות אחרי שהתגרשה, התחתנה המיליונרית עם הנסיך הדני, הוגוויץ הארדנברג רבנפלוב. אחרי שנה נולד בנם לאנס (מימין ב־מרכז) ואז החלו החיכוכים והסיכסוכים, והם התגרשו.

בעלה השלישי, שאותו אהבה יותר מכולם היה שחקן הקולנע, קרי גראנט (משמאל במרכז). גם בעלה הרביעי, הנסיך איגור טרובצקי לא החזיק מעמד, אחרי שנודע לברברה כי נישא לה בשל כספה.

הבעל החמישי היה נשוי לה 73 יום בלבד. היה זה נער השעשועים המפורסם, פורפריו רוביירוזה (למטה משמאל). השישי, אלוף הטניס, ברון גוטפריד פון גרם, התמיד ארבע שנים בחברתה, ואף נשאר ידידה גם אחרי הגירושין. השביעי והאחרון, הנסיך ריימונד דואן וין, ניסה להחזיק מעמד, אך לא הצליח.

האדם שכמעט היה הבעל השמיני, קולין פרייזר (מימין, נושא אותה על ידיו), שימש כנהגה הפרטי.

יקרה בתשלומים ב"דירן"

50% במזומן,
50% בתשלומים לשנה ללא ריבית.

התבצע לתקופה מוגבלת עד 31.8.79
■מערכות סלוניות ■פינות אוכל ■מזנונים
■חדרי שינה ■ברי ריפוד ■מחלקה מיוחדת לשטיחים (אינם כלולים במבצע)
■רהיטי גן ומתנות (אינם כלולים במבצע)

דירן בע"מ. בית האופנה לריהוט מודרני
תל־אביב: אבן גבירול 30.
חיפה: טרומפלדור 54/56 נוה שאנן.
ירושלים: יד החרוצים, תלפיות.
הפתיחה בקרוב

בואו אל הדברים היפים שבחיים, בואו ל"דירן" – עכשו!

אנשים

■ בארוחת־צהריים שערך יושב־ראש מיפלגת העבודה, **שימעון פרס**, למישלחת מ־טעם המיפלגה הסוציאל־דמוק־ראטית ההולנדית, המבקרת בארץ, סיפר המארח לאור־חיו על רעיונותיו ערב מיבצע אנטבה: „שוחחתי עם כל מיני אנשים שהכירו את **אידי אמין** והם הציעו לי שתי הצעות — האחת, לשלוח עם הפולשים צוותי טלוויזיה. לא היה להם ספק כי ברגע שאמין, אוהב הפירסומת, יראה את צוותי הטלוויזיה, הוא יתן הוראה לחייליו להשהות את ההתנגדות שלהם לישראלים עד שיגמור להתראיין. העצה השנייה היתה, לומר לאמין שאם יתנהג יפה אל השבויים, אנחנו נציע אותו כמועמד לפרס־נובל לשלום ול־הומאניות.“ פרס צחק כאשר נשאל על־ידי אחד האורחים מדוע לא מימש, הלכה למעשה, את ההצעות האלה.

■ לשר־הביטחון, **עזר וייצמן**, שחפץ להסתלק מחב־רותו בוועדת ה־6 לענייני האוטונומיה, היו נימוקים כבדי־משקל, בשעת הדיון בממשלה. רק במיזנון הכנסת גילה וייצמן את הסיבה האמיתית לרצונו להסתלק מן הוועדה שבראשה עומד שר־המפנים הד“ר **יוסף בורג**: „אני לא רוצה להיות שחקן בבורג־תיאטר.“

■ וייצמן עיפגש בכנסת עם ראשי קריית־ארבע, שהציעו לו להעביר את מיפעל תע“ש שבו אירע האסון, מרמת־השרון לעירם. שאל השר את הרב **אליעזר ולדמן**, בעל ההצ־עה: „אתה רוצה שאעביר את המיפעל לקריית־ארבע או ל־חברון? אני מבין שאתה רוצה שהמיפעל יעבור לחברון, כדי שההתפוצצות הבאה תתרחש בתוך אוכלוסיה ערבית.“

■ בפגישה עם חברי־כנסת, הביא הרמטכ“ל, **רפאל** („רפול“) **איתן**, דוגמה לירידה המוסרית במדינה. פעם, בבקרו באחד הקיבוצים העשירים וה־מבוססים, התריע על כך שבקי־בוץ זה נמצא פסנתר, שנלקח כשלל ברמת־הגולן. הוא ציפה שהקיבוץ יסלק את הפסנתר. אולם הקיבוץ נהג אחרת: הוא פתח בחקירה כיצד נודע הדבר לרמטכ“ל.

■ המתנות שקיבלו רפול ואשתו **מרים**, בביקורם במצ־ריים, גרמו להם התרגשות רבה. מרים קיבלה שתי שמלות ער־ביות, מחרוזות וצמידים. רפול קיבל אקדח מתוצרת מצריים. כאשר הראה את האקדח לידי־דיו, אמר: „אני מקווה שה־אקדח ישאר בבית ושלא אצ־טרך לגעת בו.“

■ יחד עם הרמטכ“ל חזרו ממצריים גם ראש אמ“ן, **אלוף יהושע שגיא**, ואשתו **חנה**. האלוף שגיא קיבל קופסת סיגרים, עבודת־יד, מלאה סי־גרים יקרים. באותו מעמד נטל סיגר והחל מעשן, דבר שאינו מורגל בו. שגיא הופתע כאשר נשאל על־ידי מארחיו, מדוע לא הביא עימו את בתו. „לאיזו בת אתם מתכוונים?“ שאל. הם השיבו לו, כדבר מובן מאליו: „לצוללנית.“ בתו, **לילך**, היא אכן צוללנית בחיל־הים. האלוף שגיא תבטיח להביא אותה עימו בביקורו הבא.

הרעיון של פרס, להצניח צוות טלוויזיה באנטבה, וסירובו של וייצמן להיות שחקן

מנחם בגין

עורר רעמי צחוק בעת שקיבל, בשבוע שעבר, תואר־כבוד באוניברסיטת תל־אביב. בתמונה מימין, למעלה נראה בגין כשחוא יושב על הבמה, עוטה גלימה וחובש כובע מסורתי ומתקן את הקשר בשרוך נעליו. אחרי שסיים את חעיסוק בנעלו הוריד את הכובע והחל להסתרק (בתמונה למעלה). עוד הוא מסתרק הוא נקרא לקבל את התואר. בגין שכח לחבוש את הכובע וגם שתי הדיילות של האוניברסיטה, שחכתירו אותו, לא שמו לב לכך (בתמונה מימין, למטה). רק נשיא האוניברסיטה, הפרופסור חיים בן־שחר, הבחין בדבר והעיר לעברו של בגין: „הכובע! הכובע!“ בגין מיהר לשוב למקומו, נטל את הכובע, חבש אותו (בתמונה למטה) וזכה בכבוד.

עורך תוכנית הטלפון האדום נתבקש לבוא בחולצה מגוהצת ושמעון ערן נחשד כגונב מכונית

■ כאשר דרשו מתיישבי נאות־סיני להביא אליהם, אל גן־הירק, את סגן ראש־הממשלה, הפרופסור **יגאל ידין**, לפני הקרב האחרון על הפינוי, שאל אותם אחד האורחים ב־מקום: „מה אתם רוצים? יומן לפני הסרט?"

■ לשר־הדתות **אהרון אבו־חצירא** יש שיטה משלו כיצד להיפטר מטרדנים המגיעים אליו לבניין הכנסת, כדי לדון עימו על ענייני המפד"ל. אבו־חצירא נתן הוראת־קבע לסדרנים, שלא להכניס אליו, למיזנון הח"כים, אף לא אורח אחד. כאשר מצליח מישהו להסתנן, ממהר אבו־חצירא ל־מצוא עיתונאי ולומר באוזניו, בנוכחות האורח: „בקשר ל־ראיון שלך איתי, אני מצטער שאיחרתי. הבה נקיים אותו עכשיו." כך זוכה העיתונאי לראיון, שלו לא ציפה כלל, והשר מצליח להימלט מטרדנים.

■ ח"כ **פסח גרופר** ידוע כאחד מאנשיו של שר־האוצר, **שימחה ארליך**. בשבוע ש־עבר ביקש מישהו מגרופר, במיזנון הכנסת, הלוואה בת לירה אחת. גרופר הוציא מכיסו לירה, זרק אותה לעברו של המבקש ואמר: „שארליך לא יראה, זה יהיה שווה עשרה גרוש בעוד דקה."

■ בשבוע שעבר הרגיש ח"כ **עזרי ברעם** ברע, בעת ישיבה בכנסת, והובל לבית־חולים. לידידים מודאגים, ש־התקשרו לבית־החולים לשאול בשלומו גילה ברעם שהוא לו־קה בהרעלת קיבה.

■ במישפט שוד, בבית־המישפט המחוזי בירושלים, לא יכול היה השופט **עזרה חדיה** להתאפק, קטע את דברי הסניגור בעת נאום הסיכום שלו, ואמר לו: „לא רק שטענותיך נאמרות בבהירות, אלא שקולך הערב הופך את השמיעה ל־נעימה." רק אחר כך מסרו לשופט כי הסניגור, עורך־הדין **יוסוף איסמעיל**, הוא גם קריין חדשות בערבית בטל־ויזיה.

■ העיתונאי **יואל מרקוס**, המכהן ככתב הארץ בוושינג־טון, הגיע ארצה לשלושה שבו־עות, כדי להשלים את איסוף החומר לסיפרו על אירועי קמפ־דייוויד. אשתו **לאה**, נשארה באמריקה, כדי לארגן את חגי־גת הבר־מיצווה של בנה הצעיר מנישואיה הקודמים, **שמואל**. השבוע הפכה לאה סבתא, כאשר בנה הבכור מנישואיה הקוד־מים, **יוסי לחוביץ**, ואשתו, **דפנה**, הביאו לעולם את נכ־דתה הראשונה, **לי**.

■ נער־השעשועים של ה־עולם המערבי, **שימעון עדן**, זכה שוב בפירסום־רבתי בגר־מניה. מסתבר כי נסע בלילה לאורך כביש־החוף של הרי־ביירה הצרפתית, ממונטה־קארו לו לקאן, בלוויית ארוסתו, הרוזנת **אליאנה דה־פירס־טנברג**. הוא נכנס למיגרש־חנייה, החנה שם את מכונית הרולס־רויס מדגם צל הכסף (מחיר: כשני מיליון ל"י) והתעלס באהבים עם הגברת. לאחר מכן נרדמו השניים, עד שהג'נדרמים הצרפתיים דפקו על החלונות ועצרו אותם, בחשד שהם גנבו את המכונית המפו־ארת. רק כעבור שעות שוכנעו השוטרים, כי המכונית אכן שייכת לעדן, ושיחררו את הזוג.

■ הזדמנות ניתנת לכל הסקרנים התאבים לדעת כיצד נראה **צבי ריבון**, עורך תוכ־נית הטלפון־האדום בגלי צה"ל. בשבוע שעבר החל צבי, נוסף לעבודתו בתחנת השידור הצב־אית, להופיע בתוכנית הטל־ויזיה מה העניינים, ולהגיש בה סיפורים קטנים על אנשים בחדשות. ההצעה להופיע ב־טלויזיה הופנתה אליו לפני כמה שבועות, ואחרי שעבר מיבחן בד קיבל את הג'וב. לצילומי אחת התוכניות הופיע צבי בחולצת ג'ינס מקומטת. בתום הצילומים ניתבקש על־ידי הבמאי, **ליאור רותם**, לבוא בעתיד בחולצה מגוהצת.

■ אלוף פיקוד הדרום, **דן שומרון**, הגיע למסיבה שערך איש הספנות **יוסי עופר**. כא־שר נמשכה המסיבה עד לשעות הקטנות של הלילה, התכונן דן לעזוב. כשנשאל מדוע הוא ממהר, ענה: „אני חייב עוד לכתוב את פקודת־היום לקראת מסירת אל־עריש למצרים." ו־עזב את המסיבה עם חברתו, סגן־אלוף **שלומית**.

■ דובר אל־על, **עמי דור־און**, אינו נוהג, בדרך־כלל, לבקר במועדוני־לילה. אך ב־שבוע שעבר נראה, בכל זאת, במועדון החדש שפתח **צדוק קראוס**, הנקרא הגל החדש. צמודה אליו היתה אשתו, **עדה**. הסיבה להופעתם של בני הזוג דור־און: בנה של עדה מנישו־אים קודמים, הזמר **ויק תבור**, הוא אחד מבעלי המועדון. אחיו, השחקן **רפי תבור**, הגיע אף הוא וכך בילתה כל המישפחה בדיסקוטק החדיש, שבו מבדרת את הצופים להקת־קצב על טהרת המין הנשי. בערב הפתיחה הופיעו הבנות בשיר אחד בלבד, והתנצלו שעדיין לא למדו שירים נוספים.

■ השבוע חזר השחקן־מפיק **יהודה ברקן** מפסטיבל הסר־טים בקאן. עשרת הימים שבילה שם עם אשתו **ניקי** גרמו לו הנאה רבה. לילה אחד, בעת ביקור בקאזינו, דרך ברקן בטעות על רגלו של מישהו. אותו אדם הפטיר קללה עסיסית בערבית. כאשר פנה ברקן להתנצל, ראה שהמקלל אינו אלא השחקן המצרי **עומר שריף**, המככב באירופה וב־אמריקה. את הערב האחרון בקאן בילו הברקנים במסיבה עליזה שערך הבמאי **מנחם גורן** על יאכטה, שאותה שכר במייוחד לצורך זה. בין הכו־כבים שהגיעו ליאכטה היו ג'ק **למון** האמריקאי, עומר שריף המצרי **ויטוריו גאסמן** ה־איטלקי. „אשתי היתה הכי יפה שם," מספר ברקן. לא רק בבילויים עסק המפיק, הוא הצליח למכור את סרטו מיליונר בצרות בכמה מארצות אירופה.

■ הישראלי המצחיק **צבי שיסר**, המביים סרטים באורך מלא וסירטוני־פירסומת, זכה השבוע להצעה מפתה — לככב בסירטון־פירסומת גרמני. מלך המיץ הגרמני, **ארווין וויץ**, בעל חברת המשקאות דויטש

יזהר כהן

שזכה בתחרות האירוויזיון בשנה שעברה התיידד עם הזמרת היוונית אלפידה. הוא פגש בה, לראשונה, כאשר הופיעה בירושלים בתחרות. אחר כך פגש בה שוב, ביוון, עת סייר שם עם להקת „האחים והאחיות". בנשף בחירת מלכת־היופי, היה גם הוא בין האורחים ואמר לאל־פידה כי למרות ששרה את „סוקרטס סופרסטאר" שלוש פעמים, הוא עדיין לא התעייף מלשמוע את השיר ומוכן לשמוע שוב.

יואל אסתרון

כתב הטלוויזיה, שנכח בנשף בחי־רת מלכת־היופי, היה משועמם בזמן התוכנית האמנותית. הוא החליט למדוד את הסרט, העתיד לקשט את מלכת־היופי על עצמו והגיע למסקנה שזה לא בשבילו. הוא מיהר לוותר עליו לטובת המלכה הנבחרת הצעירה.

שימחה הולצברג

אבי הפצועים הבטיח ל־מלכת־היופי היוצאת, דו־רית ילינק שעם סיום התחייבויותיה כמלכת־יופי, הוא מגייס אותה למיבצעו: בידור פצועי המילחמות בבתי־החולים בארץ. מלכת היופי לשעבר נענתה בחיוב והסכימה לשתף עימו פעולה.

מרשימותיו של מבקר מסעדות

המסעדה שוכנת ליד הנמל והדבר מורגש היטב בתפריט. העדפנו להזמין את הדג החריף בנוסח טריפוליטני, חריימי בלשון האזור. הדג היה טעים מאד והרוטב חריף כיאות, את הדג ליווי־נו ביין עבדת לבן של כרמל מזרחי, והיתה ביניהם התאמה מושלמת. מולי שתו יין סובניניון בלנק, גם הוא יין משובח של כרמל מזרחי. בכלל ראוי לציין כי לכרמל יש מבחר מעולה של יינות שולחן, אדומים ולבנים.

היין האדום מיועד לבשר בקר, הודו ודברי מאפה, והיין הלבן - לדגים, ועוף. כין היינות האדומים נציין את קברנה סובניניון, אלו תיק, קריניי

יינות כרמל מיטיבים את הארוחות

כרמל מזרחי
מיקבי ראשון לציון וזיכרון יעקב

מוקד

אנשים

זאפט, ראה סירטון־פירסומת ישראלי בכיכובו של שיסל, והציע לו לככב בסרט ואף הבטיח לקרוא למשקה החדש שלו, בשם שיסל זאפט. השבוע יסע המצחיק לשטוטגארט ל־הצטלם. „הסכום שהציעו לי עבור הסירטון," אומר הבמאי־שחקן, „גבוה יותר מהסכום שעשיתי בסירטי האחרון ישרא־לים מצחיקים." וזה הרבה, כנראה.

■ הפתעה ציפתה לעורך המוסיקלי של גלי צה"ל, **יואב קוטנר**, שחגג בשבוע שעבר את יום־הולדתו ה־25. קוטנר, שהגיש את תוכנית הלילה ה־שבועית לילה טוב, הופתע כאשר בשתיים אחר־חצות הז־דחלו כמה מידידיו אל האולפן החשוך, שהואר לפתע בשלל אורות. לעיניו נתגלתה עוגת יום־הולדת ענקית. את מסיבת ההפתעה אירגנו חברתו **גילה** ופקידת התקליטיה של גלי צה"ל **סיגל סנדלר**. קוטנר הנדהם התאושש מהר מן ההפ־תעה והצטרף לאורחיו בשיר יום־הולדת שמח.

■ במאי תצוגות־האופנה **אלה ועודד גרא**, חגגו ה־שבוע את יום הולדתה של אלה בדירת הגג שלהם בתל־אביב. למקום הגיעו כל המי שהם מה בעולם־האופנה. בין באי המ־סיבה היתה גם הדוגמנית **מלי כש**, שקיצצה את שערה ה־בלונדי הארוך והופיעה בתיס־פורת נערית. איש לא הצליח לזהות אותה. כאשר נגשה אל מתכנן־האופנה **יצחק אדלר** ושאלה אם הוא מזהה אותה, השיב לה: „אני לא בודק את שערך. גופך הוא החלק המוכר לי יותר."

■ התמרמרות כללית היתה בטלוויזיה הלימודית על פיטו־ריו של **יצחק חזיזי**, עוזר־הפקה מצליח, ממישרתו. כא־שר פנו אל מנהל הטלוויזיה **יעקב זורבריום**, הגיב: „רק אם מישהו כאן ימות, תתפנה מישרה לחלוצי."

■ מפקד גלי־צה"ל, **צבי שפירא**, בירך את מנהל ה־רדיו החדש **גידעון זכ־אריי** עם מינויו, ואיחל לו הצלחה בתפקידו החדש. בהזמנות זו סיפר גידעון כי החליט, אמנם, להפסיק את השתתפותו בכל תוכניות הרדיו שלקח בהן חלק, אבל ישמח לקבל תוכנית רדיו בגלי צה"ל. במיסגרת שירות־המילואים שלו. שפירא נענה מיד, ונראה כי בעוד זמן־מה יתחיל לב־ארי בהגשת תוכנית־ראיונות בתחנה הצב־איתית.

■ סוכן־השחקנים האמרי־קאי **כרים סאוואן** הגיע אר־צה כדי לעניין את להקת המ־חול בת־דור ברקדן אמריקאי, שהוא לקוח שלו. לקוחה אחרת שלו, ידועה יותר: השחקנית הבריטית **ואנסה רדגרייב**. הוא מספר שוואנסה הידועה בעולם כתומכת אש"ף, מכנה אותו בשם „הסוכן הציוני שלי."

■ אב שהולך אחרי שיג־יונות ליבו של בנו בן ה־5 וחצי, **עפר**, הוא עורך־הדין **צבי לירסקי**. כאשר הקטן רצה להיות בלש, לקח אותו אביו לבתי־הסוהר, כשהיה הו־לך לבקר את לקוחותיו. עתה רוצה עופר להיות שחקן־כדו־רגל. בוקר־בוקר יוצאים הש־ניים לבריכה תל־אביבית, מ־ארגנים קבוצה מבין המבקרים ומשחקים כדורגל. לידסקי, ה־משחק בתפקיד של מגן, שמע מפי הטייס **אזרי יפה** את ההערה הבאה: „אתה מגן יו־תר טוב בבית־המשפט מאשר במישחק הכדורגל."

■ עבודה בבית־מלון מבי־אה בעיקבותיה הזמנות מפ־תות, לעתים. זה קרה ל**פנינה שלמון**, האחראית על יחסי־הציבור של מלון תל־אביבי. אחד מאורחי המלון הזמין או־תה ללוס־אנג'לס, כדי לעזור לו באירגון סיורי־רופאים בעיר זו. פנינה ויתרה על ההצעה ונשארה בתל־אביב.

■ הזמר הבריטי **אלטון ג'ון** השאיר רושם עז על אמני הארץ. אחד המתרשמים. הזמר הישראלי **אריה מוסקונה**, החליט לאמץ לעצמו את סיג־נונו של אטלון, והרכיב לעצמו תוכנית שלמה משיריו.

■ לעתים מתברך האדם בכישרונות רבים. רופא־הילדים **גידי קורן** ידוע לא רק בין אנשי הרפואה, אלא גם בין חובבי המוסיקה. הוא אחראי ללהקת האחים והאחיות שה־קים, ואשר לה כתב את מרבית שיריה. בימים אלה החליט להפגין כישרון נוסף: הוא הוציא ספר־ילדים בשם עלי־לות שובי דובי.

■ הזמרים **אידי גירמה** ובעלה **סטיב לורנס** הגיעו מאמריקה לישראל, לביקור קצר. כאן שמעו את השיר הללויה והקליטו אותו. כאשר חזרו לאמריקה, הופיעו בערב־ראיונות של מנחה הטלוויזיה הפופולארי **ג'וני קארסון**. אחרי ראיון קצר שרו השניים את הללויה באנגלית. בעיבוד מייוחד שלהם. הקהל התלהב ותבע הדרן. הגיב קארסון: „עשרים שנה אני מנחה תוכ־נית זו ואף פעם לא השמיעו כאן את אותו השיר פעמיים." מלחין הללויה, **קובי אשרת**, ששהה באותה עת בלונדון, לא ידע על הצלחת השיר באמרי־קה, וידידיו בארץ, שאליהם הגיע הסיפור, ניסו לאתרו, כדי לבשר לו על כך, אך לשווא. קובי הלחין באחרונה שיר חדש, גוד בּיי ניו־יורק, שאת מילותיו כתב צעיר אנגלי. יודעי־דבר מספרים, כי גם השיר הזה יזכה בהצלחה.

■ הסופר **ארנון הדר**, שסיפרו החדש בעיקבות מישׂ־אלה אחת יצא לשוק בשבועות האחרונים, קיבל מיכתב מתל־מיד־תיכוני, שבו נשאל מי הוא **האמפרי בוגארט** שאותו מזכיר הדר בסיפרו כמה פעמים. ארנון לא התעצל וענה לתלמיד במיכתב ארוך. שבו סיפר לו את כל אשר יש לדעת על בוגארט האגדי.

ורד פולגר

בת השבע־עשרה וחצי, ניבחרה כמלכת־היופי של ישראל לשנה זו. ורד היא תלמידה במגמה הביולוגית של בית־הספר הריאלי בחיפה. מימין — דנה פלר בת השמונה־עשרה וחצי, שנבחרה כנערת־ישראל. דנה, שהוריה מתגוררים בקנדה, היתה במתח רב בזמן התחרות ושניות ספורות לפני שניקראה לבמה פרצה בבכי. האיפור נמרח על פניה וידידותיה תיקנו לה אותו. דנה הפטירה: „אפילו אמא שלי לא נמצאת כאן הערב." היא מתכוונת להיות שחקנית וכבר הופיעה בסרט „דיזנגוף 99". משמאל — ציפי שלייסר, בת העשרים־ושלוש מאשקלון, שניבחרה כנסיכת־היופי. בין ורד לדנה (בתמונה למטה) התנהל ויכוח קטן, רגעים ספורים לפני ההכתרה הסופית כאשר רק שתיהן נותרו לבדן. כל אחת אמרה לחברתה: „את בוודאי תהיי המלכה, מה פיתאום אני?"

אלפידה

הזמרת חיוונית ששרה את „סוקרטס סופרסטאר" בתחרות האירוויזיון, שרה שוב את הלהיט שלה שלוש פעמים רצופות בנשף בחירת מלכת־היופי. ברוב התלהבותה, כאשר רקעה ברגליה, נפל עקב נעלה והזמרת עמדה על רגל אחת, כשהקהל אינו מרגיש כלל בתאונה. רק עם תום השיר לקחה את העקב ובצליעה עזבה את הבמה.

CRYSTAL PRESIDENT

המקרר הבינלאומי העולה ב־9 נקודות על מקררים אחרים בישראל ועולה 32,704 ל"י בלבד

1 מיוצר באירופה ע"י חברה רבת מוניטין המייצרת יותר מ־3,000 מקררים ביום.

"קריסטל פרזידנט" מיוצר ע"י החברה הצרפתית המייצרת את מכונות הכביסה המפורסמות "קריסטל". 750,000 מקררים מיוצרים מדי שנה ונמכרים בעולם כולו, מספר המדבר בעד עצמו.

2 עיצוב אלגנטי ומרשים בצבעים מרהיבים.

השוו את "קריסטל פרזידנט" עם מקררים אחרים ותבחינו בהבדל מיד. עיצוב עדין וגימור קפדני ומושלם. לבחירתכם בצבעי לבן, צהוב, ירוק וחום.

3 סידור פנימי פונקציונלי ונוח.

תא האחסון במקרר הוא בנפח 350 ליטר. המדפים ניתנים להזזה ולהתאמה עפ"י הצורך. לנוחותכם — תא ממוזג לחמאה.

4 תא ההקפאה קר יותר— עד 22° C—

תא ההקפאה בנפח 90 ליטר, מגיע לטמפרטורה של 22°C-, לעומת 18°C- במקררים אחרים. יתרון זה מבטיח את איכות המזון המוקפא וטעמו.

5 הקפאה עמוקה מהירה של מזון טרי.

מערכת "סופר קור" הוא שכלול מיוחד ובלעדי ב"קריסטל פרזידנט". ע"י הפעלת כפתור ניתן להגיע לטמפרטורת הקפאה נמוכה ביותר. יתרון זה מאפשר שימור מזון מבושל או טרי לתקופה ארוכה יותר.

6 הפשרת המקפיא רק פעם בשנה.

שיטת הקירור החדשה ב"קריסטל פרזידנט" מונעת הצטברות קרח. ניתן להפשיר את המקפיא רק פעם בשנה. פעולת ההפשרה קלה ביותר הודות למערכת ניקוז המים.

7 מערכת TROPICAL

ב"קריסטל פרזידנט" מערכת קירור מיוחדת הכוללת 2 מעבים (מצננים) ומאוורר, לעומת מעבה אחד בלבד במקררים אחרים. המערכת פותחה במיוחד לאיזורים חמים, במטרה להגיע לטמפרטורה נמוכה תוך חסכון מירבי באנרגיה.

8 אספקה מהירה.

בקנותכם "קריסטל פרזידנט" מובטחת אספקתו לביתכם תוך שבועיים.

9 שירות "קריסטל" תוך 48 שעות.

שירות "קריסטל" הוא הזריז והאמין ביותר. ביקור טכנאי תוך 48 שעות מבטיח טיפול בכל בעיה לשביעות רצונכם המלאה. מחירי השירות והחלפים הם מהנמוכים ביותר בשוק.

לפני שאתם מחליטים, בואו להשוות עם "קריסטל פרזידנט". יהיו לכם לפחות 9 סיבות טובות להעדיף אותו!

"קריסטל פרזידנט" מקרר בינלאומי במחיר תחרותי.

שיג בחנויות המובחרות: ירושלים ליאור — שמאי 23 שיר יחזקאל — יפו 115 לוסטיג — שטראוס 29 תל־אביב סלון אלנבי — אלנבי 113 סלון אירופה — גאולה 40 סלון טוקיו — אלנבי 66/53 לכל — שד' ירושלים 29
דיו ברוך — אצ'ל 29 (שכ' התקוה) סופר — אלנבי 122 גרינוולד — הרצל 68 מונריאל — דרך פ"ת 9 חיפה טרקלין חשמל — הנביאים 25 ההדר המרכזי — הרצל 6 סלון הבנקים — הבנקים 2 סלון אריה — ביאליק 11
מו אריה — כנטב 2 כל הארץ: אופקים שפירא — מרכז מסחרי אשדוד סוכנויות דרום — רוגוזין 31 אשקלון רוזנהק — רחוב הרצל באר־שבע סלון צמרת — החלוץ 114 בני־ברק מאיר יוסף — עקיבא 41 לוסטיג — ירושלים 12
סלון המרכז) בת־ים ליפשיץ — בלפור 33 בית שמש שטיינברג — מרכז מסחרי דימונה בכר — מרכז מסחרי הרצליה רדיו טי.וי. — סוקולוב 53 זכרון יעקב קלייגפלד — המייסדים חדרה שוורצר — הרכרט סמואל 68
ולון סלון סבוי — סוקולוב 77 ערוסי — שנקר 42 טבריה קובי — הגליל והפרחים יהוד סבן כן־סניור — קיבוץ גלויות 47 לוד פאוזי — הרצל 66-68 נהריה ח.ב.כ. — תחנת אגד, הרצל 67 נתניה צמרת — שד' בנימין 14
ושר — שד' בנימין 13 עכו סט — בן־עמי 27 כרמלי — בן־עמי 17 עפולה פינת האושר — ירושלים 5 פרדס־כץ סלון דרור — זיבוטינסקי 99 פתח־תקוה אורון — חיים עזר 10 צפת אייזנברג — ירושלים 40 חדר עמוס—מרכז רסקו
ייה נת סלון המרכז — מרכז מסחרי קרית־אתא חצרוני — מרכז שביט קרית־ים נפתלברג — שד' ירושלים 15 קרית־חיים ליאור — משה שרת 77 קרית־מוצקין פלג טי.וי — השופטים 12 קרית־שמונה פרס — מרכז מסחרי
אשון־לציון ברנפלר — רוטשילד 41 סלון תומר — רוטשילד 22 רחובות אלקטרוסנטר — הרצל 171 רמלה א. אוניברסל — הרצל 63 רמת־גן סנסור — זיבוטינסקי 91 שלה — שד' ירושלים רמת־השרון סנסור — סוקולוב 70
כל חנויות "שקם"

זיגמונד פרויד היה נהנה מז'אק אמיר ✶ ממשלה של מיליונרים מעוטי יכולת

✶ בגין ממופף להמונים ✶ „אידיוט" ו„שקרן" וסיגנון המאפיה ✶ דיסני־לנד

של משה שמיר ✶ ש"י מציל את הממשלה ✶ הרופא דאג לבגין

ממשלת שוטים, ממשלת עקרבים

דמויות המופלאות ביותר בכנסת הן הקצרניות. לא זו בילבד שהן מצליחות לפענח נאומים מגומגמים בעברית קלוקלת, אלא שהן גם קולטות קריאות־ביניים מכל פינות האולם, שרוב הח"כים עצמם אינם שומעים אותן.

אולם גם הקצרניות אינן כל־יכולות, ולפעמים יש קריאה שאינה נקלטת בפרוטוקול.

זה קרה בשבוע שעבר בעת הדיון על ההצעה להביע אי־אימון לממשלה בגלל חוסר־השיכון. במשך רוב שעות הוויכוח, איש לא ישב לייד שולחן הממשלה, וגם ספסלי הליכוד היו כמעט ריקים לגמרי.

ז'אק אמיר, הטבאנק־מדימונה, לא התאפק, ובשעת אחד הדיונים רצה לציין שאין ממשלה ואין קואליציה. אך לשונו התחלקה, והוא קרא: „אין ממשלה ואין אופוזיציה!"

הקריאה עוררה צחוק נבוך בקרב חבריו במערך, וצחוק רם בקרב הסיעות הקטנות. זיגמונד פרויד המנוח היה בוודאי נהנה, כי היתה זאת פליטת־פה אופיינית, המבטאת את האמת. בכנסת התשיעית, לא הממשלה ולא האופוזיציה שוות הרבה.

פינג־פונג עם בגין

ב כלל, קריאות־הביניים הן החלק הטוב ביותר בדיוני הכנסת הזאת.

הנאומים משעממים ברובם, ואינם אלא מונולוגים הנקראים מן הנייר, כשכל מילה בהם ידועה מראש. מכיוון שמעטים חברי־הכנסת שיש להם דיעה חריגה או מקורית על נושא כלשהו, דרוש כוח על־אנושי כדי להקשיב כימעט לכולם, כפי שגזרתי על עצמי.

אך הקריאות יכולות להיות מרתקות יותר.

יש, כמובן, שיטות רבות ושונות של קריאות־ביניים. לכל אדם סיגנון משלו, וממילא גם שיטה משלו לקרוא קריאות־ביניים.

לדעתי, קריאת־ביניים טובה צריכה לשרת אחת משתי מטרות: לערוף במכה אחת את הטיעון של הנואם, על־ידי חשיפת נקודת־התורפה שבו, או להביע את דעתו של בעל־הקריאה על הנושא הנדון במישפט אחד. כך או כך, הקריאה צריכה להיות קצרצרה, חותכת ועומדת בפני עצמה. גם כשהיא מוצגת בצורת שאלה, זוהי שאלה ריטורית, שבאה להביע את דעת השואל.

לא פחות חשובה מקריאת־ביניים טובה היא תשובה טובה לקריאת־ביניים — שהיא מעין קריאת־ביניים הפוכה. גם כאן אין להשיב בנאום ארוך, אלא יש להשיב במישפט חותך וקצרצר, שיהפוך את הקערה על פיה. כל זה דומה לסיוף או לפינג־פונג. כשזה נעשה ברמה טובה, יש בכך הנאה כלשהי.

נהניתי השבוע מחילופי־דברים שהיו לי עם מנחם בגין. זה היה באמצע נאום שלי על האינפלציה, במיסגרת הדיון על הצעת המערך להביע אי־אימון לממשלה על רקע זה. אמרתי תחילה ש„אין זו ממשלה שיש לה כישלונות. זהו כישלון שיש לו ממשלה."

כאשר דיברתי על כך שזוהי „ממשלה של המיליונרים, מטעם המיליונרים, על־ידי המיליונרים", נכנס ראש־הממשלה לאולם.

הוא התיישב במקומו, ומייד קרא קריאת־ביניים:

מנחם בגין: מר אבנרי, תשמע אותי לרגע אחד. אתה הרי אינך חבר המערך. מי הקים את ש'כבת המיל־יונרים בישראל — אנו או קודמינו?

אורי אבנרי: אדוני ראש־הממשלה, על זה יש פסוק בתנ"ך: „אבי ייסר אתכם בשוטים, ואני אייסר אתכם בעקרבים!"* היתה ממשלת שוטים — היום יש ממשלת עקרבים.

הייתי די גא בתשובה זו, וקיוויתי שמישהו יזכיר אותה. אולם אף עיתונאי אחד לא נכח באולם, ואף עיתון אחד לא מצא לראוי להביא את הדברים.

לגבי מתן התשובה לקריאות־ביניים, יש בעייה: קשה מאד לנואם לשמוע אותן. איני יודע מהי בדיוק הסיבה. נדמה לי שיש ליקוי באקוסטיקה של האולם. על כל פנים, לעיתים קרובות מאד אין הנואם על הדוכן שומע היטב את הקריאה, והוא מדמיין לעצמו את תוכנה. מכאן התופעה הבולטת בפרוטוקול, ולפעמים גם בטלוויזיה, שתשובת הנואם על קריאת־ביניים אינה לעניין.

כך קרה לי באותו נאום, כאשר דיברתי על התעללות הממשלה בעניים ובמרודים, באמצעות האינפלציה. רוני מילוא, אחד הקאריירייסטים הצעירים של חרות, צעק שהמיליונרים הצביעו בעד המערך. חשבתי שהוא מתייחס לדברי:

אורי אבנרי: חברי־הכנסת רוני מילוא אמר הפעם דבר אחד חכם ונבון: החלשים והמרודים הצביעו בעד הליכוד...

רוני מילוא: אם אתה כבר מצטט אותי — צטט נכון.

אורי אבנרי: ...אבל גם מי שהצביע בעד הליכוד, לא מגיע לו העונש של ממשלת־הליכוד.

לשולמית אלוני היתה הברקה משלה: זוהי ממשלה מעוטת־יכולת". הצעתי לה לחבר את האימרות: „זוהי ממשלה של מיליונרים מעוטי־יכולת."

חליבת מחיאות־כפיים

א גב, באחרונה הנהיג מנחם בגין מינהג חדש: כאשר הוא נכנס למליאה, הוא פונה אל הקהל ביציע ומנופף לו בזרועותיו. הקהל מגיב, כמובן.

יש חוק בלתי־כתוב בכנסת שאין מגע בין האולם ובין היציעים. אין הדבר בא בגלל קיר־הזכוכית הבידוחני, אלא כעניין של טכס: הכנסת אומנם מקיימת את דיוניה בפומבי, אך חבריה מדברים להלכה איש אל רעהו בילבד, לא אל היציעים, וגם לא אל העיתונאים.

כשנכנס בגין בעת נאומי, נהג כהרגלו. הגבתי על כך:

---

* דברי רחבעם, בנו של המלך שלמה, כאשר התלונן העם על המיסים שהטיל אביו (מלכים א', פרק י"ב).

ח"כ משה שמיר
ממשלת כשל וכזב

ח"כים אדוני ואמיר
אין ממשלה, אין אופוזיציה

אורי אבנרי: ראש־הממשלה, שנכנס זה עתה לאולם, תחת להניף ידו להמונים, אולי היה כדאי לו להתעניין בנעשה במשק.

מנחם בגין: אני מתעניין, אני מתעניין, רק בהעולם הזה אינני מתעניין. אני לא קורא אותו.

מאיר פעיל: מה שראש־הממשלה עושה זה תרגיל שנקרא „חליבת מחיאות־כפיים".

אבל זה לא הועיל. בגין חזר על התרגיל גם לאחר מכאן.

מאפיה ופאשיזם

ל מרבה הצער, ההברקות האמיתיות בכנסת הן מעטות מאד. לעומת זאת יש התפרצויות וולגאריות לרוב.

כך קרה כאשר נאם שמואל פלאטו־שרון מייד אחרי באותו ויכוח. כאשר עלה לדוכן, כדי לקרוא את נאומו העברי, הרשום באותיות לאטינות. קמתי ויצאתי מן האולם. איני חושב שכבוד־הכנסת מחייב אותי לשבת ולשמוע איש זה, שעצם נוכחותו בכנסת היא עלבון למדינה. ותיזכורת עגומה למה שבוחרי ישראל עלולים לעולל ברגע של אובדן שפיות־הדעת.

בדרכי החוצה שמעתי את יוסי שריד, שקם גם הוא לצאת, זורק לעבר הדוכן: „שיילך לבית־המישפט בצרפת, שייצא זכאי, ואחר־כך יעמוד כאן על הבמה!"

פלאטו הנרגש פרץ בזרם של מילים באנגלית ובאידיש, וקרא: „מיט א גרויסען פיסק. אידיוט!"

כעבור שעה הציע חיים דרוקמן, הפטרון של גוש־אמונים (שנשאר דבק בכסאו במפד"ל, גם אחרי שמשה שמיר פרש מן הליכוד) הצעה לסדר־היום, שבה תיאר את המתנחלים כעדה של מיסכנים, המופקרת על־ידי צה"ל והנמצאת בסכנת־מוות מתמדת בגלל המתפרעים הערבים. מתוך הגנה עצמית נאלצים המתנחלים, כך מסתבר, לירות, להרוג ולפצוע אנשים בלתי־חמושים.

הפסקתי את דבריו באמצע:

אורי אבנרי: כמה מתנחלים נפצעו עד עכשיו? אף לא מתנחל אחד נפגע עד היום!

חיים דרוקמן: אתה שקרן! אתה שקרן!

אורי אבנרי: ואתה אינך קרוב לאמת.

למחרת היום אירעה תקרית במיזנון הכנסת. מנחם סבידור חזר משליחות בצרפת ודיווח עליה לכנסת. הוא גם סיפר כי פרשת פלאטו מעוררת שם גל של אנטישמיות.

אחרי הישיבה ניגש פלאטו אל סבידור בפינה של המיזנון, המטיר עליו שטף של דברים בצרפתית, ולבסוף אמר לו (לדברי סבידור): „אתה רוצה לעשות איתי מילחמה? אני אלמד אותך איך עושים מילחמה! אתה עוד תתחרט!"

הגשתי על דברי פלאטו ודרוקמן תלונה ליו"ר הכנסת, ואמרתי, בין השאר: „עליך להגן על כבוד הכנסת מפני סיגנון זה, המתאים יותר לישיבה של המאפיה ו/או לעצרת־עם פאשיסטית."

מסטאלין לבגין והלאה

ס יעת שד"י נמנית עתה עם הסיעות הגדולות בכנסת.

זה מפליא? ובכן: יש שבע סיעות שהן גדולות יותר ממנה, ושמונה שהן קטנות יותר.

(המשך בעמוד 34)

(המשך מעמוד 33)

שבע הגדולות הן הליכוד, המערך, ה־מפד"ל, הדמוקרטים, ש"י, חד"ש ואגודת־ישראל.

שמונה סיעות־היחיד הן: פלאטו, שולמית אלוני, גידעון האוזנר, קלמן כהנא, מוחמד אבו־רביע, אסף יגורי, משה דיין ומשה שמיר.

אנו שייכים, איפוא, למחצית הראשונה.

עם הצטרפותו של משה שמיר לקהילה זו של סיעות־יחיד הוא עבר למקום ליד פלאטו, יש סוף־סוף בכנסת סיעה של ה־ימין הקיצוני־קיצוני, שאינה מסתתרת אחרי התיפאורה של סיעה אחרת. ואי־אפשר היה להימנע מטיפה של שימחה־לאיד. כאשר המטיר שמיר על בגין דיבורים, ש־בעבר היה רק בגין עצמו מעז להמטיר על ממשלת־ישראל:

משה שמיר: ...בכנסת אנחנו רואים חזיונות של חבר־ליצים, התכתשויות מי־לוליות, התנהגות פירחחית של ראש־הממשלה עצמו... הדבר המבחיל והמרגיז באותו ביבר של ויכוחי חבר־הליצים פה הוא בכך שלמערך מספיק שהוא מאשים את הליכוד שאין הוא טוב ממנו, ולליכוד אין טענה טובה יותר מאשר לומר: בימיכם היה אותו דבר.

...הליכוד, לפי דעתי, הוא ממשלת־גולה. היא גולה מאל־ערש, היא גולה מ־סיני, היא גיבורה בקאהיר ועלובה בירושלים. זו ממשלה שאת רגעי הגדלות שלה היא חוגגת בבירות זרות, ופה היא באה להשליך כל מיני פירורים של העמדת־פנים, לכודה בשקרים של עצמה.

...ממשלת כשל וכזב, שריכזה בתוך שתי שנות שילטון את כל הרעות החולות שהיכרנון בעבר רק במנות חלקיות...

...אני מציע שניתן לממשלת בגין מין דיסניי־לנד קטן, ששם יהיו צעצועי־תופים וצעצועי־דגלים, וצעצועי־חיילים, ויהיו שם בובות של קארטר וסאדאת שאפשר יהיה להתחבק איתם שלוש פעמים ביום, ובית־דפוס שאפשר יהיה להדפיס שם כסף...

כבר נאמר על שמיר שפעם בעשרים שנים נשברים לו לוחות־הברית. תחילה נשברו לו הלוחות של סטאלין, ועכשיו נשברים לו הלוחות של בגין, ומי יודע לאן יגיע. אבל בכל פעם שנשברים לו הלוחות, הוא מוציא מתוכו כמה קללות עסיסיות מאד.

10% הגואלים

ב אחד מריגעי השיממון המוחלט ב־דיונים, התפתח ויכוח בין שולמית אלוני, מאיר פעיל וביני (אנחנו יושבים במיקבץ אחד, בקצה האחורי של האולם) על כדאיות עבודתנו.

אלוני היתה פסימית ביותר. האם איננו מבזבזים את זמננו ומירצנו? האם יש טעם כלשהו במאמצינו?

לא הסכמתי לכך. אומנם, 90% מן הזמן בכנסת הוא בחזקת ביזבוז גמור, מפני שנדונים דברים טפלים, בצורה בלתי־רצינית. אך במשך 10% של הזמן אנו דנים בדברים חשובים, ויש הרגשה שניתן להשפיע על הדברים, או לפחות על דעת־הקהל.

גם בדיון המשעמם ביותר יכול לפתע לקרות משהו. כך היה כאשר העלו שושנה ארבלי־אלמוזלינו והילל זיידל הצעה שבאה למנוע את ביצוע התוכנית להעביר את גביית דמי הביטוח הלאומי (השייך למישרד העבודה והרווחה) לאוצר. סגן שר־האוצר קם והציע להסיר את ההצעות מסדר־היום, ואני הצעתי להעביר אותן לוועדה.

שר העבודה והרווחה, ישראל כץ, ישב באולם, שותק ואומלל. הוא לא רצה לדבר. לבסוף, אחרי כמה וכמה פרובוקציות של מאיר פעיל ואחרים, קם והתנגד בגלוי לדברי סגן־שר־האוצר.

בליכוד פרצה מהומה, הקואליציה היתה כמרקחה, ועם קצת מזל יכולנו להביס את הממשלה ולגרום בה בקיעים רציניים. בהצבעה הצביעו הדמוקרטים עם האופוזיציה, ואילו הליכוד והמפד"ל הצביעו נגד. הכריעו קולות ש"י — וראה זה פלא, סיעה אופוזיציונית זו הצביעה עם הליכוד והצילה את הממשלה!

מדוע? אמנון רובינשטיין הסביר לי זאת: במצע ד"ש היה כתוב שצריכים לייעל את המנגנון. למען סיסמה זו, (שלדעתי גם אינה נכונה במיקרה הנדון, כי הביטוח אינו מס) הוחמצה ההזדמנות להביא חיל מפלה לממשלה. אמרתי לו שלדעתי פיקוח נפש דוחה שבת, והפלת ממשלה זו קודמת לכל עניין ממדרגה שנייה.

היו כמה רגעים של מתח אמיתי, בלתי־צפוי מראש — ואז חזר השיממון.

לבו של בגין

ל פעמים יכולה גם תשובה שיגרתית לכלול גילוי מרעיש.

בשעתו הגשתי שאילתה, בעיקבות הידיעה שאמרה כי הרופא הפרטי של בגין ישב ליד שולחן־הדיונים בעת המשא־ומתן בין בגין והנשיא קארטר בבית־הלבן. אני מודה שהיתה זאת שאילתה קונטרנית. השבוע ענה עליה יורם אריזור, סגן־השר במישרד ראש־הממשלה. זאת היתה פצצה.

אורי אבנרי שאל:

בעיקבות השתתפותו של רופאו האישי של ראש־הממשלה בישיבת־עבודה רשמית עם הנשיא קארטר, הריני מתכבד לשאול:

(1) האם היתה סיבה רפואית כל שהיא לנוכחותו של הרופא באותה ישיבה?

(2) האם נוכח בישיבה גם רופאו האישי של הנשיא קארטר?

סגן־השר יורם אריזור ענה:

(1) הרופא נכנס לאולם־הישיבות על־פי החלטתו האישית. איש לא העיר על כך. ראש־הממשלה הרגיש מצויין אך הרופא, שהוא פרופסור מפורסם במיקצועו, מצא לנחוץ, על־פי החלטתו שלו, להיות לצד ראש־הממשלה. אין בכך שום פגם, וראש־הממשלה היה אסיר־תודה לפרופסור על דאגתו לבריאותו.

(2) מה עושה רופאו של הנשיא קארטר — עניינם הוא של הנשיא ורופאו ביבד.

ברגע הראשון לא תפסתי את הגילוי המרעיש, ושאלתי שאלה נוספת שלא הוסיפה לעניין. אבל התשובה דיברה בלשון ברורה: הרופא חשש שמא ילקה בגין בהתקף־לב בעת הדיון הקשה עם קארטר. אריזור סיפר לי שבגין עצמו ניסח את התשובה, ועמד על כך שתיאמר האמת. אף עיתון בארץ לא פירסם את הגילוי המרעיש הזה!

לעומת זאת נמצא לפחות עיתון אחד — הארץ — שציטט את השאילתה והמאפת הבאה:

אורי אבנרי שאל:

על־פי הדיווח בעיתונים אמר ראש המטה הכללי, רא"ל רפאל איתן, בהופעתו בוועדת־החוץ־והביטחון, כי הכנסת נותנת דוגמה חינוכית רעה לציבור ולחיילי צה"ל.

אם אומנם אמר הרמטכ"ל דברים כאלה, הרי יש בהם פגיעה חמורה בשילטון החקיק, שכללים מחייבים את קציני־הצבא להימנע מהבעת־דעה על נציגות־העם, מעשיה ומחדליה.

אני מתכבד לשאול:

(1) האם בדק שר־הביטחון אם אכן אמר הרמטכ"ל דברים אלה או דומים להם?

(2) אם לא אמר דברים בסיגנון זה, מה אמר, ומדוע לא הכחיש הרמטכ"ל רישמית את הפירסומים?

(3) אם אמר הרמטכ"ל דברים אלה או דומים להם, האם נזף בו שר־הביטחון, והאם נקט בצעדים אחרים כלשהם כדי להעמיד את הרמטכ"ל על האיסור החל עליו להשמיע התבטאויות מעין אלה?

השר עזר ויצמן ענה:

לשאלות 1—2: דברי הרמטכ"ל נמסרו לוועדת־החוץ־והביטחון של הכנסת, במיסגרת דיון חסוי, שתוכנו אינו מיועד להפצה לכלי־התיקשורת ולציבור. בדבריו לא הטיל הרמטכ"ל פגם בכנסת כמוסד, אלא ביקר תופעות של התנהגות בכנסת, שיש בהן כדי להשפיע לרעה מבחינה חינוכית. הרמטכ"ל אף פתח בדבריו במלים „אל תיפגעו אישית."

לשאלה 3: התשובה היא שלילית.

אורי אבנרי (שאלה נוספת): האם כבוד השר סבור באמת שזה בסדר שהרמטכ"ל מביע ביקורת על תופעות בכנסת, והדברים מתפרסמים והרמטכ"ל אינו מחיש אותם?

השר עזר ויצמן: אני לא חושב שזה נאות שרמטכ"ל ייכנס לוויכוח ציבורי בינו ובין חברי־הכנסת, ואני לא מניח שזה מה שאתה היית רוצה. הייתי מעדיף שדברים כאלה לא יקרו, וממילא שאילתות כאלה לא תעלינה.

בכל אופן, אני חושב שהרמטכ"ל הוא מפקד שעומד בראש צבאות ישראל, ויש לו דיעה. אני לא חושב שכל דעה צריך להביע, גם לא רמטכ"לים. ואינני חושב שהיתה פה איזה שהיא מחשבה של קיטור או העברת ביקורת. אני חושב שעשה זאת בכל ההגינות. ונדמה לי, לדאבוני הרב, שלא הוא היחידי — נכון שהוא רמטכ"ל, והוא רמטכ"ל יחידי — שמפעם לפעם יש לו דיעה איך כמה דברים מתנהלים בציבור.

אורי אבנרי ■

קונקורד טורס בע"מ

רח' הירקון 112, תל אביב, טל: 287245

כרטיסי טיסה לכל רחבי תבל.

טיולים מאורגנים:

לאירופה, לארה"ב ולמזרח הרחוק.

טיולי צעירים וטיסות סטודנטים.

חופשות נופש באיי יוון, ובמקומות נופש אחרים.

סידורי שהייה בחו"ל לבודדים ולקבוצות.

הזמנת מקומות בבתי־מלון, והשכרת רכב בארץ.

שרות אמין, מהיר ואדיב

לראות את העולם 6:6 עם קונקורד טורס 55.

יפים־יפות

apropo

אם את או אתה, בני 20 עד 30,
מדברים עברית ואנגלית ורוצים להרוויח כסף טוב
אנו מחפשים

מלצרים - מלצריות

לעבודה קבועה או חלקית במקום הכי יפה בעיר, שיפתח בעוד כחודש ב„גן־יעקב" ליד „היכל התרבות".

מעניין? — אז תנו צלצול ל־225168

או פנו ישירות למשרדנו: טוסקניני 9 ת"א, דירה 7
בשעות 08.00 — 17.00.

גן קפה אפרופו היכל התרבות

דרושות

מזכירות ערב

למשרה חלקית

פרטים אצל חנה, בטלפון: 243386

Austrian Holidays 1979

הצעת השנה — חופשה באוסטריה!

מקומות נופש

מאות אתרי נופש מכניסי אורחים ממתינים לך באוסטריה — במחוז זלצבורג או בהרי טירול, באיזורי האגמים או לאורך הדנובה.
בכל אחד מהם יקדמו אותך בחמימות ויפנקו אותך באוכל משובח וביחס לבבי.
לבחירתך חופשות במגוון רחב של מחירים ואפשרויות החל בפנסיונים בעלי אוירה משפחתית וכלה בבתי מלון גדולים ומפוארים, ב- SEEFELD, SEMMERING; KITZBUEHEL VELDEN ועוד.

סיורי תרבות

בארצם של בטהובן, מוצארט ושטראוס המוסיקה ממש מתנגנת ברחובות. שפע של קונצרטים, אופרות והצגות תיאטרון מצפים לתייר המבקר באוסטריה בקייץ הקרוב. סיורי תרבות הכוללים שהייה של 4 ימים בוינה וביקור בקונצרט, בתיאטרון ובאיזור גרינצינג הוינאי הנודע בבתי היין שלו. המחיר החל מ-1100 שילינגים אוסטריים.
ביקור בזלצבורג עיר הפסטיבלים במחירים החל מ-610 שילינגים לשהיה של 3 ימים (לינה וארוחת בוקר).

חופשות מרפא

בארדגסטיין, באד אישל — שמות שהפכו שם נרדף לאתרי מרפא ונופש. ובאוסטריה יש רבים כאלה! הסגולות של מעיינות המרפא ואנשי המקצוע בעלי המוניטין הפכו את אוסטריה לארץ מרפא מובהקת המושכת אנשים מן העולם כולו. המחירים לשהיה של 21 יום (חצי פנסיון) החל מ-4600 שילינגים, באתרים BAD ISCHL; BADGASTEIN; BAD HALL; BADEN BEI WIEN; ואחרים.

טיולים

נופיה של אוסטריה הם פיתוי לכל אוהב טיולים ואקלימה נוח ונעים. חופשת טיולים באוסטריה — חויה מסוג חדש שכדאי להתנסות בה.
המחירים לטיול בן 5 ימים הכולל בין היתר ביקורים בוינה, גראץ, קיצביהל וזלצבורג, החל מ-2560 שילינגים אוסטריים (פנסיון מלא).

לקבלת חוברות נא לפנות אל סוכן הנסיעות שלכם או אל:

AUSTRIAN AIRLINES

רח' טרומפלדור 12 תל-אביב טל. 03-53535
נציגות משרד התיירות האוסטרי

פרסום שיווקי | פרנקן M&M

עשור לגלי
15% הנחה

לרגל חג העשור של חב' "גלי"
החל מבצע מכירות גדול
בשיתוף חנויות הנעליים בארץ
15% הנחה על כל דגמי הקיץ של גלי

Gali-גלי®
הנעלים שהחברה אוהבים.

תל-אביב: גלי, דיזנגוף 123, **דנרי**, מחניים 59, **די.וי.**, אלנבי 35, **מיכל**, דרך ההגנה 76, **סעידי**, יהודה המכבי 56, **עופר**, בן יהודה 226, **רונדו**, אלנבי 33, **רונדו**, דיזנגוף, **בוקאי**, נוה שאנן 9, **נעלי איילון**, לה גרדיה 76, **רמת אביב**: **נעלי אלימלך**, ברודצקי 19, **נוה אביבים**: **ביגנו**, מרכז מסחרי **ירושלים**: גול, יפו 15, ויול, המלך ג'ורג' 1, **קומפורט**, בן יהודה 25, **מרה**, בן יהודה 5, **אלוף הנעל**, קריית יובל, **פרייזמן את ביין**, יפו 5, **אשדוד**: **נעלי עילית**, מרכז מסחרי אשדוד **מגדל העמק**: **נעלי מיני**, הזית 2, **קיראון**: **שטיינגרטן**, מרכז מסחרי **נצרת עילית**: **נעלי מירב**, מרכז מסחרי חדש **עדד**: **נעלי אוניון**, מרכז מסחרי **זכרון יעקב**: **נעלי ברק**, אגד זכרון **אילת**: גלי, מרכז מסחרי סולל בונה, **עפולה**: נעלי גלי, מנחם 23, **חיפה**: **הרץ**, הרצל 43, **נוער**, החלוץ 33, **סילון**, הרצל 26, **קריות ים**: **נעלי טלי**, מרטין בובר 5, **קריות אתא**: **ריץ רץ**, זבולון 7, **רחובות**: גלי, הרצל 167, **ראשון לציון**: א.מ.או., רוטשילד 52, **הרצליה**: גלי, סוקולוב 13, **אריה**, סוקולוב 10, **אוניון**, סוקולוב 31, גלי, סוקולוב 69, **רמתיים**: **נעלי גרוס**, דרך השרון 48, **בית שאן**: **נעלי ג'ינס LEE**, **בתיים**: **גלי**, בלפור 49, **חולון**: **נעורים**, שנקר 52, **נעלי עבר**, נאות רחל, **נבעתיים**: **עדי**, ויצמן 27, **גלית**, סירקין 12, **רמת גן**: **במבינו**, ביאליק 52, **מקסים**, ביאליק 57, **נעלי מיני**, נגבה 51, רמת יצחק, **רמת השרון**: **עופר**, ויצמן 6, **רעננה**: גלי, אחוזה 127, **פתח תקוה**: **פוני-גלי**, ההגנה 17, **נהריה**: **אוניון**, ויצמן 100, **עבו**: **רפי**, בן עמי 43, **רימון**: **וילמיט**, מרכז מסחרי, **קריות מלאכי**: **נעלי חן**, מרכז מסחרי **רמלה**: **נעלי יוגלה**, הרצל 85, **קריות גת**: **נעלי עבר**, מרכז מסחרי 3, **טבריה**: **נעלי עדין**, הגליל 9, **נתניה**: **סקלה**, הרצל, **עופר**, שמואל הנציב 12, **ליליפוט**, שמואל הנציב 6, **כפר סבא**: **נעלי ורד**, ויצמן 82, **חדרה**: **נעלי מלכה**, רוטשילד, **באר שבע**: **ניזרית**, מורדי הגטאות 40, **עופר**, הרסה 64, **אשקלון**: **נעלי ספרמן**, העבודה 2, **רשת חנויות המשביר**

זוהי הירידה ההיסטורית: מזל כהן יורקת בפרצופו של שר־הביטחון

גן הירקה

אלות, צינורות, אבנים ורעל חיילי קורס קצינים מסמנרים על היעד המבוצר שבגן־הירק של נאות־סיני. קבוצת מתיישבים מגינה על פתח הבית. החיילים הפתיעו כאשר שלפו אלות שהוסתרו מתחת לחולצותיהם. הם השתמשו באלות כנגד האלות ומוטות־הברזל שהיו בידי המתיישבים, שהגנו על המיבנה, בעוד שחבריהם על הגג המטירו חצילים, עגבניות, אבנים, כיסאות וחומרי־הדברה רעילים על החיילים.

דן שומרון הודיע באלחוט לעזר וייצמן:
„בלי פתיחת אש לא נתגבר עליהם - ואתה צריך לתת לי את ההוראה!"

צינורות מלאים חול

יום לפני הפינוי עסקו חברי נאות־סיני בהכנת כלי הנשק. הם חתכו צינורות־השקייה מפלסטיק לחתיכות בנות מטר כל אחת, מילאו אותם חול, והפכו אותם אלות.

לפיד לזריקה

מזל כהן, מי שירקה יום קודם בפרצופו של שר־הביטחון, עזר וייצמן, ומי שציירה מגן דויד על מצבת החייל האל־מוני, מטילה לפיד אל עבר השופלדוזרים, שניסו לסלק את המיתרסים שלפני הבית.

הח"כ מכין נשק

ח"כ משה שמיר נראה בתמונה, בהפוגה שבין שתי הסתערויות, כשהוא מנסה לכופף פס ברזל לגודל מתאים, כנשק. אולם שמיר, ששוכנע על־ידי ח"כ גאולה כהן להישאר עם המתיישבים, לא נראה כלל בשטח בעת הלחימה. הוא הופיע לפני המתיישבים בכל הפוגה.

הבולדוזרים מסתערים

שני שופלדוזרים, שהובאו על־ידי צה"ל לגן־הירק, מנסים לסלק, בשעה 3.30 לפנות בוקר, את המיתרסים שהקימו המתיישבים לפני היעד המבוצר שלהם. ערימות של גרוטאות וקונצרטינות של תייל הונחו בשטח. על הבולדוזרים הונחתו לפידים בוערים וחלונותיהם נופצו באבנים.

עליו, היה המאבק מסתיים עוד לפני שהחל. אולם דן שומרון לא הצליח. התוכנית המפורטת של המתיישבים פעלה כמתוכנן. כל אחד מהמתיישבים תפס את מקומו והחל מבצע את המשימות שהוטלו עליו. הגג, שבוצר בימים שלפני היום החמישי שעבר, שבו נערך נסיון הפינוי, קלט במהירות את כל אותם שהיו אמורים להיות מוצבים עליו. „כוח ההגנה על הילדים" תפס עמדה בפתח הבניין עוד לפני שחייל אחד הצליח להתקרב אליו. חוזרים ומכונית כיבוי־אש גדולה שעליה ניצב תותח־מים. כאשר השטח כולו מואר כבאור יום, ניסה שומרון להידבר עם המתיישבים, בפעם האחרונה, כפי שחשב אז. „בואו נעשה את הפינוי ללא שפיכות דמים. לחיילים אין נשק, ומי שירים עליכם יד, יועמד לדין. אל תפגעו בהם."

לא היתה זו הפעם הראשונה שנערך נסיון הידברות עם מתיישבי נאות־סיני, בימים שקדמו לנסיון הפינוי. כאשר נודע בתחילת השבוע שעבר, כי המתנחלים ליות מיוחדות של המתיישבים התמזרו בשטח. להם היתה משימה מיוחדת במינה — לא להתגלות עד שיחליטו לפעול, ותינתן ההוראה, לחתוך את הצמיגים של כלי־הרכב הצבאיים ולהבעיר את האוטובוסים, שהובאו למקום כדי לפנותם.

שומרון בלם את חייליו. כאשר גורם ההפתעה נעלם, היה עליו לשנות את הטקטיקה. הוא הפעיל זרקורים משלושה כלי־רכב כבדים שהביא לשטח: שני שופל־מתבצרים בגן־הירק, נזכרה לפתע הממשלה בקיומם. „חבר" נאות־סיני, מגחם בגין, נסע אומנם לאנגליה, ויש הטוענים כי הוא קבע את נסיעתו כדי לא להיות נוכח בשעת הפינוי, אך המתיישבים לא שכחו לו את הבטחתו כי יהיה עימם ביום שיצטרכו לפנות את שדותיהם. אף שר אחד לא בא אליהם.

„אחרי כל המילים היפות, שלחו לנו רק פקידים, שכל אחד מבטיח סכום כסף

האמבולנסים, אשר חנו על הכביש הרחק, פצח בצפירות סירנה שקרעו את דממת הלילה. השעה היתה 3.30 לפנות בוקר. לפתע קם הכל לתחייה. מכל עבר זינקו צעירים וצעירות. על פי תיכנון מוקדם, ידע כל אחד מהם בדיוק מה עליו לעשות. כמה עשרות זינקו על הסולמות המאולתרים ושיפסו על הגג. נשים וילדים מיהרו להתרכז בבניין המרכזי ובפיתחו התייצבו כעשרה גברים — חמושים ב־אלות־גומי מאולתרות מלאות חול — כגוש מוצק שאי־אפשר להזיזו.

שני טרקטורים החלו משוטטים ברחבה המרכזית שמול הבניין, כשנהגיהם אחוזי תזזית. הנגרטור הופעל ונורות האירו את השטח. אל אור הנורות הצטרפו אורות גדולים יותר, של לפידים שהודלקו על הגג. מכל עבר נשמעו קולות וצעקות.

דן שומרון לא הצליח להפתיע הפעם. על אלוף פיקוד־הדרום הוטל לפנות את מתיישבי נאות־סיני מהמיבנים המרכזיים שבמרכז גן־הירק. שומרון ידע כי המתיישבים ממתינים לו בשעת בוקר, וכי יעשו את השיקול שלו — שלא כדאי להסכן ולפנות אותם בלילה. הוא הצליח לקרב כמה מאות חיילים, בחסות החשיכה, עד לרחבה הגדולה שלפני הבניין המרכזי, מבלי שאיש יחוש בהם. לולא היה נהג האמבולנס, שהוצב כצופה, עירני די צורכו, היו יכולים חיילי שומרון, חניכי קורס קצינים של צה"ל, שהורדו לסיני במייוחד למשימה זו, לסיים את הפרשה תוך דקות ספורות. אילו היו החיילים מצליחים להשתלט על הסולמות של גג הבניין המרכזי לפני שהמתיישבים טיפסו

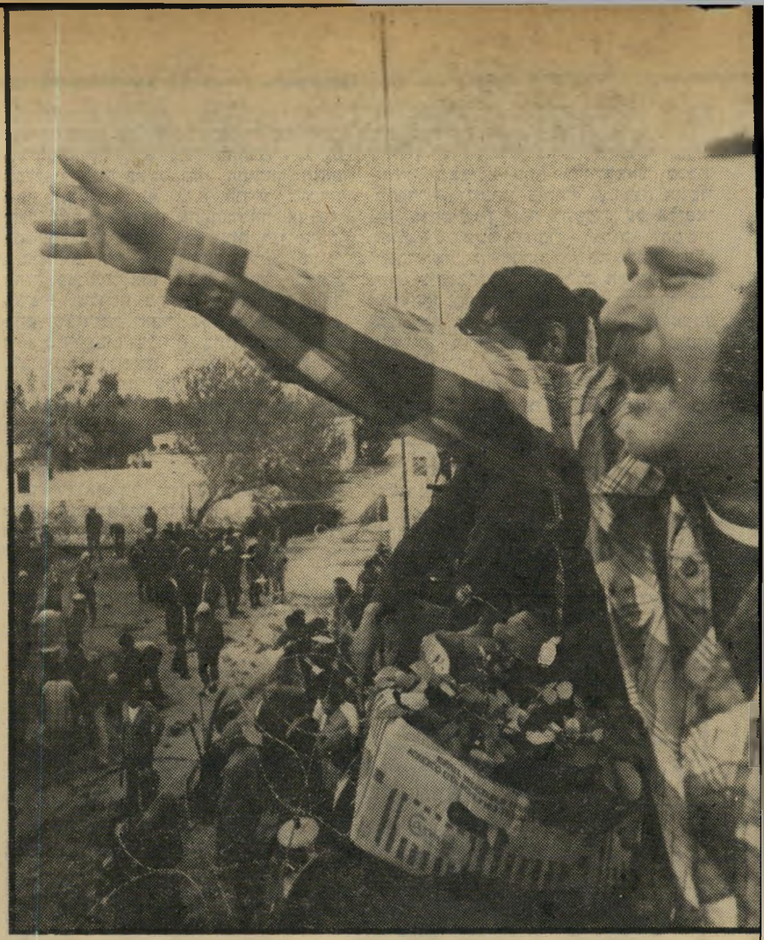

פרחים וקללות

אחד מכלי הנשק שבהם השתמשו המתיישבים, היה מסה עצומה של פרחים, ציפורנים ושושנים, שהושלכו על החיילים, לפני שהושלכו אבנים וחצילים, כסא וחומרי־הדברה, בליווי קללות עסיסיות.

אחר עבור הפינוי," סיפר יצחק („איציק") רגב, מנהיג המתיישבים וחבר מזכירות נאות־סיני. „הם התייחסו אלינו כמו לסחורה. דנו איתנו על דונמים, שטחים ומיספרים. הם לא הבינו כי הם דנים גם בבני־אדם, וזה אולי מה שהעלה אותנו על גג הבניין להילחם."

מושל האיזור, אלוף־מישנה משה דהאן, שיגר למתיישבים, שרבים מהם ידידים אישיים שלו, צו פינוי ליום הרביעי שעבר בשעה 9 בבוקר. כבר ביום השלישי היה ברור, כי פינוי יוכל להעשות רק בכוח. מלבד שלוש נשים אחרי לידה וגבר אחד, בנצי, שנותר לשמור עליהם במשק, התבצרו כל מתיישבי נאות־סיני בגן־הירק, המרוחק כ־12 קילומטרים מבתיהם. אליהם הצטרפו רבים: מתיישבים מימית ומנתיב־העשרה, אנשי גוש־אמונים ברא־שותו של חנן פורת, מתיישבים מחברון עם עורך־הדין אלייקים העצני בראשם, וחברי־הכנסת גאולה כהן, משה שמיר וחיים דרוקמן.

השמועות על הפינוי הצפוי החלו עוד לפני התאריך המיועד לו. ג'יפ סיור של צה"ל, שנשלח להשלים את המידע שהיה בידי הצבא, בעיקבות תצלומי האוויר, גל־כד על־ידי המתיישבים. היושבים בו, קצין צעיר ושני חיילים, אולצו לחזור לבסיסם ברגל ומכשיר הקשר שבו נפל שלל. למח־רת בבוקר, הגיע, תחת כוחות מפגים, שר־הביטחון, במסוק שאותו הטיס בעצמו.

וייצמן התקבל בקריאות־בוז ובגידופים. קשה היה שלא לשמוע אותו מקלל קללה ערבית טיפוסית. הוא ניסה לשכנע את המתיישבים לפנות ללא מאבק. כעבור חמש דקות של שיחה עם המתיישבים, התפוצצה הפגישה. צעירה בת 17 בשם מול כהן, תושבת בית־חורון של גוש־אמונים, קראה לעבר וייצמן בוז. וייצמן הפנה בכעס את פניו אליה ואמר לה: „מיידלה, עוד לפני שאת נולדת, אני הפ־צצתי את אל־עריש," וקם ללכת.

התושבים נזעמו על כך שווייצמן אינו מוכן להמשיך ולספוג את עלבונותיהם. היתה זו הפעם הראשונה ששומרי־הראש של שר־הביטחון נאלצו להגן עליו בגופם מפני קהל שהסתער עליו. וייצמן בעצמו לא טמן ידו בצלחת, והחל מנופף ידיו באוויר, כדי לבלום את ההתנפלות עליו. אולם אותה מזל כהן הצליחה להתגבר על הגורילות. היא התקרבה אל שר־הביטחון וירקה בפניו.

שר־המישפטים, שמואל תמיר, שהתלווה אל וייצמן, נותר בשטח כדי לנסות להר־גיע את המתיישבים. איש לא הבין מדוע דווקא תמיר בא עם וייצמן. גם לשר־המישפטים עצמו היה קשה להסביר זאת. אחר־כך אמר למתיישבים: „אנשים ידעו שיש לי קשר למקום הזה ופנו אלי להת־ערב. לא רציתי עד עכשיו, אולם במצב הזה נעניתי."

• בנו של תמיר, הטייס דויד תמיר, נפל בתאונת מסוקים באיזור פיתחת רפיח.

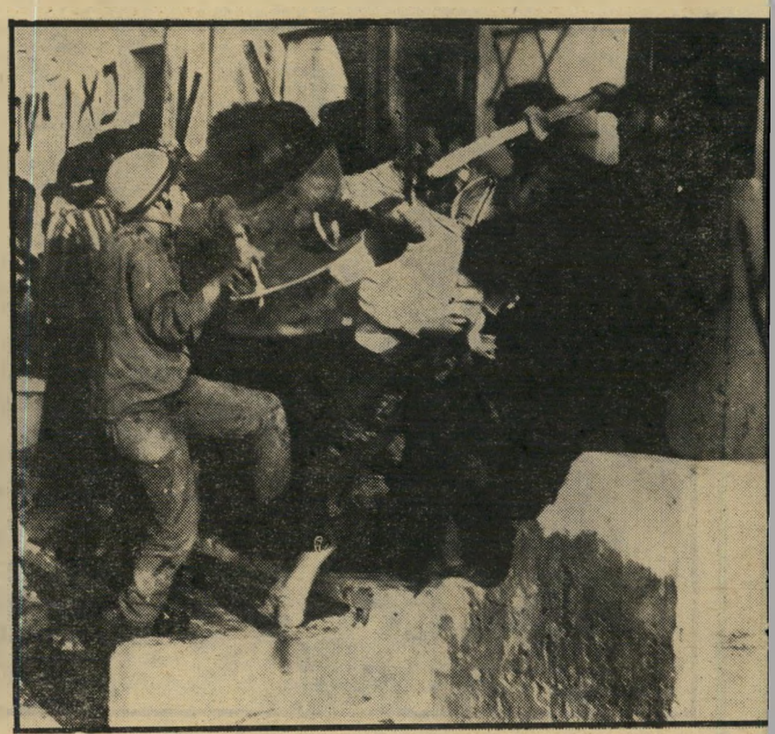

מוט מחכת

מונף בכוח (מצד ימין של התמונה) על־ידי אחד המתיישבים שהגן על פתח המיבנה, לעבר חייל צה"ל. ההסתערויות של צה"ל נבלמו על־ידי המתיישבים. עם הגברים שהגנו על המיבנה היו גם נשים.

חצילים מן הגג

חברי נאות־סיני, יחד עם כוח עזר מגוש־אמונים, ניצבים על גג הבניין ומטילים ממנו חצילים ועג־בניות על חיילי צה"ל. בשלב מאוחר יותר הוטלו מהגג לעבר החיילים גם אבנים.

חומרי־הדברה

נשפכו מהגג על ראשי החיילים וגרמו להם כוויות קלות בידיהם. חברי המשק טענו כי התמיסה היתה דלילה ולא מסוכנת, אך אפשר לראות, על חולצתו של החייל בתמונה, את הכתמים שגרמה.

וייצמן נסע לשדה־התעופה הסמוך, שיר־מיים אחר־כך הועבר לידי המצרים. תמיר שיכנע את מזכירות נאות־סיני, ונציגים משאר היישובים בפיתחה, להצטרף אליו לשיחה נוספת עם וייצמן.

כשחזר איציק רגב מהשיחה עם וייצ־מן, נדמה היה כי המתיישבים יפנו את גן־הירק. „אני לא רוצה להיות כלי ה־משחק אצל הטרמפיסטים שרוכבים על הגב שלנו. אני לא איש גוש־אמונים ולא רוצה להילחם בחיילי צה"ל," ניסה רגב לשכנע את חבריו, מבלי שפירט בפניהם, מה בדיוק הבטיח לו שר־הביטחון.

אולם כאשר ישב רגב עם שר־הביטחון, בשדה־התעופה המרוחק כשני קילומטרים מגן־הירק, עשו חנן פורת ואלייקים העצני עבודת־שיכנוע מיקצועית בקרב חברי המשק, שלהם היתה זו הפגישה הראשונה עם מאבק ציבורי ואישי־ציבור. איציק רגב נתקל בקריאות שלא נפלו בתומרתן מאלה שספג וייצמן: „מכרת את נפשך לשטן!"

עזר וייצמן המריא לתל־אביב, אך תמיר נשאר. הוא כינס את 400 המתיישבים והמפגינים לשיחה. נראה כי השיחה עם תמיר הביסה בראש ובראשונה את רגב. במשך שעה ארוכה ניסה תמיר לשכנע את מתיישבי נאות־סיני להתפנות בעצמם, ככל שהמשיך לדבר, כן השתכנעו חברי המשק, כי עליהם להמשיך להילחם. „הוא היה כל־כך לא ישר וכל־כך בלתי־משכנע, עד

(המשך מעמוד 39)

שהבנו שצריך להילחם בו ובממשלה שלו," הסבירה אחר־כך אילנה, ממנהיגות המאבק. כאשר נפלה ההחלטה להתנגד בכוח, עשו זאת חברי נאות־סיני, רובם קציני מילואים ביחידות קרביות, בצורה המיק־צועית ביותר. בעייתו הראשונה של הכוח הצבאי היתה להתגבר על קו ההגנה שלפ־ני הבניין: טונות של גרוטאות, קונצר־טינות מעובות של גדר־תייל שהובאו מ־שדה־התעופה, וטרקטור שרוף שניצב כימ־עט מול הפתח. שני השופלדוזרים, שעלי־

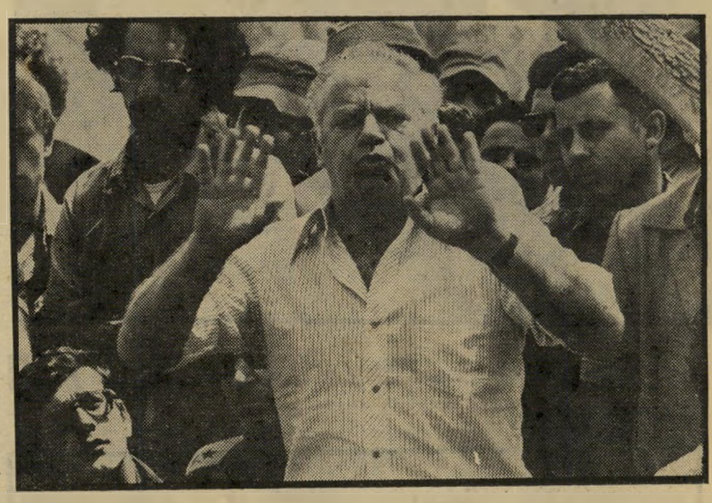

שטח משוחרר כן יוחזר

שר־המישפטים, שמואל תמיר, ש־המציא בשעתו את הסיסמה "שטח משוחרר לא יוחזר," הגיע לנאות־סיני יחד עם שר־הביטחון, עזר וייצמן, ניסה לשכנע את המתיישבים להתפנות ללא מאבק. נראה כי פגישת תמיר עם המתיישבים היא ששיכנעה אותם, בסופו של דבר, להילחם נגד החיילים. "פשוט לא האמנו לו," אמרו.

מנהיג המרד

איציק רגב, חבר מזכירות נאות־סיני (משמאל), היה מנהיג מרד התושבים והתגלה כאיש בעל השפעה רבה. רגב נלחם במשך שלושה ימים בהשפעה הקיצונית של אנשי גוש־אמונים, ולמרות שהשתתף בקרבות הפינוי, היה זה הוא ששיכנע בסופו של דבר את חבריו להתפנות, אם כי הטיח דברים קשים בסגן ראש־הממשלה ייגאל ידין, שבא לתווך בין שני הצדדים.

הם היה לפנות את קו־ההגנה, נכשלו. לעבר נהגיהם המוגנים בתא־זכוכית הושלכו אב־נים שניפצו את הזכוכיות. לפידים בוערים, שהושלכו מהגג, איימו לשרוף את השו־פלים, וחוליות מהכוח המייוחד של המת־יישבים ערכו גיחות לעבר הכלים ה־כבדים, תוך כדי שהם חותכים את צמי־גיהם. שני נהגי טרקטורים קלים הת־רוצצו בשטח, כשהם מכוונים את ה־טרקטורים שלהם אל מול השופלים ואינם מאפשרים להם להמשיך לנוע. בת־שבע דייקסל, בתו של ח"כ הליכוד מיכאל דקל, שהיתה אף היא בין המפגינים, זינקה מ־הבית המבוצר והטילה עצמה אל תוך הכף הגדולה של השופל.

שומרון נתן את אות הנסיגה. השופלים נעצרו. שוב שיחות ברמקול עם המפגי־נים. הפעם התכבד שומרון במטח של חצי־לים, שהושלכו לעברו מהגג. בינתיים עלה השחר. קודם לכן נשאל שומרון מדוע הסתכן וניסה לתקוף בחשיכה. הוא השיב: "לא רציתי שהבושה הזאת, של יהודים נלחמים ביהודים, תיראה לאור היום."

אחרי שהכלים הכבדים נכשלו, נשלח חיל־הרגלים. חיילים, חבושי קסדות, ובידי־הם מגיני־פלסטיק גדולים, הסתערו לעבר הבניין. הם נתקלו במטר של חצילים ועג־בניות שהוטל עליהם מהגג. אחר־כך הוט־לה גם חבית אחת, הושלכו אבנים וכיסא בודד נפל על ראשו של חייל. כאשר נדמה היה כי החיילים יצליחו בכל זאת להגיע עד לבניין, נשפך ממנו חומר הדברה ש־גרם כוויות קלות ומכוערות על ידיהם של החיילים.

אותם שהצליחו להגיע עד לפתח הבניין ספגו מכות־רצה מהקבוצה ששמרה עליו. אלות שנעשו מצינורות השקייה מפלסטיק, שהולחמו בשני עבריהם אחרי שמולאו חול, הוטחו בהם. החיילים נסוגו עוד לפני שהגיעה ההוראה.

ח"כ גאולה כהן נרעשה מהמילחמה הכי־מית. היא צעקה על ידידיה המתיישבים: "בשביל מה חומר ההדברה?" "זה לא מזיק," ענו לה מהגג, "עשינו תמיסה דלי־לה ווה רק לא נעים." כהן לא ויתרה: "אם זה לא מזיק, אז אתם לא צריכים את זה." המתיישבים שוכנעו.

אלות, שאותן הם שלפו עכשיו. "שוב רי־מיתם אותנו," זעקו המתיישבים מהגג. לפתע נשמעה ירייה. היה זה כדור שנפ־לט מאקדחו של קצין. בעיקבות הירייה בא מהגג מטח גדול יותר של אבנים וצה"ל נסוג בשלישית.

שומרון הורה לקרב את מכוניות־הכיבוי הגדולה, בעלת הצורה המאיימת, עם תו־תח־המים המזדקר ממנה. הכבאים, לבושי חליפות חסינות־אש בצבע הכסף, עוררו את חמתם של היושבים על הגג. "כבאית פירושה אש. אם היא תפעל, אנחנו נשיב באש," הם הודיעו לשומרון, והיה ברור כי כוונותיהם רציניות. עוד קודם לכן פשטו שמועות, כאילו על גג הבניין רוכ־זה כמות רצינית של רימונים. כאן שוב באה לעזרתו של שומרון גאולה כהן. היא ביקשה הפסקת־אש נוספת, כדי לנסות לא מבין מדוע הם לא מתפנים בשקט," אמר ידין לכהן הנדהמת. כדי להרוויח שביתת־נשק ביקשה כהן מידין לבוא למקום. התשובה היתה שלילית.

כל עוד התקיימה השיחה עם ייגאל ידין הרוחות היו רגועים. מתיישבות חילקו ציפורנים אדומים לחיילים, ומתיישבים שירדו מהגג כיבדו אותם בקפה. אולם כ־שחזרה כהן ובפיה התשובה השלילית של ידין, הורה שומרון להסתער בשנית. לפתע התברר, כי החיילים לא היו לגמרי בלתי־מזויינים. תחת חולצותיהם הם החביאו ולשכנע שוב את ידין. שומרון נשם לרווחה. לפני השיחה עם ידין שוחח שומרון עם שר־הביטחון: "לא נוכל להתגבר עליהם מבלי לפתוח באש, ואת ההוראה הזאת אתה תצטרך לתת לי," הודיע שומרון לשר. וייצמן לא נתן את ההוראה, אך סי־כם עם ידין, שהוא אכן יטוס לגן הירק.

ביניתיים היה מאזן הקרב כ־10 חיילי צה"ל פצועים, אחד חבול בראשו בצורה רצינית, שלושה מתיישבים פצועים, אחד מהם שבור־יד ואחר שראשו נוטף דם, ו־10 מתיישבים שבויים, בתוך אחד מהאו־טובוסים של הפינוי. האוטובוס, שהחל נו־סע לכיוון רפיח עם המתיישבים המפו־נים, נעצר בדרך. עשרת המתיישבים הש־תלטו על חמשת חיילי הליווי, הורידו אותם מהאוטובוס וחזרו לגן־הירק, להמשיך בקרב.

עד לבואו של ידין, הוכרזה שביתת־נשק. המתיישבים התפזרו בין החיילים. החלו הוויכוחים המוכרים כל־כך מההתנת־לויות בגדה. התגלו הכרויות ישנות של נסיונות הפינוי. עתה האמינו לו כי הוא לא מכר את נפשו לשטן.

ידין הציע לאנשי נאות־סיני שתי הצעות שהיוו בשבילם פתח כדי לצאת בכבוד מהפרשה, וניצחון ציבורי ממדרגה ראשו־נה. מנחם בגין ינסה להשפיע על אל־סא־דאת, שיאפשר לחברי המשק להמשיך לעבד את גן־הירק, והנושא כולו יעלה שוב בישיבת ממשלה. רגב השכיל להציג את ההסכם עם ידין כניצחון ציבורי מו־חץ. הוא גם שלח, באמצעות ידין, אצבע מאשימה אל עבר הממשלה כולה, והטיח בה עלבונות.

חנן פורת ואנשיו דרשו להמשיך בקרב. "זו החזית הראשונה על ארץ־ישראל כו־לה, ואם תפסיקו להילחם, יתמוטט המא־בק כולו." אולם הפעם היתה ידו של רגב על העליונה. חברי נאות־סיני החליטו להתפנות מרצון.

כוח של צה"ל הסתדר למיסדר. מולו עמדו חברי המשק. רגב הודה לחיילים על מתינותם, ושומרון הודה למתיישבים על החלטתם להתפנות. כאשר החלו המת־יישבים שרים את התיקווה יחד עם חיילי צה"ל, הצדיעו להם שומרון וקציניו.

המיסדר המשותף היה תנאי להסכמת המתנחלים להתפנות. תנאי נוסף היה ש־צה"ל ייסוג ראשון. היה זה סימן הולם לכניעת צה"ל והממשלה.

מפקדים וחיילים, ושני חיילים עקשניים גם החליפו כתובות עם שתי צעירות דתיות "לתקופה שייגמר כל העניין".

איציק רגב תפס את השיטה של גוש־אמונים והחל עושה נפשות לקו המתון שלו. לרגב היה קל. הכל ראו כיצד הוא נלחם בחיילי צה"ל בנוקשות רבה, בעת

גאולה מנסה לגאול

שלושה חיילים הס־תערו על אחד המת־יישבים, אחרי שתפסו אותו חותך את צמיגי השופלדוזר. החיילים היכו אותו, בעוד ח"כ גאולה כהן (שניה מימין) ניסתה לחלץ אותו מידיהם. כהן נלחמה מילחמה משולשת: נגד המתיישבים, כדי שלא ישתמשו בחומרים כימיים, נגד החיילים, כדי שלא יש־תמשו בכוח, ונגד ייגאל ידין, כדי שלא יזלזל באיום של שפיכות־דמים בין המפגינים לצבא ויטריח עצמו לבוא למקום.

שביתת־נשק

כך ניסתה לשכנע לא רק את המת־יישבים, אלא גם את שומרון. "תן לי לשוחח עם ממלא מקום ראש־הממשלה ב־טלפון, ואני אגיד לו להפסיק את כל העניין." מכונית הפיקוד של שומרון שו־חחה כהן עם הפרופסור ייגאל ידין. "אני

אל-עריש - מאפיש

דיו היתה עיר שלווה ושקטה, שאנשיה דייגים ועובדי־אדמה. קשה היה לעבד את אדמת הדיונות המידברית, אך הם הזיעו הרבה, התאמצו, ולפעמים גם הצליחו. לעיר קראו עיר־הדקלים, כי העצים היחידים המסוגלים לגדול בתנאי החום והיובש השוררים בה הם דקלי התמר. גובהם הרם הרשים את כל התיירים, וכל מי שעבר בדרך־הים, זכר את נוהה־המידבר המוצל בענפי הדקל.

אחר כך באו ימים קשים על העיר. בימי השילטון הבריטי נעשה שימוש רב יותר בכביש הפנימי החוצה את מידבר סיני, עוברי־אורח לא הגיעו לאל־עריש והתושבים התקשו להתפרנס. אחר כך הגיעו ימים קשים עוד יותר. צבא, שאך זה הוקם, עמד בשערי העיר וכימעט שנכנס אליה. הסכמי שביתת־הנשק, בתום מילחמת העצמאות, מצאו את יגאל אלון וחייליו במבואות אל־עריש.

שמונה שנים שקטה הארץ. רמת־החיים הלכה וירדה. עיר־הדקלים כבר לא שימשה עיר־מעבר, המיסחר דעך והחקלאות, כמו תמיד, פירנסה בקושי את בעליה. את הזיכיון לדייג על החוף קנתה מישפחה אחת, הדייגים עבדו קשה ושכרם היה מועט.

ב־1956 נכבשה העיר על־ידי צבאה של מדינה שכנה. קרבות קשים התחוללו אז בעיר, בין הצבא המיצרי לצבא הישראלי. הצבא הישראלי כבש את העיר, והוא שלט בה שלושה חודשים. אחר כך, בתוקף צו של אומות העולם, הוחזרה העיר לי־אדוניה הקודמים ובאיזור השתרר השקט למשך 11 שנים.

העיר ניסתה לשקם את עצמה. בתיה נבנו, ובניה שבו לגור בעיר אבותיהם וניסו לעשותה עיר משגשגת.

1967 — צבא המדינה השכנה שוב עמד בפתח העיר. גם הפעם התחוללו קרבות עזים בדרך אל העיר, וכשהגיע הצבא הזר לשעריה היא נכנעה. ביום השישי נכבשה העיר, וביום השישי, 12 שנה לאחר מכן, הוחזרה שוב לידי בעליה.

„יום של התרגשות"

„ש אצלנו ילדים שהם כבר נערים, והם לא יודעים מה זה עצמאות. ניסינו לחנך אותם, אבל למרות זאת יהיה להם קשה עכשיו והם יצטרכו להתרגל," אומר עבדאללה אל־חמיד, יליד אל־עריש, שגם סב סבו נולד בה. „הם יהיו חופשיים, אבל הבן שלי, יוסוף, יהיה חייב ללמוד מה זה חופש."

ההסכם אשר נחתם בקמפ־דייוויד כולל תוכניות לטווח של תישעה חודשים ושלוש שנים, אך ממשלת ישראל עשתה מחווה של רצון־טוב והחליטה להחזיר את אל־עריש לריבונות מיצרית שמונה חודשים לפני תאריך המוסכם. הכניסה אל העיר והיציאה ממנה ייעשו דרך מיסדרון יבשתי שיחבר את העיר המידברית עם מדינת האם.

ביום השישי שעבר נערך טכס הפרידה של הישראלים מעיר־הדקלים. שימחת האל־ערישים, שזכו שוב בעצמאותם, עברה על גדותיה.

החגיגות באל־עריש נמשכו שבעה ימים ושבעה לילות. תחילתן ביום השני בשבוע שעבר וסופן בבוקרו של היום השני השבוע. בתחילה היו אלה מסיבות צנועות — מאכל, משקה, ריקודים ושימחה. נקודת הזינוק להשתוללות השימחה היתה ביום השישי שעבר, בשעה 11.06. ברגע זה הורד דגל ישראל מראש התורן שברחבת השק"ם, בכניסה לעיר. התפרצות השימחה החלה בשעה 11.14, כאשר הונף הדגל שצבעיו שחור, לבן ואדום. הוא נישא אל ראש התורן והמשיך להתנופף שם שלושה ימים.

מעולם לא היו פקקי תנועה באל־עריש, אלא בעתות מילחמה. הפעם היה פקק־תנועה של שלום. הוא הזכיר את זה שבימי המילחמה, כי גם הוא בלט בצבעי הסוואה צבאיים. אך הפעם החיילים חייכו והיו לבושים מדים מגוהצים. כיוון הנסיעה היה ממערב למיזרח. אותם שנעצרו בעיר התקבלו בקריאות חיבה ובהתלהבות, ו־אותם שיצאו מן העיר לוו במבטים שקטים ולפעמים בהנפת יד לשלום.

ברחבת הטכס ניצבו זה מול זה שני הצבאות. אלה במדים לבנים, מקושטים בסרטים כחולים וחובשים כומתות אדומות. מולם חיילים מצוחצחים במדי אל"ף. חיילי שני הצדדים נשאו נשק אישי, רובה שכידונו שלוף. זה מול זה עמדו מפקדי מישמר הכבוד. את הפקודות הראשונות נתן הקצין הישראלי, אחריו המצרי. שתי הקריאות נשמעו דומות: „נוח" בעברית, „נווח" בערבית.

גם החיילים נראו דומים איש לרעהו. השיזוף היה אופייני לשני המחנות. אנשי מישטרה־צבאית ישראלים הסתובבו בשטח, ויחד איתם שוטרים מקומיים, שהחליפו את בגדיהם באותו הבוקר. ג'נב חומד היה השוטר האזרחי האחראי לצומת הרחובות שליד רחבת הטכס. הוא היה לבוש בגדים לבנים ועליהם סימלי מישטרה. „כל ה־שנים." הוא מספר, „לבשתי מדים אחרים. הבוקר אשתי גיהצה את המדים האלה. על כל פס היא עברה עשר פעמים. יום חג הוא היום. צריך להתקשט!" לידו עמד יוסי ממישמר־הגבול, מסורק ומגוהץ. כששמע את חומד הוסיף: „נכון, גם אצלנו זה יום של התרגשות. גם אצלנו החבר'ה התכוננו וגיהצו כל פס מאה פעמים."

ברחבת הטכס מנגנת התיזמורת את

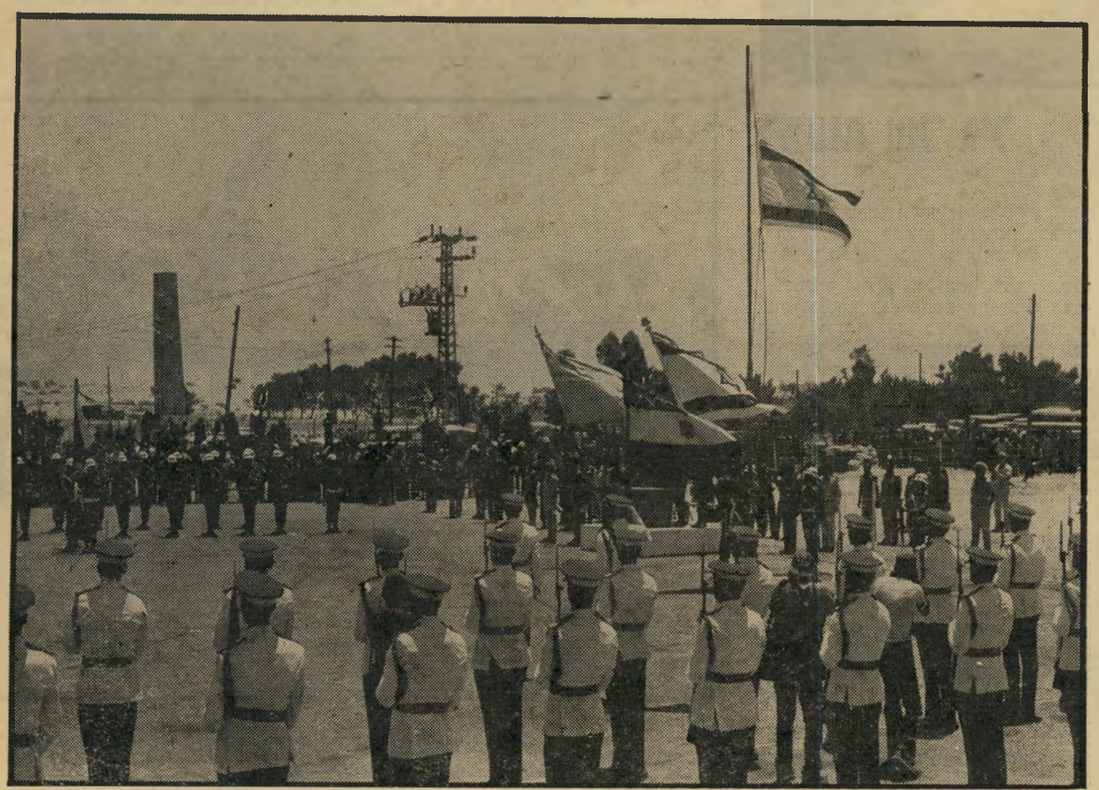

דגל יורד, דגל עולה

דקות אחדות אחרי הטכס קופל הדגל הישראלי והוכנס לשקית פלסטיק. הדגלן, סגן־ליאון שוורץ, החזיק את השקית בידו ולא ידע היכן לשים אותה. אחרי העלאת הדגל המצרי אל ראש התורן, ניסו תושבים מקומיים להוריד ולקרוע ממנו פיסות בד למזכרת. חייל מצרי מנע בעדם מלעשות זאת.

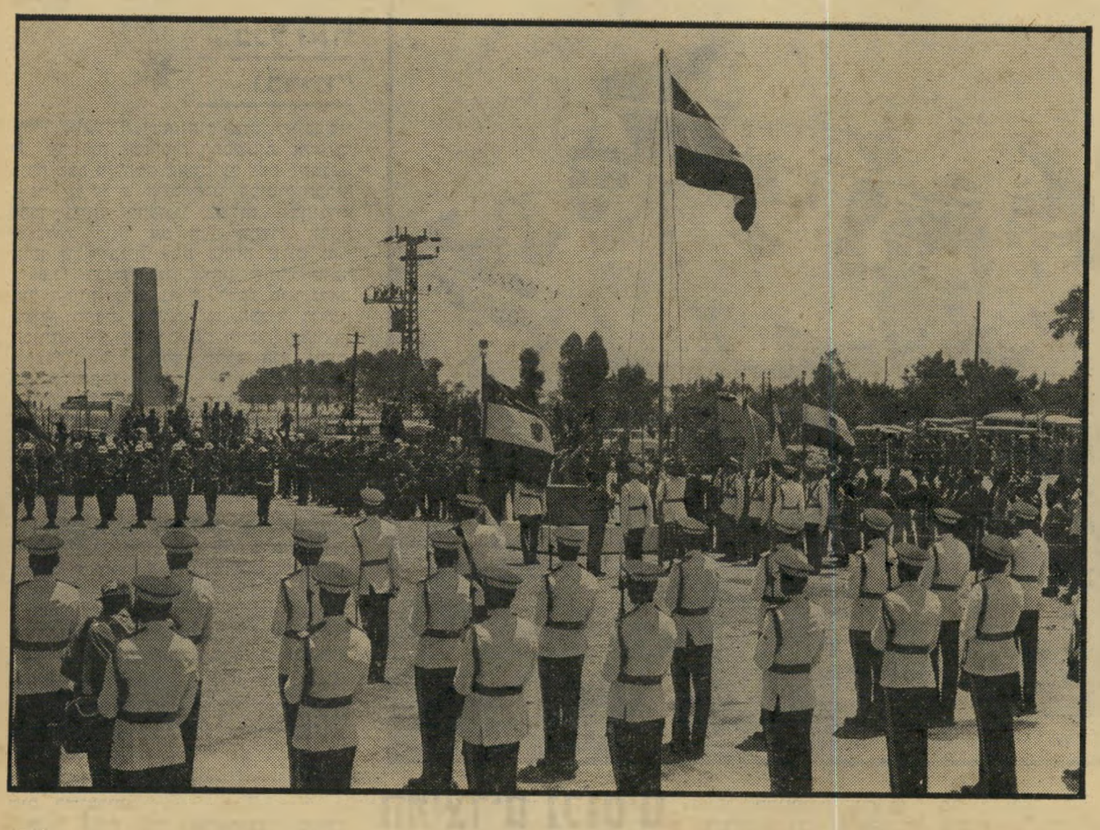

(המשך מעמוד 41)

הימנוני שתי המדינות. שוטר ישראלי מחלק סוכריות לשתי ילדות מקומיות, שעיניהן מלאו דמעות אחרי שאיבדו את אביהן. השוטר מנסה לאחר את האב, ומוצא אותו בוכה ומתנשק עם אדם מבוגר, שכאפייה לראשו. „מארחבה, יא עמי" (ברוך בואכה, דודי), אומר האחד. „סלאם עליכום, יא איבני" (שלום לך, בני), משיב המבוגר, יותר. שניהם מחבקים את הילדות ולוחצים את ידו של השוטר הישראלי.

„הוא היה גר בבית השכן שלנו," מספר אביהן של הבנות, תושב אל־עריש. „אחרי 67' הוא עזב, ומאז לא ראיתי אותו. הוא היה איש חשוב אצלנו. פתאום, עכשיו, אני רואה אותו כאן. אני יודע שלגבר ערבי אסור לבכות אבל לא יכולתי להתאפק. כל החיים שלי חזרו אחורנית. תראו, גם הוא, אחסן גבר, גם הוא בוכה. ככה זה לפעמים." שניהם ממשיכים להתחבק ולנשק זה את לחיי של זה.

אל הבמה עולים שני אנשי צבא: מושל צפון סיני, משה דהאן, ומפקד פיקוד מרכז, המישפחה שלו, פשוט איתן. הוא מגוש אמונים. לא ברור איך הוא ניכנס לכאן. לא נתנו להם לבוא. אולי הוא נשאר כאן מאתמול, מהעניין עם גן־הירק."

איתן שואל את השוטרים: „למה להם אתם נותנים לצעוק, למה להם מותר?" שוטר נבוך מסביר בשקט: „תראה, בחור, המקום כבר לא שלנו. אתה חושב שאנחנו יכולים להפסיק אותם? זה כבר שלהם. גמרנו. עשה טובה, שתוק ותן ללכת הביתה בשלום."

מעבר לגדר־התייל מנסים אלפי אל־ערישים לפרוץ את המחסום ביגם לבין הדגל. הצבא הישראלי שעדיין אחראי על המקום מנסה לעצור בהם. מצלמות הטלוויזיה מסחררות את המתפרצים. הם שועטים קדימה, אך נעצרים על־ידי הג'יפים של צה"ל. דקה אחת אחר־כך נשמעות קריאות מצידה הימני של הבמה. עיתונאי מצריים החלו קוראים בקול אדיר: „תחי מצריים! יחי סאדאת! יחי השלום!"

אל־עריש תחת שילטון מצרי. חיילי צה"ל מתחילים להתקפל. לרגע לא ברור

דמעות של גיל

שני גברים, שילדותם עברה עליהם ביחד באל־עריש. מאז מילחמת ששת־הימים לא ראו האחד את השני. אחד עבר לקהיר והשני נשאר באל־עריש. הם מתכוננים לבנות בית משותף לשניהם.

מי ימנע מההמון החוגג מלפרוץ לתוך הרחבה. „מה לעשות?" שואל רב־סרן במכשיר הקשר, „הם, או אנחנו?"

במכשיר עונים לו והוא אומר: „טוב, אנחנו ננסה." הוא מחפש את קציני הצבא המצרי ורומז להם בעיניו. „מה עם ה־חברה?" הוא שואל, „תטפלו בהם?" „כן, תודה," משיב לו סגן־אלוף מצרי, „אנחנו נסתדר, יהיה בסדר, אתם יכולים להתפנות לעניניכם." הישראלי מחייך ואומר: „מה אני אגיד לכם, זב"שו. ברוך שפטרנו. מי שחשב שזה קל לעבוד עם החברה האלה טעה טעות מרה. היה קשה וטוב שהיה. עכשיו אחרים יצטרכו לדאוג להם. אני יכול ללכת לישון בשקט."

הג'יפים מתארגנים. החיילים מסתדרים בשלשות. מולם מסתדרים גם חיילים ב־שלשות. אלה צועדים באיטיות אל מחוץ לרחבת הטכס. האחרים מתחילים בריצה שמחה מסביב לכביש המקיף את בניין השק"ם לשעבר של אל־עריש. אל פלוגות חיילי הצבא המצרי מצטרפים בחורים מקומיים.

בצד הרחוב, שוב מתחבקים ומתנשקים. הפעם אנשי־צבא ישראליים עם תושבים מקומיים. „היה לנו טוב ביחד," אומר מוסטאפה אל־נור לחברו, סגן במישטרה הצבאית, „אבל יותר טוב יהיה כשתבוא אל ביתי ונהיה שווים אל שווים. גם לך לא היה נעים מקודם. אני ידעתי. אבל מה יכולת לעשות? ככה זה מילחמה. טוב שבא השלום." סגן יוסי מנענע בראשו, נבוכים הם נפרדים בחיבוק אמיץ ומבטי־חים להתראות בקרוב. „ככל האפשר," אומר מוסטאפה.

ליד השניים צועק בחור מקומי לתושב ישראלי שבא לטכס: „תסתלקו מכאן, מספיק היו לנו צרות מכם." אדם מבוגר, מקומי, עוצר אותו ומבקש ממנו להפסיק, הוא פונה אל הישראלי ואומר לו: „תסלח לו, אנחנו אחים."

חיילות, קצינות, חיילים, קצינים ואזרחים ישראלים מפנים את רחבת השק"ם. כולם נושאי זרי־פרחים עטופי נייר צלופן. בעל חנות הפרחים השאיר בתוך העטיפה את כתובתו: „מוחמד מוחמד הדרה, חנות פרחים שכונת גארדן־סיטי, רחוב אמריקה הלטינית, קהיר." מי יודע, אולי פעם יתווספו לו לקוחות?

אל זרי הפרחים הוצמד פתק כתוב ערבית, אנגלית ועברית. במישפט העברי היה מודפס באותיות תנ"כיות בזו הלשון: „עם איחולי ושלומי הכוחות המזווינים המצריים."

האחרונים יוצאים

דקות אחדות אחרי טכס העברת העיר התחילו חיילי צה"ל לארוז את תרמילי־הם. האל־עריש שים ליוו אותם בצאתם. לחלק הפרידה מאלה שחיו איתם 12 שנה היתה עצובה.

דן שומרון. אחריהם עולים עוד שניים במדים: עוזר שר־ההגנה עבד־אל־חמיד חמדני, ומפקד המישטרה הצבאית, יוסוף אל־חמי.

„בכל זאת גברים"

דן שומרון נושא נאום קצר: „לא כבשנו שטח זה משאיפות התפשטות, אלא ב־כורח מצב מילחמה שאיים על עצם קיומנו... פינוי אל־עריש היום הינו הביטוי הברור והכן ביותר לרצוננו בשלום... בתיקווה שנצליח, ביחד עם העם המצרי, לצקת תוכן של שכנות אמת בחוזה שלום זה."

11.06 בבוקר. סגן ליאון שוורץ עומד מול התורן, כולו נרגש. לרגע הוא נראה כאילו החליט לוותר על הכבוד וללכת הביתה. הוא משחרר את החבל. החצוצרן מחצרר. הדגל מורד. לרגע הוא נעצר. דממה. הקהל המקומי שומר על שקט. קצינים מצריים וקצינים ישראליים מצדיעים. קציני מימשל מוחים דימעה מעיניהם. „לא נעים שיראו אותנו," הם אומרים, „בכל זאת גברים." עוד שניה אחת או שתיים, הדגל למטה. חסל סדר תריסר השנים.

קריאות בקהל. על בימת המוזמנים יושבים תושבים מקומיים ואורחים ממצריים. ממולם, מאחורי הגדר, במרחק של כ־400 מטר, עומדים תושבי אל־עריש לאלפיהם.

לפתע, מציד הימני של הבימה, מתפרץ בחור המצטט פסוק מהתנ"ך וקורא בקול בעברית: „הבוז לטכס המבזה הזה!" תוך שניות ספורות מקיפים אותו אנשי מישטרה ישראלים. הם עומדים סביבו ומבקשים ממנו לעזוב את המקום. „אל תיגעו בי!" הוא קורא. „אף אחד לא מתכוון לעשות לך משהו, או לגעת בך, רק תעזוב את המקום ותן לנו לגמור היום בשקט." מבק־שים השוטרים.

אנשי נאות סיני שהסתובבו במקום הסבירו: „זה איתן, לא יודעים את שם

המיצרים נכנסים

חיילי התיזמורת־הצבאית־המצרית חזרו מהפקודה שקיבלו ממפקדיהם. הם לא נכנסו חזרה לאוטובוסים שהביאו אותם

מקהיר, אלא המשיכו לנגן ולצעוד ברחבה שלפני בניין השק"ם הישראלי לשעבר. אחריהם צעדו נערים וילדים. המבוגרים העדיפו לעודד את ה„שבאב" מהצד, לא להתחבר אליהם.

מוצטאפה לא בא

ישיבת העבודה בבאר־שבע, עוד לפני בוא אל־סאדאת לארץ, יצרה משבר כפול. הראשון היה בירושלים, שר־הביטחון עזר וייצמן ושר־החוץ משה דיין התנגדו למיסמך האוטונומיה של בגין וסירבו להשתתף בוועדת ה־6. רק בעמל רב שוכנע לבסוף עזר וייצמן להשתתף, כשהובטח לו כי למעשה הוועדה תתפרק לאחר הישיבה הראשונה. „אני בא כדי לכבד את המצרים," אמר וייצמן. אולם ראש ממשלת מצריים מוצטאפה חליל לא בא. כאשר נודע לחליל כי בראש המשלחת הישראלית יעמוד שר־הפנים, והוא יהיה גם היושב־ראש התורן של הישיבה, טען חליל, כי השתתפותו בישיבה פוגעת בכבודו. חליל זכר בוודאי כיצד סרב ראש־הממשלה מנחם בגין להיפגש איתו, במקום עם הנשיא אל־סאדאת בגלל אותו נימוק בדיוק. בתמונה: אולם הישיבות, המישלחת הישראלית בראש השולחן.

דו־שיח של חרשים

בורג בלי כיפה

בשדה התעופה שליד באר־שבע אפשר היה להבחין בשר הפנים, הד"ר יוסף בורג, בלי כיפה. בורג הסתובב חשוף־ראש בגלל הרוח. מימין: שלושת חברי המשלחת: שרון, וייצמן ובורג.

נבוך סגור פתוח

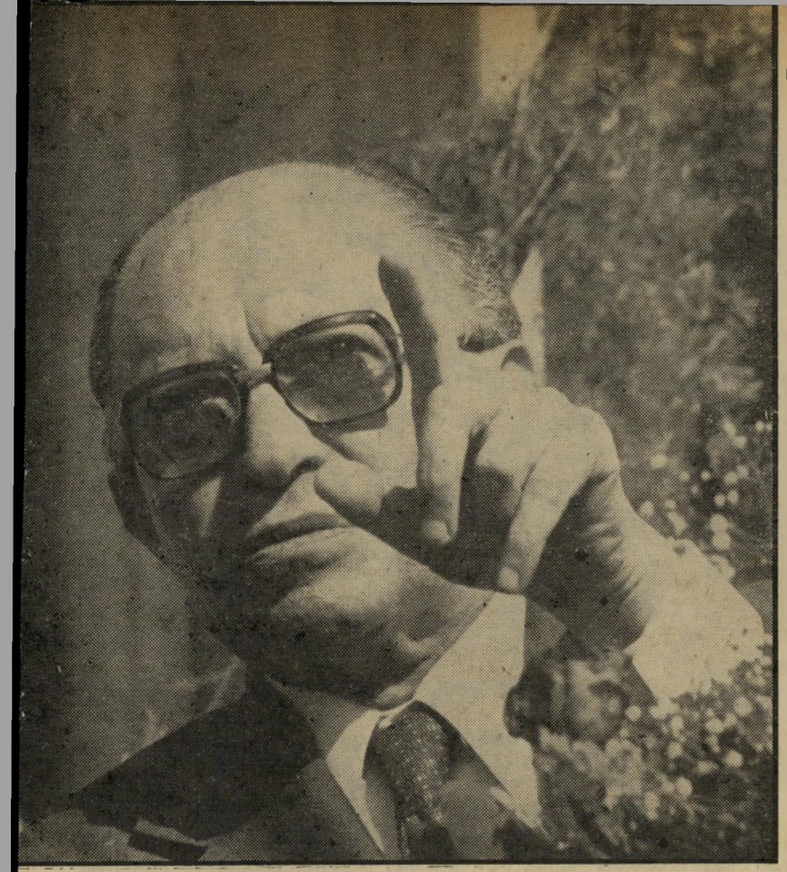

הפסטיבל הגדול: מאל־עריש לב

גלגל, המברך אותו. מישהו הוביל את בגין לעבר המירפסת של הבניין, שם חיכה לו אל־סאדאת, כשחיוך רחב על פניו. הפעם הסתפקו השניים בלחיצת יד חמה, ללא חיבוקים.

אל־סאדאת צדק בכך שבא לאל־עריש ביום השבת. היה לו יום תמים, כשהוא חופשי מבגין, כדי להתרגל לעובדה שהוא בעל־הבית החדש־ישן של אל־עריש וכדי להרגיל את אל־עריש לעובדה זו. קבלת־הפנים שערך סאדאת למישלחת הישראלית בבית המימשל המצרי החדש באל־עריש היתה קבלת־פנים טבעית של מארח, למרות ששעות אחדות קודם לכן עוד היתה אל־עריש בשילטון ישראלי.

ההמונים קיבלו את אל־סאדאת יום קודם לכן בהיסטריה של שימחה. אפילו הדגלים הפלסטינים שהונפו אל מול פני אל־סאדאת, והקריאות שהחזרת אל־עריש היא רק הצעד הראשון בדרך להקמתה של מדינה פלסטינית, לא כוונו נגד אל־סאדאת, אלא ניסו ליצור אצלו מחוייבות.

מסע הניצחון של הנשיא המצרי בתוך הוואגוניר השחור היווה סטירת לחי ל־ישראלים הבודדים שעדיין נותרו בעיר, ואולי אפילו יריקה בפרצוף. ההתרגשות שאחזה בתושבים המקומיים, כאשר אל־סאדאת הניף את הדגל המצרי, לאחר ש־הכל נישקוהו בקדושה, סימלה יותר מכל דבר אחר את המהפך שחל בבירת סיני.

השלטים בעברית הוחלפו כולם. פה ושם אפשר היה להבחין במכונית מרצדס הנוראת עליה את הפס הצהוב של מונית ישראלית יחד עם דגל מצרי המונף עליה. בקיוסקים אפשר היה לקנות בקבוקי טמפו, אך לא קיבלו כסף ישראלי. הסדנה

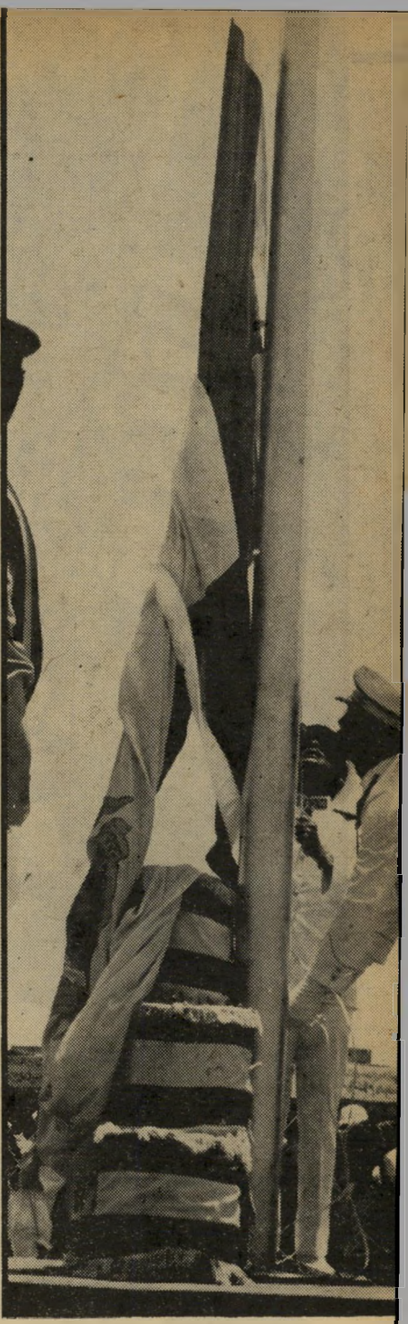

הדגל סאדאת (שני מימין) לבוש מדי אדמירל, מניף את הדגל המצרי בלב אל־עריש. קודם לכן ערך סאדאת מסע רגלי ונשא את הדגל בידיו.

מ נחם בגין הסתובב וסקר את החדר בעיניו. הוא לא ראה את אנוור אל־סאדאת, אך שמע את קולו העמוק והמת־

חתיכה בין נכים מיפגש מעניין במייוחד נערך בין שתי קבוצות נכים, קבוצה שבאה מתל־אביב, אירגון נכי צה"ל הגיש פרחים לנכים המצרים הנראים בתמונה כשצעירה ישראלית, שהובאה על־ידי הנכים הישראלים, משוחחת איתם בעירנות.

תקרית נשיאותית הנשיאים נבון וסאדאת גב אל גב, כאילו מתנכרים זה לזה כאשר נבון התיישב על מקומו אחרי ש־נאם וסאדאת קם לגשת לבימת־הנאומים. בתמונה למטה: דיין, בוטרוס ג'אלי ויוסף בורג.

תפוזים הוחזרו

מיוגוסלוויה

80 אלף ארגזי פרי־הדר הוחזרו בשבוע שעבר מיוגוסלוויה, אחרי שנמצא כי נפגעו מהזבוב הים־תיכוני.

שילטונות־הבריאות היוגוסלווים החזירו את פרי ההדר לישראל באותה אוניה שבה הם הגיעו. עתה בודקים כיצד קרה שהתפוזים עברו את ביקורת התברואה בארץ, ואם מכת הזבוב הים־תיכוני פשטה במישלוחים אחרים לחוץ־לארץ.

פינוי תמורת

200 מליון

סכום הפיצויים שאותם יקבלו מתיישבי נאות־סיני יהיה כ־200 מליון לירות, בנוסף על הקרקעות שהם יקבלו בתוך תחומי הקו הירוק.

על כך הוסכם בין המתיישבים לבין הממשלה, ערב התפנותם־מרצון של המתיישבים.

חקירה בצה"ל

קצין בדרגת אלוף־משנה נתון עתה לחקירה, ועומד להיות מורחק מתפקידו, בעיקבות גילויו של כתב „ידיעות אחרונות" גבי ברון על המיסמכים הסודיים בצה"ל.

עוד לפני שהרמטכ"ל הסיק את המסקנות נגד הקצין, כבר הועברו מתפקידיהם כמה קצינים זוטרים־יותר בפיקוד, ואחרים הועמדו לדין.

נמנעה תקרית

בחעלה

רק עתה התגלה כי ברגע האחרון נמנעה תקרית חמורה, בעת מעבר האוניה אשדוד בתעלת סואיץ. **„אשדוד" היתה בנמל דרבן, כאשר רכ־חובלה קיבל את ההודעה כי עליו לשוב מייד להפלגה היסטורית דרך התעלה. רכ־החובל רכש בדרבן דגל מצרי, ורק כאשר עמד להניף אותו בתעלה, התברר כי הדגל הוא דגל מישטר המלוכה במצריים, מהתקופה שלפני המהפכה.**

אחד העיתונאים שהיה על סיפון אשדוד, עמוס כרמלי מהטלוויזיה, שם לב לכך, והוריד את הדגל.

גרופר נחקר

במישטרה

ח"כ פסח גרופר, מציוץ הליכוד, נחקר לפני זמן מה במישטרה בעניין החשדות שהועלו נגדו.

בינתיים כבר שכר גרופר את שרותיו של אחד מעורכי־הדין היקרים בארץ, יצחק אדרת.

שמיר בראשות

מיפלגה

ח"כ חפורש מהליכוד, משה שמיר, יועמד בראש הרשימה לכנסת של המיפלגה החדשה, שמקים בימים אלה הפרופסור יובל נאמן. הדבר נעשה כדי שהמיפלגה החדשה תקבל מימון־מיפלגות.

שמיר נהנה בכנסת מזכויות של סיעת־יחיד, אך אינו מוכר רשמית כסיעה. על כן, על־פי החוק, תהנה הסיעה שלו ממימון־מיפלגות בבחירות רק אם הוא עצמו יהיה המועמד מיספר 1 שלה. מצב זה יכול להשתנות אם תחליט גם ח"כ גאולה כהן להצטרף למיפלגה הימנית־קיצונית של נאמן ערב הבחירות. במיקרה כזה יוכרו שמיר וכהן כסיעה, מכיוון שיהיו שניים, ואז לא יצטרך אף אחד מהם לעמוד בראשות הרשימה לכנסת כדי שתזכה במימון.

שמיר ונלב

בטקסי סאדאת

ישב־ראש הכנסת, יצחק שמיר, נעלב מהיחס אליו בעת הטכסים שנערכו לכבוד נשיא מצריים אנוור אל־סאדאת, בפתח ביתי־העירייה בבאר־שבע ובאוניברסיטת בן־גוריון. שמיר כועס על כך שלא ניתן לו לדבר בפומבי, וכי מקום־הישיבה שלו לא היה מכובד היו כשני האימוצים. גדעה שמיר היה על ישב־ראש הכנסת בשורה הראשונה של הכסאות בפרים ולא, כפי שהוא התבטא, „בין פקידים של משרד־החוץ."

וועד העובדים

נגד המנוע

חברות אל־על ונקאל, **אשר עמדו לחתום על הסכם** עם חברת־המטוסים האמריקאית פלייאינג טייגרס, שעל־פיו תחכור קאל מטוסים כדי להטיס את מיטעניה, ימנעו מלחתום על ההסכם, ביגלל ועד עובדי־התחזוקה באל־על.

חברת „פלייאינג טייגרס" מפעילה מטוסי בואינג 747, שבהם מנוע משופר, הצורך דלק ב־30 אחוזים פחות מהמנוע שבבואינגים של „אל־על". החיסכון בדלק מתבטא בטיסה תל־אביב—קלן—תל־אביב ב־10 אלפים דולר.

כשנודע הדבר לוועד עובדי־התחזוקה, הם דרשו לפתוח מחדש את הסכמי־העבודה שלהם, „משום שמדובר במנוע אחר."

פרס מחזק

את רפ"י

לקראת ההתמודדות על תפקיד יושב־ראש מיפלגת־העבודה, מאייש עתה ח"כ שימעון פרס תפקידים שונים באנשי־שלומו.

המינוי האחרון של פרס הוא איש רפ"י לשעבר, אלחנן ישי, מי שהיה ממקורבי בן־גוריון וראש אגף הנוער והנח"ל, וחבר קיבוצו לשעבר של פרס, קיבוץ אלומות.

אלחנן ישי מונה כיושב־ראש מחלקת עיירות־הפיתוח במיפלגת־העבודה. שלושת קודמיו לתפקיד היו השר לשעבר אהרון אזן, יושב־ראש ההסתדרות הרפואית בישראל, הד"ר אלחנן ישי, וראש מועצת בית־שמש לשעבר, עמרם לוק.

האמריקאים ייבאו

900 משאיות

כסודיות רבה הוציא מישרד־התחבורה רשיונייבוא ל־900 משאיות, אשר ישרתו את האמריקאים, שיפעלו בקרוב בבניית המערך החדש של צה"ל בנגב.

הסודיות נשמרה כדי שלא לעורר את אירגון בעלי־המשאיות בישראל, הידוע כאירגון חזק במייוחד.

רוזנפלד

לשרות הממשלה

עורך „מעריב", שלום רוזנפלד, העומד לפרוש בחודש פברואר הקרוב, יקבל תפקיד בכיר ביותר בשרות הממשלתי.

עתה התברר כי את מקומו של רוזנפלד במעריב ימלאו שניים: משה זאק ושמואל שניצר.

ישונו תנאי־העבודה

הוועדה המייוחדת, שהוקמה כדי להתאים את חוקי־העבודה בארץ לגל העובדים הזרים שיגיעו כדי לעבוד במערך החדש בנגב, הגישה כמה המלצות, ביניהן שתי מהפכניות, בסידרי־העבודה כאן.

הוועדה, בראשותו של ברוך חקאי, מנחל שרות־התעסוקה, המציעה לשנות את החקוקה, כך שכל עובד, גם העובדים האקדמאיים הזרים, יחוייבו לקבל אישור מוקדם מלישכת־העבודה, לפני שיוכלו לעבוד בארץ. שינוי נוסף, שעליו המליצה הוועדה, הוא שאישור מוקדם מלישכת־העבודה יהיה תנאי לקבלת היתרי־כניסה לישראל לאותם עובדים.

אוטובוס

ישראלי חדש

אוטובוס ראשון מתוצרת ישראל יתחיל לנוע על כבישי הארץ בעוד כשישה חודשים.

במשך השנתיים וחצי האחרונות עוסקות החברות מרכבים והארגז בייצורו של האוטובוס, המכונה פא"א — פרוייקט־אוטובוס־ישראלי, ונאת תוך כדי קבלת ידע מחברות מא"ן ומרצדס הגרמניות, שהן המשווקות העיקריות של אוטובוסים מייובאים לישראל. הפרוייקט כולו ממומן על־ידי מישרדי התעשייה והתחבורה.

גזית מנהל

הטלוויזיה

השמוע הועלתה ההצעה למנות את האלוף שלמה גזית, מי שהיה ראש אמ"ן, כמנהל הטלוויזיה. ההצעה, שבאה מצד מקורבו של שר־החוץ משה דיין, זכתה בתמיכה ראשונית של שר־החינוך זבולון המר, וכפי הנראה גם של ראש־הממשלה, מנחם בגין, מאחר ומקורביו סמכו עליה את ידם.

גזית נמצא עתה בחופשת־שיחרור מצה"ל, והוא התכוון להיות יועץ מייוחד לשר־החוץ, משה דיין. נראה כי בסופו של דבר החליט גזית שלא לקבל את המישרה במישרד־החוץ, משום שלדעתו היא „ריקה מכל תוכן."

האלוף גזית התפרסם לאחרונה בקשר לטלוויזיה, כאשר טען רן אל־מגור כי הוא ניסה להבריח לארץ מקלט של טלוויזיה צבעונית, מכלי ישלם עבורו מכס.

העולם הזה

אבל

על מותו בלא־עת של

פרץ עופר

כתב בכיר בשבועון בסוף שנות ה־50' ובראשית שנות ה־60', ממייסדי תנועת העולם הזה — כוח חדש, לוחם ללא לאות למען השלום, הצדק ושוחר־הממידות.

דן פיינרו מסכם את פסטיבל הסרטים בקאן

רוסית בשעות הצהריים. אחרי הצגת אפוס בן שלוש וחצי שעות בשם סיבריאדה. מאחר שהבטיחו לעיתונאים מטעמים רו־ סיים אותנטיים, דהרו הכל בקצב מטורף לקומה הרביעית של ארמון הפסטיבלים, לבדוק את המוצע.

המון דחוס, נדחק זה אל זה כסרדינים בקופסה, מרים אל־על את כרטיסי העי־ תונות שלו ומנסה לפלס לו דרך בין עדת הסקרנים הקבועה הסותמת את הכניסה. הסדרנים מתעצבנים, ההמונים מתרגזים עוד יותר, צעקות בקשר לאמא רוסיה ומסע ארוך לסיביר מתעופפות באוויר, קצת בצחוק ובהרבה זעם. כאשר, אחרי קרב קשה ומפרך, מצליחים בכל זאת להיכנס פנימה וכל מה שמוצג מניחוחותיה של אמא רוסיה, אינו אלא ספל בורשט, האכ־ זבה היא, כמובן, גדולה. נראה שרומן פולנסקי סיפק את ההגדרה הקולעת ביו־ תר לצביונו של הפסטיבל: „קאן דומה לגן־חיות. אבל מי אינו אוהב חיות?"

אבל, וזה בעצם הדבר החשוב, כל החיות האנושיות באות לקאן בגלל ה־

גן־עדן של חיות

קשה ההתחרות עם פסטיבל ה־ סרטים בקאן. בכל שנה קמים לו יריבים חדשים, בכל שנה מספידים אותו, ובכל שנה הוא קם לתחייה, כמו ציפור הפניקס האגדית, ומוכיח שאין לו אח ורע או בר־תחרות.

מנהלי שאר הפסטיבלים חורקים שיניים בקינאה ומודים ישזו ממלכה בפני עצמה. קאן יכולה להשיג כל סרט שמתחשק לה, לתחרות, או לפחות להצגה מייוחדת מחוץ לתחרות. היא יכולה גם להרשות לעצמה לסרב ולצפצף על איומי המסכנים שפניהם הושבו ריקם. סרטים חדשים מוחזקים לעתים זמן רב בכספת, על־ידי בעליהם, אם מובטחת להם הצגה במיסגרת יוקרתית זו, ובמאים המתעבים את העיתונות רצים לקאן כדי להיפגש עימה.

אמא רוסיה איכזבה

מה קורה כאן בקאן? הפסטיבל כולו מתרחש בטיילת וברחובות המקבי־ לים לה. זהי מדינה שאפשר לחצותה מקצה אל קצה, בהליכה איטית, תוך רבע שעה. זאת, כמובן, בימים כתיקונם, ולא בעונת הפסטיבל, כאשר אוכלוסיית העיר

לגלות ולהתגלות

בכל פעם שנתגלתה צללית חטובה, בין אם מפורסמת ובין אם לא, עטה עליה עדת צלמים רעבה, כשהיא יורה אל החזה החשוף בעדשות מצלמה מתקתקת והקהל נאסף להתבונן.

עירומים על החוף

השמש, שלהטה השנה בנדיבות על חוף הריביירה הצרפתית, היתה המתחרה העיקרית של האולמות החשוכים. חוץ מכמה יוצאות־דופן, כבר הסכימו כולן לחשוף את החזה. מוכפלת ובשטח הקטן נדחסים כמה עשרות אלפי אנשים נוספים ההופכים את הצעידה ברגל למירוץ מכשולים, כשה־ מסלול רצוף מראות השייכים לדפי ה־ פלייבוי, בסתם ימים של חול.

השנה, כך קובעים כולם, השפיע מש־ בר האנרגיה בעולם על כיסי המפיקים. החינגות הגדולות עם הזוללות האינסופיות הפכו מסיבות־קוקטייל קמצניות בשעות אחרי־הצהריים או הערב, כשהכיבוד, ב־ רובו, זהה לחלוטין, כאילו מיטבח אחד הכין אותו לכל בתי־המלון. אפילו התיפ־ אורה האנושית משתנה רק בקושי. אותם הפרציפים באים לראות מה יש למפיק פלוני להציע, בהשוואה למפיק אלמוני, וערכן של המסיבות נמדד לפי הכוכבים הנוצצים הנוכחים במקום ומצטלמים עם האורחים, לטובת טורי הרכילות שלהם. מזמן לזמן יש גם יוצאי דופן ראויים לשבח, כמו המסיבות שאירגנו היפאנים, עם דוגמות מזון שהובאו מן הבית, ועם קימונו במתנה לכל אורחת. לעומת זאת, יש גם אכזבות קטנות, כמו המסיבה ה־ סרטים דווקא. כי המיבחר המוצג, מן התחרות הרישמית ועד לשוק הסרטים, הוא כזה, שאיש מן האנשים הקשורים ל„ברנשה" אינו יכול להרשות לעצמו להחמיץ את האירוע. ואכן הפסטיבל הצליח להביא, תוך שבועיים ימים, סרטים חדשים של מילוש פורמן, וודי אלן ופרנ־ סיס פורד קופולה, מארצות־הברית, פאס־ בינדר, הרצוג ושלנדורף מגרמניה, פרנ־ צ'סקו רוזי ופדריקו פליני מאיטליה; סיבריאדה הפקת ענק רוסית שהכנתה נמשכה שנים והיא נחשבת מוצר יוקרה של התעשיה הסובייטית וסרטים חדשים מסין, קובה וצ'ילה. כל אלה, אינם אלא דוגמות על קצה המזלג, פסטיבל כזה אינו צריך לדאוג, הצופים יעמדו בתור.

כרגיל, מסע של שמועות והשמצות הקדים את הפסטיבל. שמועות על בעיות, הגבלות בתקציב, קשיים בבחירת סרטים צרפתיים לתחרות, והתנגשויות אישיות, הקדימו את עניבות הפרפר של ערב ה־ פתיחה. הודו סטיאג'יט ריי ביטל ברגע האחרון את השתתפותו בצוות השופטים מבלי לפרט מדוע.

הוליווד שולטת

יש מאין שהרים גבות: פסטיבל קאן, שאינו מוכן אף פעם לנגוע בסרטים שנראו לעין באירועים דומים אחרים, הציג לראווה כמה סרטים שהיו כבר, לפני כמה חודשים בברלין, או שכמעט היו שם. חזרת התיזמורת של פליני, שהוצג שם במחתרת, בחצות הלילה, הובא לריב־ יירה כאורח כבוד, סרט אפריקאי בשם לן לעבוד בטלן נכלל במיסגרת אינפור־ מטיבית רישמית, ושני סרטים נוספים, שעזבו את ברלין ברגע האחרון, בגלל מחאת הגוש המיזרחי, על הצגת צייד הצבאים.

האנשים הנפלאים על מכונות ההסרטה שלהם מצ'כוסלובקיה והניצולים מקובה מצאו גם הם מסך פנוי בקאן. האם פירוש הדבר שההנהגה מצאה עצמה במצוקה ונאלצה לכוף את ראשה הגאה?

עד מהרה התפזרו כל החששות אחרי פתיחה חמה עם שיער של מילוש פורמן. מחזמר המחאה של שנות השישים קיבל ממד אנושי והתקשט בהמצאות קולנועיות נפלאות, לפי מיטב המסורת של מילוש פורמן. אחרי יומיים נוספים, שבהם הוצגו

בזה אחר זה ישן נעצר באבולי של פרנ־צ'סקו רוזי (מנהטן של וודי אלן, הפליט מבקר קולנוע, שזו היתה הפעם הראשונה שלו בפסטיבל: „יומיים בקאן שקולים כנגד שבועיים בכל פסטיבל אחר."

רוזי נטל לידיו ספר, כמעט קלאסי, של השמאל האיטלקי, מאת סופר בשם קארלו

אפוקליפסה עכשיו

עיניו הקרועות של מרטין שין, גיבור הסרט **אפוקליפסה עכשיו**, שהביא לבמאי פרנסיס פורד קופולה את הפרס הגדול.

מיכל על הדגל

דגל ישראל התנופף השנה ב־קאן הודות לסירטה של מיכל בת־אדם **רגעים**, שהוצג במיסגרת „מבט מסויים" הכוללת סרטים בעלי איכות אמנותית. הסרט מהווה כרטיס־כניסה מבטיח למיכל, כבמאית המטיבה להדריך שחקנים ולנצל את המצלמה להעברת רגשות ואווירה. מיכל הוזמנה להשתתף בפסטיבל סן פרנציסקו.

תוך הפח

הסרט **תוך הפח** יצר מבוכה רבה אצל השופטים של הפסטיבל, שלא ידעו להחליט עד לרגע האחרון אם לא להעדיפו על פני האיפופיאה של קופולה. לבסוף חילקו השופטים את **דקל הזהב** בין שני הסרטים.

לוי, שסיפר על גלותו, מסיבות פוליטיות בשנות השלושים, לכפר קטן ועני בדרום איטליה. זוהי פואמה רגישה, רבגונית ומרהיבה ביופייה, המדברת בעת ובעונה אחת על מצב סוציאלי, פוליטי ואנושי, ושבו נמצא איזור נכשל זה של איטליה אז, וכדבריו של רוזי, גם היום מפגר הדרום אחר הצפון.

אשר לוודי אלן, הוא שב לקומדיה בסרט שחור־לבן המטפל ישוב בנושא החביב עליו, תיסכוליו האינטלקטואליים של משכיל יהודי בניו־יורק. מאחרי הסאטירה השנונה והדיאלוגים המבריקים, שאינם מפתיעים אצל אלן, מצייר הסרט תמונה מעמיקה של שיכבת המנהיגות הרוחנית האמריקאית, הרבה יותר משכנעת ומדוייקת מן הניסיון הדרמתי שלו ברגשות.

מה שהתרחש בהמשך הפסטיבל משקף, למעשה, בנאמנות את מצב הקולנוע היום בעולם. היוצרים האמריקאים התגלו, פעם נוספת, כשולטים הבלעדיים בעיצוב שפת תמונות, אם בסרטים אינטימיים כמו נורמה ראי או במותחנים פוליטיים כמו תיסמונת סין. תסריטים בנויים להפליא, סיפורים שאינם מניחים לצופה אף לרגע, הדרכת שחקנים יעילה, עריכה הדוחפת ללא הרף את הסיפור קדימה, הוליווד עדיין יושבת על פיסגת המיקצועיות. גם אם יש במאי שרוצה לעשות סרט מוזר, כמו ג'ון יוסטון בסרטו התבונה שבדם, המדבר על משמעויות עמוקות של אשמה ואמונה על רקע מדינות הדרום, נעשית המלאכה בגיבוש וליטוש המעוררים התפעלות.

הצלחות בטוחות

הבעיה היחידה של האמריקאים, טמונה, אולי, בארחם ריגשי נחיתות התוקפים אותם לפעמים, מול המסורת הרבותית של היבשת הישנה. זה מה שקרה לפרנסיס פורד קופולה. אפוקליפסה עכשיו הוא הסרט שאחרי חמש שנות הכנה והוצאות, שעלו כבר על שלושים ושישה מיליון דולרים, צריך היה להיות התשובה של הקולנוע האמריקאי למיל־חמת וייט־נאם. ואכן, החלק הראשון ב־סרט, המספר על קצין המקבל פקודה לעלות אל תוך הג'ונגל הקאמבודי ולחסל שם קצין אחר, שמסרב להישמע להוראות הממונים עליו, הוא מרתק עד כדי־כך, שנראה כי אכן דף חשוב נרשם בתולדות הקולנוע. סצנה אחת, לפחות, שבה להקת מסוקים פושטת על כפר וייט־נאמי לצלילי האוואלקיריות של ואגנר, הוא פשוט מד־הים. אלא שככל שמעמיקה חדירתו של הגיבור אל תוך הג'ונגל בדרך אל קורבנו

(המשך בעמוד 52)

השחקנית המאושרת

סאלי פילד חגגה את ניצחונה האישי השנה, כשזכתה בתואר השחקנית הטובה.

השחקן הקורן

השחקנית גבוהת־הקו־מה, מארת קלר, מעניקה את הפרס לג'ק למון, על משחקו ב**תיסמונת סין**.

הבמאי הגאה

וולקר שלנדורף מקבל את **דקל הזהב** מידיה של זיאן מורו. סירטו, **תוף הפח**, התגלה כהפתעת הפסטיבל.

חופשה באהל ★★★★ כוכבים

לרגל פתיחת מרכז השווק

10% הנחה על קנית אהל קליפורניה (או שק שינה)

בחודש יוני בלבד.

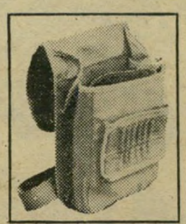

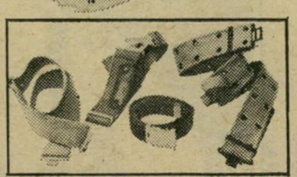

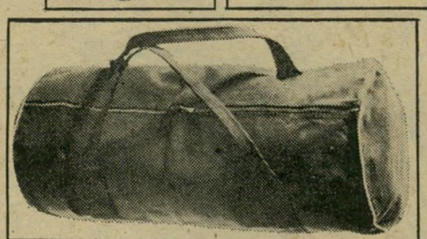

צאו לחופשה בחיק הטבע ושלבו הנאה וחסכון.

קליפורניה - אהל משפחתי עם רצפה תפורה, שלד אלומיניום ללא מוט מרכזי, קל להרכבה בידי אדם אחד, מערכת מתוחכמת של סגירה וקפיצים, שטח חסון נרחב מאחור.

* ציוד ואביזרי קמפינג.
* יצרני בדים, ברזנטים, סרטים וחגורות לתעשיה ומוסדות.
* יצרני ציוד צבאי וקמפינג מזה 30 שנה.

חנן רבינוביץ בע"מ

מרכז שווק ארצי RABINTEX

תל אביב, רחוב עליה 62, טל. 828382 · 78/700196

חניון חפשי במקום.

סטודיו לעיצוב פרסום

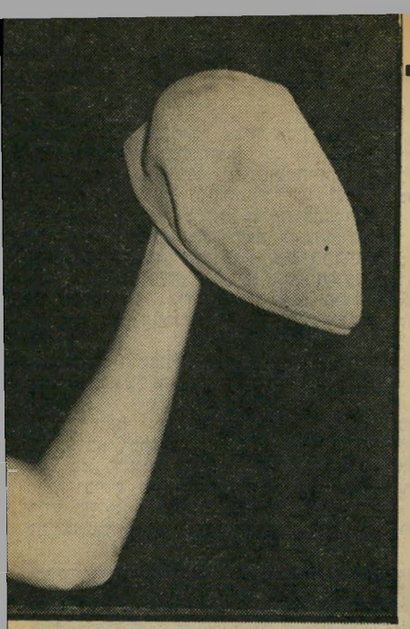

החבורה של כהנא ארבה למרצה באוניברסיטה והיכתה אותו מכות רצח - והכובע שנפל מראשו של בריון חשף את קיומה של פלוגת־סער ניידת

הביריונים

מרוץ נייד מונהג על־ידי בריון חובש כובע־מצחייה (בתמונה: מוקף בעיגול שחור), הפגין אלימותו בשני מקומות מרוחקים זה מזה: במסע הנטיעות לחברון, של **שלום עכשיו**, ובהפגנה של מחנה השלום באוניברסיטת תל־אביב.

ההוכחה שחשפה את קיומה של פלוגת־הסער הניידת, היא כובע־מצחייה זה, שנפל מראשו של מפקד החוליה שתקפה את לאור במכות.

הקורבן יצחק לאור, מרצה באוניברסיטת תל־אביב, נחבל בפניו ובגופו על־ידי הבריונים של **הליגה היהודית להגנה**.

כובע־מצחייה בצבע בז' שימש הבוקר נושא לחקירה בלשית, שהתמקדה בשתי נקודות גיאוגרפיות רחוקות זו מזו: מיסעף גוש־עציון, על אם הדרך שבין ירושלים לחברון, והקאמפוס התל־אביבי, בשכונת רמת־אביב.

הבלשים שעסקו בפיענוח התעלומה לא היו בלשי מישטרת־ישראל. הם גם לא נמנו על זרוע אחרת של שירותי־הביטחון. הם היו אזרחים שוחרי־שלום, שניסו לגלות את זהות תוקפיהם האלימים.

תחילת הפרשה במיבצע הנטיעות של ערכה תנועת **שלום עכשיו** בחברון, לפני כשלושה שבועות (העולם הזה 2176). המשכה בהפגנה שערך מחנה־השלום בקאמפוס התל־אביבי, נגד הענקת תואר דוקטור־כבוד לראש־הממשלה מנחם בגין, ביום השני בשבוע שעבר.

„דיר־יאסין בביר־זית"

בתוך אזים בר־שירה התנהל הטכס כסידרו. כשהם עוטים גלימות שחורות וחובשים את כובע הדוקטורים המיוחד כיבדו כולם את כולם והעטירו שבחים איש על רעהו. התפקיד להעניק למנחם בגין את תואר הכבוד נפל דווקא בחלקו של הפרופסור חיים („חב"ש") בן־שחר, שהתפרסם בשעתו כאבי תוכנית הרפורמה. חב"ש, שהיה בצעירותו פעיל השומר־הצעיר והמוכר בקרב ידידיו כבעל דעות יוניות קיצוניות, לא שש למלא את התפקיד, אך נכנע לכללי הפרוטוקול, בתוקף היותו נשיא אוניברסיטת תל־אביב.

הוא ידע כי החלטת סינט האוניברסיטה, לכבד את ראש־הממשלה, עוררה תסיסה בקאמפוס. אך הוא הביא בחשבון שני נימוקים בזכות הטכס, שעליהם היה מנוע מלדבר בפומבי: תלותה של האוניברסיטה בתמיכה ממשלתית, וחובתה להעניק תואר דוקטור־כבוד לראש־הממשלה הנוכחי, אחרי שתואר כזה הוענק בעבר הלא־רחוק לראש־הממשלה הקודם, גולדה מאיר. אם בתוך האולם שררה אווירה של איפוק ונימוס, הרי שמחוצה לו, על הדשא, סערו הרוחות.

„לא! לא! לא! — לא נגן על שילה!" רעמו מאות מפגיני השלום בקול גדול, שהידהד ברחבי הקאמפוס וחדר מבעד למישמרות המתוגברים של אנשי הביטחון אל אולם הטכס פנימה.

מול אנשי השלום התגודדו כתריסר חסידים של הרב כהנא. בידיהם נשאו שלט גדול, שעליו נכתב „הליגה היהודית להגנה", ועל זרועותיהם התנוססו תגי־זרוע עם סמל הליגה — אגרוף קמוץ.

אנשי הליגה, שבתחילה חילקו כרוזים קטנים של שתי מילים, „בגין בוגד!" זנחו חיש מהר את מילחמתם נגד „הממשלה התבוסתנית של הליכוד" והפנו את זעמם נגד מפגיני השלום.

כמה מאנשי הרב כהנא פרצו קדימה, חטפו כרזות מידי יריביהם, בעטו והלמו בפניו של כל מי שניצב בקירבתם. אחר כך נסוגו בתנועות־קרב של אנשים מאורגנים, על פרצופי של סטודנט ערבי אחד, ששוחח עם חברו בערבית, הונחת אגרוף, שהזיל מייד דם מאפו. „פה לא תדבר ערבית," קרא הביריון שתג הליגה להגנה יהודית על שרוולו, ונסוג אל עבר קבוצתו הקטנה.

צעיר שאטני, מזוקן ובעל־גוף, שחבש לראשו כובע־מצחייה ונראה כמנהיג אנשי כהנא, העלה לפתע על כתפיו החסונות את אחד מחבריו, שנראה מבוגר יותר, כדי שזה ינאם בפני מפגיני השלום.

„כהנא יבוא במטוסים ובטאנקים," פתח הנואם, שחבש כיפה שחורה גדולה לראשו ובלט בזקנו העבות והשחור. „הוא יתפוס את השילטון ואז נגרש את כל הערבים!"

הדברים, שנתקבלו בלעג ובצחוק, הלהיבו את הנואם, שקולו הפך לצווחה: „אתם, הערבים, זיכרו את דיר־יאסין! ואתם, היהודים שביניהם, אותכם ניתלה! מוות לשמאל! מוות להומוסכסואלים!"

הדברים נבלעו בהמולת שני המחנות. אנשי כהנא צעקו בקצב: „דיר־יאסין! דיר־יאסין!" אנשי השלום השיבו „פא־שיזם".

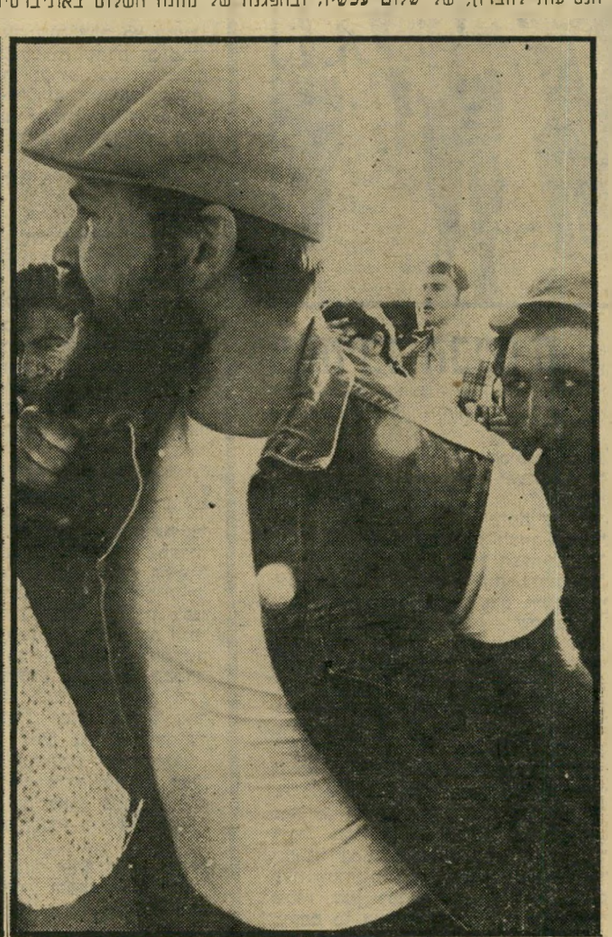

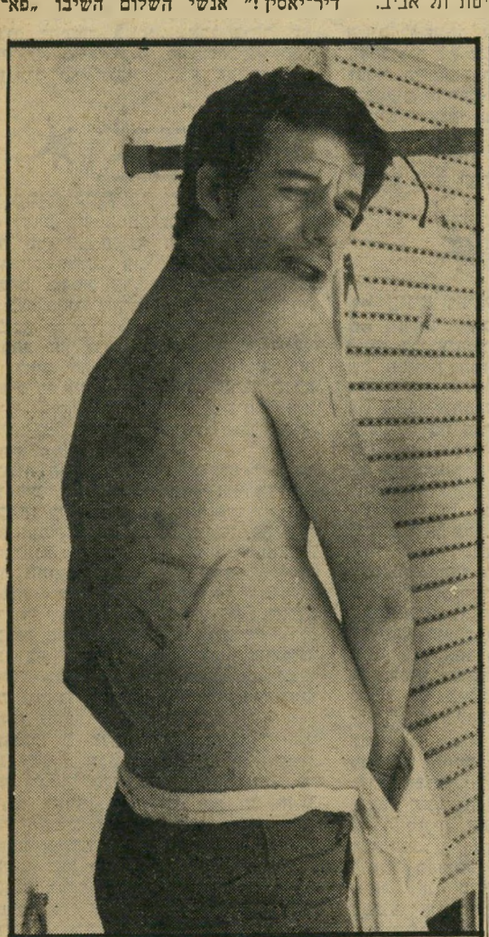

כובע על הראש רבים ממפגיני השלום בתל־אביב זיהו בתמונה זו את מנהיג הביריונים של הליגה שתקפם בקאמפוס. לאור ואשתו זיהו בו את מתקיפם.

סימנים על הגב ופציעות בפנים — זוהי תוצאת המסע שהניחו אנשי **הליגה היהודית** ליצחק לאור באוניברסיטה.

הביריונים

(המשך מעמוד 51)

שיסטים" וגענו באיום: „דיר־יאסין בבירזית! דיר־יאסין בחלחול!"

כל העת ניצח בעל כובע־המצחייה על אנשיו, עד שנטל מיקרופון לידיו ונער במשך כמה דקות, כשהוא מחקה בהצלחה קולות של חמור. אם חשב מישהו כי הוא עושה כך כדי לבדר ולהרגיע, התברר חיש מהר כי טעה. הביריון בעל הכובע נהם ברמקול: „צריך להרוג את הקומוניסטים, את הערבים ואת ההומוסכסואלים!"

„נאצי!" הוטחה לעברו קריאה בודדת, שלאחריה נשמעה קריאה־רבתי: „נאצים! נאצים!"

יצחק לאור, אחד מפעילי מחנה־השלום, העובד באוניברסיטה כמרצה בחוג לתיאטרון, פנה לאנשי הביטחון של האוניברסיטה וביקש שירחיקו את הביריונים ויפרידו בין שני המחנות. הוא נענה בשלילה. אז פנה לאור ברמקול וביקש ממפגיניו להשיב לו הנהג. אך שום דבר לא הועיל. האמבולנס לא זז, למרות שהדם זב ממני וכולי הייתי חבול וקרוע. גם המישטרה שבמקום סירבה לקרוא לעזרה רפואית, לרשום תלונה או לרשום אירוע. פניתי לאחד הקצינים, וביקשתי להתלונן. הוא ענה לי: 'מותק, תבוא מחר למישטרת־רמת־גן ושם תתלונן'."

„דוקטור לדיכוי"

כרזות אחרות: „בגין, דוקטור לגרדומים!" „חופש לבירזית!" ו„הסינט יתליץ וילקק..."

נכתב על כרזה של מפגיני השלום, נגד הענקת תואר דוקטור־כבוד לראש־הממשלה, מנחם בגין.

השלום להתפזר בשקט, „אבל ביחד, לא ביחידות". אלא שאת מה שהציע לקהל המפגינים לא הקפיד לבצע בעצמו.

„היזהר, יש לי אקדח"

כ עבור כמה דקות, כשביקש לאור לצאת משטח הקאמפוס, גילה כי הסיעור הראשי, הפונה לרחוב איינשטיין, סגור. כשאשתו, רונית, מאחוריו, פסעו השניים בשביל צר, בין שיחים, בדרכם אל שער סמוך, שהיה פתוח. החשכה שררה בסביבה.

לפתע צץ מתוך השיחים צעיר ושאל את לאור מה השעה. בטרם הספיק זה להשיב כי אין לו שעון הוסה ארצה במכת אגרוף, הוקף מכל עבר באלמונים. שצצו אף הם מתוך השיחים, והוכה מכות־רצח, כשהוא מוטל אפרקדן.

רונית התחילה לצעוק, ומשכה אחד מן התוקפים בשערותיו. היא אף הצליחה להבחין, כי המנצח על התוקפים לא היה אלא אותו ביריון מזוקן, שניצח על מפגיני־כהנא, ושנער בעת ההפגנה כחמור. אחד התוקפים, שמנו, לדבריה, חמישה, התפנה להכותה, בעוד ששאר הארבעה, בפיקודו של „החמור", המשיכו להכות ולבעוט בבעלה, שזב דם ופלט רק „די! די!" בקול ענות חלושה. שני סטודנטים, שצעדו בשביל מאחור, שמעו את הצעקות ומיהרו למקום, אך הם לא הספיקו לעזור למוכה.

התברר כי מילבד חמשת התוקפים, המתינו שניים ככוח־אבטחה בצידי השביל. אלה ניגשו לטפל בשני הסטודנטים, שביקשו לעזור, והם עשו זאת חד וחלק. אגרוף חמוש באגרופן בפניו של האחד, ששפתו נקרעה ופניו מלאו דם, ובעיטות באשכיו של השני, שהכריעו אותו לארץ כשהוא נאנק מכאבים. רונית לאור אף שמעה את אחד הביריונים מזהיר את קורבנו: „תיזהר, יש לי אקדח!"

סיפרה רונית: „רצתי יחפה להזעיק שוטרים. הם היו עדיין בשטח הקאמפוס, כי הטכס עדיין לא תם, ואז ראיתי את הביריון המזוקן ואת חבריו כשהם מסתלקים, והבחנתי כי כובעו של הביריון לא היה על ראשו. הראיתי לשוטרים את הכיוון, אך הם סירבו לדלוק אחריהם והשיבו לי בטון של מטיפי־מוסר: ‚אתם בטח התחלתם איתם, כי ככה סתם לא מכים'."

סיפר לאור, שסימני המכות והדם הקרוש עדיין נראים על פניו ועל גופו אר־בעה ימים אחרי התקרית: „הייתי מלא דם, על הפנים ועל הבגדים, וניגשתי לאמבולנס שחנה ליד מקום הטכס, על כל צרה שלא תבוא. נהג האמבולנס החל להתניע אותו ברגע שקרבתי אליו, ועוד לפני שהספקתי להסביר מה קרה. הוא ראה את הדם ופעל באורח אינסטינקטיבי. אז הצטרף אליו החובש, והבנתי שהם מסכימים לקחת אותי לעזרה ראשונה או לבית־חולים. אך לפתע התערב אזרח, כנראה אחד משומרי־הראש של בגין, ואסר על הנהג להתניע את האמבולנס.

„‚זה אמבולנס של בגין!' אמר השומר־ראש. ‚לא, זה אמבולנס של מגן־דויד!' השיב לו הנהג. אך שום דבר לא הועיל. האמבולנס לא זז, למרות שהדם זב ממני וכולי הייתי חבול וקרוע. גם המישטרה שבמקום סירבה לקרוא לעזרה רפואית, לרשום תלונה או לרשום אירוע. פניתי לאחד הקצינים, וביקשתי להתלונן. הוא ענה לי: ‚מותק, תבוא מחר למישטרת־רמת־גן ושם תתלונן'."

„האיש עם הכובע"

ב עודם חושבים כיצד להתפנות מן המקום ולהגיע לבית־חולים, נזכרה רונית בכובע־המצחייה, שנעלם מעל ראשו של הביריון המזוקן. „לא רציתי לעזוב את איציק כשהוא פצוע וללכת לחפש את הכובע," הסבירה השבוע, „וגם פחדתי להסתובב בין השיחים. אך למזלנו הופיעו שני הסטודנטים שהותקפו איתנו ובידו אל אחד מהם היה הכובע של ראש התוקפים."

הסיפור על הכובע שנישבה עשה לו כנפיים חיש מהר. כעבור יום התקשר אל לאור איש הפנתרים הירושלמי סעדיה מרציאנו ובפיו היתה בשורה: „התיאור של האיש עם הכובע מתאים לתיאור האיש שתקף אותי באגרופים בדרך לחברון, לפני שלושה שבועות, כשנסענו לטעת את הגפנים." מייד אחר כך החל סעדיה להתקשר עם צלמים, מיקצועיים וחובבים, במטרה לברר אם מישהו מהם צילם את מסע שלום עכשיו לחברון. לבסוף גילה כי אחד ממשתתפי המסע צילם את התיגרה שבמהלכה הותקף סעדיה.

כשהתמונות בידו מיהר סעדיה לתל־אביב, ובפגישה עם לאור בחנו השניים את התמונות, את הכובע ואת השתלשלות האירועים.

אמר סעדיה: „זה אותו האיש שתקף אותי, ואני משוכנע במאה אחוז. אותו הכובע, אותו הגוף, אותם הפנים, אותה ההתנהגות. עתה אין למישטרה שום תירוץ כדי להשתמט מחקירה, ממעצר ומפתיחה של תיק. העסק ברור לגמרי — לרב כהנא יש קבוצה של אגרופנים מאורגנים, העוברת ממקום למקום כדי להטיל טירור ולפגוע במתנגדים פוליטיים."

גן־עדן של חיות

(המשך מעמוד 49)

המיועד, או, כפי שמגדיר זאת קופולה עצמו, ככל שהוא מעמיק יותר במסע אל תוך עצמו, מתחיל הסרט לקבל ממדים סוריאליסטיים. ככל שהוא מתרחק מן המציאות הוא משכנע פחות.

רמז נוסף לכך שקופולה לטש עין לעבר חופים זרים לו, היה העובדה שהבסיס לסרט הוא סיפור של יוזף קונרד לב האפלה, למרות שבמקור הוא מתרחש באפריקה ולא בווייט־נאם, במאה שעברה ולא במאה שלנו, נשאר קופולה צמוד קודם כל, בעמודים הראשונים של עיתוני המיקצוע כאן. מנחם גולן הצליח להיות האיש המדובר ביותר בפסטיבל, בעל מיספר מסיבות העיתונאים הגדול ביותר ובעל הכותרות הרבות ביותר. ראשית, הוא רכש באמריקה חברת הפצה, שנמצאה במצב חמור מבחינה מיסחרית. גולן מקווה להעמידה שוב על הרגליים, בעזרת המוצרים שיש לה כבר, בתוספת הסרטים הישראליים שבכיסו, וסידרה של סרטים חדשים, שעליהם הודיע טיפין טיפין לעיתונות, כדי למשוך את הסקרנות.

הקוסם מפולין

שני במאים נפגשו במסיבה הישראלית והאחד אמר לשני: „יש במאי אחד שהייתי מסכים לתת לו לביים את הקוסם מלובלין, אתה." אמר זאת מנחם גולן (מימין) לרומן פולנסקי (משמאל), כשמצד אחד מאזינה מרי בדגן, מנהלת פסטיבל קאהיר, ומהצד השני מחייך סם ויינברג.

פסטיבל הכיסים

מישטרת קאן עבדה שעות נוספות, כאשר לפי הסתבר שמלבד הפגנה אחת, לאות הזדהות עם השביתה הכללית שהיתה בצרפת באותו היום, התרכזה המישטרה בטיפול בכיסיים, שאחד מהם נראה בתמונה מובל לניידת.

למדי למיבנה היסודי של הסיפור, כאילו חשש לסמוך על משהו חדש ומעודכן יותר בנושא זה.

בכך, למעשה, הצטרף לרשימה של יוצרים, שהחליטו לנטוש את רעיון הסיפור המקורי לסרט, ולהישען על הצלחות בטוחות. סרט גרמני אחד היה עיבוד של תוף הפח לגינטר גראס. סרט גרמני שני היה תרגום קולנועי לוויצק של ביכנר, בו וידרברג השוודי הציע גירסה רגשנית מרוחה־וציבעונית מאד של ויקטוריה לקנוט האמסון. האירופים של הגרי ג'יימס שימשו את ג'יימס אייבורי לסרט שנראה בדיוק כמו סידרת לילי־שבת בטלוויזיה.

הישענות מוגזמת זאת על סיפרות, צריכה להצביע, במקום כלשהו, על משבר של הקולנוע. הדבר נכון בעיקר לגבי כמה מן הארצות המבוססות ביותר באירופה. הקולנוע הצרפתי נראה בסרטים שהוצגו בתחרות כמחוץ לתחרות, כאובדן־עצות וטוחן־מים. הקולנוע האיטלקי, מלבד שמות ענק כמו פליני או רוזי, נראה מוקסם מן האופנה שלכד בשנים האחרונות, שהקומדיות הקלילות שלה מלאות פיקחות. משום כך, הוא אינו עושה אף צעד אחד קדימה.

היכן ישראל בכל הפרשה הזאת?

סציה על פני זמן ארוך ככל האפשר.

בין השאר, הכריז גולן על הפקת שבעה סרטים חדשים בתקציב כולל של יותר משלושים מיליון דולרים, כשגולת־הכותרת של תנופה זו הוא סרט מדע בידיוני בשם רוכבי הרקיע, שיעלה 12 מיליון. נוסף לכך, הוא רכש את הזכויות לשנים־עשר סיפורים של דפנה די־מוריה (המחברת של ציפורים ורבקה) שאותם הוא עומד למסור לתסריטאים בולטים לעיבוד לקראת הסרטתם לקולנוע. בפני אולם קאזינו מלא אורחים, פירט גולן את שלבי הקאריירה שלו, מאז שהיה נער צעיר ומשוגע לקולנוע, על שפת הכינרת, ועד להיותו, היום, בעל חברת הפצה אמריקאית. הוא הבטיח גדולות ונצורות לכל מי שישתף עימו פעולה. ברור, שזה הצעד הנועז ביותר שישראלי כלשהו עשה אי־פעם בשטח זה. נועז עד כדי־כך, שהדיעות בין שועלים ותיקים בג'נגל הסרטים חלוקות מאד: יש הטוענים כי כוכב חדש דרך ויש המכינים כבר את נאומי ההספד. אולם עובדה אחת אינה מוטלת בספק: איש לא יכול היה להתעלם השנה ממנחם גולן. אם ישנם כאלה האומרים שקולנוע זו תעשיה של רעש, הרי גם זו דרך.

דלתא לדלתא.

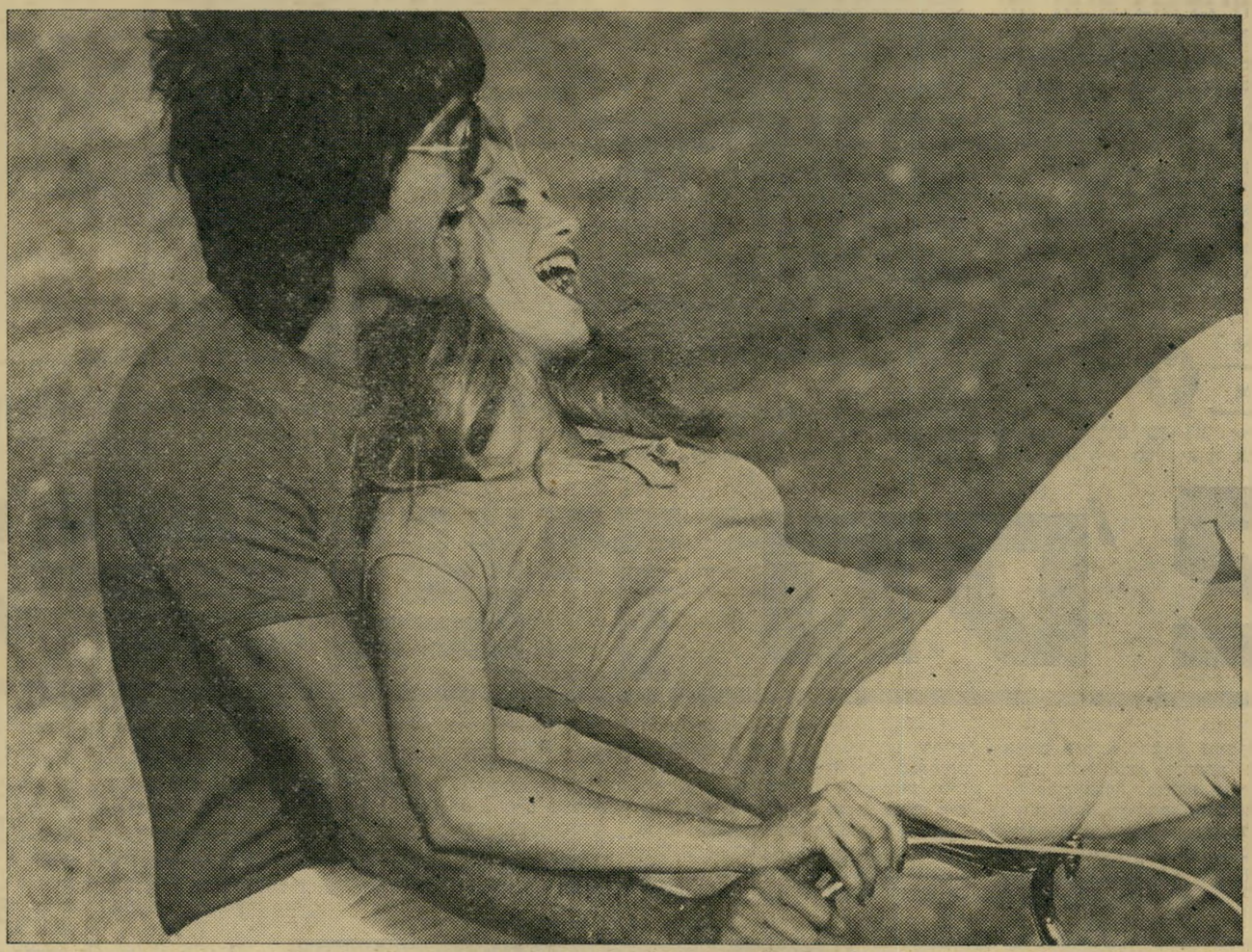

חולצות ה-ד של דלתא

חולצות ה־ד של דלתא בשלל צבעים עליזים ואופנתיים בגוונים אחידים או משולבים, מעוצבות להחמיא לכל גזרה ועונות לטעמם המפונק של מליונים ברחבי העולם.
כמו כל מוצרי דלתא שהספקת כבר להכיר,
החולצות מיוצרות מ־100% כותנה סרוקה והן אווריריות, רכות וגמישות, וצבעיהן יציבים.
הקיץ, להרגשה טבעית וחפשית, הוסיפי עוד דלתא לדלתא שלכם: חולצות ד בכל המידות לך, לגבר שלך ולילדיך.
להשיג בכל חנויות המזון בשרות עצמי, בכל חנויות הכל־בו ובחנויות ההלבשה המובחרות.

דלתא DELTA

טבעי שלובשים דלתא

וושבסקי פרילך

„אנחנו נפרדים כדי לנסות דברים אחרים," אומרים אילנית ובעלה השני, שעזב השבוע את הבית בהרצליה

ציאה תקליטים, עמדה בראש מיצעדי הפיזמונים, נסעה לסיורים בעולם והופיעה מול קהל יהודי נרגש. בצרפת ובגרמניה פורסמו תקליטיה, ועד היום היא מוזמנת להופיע שם.

היא נסעה לפאריס והתכוונה להישאר שם כשנה. באחת מחופשותיה הופיעה ב־מערה ביפו. אחרי ההופעה, יצאה עם זוג חברים לבקר בחור שגר באחת הדירות המשופצות ביפו העתיקה. הבחור, נחום גת, החל מחזר אחר הזמרת. היא לא שבה לפאריס, ואחרי שישה חודשים נישאו השניים.

אהבות אחרות

נחום, היום בן 35, נולד בבאר־טוביה. הוא ואחיו עזבו את המקום, בעלה הראשון של אילנית, אילן־שלמה צח. לפני החתונה חיתה חנה חיי רווקות סוערים, הזכרה רבות במדורי הרכילות, והופיעה בתחרות האירוויזיון בשיר „אי שם", בו זכתה במקום הרביעי.

מחתנים נחום וחנה נישאו לפני ארבע שנים. טכס החתונה נערך בדרבנות, מסיבת החתונה נערכה בפאב של פרדריקה סגל, ביפו. אורח הכבוד במסיבה היה

גירושין מס' 2

„חנה, תביני לילד קפה," אמר ה־גבר. האשה היססה רגע אך לבסוף הסכימה. „בסדר." השיבה. כעבור רגע נשמע שוב קולו של הגבר: „חנה, תראי מי זה בטלפון."

שיחות כאלה נשמעות במישפחות הכי טובות, אך אם „חנה" היא אילנית ו„נחום" הוא בעלה, ואם השניים עומדים על סף סירוד, הופך הסיפור המישפחתי מאורע בעולם הבידור הישראלי.

עד לפני כשבוע, גרו שניהם בבית ב־הרצליה. חנה־אילנית נהגה לקחת את הילד בבוקר לגן, ונחום נהג לשחק איתו אחרי־הצהריים. לייחשושים ורינונים נשמעו תמיד, אך הזוג חי לו בביתו. במשך החו־דשים האחרונים התלבטו השניים, ניסו דרך זו ודרך אחרת, היא נסעה לפאריס, הוא נראה עם אחרות. הוא ישב בבית, היא נראתה עם אחרים. לבסוף החליטו: פרידה לשם ניסיון — לכאן או לכאן. נחום עזב את הבית, שאותו קנתה אילנית לפני נישואיה, ושכר דירה בתל־אביב.

לפני 14 שנים, כשהיתה בת 17, החלה אילנית מתפרסמת. המורה למוסיקה היפ־נה אותה לשלישיית גידי, צח וגילה, אחרי ששמע שגילה עומדת לנסוע לפאריס. שני הגברים בשלישייה היו גדעון בריקמן ו־שלמה צח. תחילה שרה חנה תחת שמה של גילה. אחר כך עזב גדעון. נותר צמד שהיה כבר מאוהב. הזוג נסע ללוות את להקת כרמון בסיור באירופה. ערב אחד ישבו החבר'ה וחיפשו שם לצמד המלווה אותם. הם רצו שזה יהיה משהו עם צליל בינלאומי. חיפשו וחיפשו ולבסוף מצאו: אילן ואילנה. אילנה העתידה לא הסכימה לשם ושינתה אותו לאילנית. כך נולד השם אילן ואילנית.

הזוג שעל הבמה הפך לזוג גם בבית. הם נישאו וחיו בתל־אביב במשך ארבע שנים, שנסתיימו בגירושין. אמר אז שלמה־אילן צח: „זוג שחי יחד 24 שעות ביממה, המתח בעבודה חייב לח־דור גם לחייהם הפרטיים. אי אפשר ש־אחרי תשע שעות חזרה ישכחו מהכל וילכו הביתה רגועים. העבודה נמשכת גם אחרי כן ומטביעה את חותמה גם על מיטת הנישואין, וזה מצטבר. הגענו למסקנה שעלינו להפסיק או עם העבדה או עם הנישואין. החלטנו להפסיק עם הנישואין."

חנה הסכה גרושה עליזה. שלמה היה אמרגנה ומטבע הדברים, העדיף אותה על אחרות. הקאריירה שלה פרחה, הוא השקיע את כספה בעסקי שעשועים ריור־חיים. הם קנו שני בתים צמודים בשכונת יוקרה בהרצליה והמשיכו לקיים ביניהם ידידות יפה. חמש שנים נשארה חנה גרו־שה. מדי פעם הוזכר שמה במדורי הרכי־לות, אך אף פעם לא עם גברים מעולם הבידור. היו לה רומנים ארוכים ובדרך־כלל מוסתרים. ביניהם הוזכרו שמותיהם של עמי מור, דייל אל־על, נחום ישר, קבלן בניין וד"ר יהודה מלמד, שעימו היה הרומן האחרון, שנמשך שנתיים רצופות.

ביניתיים, הפכה חנה־אילנית אחת ה־זמרות הנערצות. היא הופיעה פעמיים באירוויזיון, אך ללא הצלחה מסחררת. הר־אביהם מכר את המשק. נחום למד בטכ־ניון, שירת בצבא ואחר־כך הקים, יחד עם חבר, חברה להרכבת מעליות.

חנה היתה מאושרת. אחרי פחות משנה נולד עמיחי, שנקרא כך על־שם שיר הילדים הראשון, שהקליטה אימו. „ניסיתי משהו אחר," היא אומרת היום. „רציתי מישהו מחוץ לעסק, שיהיה בעל מיקצוע

עם אבא

אביה של חנה הוא חייט משכונת פלורנטין בדרום תל־אביב. היא נולדה בארץ וכשהיתה בת 5 נסעה יחד עם הוריה לברזיל. מיד כששבו לארץ התחילה ללמוד מוסיקה. התקבלה להקת „גידי, צח וגילה" והחלה להופיע עימם.

הבעל הראשון

היה בן־זוגה לצמד שנק־רא „אילן ואילנית." **היא** הכירה אותו כשהיתה בת 17. אחרי ארבע שנות נישואין הם התגרשו. „הבעיות של העבודה עברו הביתה." אמר אז צח.

שונה משלי, מסתבר שזה לא משנה, אם זה לא הולך, אז זה לא הולך."

הזוג גת לא נהג להיראות במקומות מפורסמים. "החברים שלנו לא מהבוהמה," אומר נחום. ייחסו להם אורח־חיים שקט ורגוע. "אני אוהבת לשבת בבית," אומרת חנה, "בשבילי לגדל את הילד זאת יצירה, אני נהנית מזה."

השלווה נמשכה שנתיים, ואז החלו רינונים. נחום איננו דמות מוכרת ולכן, עליו דיברו פחות. חנה־אילנית התחילה להיראות במקומות שונים ובמסיבות, שקודם לכן לא נהגה לבוא אליהן. שוב החלו רכילאים מיקצועיים לדבר בה. היא הוזכרה עם משה שגיב, מהמועדון של רפי שאולי, עם גברים אחרים, מהם נשואים ומהם לא. הרומן המפורסם האחרון, שעליו סיפרו, היה עם דייל אייר־פראנס, בחור בשם קלוד. הדייל, המתולתל והנאה, התפרסם ברומן האהבה הסוער, שניהל עם הרוזנת האמריקאית ממוצא איטלקי, כריסטינה פאלוצ'י. הרוזנת היפה נהגה לערוך נשפים, כאשר הגיע קלוד לניו־יורק. למסיבות הללו הוזמנו כל המי־ומי בעיר, ביניהם ברברה וולטרס, ז'קלין קנדי, סנטורים ושחקני קולנוע, וכמובן, המיליונרים המקומיים.

לפני חצי שנה החליטו חנה ונחום לחפש פתרון לבעיות שביניהם. חנה נסעה לפאריס. על־פי התוכנית היו נחום ועמיחי אמורים להגיע חודש אחריה, עמיחי אמור היה להישאר עם אמו בעיר־האורות ו־נחום — לשוב לארץ. החורף היה קר מאד, חנה לא השיגה דירה לשכירה, נשארה שם שלושה חודשים ושבה לארץ.

בינתיים נראה נחום עם בחורות אחרות.

מתגרשים

"זה מין עידן כזה," אומרת אילנית־חנה, "פעם חתונה היתה עם מסורת, עשו את זה במיסגרת המישפחה. היום אנחנו עושים דברים למען עצמנו. יש הרבה מתח בחיים שלנו ואולי זה מביא לחיי נישואין קשים יותר. כנראה קשה לנו להיות ביחד, אנחנו לא מסתדרים, אז אולי צריך לנסות האחד בלי השני. או שנחליט להיפרד בסופו של דבר."

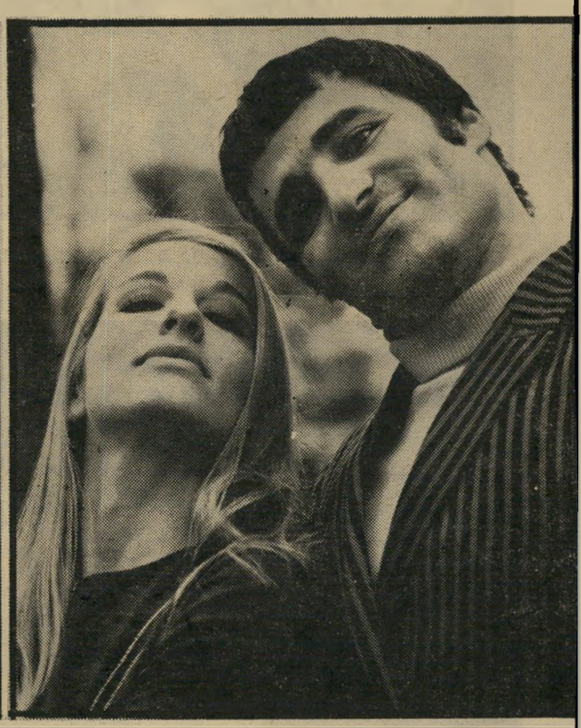

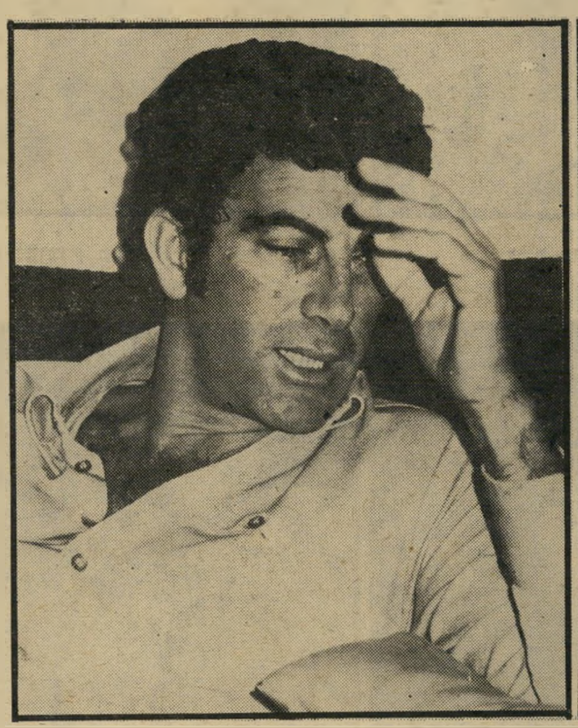

הראשון

שלמה הוא אמרגנה של חנה. הוא דואג לכל הופעותיה, צילומיה והשקעותיה. לפני כשנה התחתן עם הזמרת אילנה אביטל ובאחרונה נולד לו בן.

השני

השבריריות מהנדס מעליות, ובעל חברה להרכבת מעליות. התנהגותו נראית פחות אבהית מזו של צח. נראה כי הזמרת זקוקה לכתף חזקה יותר כדי להישען עליה.

ביניהן דורית ירוחם ממטה־אומנים. חנה ונחום מפריכים את השמועה שפרידתם באה בעיקבות רומנים חולפים שהיו לשני בני הזוג. אומרת חנה: "מי חושבת שבעלה לא נפגש עם אחרות כשהיא בחוץ־לארץ?"

ומוסיף נחום: "הבעייה היא שלנו ואינה קשורה לאחרים."

צעד שהוא קשה מאוד

"יש שטענו, כי הקאריירה המוצלחת של אילנית עשויה לגרום בעיות בחיי־הנישואין. חנה טוענת, כי הנושא הראשון בחשיבותו היה הבית והילד. "לא הופעתי יותר מפעמיים בשבוע, וגם אז היתה מישהי בבית שדאגה לעמיחי. אני לא רואה בכלל אפשרות, שמה שהפריע זה הקאריירה."

נחום מאשר שלא זה מה שעמד ביניהם. הוא מגדיר את המצב במישפטים ברורים, בשקט ובשלווה: "ההבדל בין אנשים שסוחבים ובין אלה שלא עושים את זה, זאת רק שאלה של הכושר שלהם להסתגל למצבים שלא נראים להם. שתי נקודות עיקריות הן כושר הסבילות והאומץ לפרק מיסגרת. אנשים בימינו נאחזים בכל מיני דברים: למען ילד, ועוד ילד. כולם באותו מצב, אני רואה חברים שלי ואנשים שאני מכיר, לא מסתדרים, אך אין להם אומץ לעשות את הצעד, שהוא בוודאי קשה מאד." נחום מעיד על עצמו, שהוא בעל אישיות מיוחדת במינה: "אף פעם בחיים שלי לא הייתי שכיר, אני לא מסוגל. אני מוכן לרעוב ולא להיות תחת פיקודו של מישהו. אולי זה מעיד על האופי שלי, אני כנראה בחור שקשה לו להסתגל."

חנה יושבת מולו, מנענעת ראשה בהסכמה מלאה ומחייכת חיוב שובבי.

השכנים של מישפחת גת לא שמעו, מעולם, צעקות או מריבות. סיפור הצלחות העפות באוויר לא היה סיפורם. "אנחנו לא כאלה," אומר נחום, "חבל לי על הצלחות, אין לי אחרות." אומרת אשתו: "אני בן־אדם שלוקח הכל פנימה. אני אוכלת את עצמי, עכשיו אני שוקלת 46 קילוגרם."

היא נראית יפה, לא מאופרת, לבושה מיכנסי ג'ינס וחולצת טריקו, ויחפה. שערה הארוך מחוזק בשתי סיכות. "אוי ואבוי אם שלמה יראה אותי מצולמת בלי איפור, הוא יעשה לי סצנה."

נפרדים כידידים

את עמיחי מדריכים לקראת פרידתם של הוריו. שניהם יושבים ומשוחחים איתו. הילד, בלונדי, שובב ויפה־תואר, מקשה בשאלותיו: "אבא יבוא לישון בבית היום?" "אבא בעבודה עכשיו, לאן הוא ילך אחר־כך?" חנה מתייעצת עם אנשי מיקצוע, מבקשת הסברים לבעיות שעלולות להיווצר. "אני בעד חינוך חופשי. הילד יודע שאוהבים אותו, ומשתדלים לאפשר לו מה שהוא רוצה. לפעמים, כשאני חושבת שצריך להתעקש, אני עושה גם את זה." בינתיים מתעקש הבן: "אמא ואבא שובבים."

בימים אלה חלתה אימה של חנה והיא מאושפזת בבית־חולים. "אני לא רוצה שהיא תיפגע מהעניין," אומרת הבת, "לא רוצה שהיא תתרגש יותר מדי. אנחנו נפרדים כידידים ולא עושים סצנות."

שניהם טוענים כי אולי עוד יחזרו לחיות יחד. "אצל חנה הדברים הולכים במחזוריות," אומר נחום, "ארבע שנים היתה נשואה לשלמה, אחר כך התגרשה. ארבע שנים היא נשואה לי ועכשיו נפרדים. מי יודע אולי עוד נחזור, אולי אנחנו צריכים את זה, בשביל להבין דברים ולקבל אותם. אולי."

חנה מחייכת. גומת־החן המפורסמת מצטיירת בפניה. מלבד חייה הפרטיים מעסיקות אותה עכשיו ההכנות לתקליט חדש.

עידור

לפידים

קיטל בכל זאת לוושינגטון

כשהגיע ראש־הממשלה **מנחם בגין** ללונדון, בשבוע שעבר, הוא פגש בנמל־התעופה את שליח רשות־השידור ללונדון, **מיכה לימור**, ממתין לו עם עשרות הכתבים. בגין ניגש ללימור ואמר לו: „שלום מר לימור, מה שלומך, אני שומע אותך הרבה מאד ברדיו ורואה אותך בטלוויזיה.“ לימור ענה לו מייד: „אז אתה רואה שזה חשוב שיהיה כתב בלונדון?“

בגין הבין למה לימור מתכוון. כידוע, בעיקבות לחצו של בגין, יסע עיתונאי־החצר שלו **שלום קיטל** לוושינגטון כ־שהוא בדרך־כלל מאופק יותר, משתוללים הצופים מצחוק, מה שמוכיח כי עדיין יש מקום בטלוויזיה לתוכנית כמו ניקוי ראש.

קירשנבאום הזמין להצגה את הוריו הנתגייתים, המנהלים שם חנות נעליים, ואת אחותו היפה **רותי**. גם בנו ואשתו **יונה** נכחו באולם.

כ. מיכאל ואפריים סידון, כותבי ההצגה, הוכיחו פעם נוספת שלא נס ליחם, ועלו ללא רחמים על התופעות המוכ־רות כל־כך בארץ, כמו פועלים ערביים, תלונות אזרחים על שירותים לקויים, שכונת רמות בירושלים, תוכניות הדת בטלוויזיה ועוד.

עם תום ההצגה, אחרי מסיבת קוקטייל קצרה עם השחקנים והצופים, מיהרו ה־שחקנים אל ביתו של טוביה צפיר למסי־בת צוות עליזה. שם הם גם חילקו מתנות איש לרעהו, כאשר טוביה מפתיע את עמי־תיו עם מתנותיו המקוריות — אביזרי מין שונים.

אלימלך רם בהפגנה למען קירשנבאום
יד למאבק

קירשנבאום וטוביה סער
חתימה למאבק

יונה קירשנבאום, אלכס גילעדי ורבקה מיכאלי
המישפחה הלוחמת

יוסי שריד, סער, דויד גודשטיין, רם וכועז עכרון
חברים תומכים

לאה ויצחק רבין
מדינאים תומכים

כתב הרדיו, בעוד שקיטל היה מיועד לה־יות כתב הרדיו והטלוויזיה בלונדון. מיש־רת לונדון חבוטל.

בגין מיהר להתגונן: „אני לא אמרתי לבטל את לונדון. כל מה שהצעתי היה, שמר קיטל יהיה כתב הטלוויזיה בוו־שינטגון ואני שמח שמר קיטל הסכים לקבל עליו את התפקיד.“

הגיב על שיחה זו אחד מראשי הטל־וויזיה: „כמובן שבגין יכול למנות את קי־טל, הרי הוא העורך הראשי של המדינה.“

לפיד עורך ראשי

כשהתקיימה ישיבת מליאת רשות־השידור, בשבוע שעבר, במלון פלאזה בירושלים, נשלח הכתב **יורם רונן** לסקר את הישיבה. לעורכי החדשות בטלוויזיה היה ברור, כי הישיבה ראויה לסיקור עי־תונאי, מפני שעמדו לדון בה בפיטורו של **מרדכי** („מוטי“) **קירשנבאום**.

רונן צילם והקליט, על פי שיקול דעתו המיקצועית, את האנשים שהיה מעניין לצלמם. בין השאר צילם את העיתונאית **בלה אלמוג**, את היושב־ראש **ראובן ירון**, את המנכ“ל **טומי לפיד** ואת עו־רך־הדין **אהרון פאפו**, אשר היה ברור, שהופעתו תהיה ליצנית.

עוד באמצע הישיבה פנה לפיד אל רונן, והפעיל את סמכותו כעורך ראשי של ה־טלוויזיה. הוא הורה לרונן, שלא לשדר את דיבורי פאפו, ותחת זאת לצלם את ידידו של לפיד, שאף הוא חבר מליאת הרשות, **אפריים קישון**. לפיד גם דרש מרונן, כי הכתבה תשודר במבט ולא ב־כמעט חצות, התוכנית הפרובלמטית.

הפגנות אהדה

אל הצגת הבכורה החגיגית של ערוץ 2,

שהתקיימה השבוע בתל־אביב, הגיעו אנ־שי טלוויזיה רבים. אלה שבאו גילו הזד־הות עם מאבקו של במאי ההצגה ומנהל מחלקת התוכניות של הטלוויזיה, **מוטי קירשנבאום**, שהודח על־ידי **יוסף לפיד**, המנהל הכללי של רשות השידור.

ההצגה, נכתבה על־ידי כותבי תוכנית הטלוויזיה ניקוי ראש, אשר למרות שהור־דה כבר לפני זמן רב מעל המסך הקטן, נותרה ככתם על קירשנבאום אצל השל־טון החדש. ההצגה גרמה לקהל הרב, ש־מילא את האולם, צחוקים פרועים. כוכ־בי ההצגה, שהשתתפו גם בניקוי ראש, **טוביה צפיר ויוסף** („ספי“) **ריבלין** הוכיחו שוב־את כישרונם הקומי, שהש־תלב היטב עם המלל המצחיק מאד. טוביה הפליא לחקות, בין השאר, את **דניאל פאר**, מגיש התוכנית כלבוטק.

השחקנים סיפרו שכאשר הם מופיעים לפני קהל רגיל ולא קהל של פרמיירות,

קירשנבאום הבטיח בהזדמנות זו לכל הנוכחים, שביניהם היו גם עיתונאים ו־חברי־כנסת, שמאבקו עדיין לא נסתיים והרעש שהוא עושה בעיתונות חיוני ב־יותר למאבק זה. „אני פונה לכמה ש־יותר עיתונים, כדי להגיע בדרך זו אל כל צופי הטלוויזיה בארץ,“ הסביר קיר־שנבאום.

הפתיעה באותו ערב עם קול ערב מאד וכישרון מישחק קומי השחקנית **אפי בן־ישראל**. הסיום, שבו שרים השחק־נים את התיקווה בלחן של ההימנון ה־אמריקאי גרם מחיאות כפיים סוערות ו־קצובות של הקהל, שהוכיח לשחקנים ולי־במאי שהם קיבלו את המסר שלהם.

תביעת דיבה נגד בן־שלמה

במיכתב ששיגר יהודה מוריץ, עורך־הדין של **יצחק** („איציק“) **קול**, מנכ“ל

הזוג שהרעיש את כל המדינה ושהקפיץ את הרב הראשי היה מחופש בזקן מלאכותי ובפיאה נוכרית

„כתבה מעוררת מעשי זימה"!

„כ תבה מרושעת שיש בה כדי לעורר מעשי זימה ותועבה באיסורי עריות החמורים ביותר. תסמור שערת אנוש על שערוריה נוראה זו." זהו רק משפט אחד ממיכתב מחאה ששלח הרב־הראשי הספרדי הראשון לציון, **עובדיה יוסף**, לשר־החינוך, **זבולון המר**. הרב יוסף לא טען הפעם נגד ניתוחי־מתים, כביש רמות או גיוס בנות לצה"ל. הוא מחה בפני השר הממונה על רשות־השידור, כנגד אותו פרק בתוכנית עלי כותרת, שבו רואיין זוג הסווינגרים.

בשבוע שעבר הזמין **ירון לונדון** לעלי כותרת בעל ואשתו, אשר סיפרו כי הם נוהגים לערוך חילופי בני־זוג ולנהל חיי מין חופשיים לחלוטין. השניים הזדהו רק בשמותיהם הפרטיים **משה ואילנה**. דיבריהם עוררו סערה, לא רק אצל חוגים דתיים, אלא אצל רבים מצופי התוכנית, אשר אינם מסכימים עם ניהול חיי מישפחה מתירנים כאלה.

אולם רק מעטים ידעו, כי כאשר יצאו משה ואילנה מהאולפן, לא יכול היה איש לבוא אליהם בטענות, לפחות בגלל העובדה שאיש לא הכיר אותם. מאפרת הטלוויזיה, **שרה ברזילי**, הקדישה שעתיים מזמנה לפני התוכנית, כדי לאפר את הצמד כך, שאיש לא יוכל לזהותם.

משה, אשר בחייו שמחוץ לטלוויזיה הוא מגולח למישעי, בעל שער חום, מסופר בסיגנון קרוקאט האמריקאי הקצר, הופיע על המסך כשהוא מזוקן, בעל שער ארוך־יחסית ומרכיב מישקפיים. בחיים משה רואה היטב ואינו נזקק למישקפיים. ברזילי הוסיפה לו אף מלאכותי והחדירה לפיו חתיכת גומי, מסוג ה„פלאטות" המפורסמות של רופאי־השיניים, כך שהוא דיבר ב„שין" רפה, למרות שדיבורו מחוץ לטלוויזיה רגיל.

לבחורה שהזדהתה בשם אילנה, אשתו של משה, עשתה המאפרת ברזילי עוול. אילנה היא אשה נאה, בת 35 ואם לשני ילדים. שערה חום ארוך וגולש, ובטל־וויזיה היא הופיעה עם פיאה בלונדית מכוערת. גם לאי־לנה אין מישקפיים בחייה הרגילים ואף לה הוסיפו אף מלאכותי.

הראשון לציון יוסף
תועבה

אכזבה גדולה

מ שה ואילנה סיפרו השבוע להעולם הזה את כל הדברים שעליהם לא שאל אותם ירון לונדון: „את החוויות שלנו אנחנו מספרים, ללא כחל וסרק, בספר שכתבנו על שעשועי־המין המיוחדים שלנו, שיהו זוגות.

„השיגרה ביחסי המין של זוג נשוי מפחידה אותנו. ישנינו בעלי דמיון פורה בכל מה שקשור לסכס. בתחילת דרכנו כזוג נשוי היינו ככל הזוגות, כאשר בגידות קטנות ולא משמעותיות מהוות חלק מחיינו המשותפים. הפתיחות בין שנינו הביאה אותנו להחלטה הפשוטה — אם כבר לבגוד, למה לא לעשות את זה ביחד, בחדר אחד גדול, רצוי הסלון בבית. אפשר להביא עוד זוג אחד, או יותר, ואז ללכת אחרי הרצון הריגעי שבא באותו זמן. לתפוס ראש. אם מתחשק לבעל א' לשכב עם אשה ב', למה לא? כשיש פתיחות כזו בין אנשים, זה יכול אפילו להיות נעים."

אנשים בוודאי לא נולדים עם הרעיון הזה. הם גם לא המציאו את המושג שניקרא באנגלית „סווינגרים", שפירושו חילופי זוגות ביחסי מין.

מספרים בני הזוג: „אנחנו היינו בחוץ־לארץ תקופה של כמה שנים, נקלענו למקום שבו לא היו טלוויזיה, תיאטרון או כל אמצעי בידורי אחר. הרגשנו מבודדים למדי, כאשר רק עוד זוג אחד כמונו, ישראלים גם הם, נמצא במקום. במיקרה נקלע לידינו הספר האמריקאי בוב וקרול וטד ואליס, המספר על שני זוגות נשואים החיים חיי־מין משותפים. הספר נתן לנו את הרעיון הראשוני, התחברנו עם הזוג האחר והתנסינו בחוויות מין קולקטיביות. מאז ראינו כי טוב, חזרנו ארצה ודאגנו להמשיך במה שהתחלנו.

„אל זוגות אחרים אנחנו מגיעים באמצעות מודעה בעיתון, אפילו סולידי. ההיענות היתה, להפתעתנו, עצומה. עשרות זוגות ענו וביקשו להשתתף באורגיות העליזות. היינו בררנים למדי, ראיינו אותם, סילקנו את אלה שלא מצאו חן בעינינו, ואימצנו את הסימפטים.

„ההליך ההתחלתי הוא פשוט ביותר. אנחנו מזמינים זוג, או שניים, אלינו הביתה, משמיעים מוסיקה נעימה ואז מתחילים בריקודים. אם למישהו מתחשק להתפשט, למה לא? להיפך. המטרה הסופית ברורה לכולם — המיטה. מי עם מי, מחליטים ברגע האחרון, העיקר שזה יהיה בצוותא.

„אנחנו בכל זאת מחפשים משהו יותר מן האקט עצמו. אנחנו רוצים גם קשר עמוק יותר עם האחרים, לא רק לרוץ למיטה, לגמור ולשכוח מכל העניין. אנחנו בעצם רוצים חברים קרובים. כאן נכונה לנו אכזבה גדולה. הזוגות הישראלים, ברובם, מחפשים את הדפיקה בלבד. זה כל־כך איכזב אותנו, שהסווינגרים הישראלים חדלו לשמש אטרקציה עבורנו. נישארו רק זוגות בודדים מאד שאנחנו חשים אליהם קירבה. הישראלים לא מבינים מה הוא סווינג של ממש. עובדה זו יכולה לדכא את הבן־אדם עד כדי כך, שאפילו חדלנו משעשועי המין לזמן מה. נאלצנו להסתפק רק זה בזה. לא שזה רע, להיפך, הסכס ביניהנו הוא הרבה יותר טוב מאשר היה אי פעם. חיי הנישואים שלנו יציבים מתמיד, הפתיחות גדולה יותר, הדמיון משתולל והתוצאות מספקות.

„אז מה עם רק ככה אנחנו אוהבים את זה? מותר לנו. מה שכל זוג נשוי עושה בחדר־המיטות שלו זה עניינו הפרטי. עלי כותרת הבהירה לכולם, בסך־הכל, שגם בארץ קיימים זוגות כאלה."

עורך מנחה לונדון
תחפושת

מאחרי המסך

שינויים במחלקת הבידור

מנהל הטלוויזיה **ארנון צוקרמן**, מתנהג בימים אלה כאילו אין כל כוונה להחליפו בעוד חודשיים. צוקרמן מארגן לוחות־עבודה ארוך טווח ומתכונן לערוך שינויים מהותיים אחדים בטלוויזיה — וזאת בשבועות הקרובים.

אחת המטרות של צוקרמן היא לשנות, או כפי שהוא אומר „לשקם", את מחלקת הבידור. לדעת צוקרמן, שאליה מצטרפים רוב מנהלי הטלוויזיה, מחלקת הבידור, שבראשה עומד **חנוך חסון**, נכשלה לחלוטין והפסיקה כבר מזמן ליצור סרטי־בידור.

תחת סרטי־בידור חדשים משדרת הטלוויזיה סרטי־בידור בשידור חוזר, לעיתים יותר מפעם אחת.

גבי ינון מתפטר

קריין הרצף **גבי ינון** עומד לרדת מהמסך הקטן. ינון, שרכש לו כבר קהל מעריצים מקרב צופי הטלוויזיה, מתכונן לצאת למנצ'סטר, באנגליה, כשליח הסוכנות היהודית.

מנהלת מחלקת ההגשה של הטלוויזיה, **חנה קרופפר**, אינה מתכוונת לחפש קריין אחר תחת ינון. לדעתה יצליחו הקריינים הנוכחיים להתגבר על שעות השידור של ינון.

כאשר פנו לסער וביקשו ממנו לחתום, הוא סירב ביגלל חצי מישפט שהופיע במיכתב בסוגריים. כותבי המיכתב, לאחר שתיארו את כל שעשה קירשנבאום בטלוויזיה הוסיפו, בכוונה למנכ"ל **יוסף** („טומי") **לפיד**, את ההערה בסוגריים: „הוא עשה כל זאת עוד לפני שאתה נשלחת לטלוויזיה." סער היתנה את חתימתו בהוצאת המישפט הזה מתוך המיכתב. לדבריו היו גם רבים אחרים שסירבו לחתום מאותה הסיבה. כאשר החליטו יוזמי המיכתב שלא להוציא את מישפט המריבה, הסכימו האחרים בכל זאת לחתום. אולם לדברי סער: „לא טילפנו אלי, לכן לא הופיעה החתימה שלי. אם היו מטלפנים אלי, הייתי חותם."

סער רצה לחתום

בעיקבות פירסומים על כך, ש**טוביה סער** לא חתם על מיכתב המחאה בעניין פיטורי **מרדכי קורשנבאום**, („מוטי") ביקש זה להבהיר, כי הוא רצה לחתום, אך ביגלל סיבות מסויימות לא עלה הדבר בידו.

קוטלר יחליף את בן־נר

מה שלא עשתה הטלוויזיה עשה המזל. למרות ש**יצחק** („איציק") **בן־נר** הצליח להרגיז את רוב צופי התוכנית מסך גדול מסך קטן, איש לא חשב להחליפו. אולם בן־נר עומד לצאת ללונדון לתקופה ארוכה, במיסגרת עיסוקיו כסופר, והיה צריך למצוא לו מחליף.

נראה כי מי שיחליף את בן־נר יהיה מי שהיה מנהל מחלקת הדרמה של הטלוויזיה ומנהל תיאטרון חיפה, השחקן **עודד קוטלר**.

החזיר

שביתת הדואר גרמה לעיכובה של גלויה, שהגיעה בשבוע שעבר אל הקריין המנחה **דניאל** („דני") **פאר**.

הגלויה נשלחה מגרמניה ונכתב עליה באותיות גדולות בשפה הגרמנית: „חזיר." פאר אינו יודע אם שולח הגלויה הוא סתם אנטי־שמי, שונא ישראל, או רק מעריץ של הלהקה הגרמנית ג'ינג'ס חאן, הכועס על כך שהשיר שלה לא זכה במקום הראשון באירוויזיון, שהתנהל בהנחייתו של פאר.

יום רביעי

30.5

● **מכאן ומשם (7.00).** אחרי שבשבוע שעבר היה קטע על דוגמן ירחון העירום פליי גריל, מאזנת התוכנית את עצמה ומביאה ראיון עם דוגמנית עירום של הירחון פנט־האוז. מלבד עירום אפשר למצוא במגאזין זה גם כתבה על הקפאת גוויות וכתבה על מוסיקת רוק בסיגנון הפאנק.

● **העיזבון (8.00).** פרשת האהבים של הליידי מארג'ורי, הגיבורה אם־המישפחה של על אדונים ומשרתים, מתחילה להתנגן בה. חייל לשעבר בשם דולי פונה לנהג המישפחה, תומאס, בטענה שיש ברשותו מיכתבים שכתבה ב־זמנו הליידי מארג'ורי למאהבה הצעיר, קפטן האמונד, שנהרג אחר כך בהודו. דולי היה שמשו של הקפטן והוא דורש בעבור המיכתבים סכום עצום בערכים של אותה התקופה, 100 לירות שטרלינג. תומאס רואה במיכתבים אלה הזדמנות לעשות קצת כסף מהצד ומציע לשמש כמתווך בין הסחטן ל־נסחטת. הוא נועץ בשרה, אם המיכתבים הם אמיתיים, דורש 200 לירות שטרלינג. אולם כדי להבטיח עצמו מפני פיטורין הוא פונה גם לריצ'ארד בלאמי.

● **המוות בגן זה (10.00).** סרטו של לואיס בונואל משנת 1956. הסיפור מתרחש במדינה דרום־אמריקאית דמיונית, הנתונה לשילטון עריצות. החלק הראשון של הסרט מתאר את העריצות, ואילו החלק השני עוקב אחרי קבוצת אנשים — כומר, יצא־נית, הרפתקן, כורה־זהב ובתו החרשת־אילמת — הנמלטת אל לב הג'ונגל מאימת חיילי הרודן. תוך כדי בריחה נחשפים האנשים זה בפני זה. בונואל, כדרכו בקודש, תוקף את ה־מימסד' הכנסייתי ומתאר את הכומר כבעל כוונות טובות אך מוגבל לגמרי ומתוסכל מכך שאינו יכול לעמוד בקריטריו־נים הנשגבים שעליהם הוא מטיף. השחקנים הם שחקני צמרת, כשימון סניורה, מי־של פיקולי, שאריך ואנד ג'ורג' מארשל.

יום חמישי

31.5

● **פייפר (6.32).** תוכ־ניות ערב חג השבועות הם כמו תוכניות ערבי־חג אחרים בטלוויזיה הישראלית — משע־ממות להחריד. נראה כי התוכ־נית היחידה לילדים השווה צפיה הערב היא פליפר. דולפין אחר, לא פליפר, המשמש ל־ערימת ניסויים בצי ארצות־הברית, נתקף בשיגעון ופורטר ריקס מנסה לשווא להרגיעו. אבל הערב הוא רק פרק אל"ף של הסידרה. בשבוע הבא יצ־ליחו להרגיעו.

● **בכך זאת יש בה משהו (8.15).** הכוונה היא לעיר תל־אביב, ואפילו הבמאית נרדינה ארז לא תצליח לשכנע את הצופים, כי יש משהו בעירו של שלמה להם. התוכ־נית, המוקדשת ליום־ההולדת ה־70 של תל־אביב, הוקלטה לפני שבוע בכיכר העיריה הישנה של תל־אביב, ברחוב ביאליק, בנוכחות קהל. לצורך עבודת השיכנוע, הוקמה להקה שבה משתתפים דויד ברזוזה, נורית גלרון, דפנה ארמוני, יואל לרנר ומוטי דיכנה. השרה בניצוחו של המנחה יונתן גפן שירי תל־אביב של אז, כמו בכל זאת יש בה משהו, מיר־פסת מול מירפסת, דוד שמש ואנטנה, בחולות ושיר השיכו־רים של גפן, שהולחן על־ידי ברוזה במיוחד לערב זה.

● **מישחקי בילוש (9.30).** סרט מצויין, שבו מככבים סיר לורנס אוליבייה ומייקל קיין. הסרט מבוסס על מחזהו הקאמרי של אנתוני שפאר, אשר עיבד בעצמו את המחזה לתסריט. לורד אנגלי, הכותב ספרי מתח, מזמין ל־ביתו את המאהב של אשתו. על היחסים בין השניים, ועל האירועים המוזרים המתרחשים בעיקבות יחסים אלה, מתבסס הסרט.

יום שישי

1.6

● **אשה מספר 13 (6.00).** קומדיה מצרית בסיד־רת הסרטים הערביים של יום שישי. רושדי הוא גבר האוהב להינשא. כשהוא מבקר באלכ־סנדריה הוא פוגש בשדיה והופך אותה אשתו השלוש־עשרה. כאשר האשה מגלה כי בעלה היה נשוי כבר תריסר פעמים, היא הופכת את חייו גיהינום. הגבר, שהיה במשך שנות נישואיו ל־12 הנשים מאושר ואמיד, מאבד את שלוות נפשו, פושט את הרגל ומבקש להתאבד. לשם כך הוא חוזר לאלכסנדריה, מטיל את עצמו לים, אך דווקא האשה ה־13 היא שמצילה אותו.

● **הנסיך הספן (9.20).** הקרע שנוצר בעיקבות הקרח, בין לילי לנגמרי לבין הנסיך מווֹלס גורם לכך שלילי תוכל להבחין בין ידידיה האמיתיים, שאינם נוטשים אותה, לבין אלה המפנים לה עורף. מילה מבקש מלילי לשמש לו מודל לציור, שעליו להכין לנשף חברתי גדול. הנסיך מגיע ל־נשף, רואה את התמונה ומתחיל לחזר מחדש אחרי לילי. אולם אז נוחתת על הנסיך מווילס מכה. אחיינו, הנסיך לואיס מבאטנברג, המשרת בצי ה־בריטי, מגיע ללונדון ומבלה את חופשתו אצל דודו. הוא מוצג, כמובן, בפני לילי, מת־אהב בה והיא משיבה לו אהבה. הנסיך הספן רוצה להתפטר מהצי, לקחת את לילי לבשת ולהמתין עימה שם לגירושיה מבעלה. אולם לא הבעל הוא שמתנגד לכך, אלא ברטי, ה־נסיך מווילס עצמו.

● **שיר קינה ביער גשום (10.55).** הכל נמצא בפרק של הוואי חמש אפס. מקגארט עורך מצוד אחר שני אנשים. האחד רוצח, אנס וסוטה והשנייה, בתו של התובע ה־מחוזי שנעלמה בהרים. הבלש חושש מן הפגישה בין השניים.

שבת

2.6

● **חידושים והמצאות (6.30).** לפני 3,000 שנה כתבו משוררים באסיה על האור ה־זוהר מן הים. בשנת 300 לפני הספירה כתב הפילוסוף היווני אריסטו על עצמים שאין בהם מן האש ובכל זאת הם זוהרים. במאה ה־20 החליטו מדענים לחקור את האור המופק מיצו־רים חיים ביבשה ובים. בעזרת ספינות וזרקורים, ערכים מד־ענים מאוניברסיטת קליפורניה את המחקר שלהם. הפרק השני של תוכנית מדע פופולארי זאת, דן בנסיונות לגדל גידולי מאכל בסביבות שבהן האדמה החולית לא איפשרה גידולים כאלה קודם לכן.

● **עיסקת ריינמן (10.00).** הפרק האחרון בסיד־רה מסובכת זו. לסלי ג'נר טוענת בפני סוכן בנות־הברית, כי, לדעתה, דייוויד ספולדינג הוא קורבן תמים בעיסקת ריינמן. ספולדינג בטוח, כי לסלי היא מרגלת נאצית. ל־עומת זאת, מאמין ספולדינג באישי־צופן של שגרירות אר־צות־הברית בבואנוס־איירס, בובי באלארד, ומגלה לו פרטים על בואו של המדען, ד"ר ליונס שהופך מטרה לרוצחים.

הזורד הקטן: אנדרסון
יום שני שעה 5.30

יום ראשון

3.6

● **תשדיר הפירסומת של אדית (8.30).** קודם רבה אדית באנקר עם אלוהים ועכשיו היא רבה עם המוסר שלה. היא עומדת בפני תהילה ועושר, כאשר מציעים לה לי־הופיע בתשדיר פירסומת בטל־וויזיה, אך ערכי המוסר שלה אינם מאפשרים לה לעשות כן.

● **סיוע מישפטי (שעה 10.00).** פרק אחרון מהסיד־רה החוטאים. שצולם אף הוא, כולו באירלנד. נד פלין, אכר אמיד, מבקר בביתו של המורה אוגריידי, כדי לדון עימו ב־מכירת שדה. אל פלין מתלווה בנו המפגר מעט, טום, שאת דמותו מגלם השחקן ג'ים נור־טון. טום מוקסם מהמשרתת דיטיה, השחקנית מרי לרקין ומחזר אחריה. היא מעודדת אותו ומזמינה אותו ערב אחד לבית מעסיקה, כאשר אינם בבית. טום מבקש לראות את חדר־השינה שלה. מפני שהוא מפגר, אין היא חוששת ממנו ומביאה אותו לשם. התוצאה מתגלה כעבור כמה חודשים. דיליה מודיעה לטום שהיא הרה ממנו, אך הוא מתחמק.

● **פסטיבל הזמר (שעה 10.50).** אחרי ההתרגשות של האירוויזיון שכחו כבר הכל את פסטיבל הזמר שהק־דים אותו, ומחלקת־הבידור של הטלוויזיה, האמונה על שיטתה להציף את המסך בשידורים חוזרים במקום ליצור תוכניות חדשות, מגישה הערב תיזכורת. החלק הראשון של פסטיבל הזמר האחרון. בשבוע הבא יבוא בוודאי החלק השני.

טעם ורוח: זוץ
יום שני שעה 9.30

יום שני

4.6

● **הזורד הקטן (שעה 5.30).** סידרה חדשה המחלי־פה את השביעיה באוטו קומ־תיים. סידרה מתמשכת בת ששה פרקים על ילד בן 11, אשר אביו היה לורד אנגלי ואמו אמריקאית. האב נפטר והאם ובנה חיים על סף העוני, מה שלא מפריע להם לעזור לאחרים. יום אחד מתבשר הצעיר כי סבו, אבי אביו, אשר החרים את בנו מפני שנישא לאמריקאית, קבע אותו כיורשו, וכאן מתחילה העלילה להתפתח. הסיפור נכתב על־ידי פרנסס הודג'סון, סופרת אנגליה ש־בילתה את חייה בכתיבת 40 רומאנים, ובגירושין חוזרים ונשנים. את תפקיד הילד מגלם השחקן הצעיר גלן אנדרסון, שנולד בטקסס, אך עבר בגיל צעיר לאנגליה. נסיונו הקודם של אנדרסון היה רק בהצגות בבית־הספר. אמו היא השח־קנית ג'ני לינדן, הזכורה מנשים אוהבות וממשיכה לבקר את הצופה הישראלי מדי ערב שבת בסידרה לילי.

● **טעם ורוח (9.30).** ירחון התרבות והאמנות המח־ליף את קלעים. תחילה חשבה המפיקה יהודית („ג'ודי") זוץ לקרוא לתוכנית החדשה בשם אולם ומלואו, אך השם, שנקבע בסופו של דבר, מבוסס אף הוא על התחכמות מילולית, טעם ורוח. המנחה, הד"ר גדעון עפרת, מי שהיה בעלה של בתו סגן ראש־הממשלה, אורלי ידין, מראיין את מאיר ויזלטיר ואת עדי עציון ורות אשל. את התרבות הזו יקבלו הצופים אחת לחודש, אלא אם כן תפוטר גם לוץ מהטלוויזיה.

● **הפרופסור (10.30).** ואן־דר־וואלק חוקר פרשה בלתי נעימה. פרופסור באוניברסיטת אמסטרדם נוהג לשכור חדר בשם בדוי ושם לבלות בחברתן של צעירות. במיסגרת שעשו־עים אלה הוא גם נרצח. כדי לגלות את הרוצח, חייב הבלש לספר את האמת לאלמנה.

קליאו ליין
יום שלישי שעה 9.30

יום שלישי

5.6

● **למישפחה (7.00).** „העין העצלה", הוא השם ה־מקובל למחלת האמבליופיה, שבה לוקים בעיקר ילדים. הד"ר סלים בשארה יספר על הסיבות להופעת מחלה זו ודרכי הטיפול בה. אריחי הרסינה מקושטים יכולים לשמש גם כתחתיות לסירים וגם כקישוט לקיר, על כך בפינה עשה זאת בעצמך. כתבה אחרת במגזין מכינה את המשתזפים לקראת הקיץ החם, כדי להימנע מניזקי־שיזוף מדריכה הכתבה כיצד להשתזף באופן הדרגתי, באילו שעות, ואילו חלקים של הגוף יש להסתיר מהשמש. פינת האופנה מוקדשת לנשים שמ־נות.

● **סמארט ואשתו (8.30).** צמד הסוכנים נוסע בדרכים עקלקלות, כדי לבחון דרך לבית־חולים ליולדות. מ־פני שאשתו של סמארט, סוכנת 99 נמצאת בהריון. הם לא מגיעים לבית־החולים, אלא למיפקדת האירגון הירוי.

● **קליאו ליין (9.30).** שידור שאסור להחמיץ. זמרת הג'אז מהטובות בעולם, קליאו ליין, מופיעה באדמונטון שב־קנדה. אין ספק כי כל מי ששמע את ליין בעת שנתנה סידרת קונצרטים לפני שנתיים, במיסגרת הפסטיבל הישראלי, ישאר הערב בבית כדי לחזות בהופעה מרתקת שלה. יחד עם ליין ותיזמורתה יופיע גם בעלה, המלווה הקבוע שלה וכוכב בפני עצמו, ומי שכתב את מרבית העיבודים לשיריה, הסאקסופוניסט ג'ון דנקוורט.

בכך זאת משהו: גפן, ברוזה, וצוות המשתתפים
יום חמישי שעה 8.15

טלויזיה "26

תוכנית '80 Metz

דגם 1980 עם "שלט־רחוק"

47,000.- ל"י

ב-12 תשלומים ללא ריבית

אמת בפרסום
TRUTH IN ADVERTISING

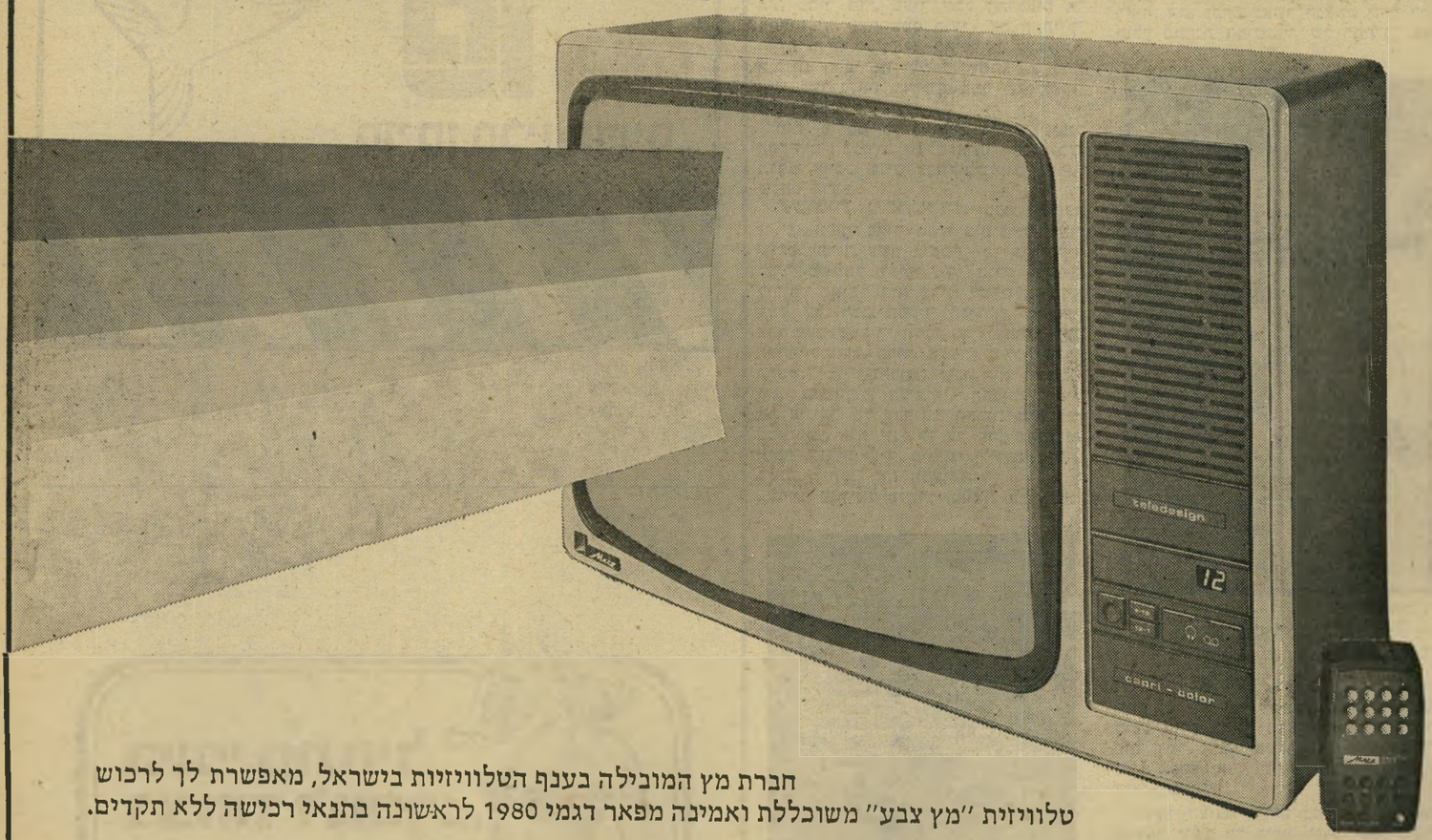

חברת מץ המובילה בענף הטלוויזיות בישראל, מאפשרת לך לרכוש טלוויזית "מץ צבע" משוכללת ואמינה מפאר דגמי 1980 לראשונה בתנאי רכישה ללא תקדים.

למה זה כדאי לך?

א. מחיר טלוויזית "מץ-צבע" בתוכנית זו הינו קבוע וסופי (כאשר לפי התחזיות הכלכליות המקובלות תחול בשנה הקרובה עלייה מחירים תלולה עקב האינפלציה בשיעור של 60% בקירוב).
ב. אפילו תוכנית החיסכון הטובה ביותר שבה תשקיע אותו סכום של כסף - לא תדביק בעוד שנה את הפער בין מחיר טלוויזיה צבעונית, לבין הסכום שתצליח לחסוך.
ג. התשלומים שלך קבועים, בלתי־צמודים ואינם נושאים ריבית כל־שהיא.
ד. אתה רוכש "מץ-צבע" "26 עם "שלט-רחוק" 1980. במחירי 1978.

מהן אפשרויות הרכישה?

לפניך מספר אפשרויות נוחות לרכישת "מץ-צבע". אחת מהן בודאי תתאים לך. אפשרויות נוספות תוכל לקבל בתחנות ההרשמה.

מזומן	מס תשלומים	תשלום חודשי	סה"כ מחיר לתשלום
5,000.-	12	3,500.-	47,000.-
20,000.-	12	2,000.-	44,000.-
4,000.-	12	3,750.-	49,000.-
20,000.-	9	2,850.-	45,650.-
5,000.-	9	4,750.-	47,750.-

המחירים אינם כוללים מ.ע.מ. האספקה בתום התשלום האחרון.

אל תחמיץ את התוכנית. פנה עוד היום לאחת מתחנות ההרשמה של "תוכנית מץ-צבע 80". התוכנית בתוקף עד 6.7.79

זה כדאי לך - זה כדאי גם לנו!

תחנות ההרשמה אך ורק בחנויות המורשות למכירת מוצרי מץ אשר בידיהן חוזה קנייה רשמי של מץ לתוכנית „מץ צבע 80"

רשימת מפיצים חלקית: מץ — אולם תצוגה מרכזי: רח' מודיעין 19 בני־ברק — רמת־גן.

תל-אביב: סלון להיט — רח' אבן־גבירול 20; שילה — רח' בן־יהודה 1, בניין מגדלור; מ.ש.י. — רח' בן־יהודה 3; סופר — רח' אלנבי 122; הללה את ורדי — רח' בן־יהודה 100; צליל אור — רח' אצ"ל 44 (שכונת התקווה); שואף — רח' אצ"ל 1 (שכונת התקווה). **ירושלים:** אלקטריק 2001 — רח' המלך ג'ורג' 21; טטרון — בית כלל — רח' יפו 33; סלון השלום — רח' יפו 68. **חיפה:** שופ סנטר (אחים סייג) — רח' הנביאים 16; סלון הבנקים — רח' הבנקים 1; סלון באלי — רח' הרצל 1; כל אלקטריק — רח' הנביאים 15; קריידמן אמנון — רח' הנביאים 20. **אילת:** שירות מהיר — מרכז חנויות יעלים. **אשדוד:** סוכנויות דרום — רח' רוגוזין 31; סלון ושירותים לטלוויזיות צבעוניות בע"מ — מרכז א', חנות 118. **אשקלון:** סלון אלקטרוניקה כחלון — רח' הרצל 9; סעדון — רח' העבודה 27; ברזילי — רח' הרצל 39. **באר-שבע:** סלון צמרת בע"מ — רח' החלוץ 114. **בית-שמש:** שטיינברג — מרכז מסחרי. **בת-ים:** מוסקוביץ — רח' רוטשילד 27; סלון פאר — רח' רוטשילד 32; אלקטרולין — רח' עוזיאל 28; סלון צמרת — רח' רוטשילד 40. **גבעתיים:** נתנאלי משה — רח' כצנלסון 12. **דימונה:** פיליפ יצחק — מרכז מסחרי 443. **הוד-השרון:** חמד — דרך השרון 94. **חדרה:** סלון באלי — רח' הנשיא 51; רדיו הכט — רח' רוטשילד 38; חשמלית — רח' הרברט סמואל 66 (בפסג'). **חולון:** סלון סבוי — רח' סוקולוב 77. **טבעון:** אלקטרו טבעון — [illegible]

גזור ושלח:

לכ' מץ (ישראל) בע"מ, רח' מודיעין 19, רמת־גן.
ברצוני לקבל פרטים על „תכנית מץ־צבע 80" בתשלומים של —.2,500 ל"י לחודש — ללא ריבית וללא הצמדה:

שמי .....
כתובתי .....

במדינה

מסים

הפקיד הבכיר מרוויח

אזרח — שאיכפת לו, מציף את קברניטי המדינה בדרישה לתקן עיוות ברפורמה של בן־שחר — אך הדבר אינו עולה בידו

כאשר נכנסו לתוקפם חוקי הרפורמה של הוועדה בראשותו של הפרופסור חיים בן־שחר, הוכתה הפקידות הבכירה בהלם. לפתע היה על אותם פקידים, המקבלים רכב צמוד ממקום העבודה שלהם, לשלם מדי חודש בחודשו סכום קבוע למס־ההכנסה, עבור דמי שימוש פרטי, שאותו הם עושים ברכב הצמוד שלהם. בעלי מכונית קטנה מצאו לפתע ניכוי בתלוש המשכורת שלהם, על סך של 1020 לירות בחודש, ובעלי מכוניות בגודל שמעל 2000 סמ"ק מצאו חור בגודל של 2455 לירות לחודש בשכרם וזעמם היה רב.

אולם נראה, כי זעם הפקידים הבכירים היה מהיר מדי. בעוד שכל ההוצאות ה־אחרות החייבות במס הועלו עם ההתייק־רויות הרבות, מאז פורסמה לראשונה תוכנית הרפורמה של בן־שחר, לא טרח איש לעדכן את מדרגות המס של הפקי־דים הבכירים.

מאז פירסם דו"ח בן־שחר, ממשיכים הפקידים הבכירים לשלם אותו הסכום כמו מלפני ארבע שנים עבור השימוש הפרטי שלהם ברכב.

תשובות מתחמקות. כנגד תופעה זו יצא אליהו פריד, מנהל בית־נוער בירו־שלים. פריד עשה חשבון, כי כל פקיד בכיר משלשל לכיסו מדי חודש כ־3000 לירות, שאותם היה צריך לשלם אם היה המס על רכב הפקיד הנידרש מתעדכן בכל פעם שמחירי הדלק או הוצאות הרכב האחרות עולה. פריד, אשר אין לו מכונית פרטית וכלי־התחבורה שבו הוא משתמש הוא האוטובוס הציבורי, החליט להאיר את עיניהם של קברניטי האוצר. הוא היה בטוח, כי אלה יודו לו על כך, שהמדינה תוכל לגבות עוד מיליוני לירות מיסים בשנה, ויתקנו את המעוות.

פריד פנה אל מישרד־האוצר. כבר לפני

מיכתב סגן־השר פלומין
— יוסדר בהקדם..."

שנתיים קיבל מיכתב תודה מסגן שר־האוצר, יחזקאל־פלומין. בצד התודה היתה הבטחה, כי ועדת הכספים תתקן את מדר־גות־המס לפקידים הנדרשים. אולם פלו־מין, שהוא עצמו פקיד נדרש, לא מיהר לבקש מוועדת הכספים של הכנסת לערוך את התיקון. בידי פריד התכתבות עניפה עם פלומין המנסה בכל כוחו לעכב את התיקון.

כשלא הצליח עם פלומין, פנה פריד ישירות אל ועדת הכספים, אולם גם שם לא זכה באוזן קשובה. הוא פנה אל ה־מקור עצמו, אל בן־שחר, וקיבל ממנו מיכתב המאשר את נכונות טענותיו. כמה חברי־כנסת הגישו שאילתות בנידון, שרי־האוצר, יהושע רבינובץ ואחריו שמחה ארליך, הבטיחו לתקן מייד את החור ב־פקודת המיסים החדשה, אולם מאומה לא נעשה.

צעדו הבא יהיה פנייה לבית־הדין ה־גבוה לצדק. אולי מוסד זה יחייב את המדינה לדאוג לעצמה.

דרכי אדם

לתקוע את הראש בקיר

מדוע טרח הנאשם לסכן את עצמו כדי ליצור את הרושם שהמישטרה מתנכלת לו?

ציון ידעי קפץ מכיסאו, רץ לעבר החלון ותקע את פרצופו בזכוכית. העדה, לידיה תמיר, שנכחה בשעת המעשה, סיפרה בבית־המישפט: „לא האמנתי למראה עיניי, כאשר נותר לבדו בחדר החקירות, קם לפתע על רגליו, והחל דוהר כשור מטורף לעבר החלון. הוא חבט בראשו בזכוכית, והדבר הבא שראיתי, היה ראשו המבצבץ דרך הזכוכית השבורה. פניו נטפו דם והוא צרח: הורגים אותי, המישטרה רוצחת אותי".

לידיה התמירה היא אורחת קבועה ב־בית־המישפט. אלא שהפעם לא הופיעה בתפקידה כתובעת מישטרתית, אלא כעדת ראיה. היא נכחה כאשר הנאשם ידעי הש־תולל בתחנת המישטרה של רמת־גן. צע־

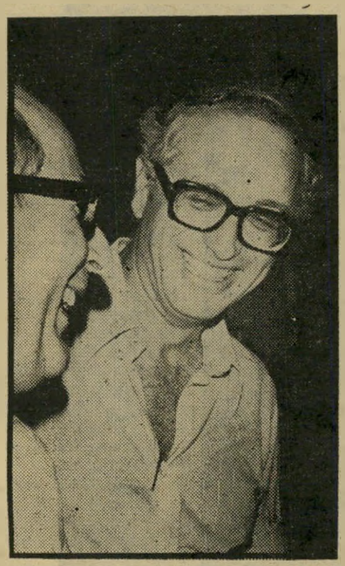

רפורמטור בן־שחר
„ומקווה שהנושא —

קות הם דבר של יום ביומו בתחנת מיש־טרה. אולם כאשר הצעקות נמשכו ברצי־פות יותר מרבע שעה, עורר הדבר סקר־נות, אפילו אצל תובעת ותיקה כלידיה. היא וחבר לעבודה ירדו לחדר החקירות.

כאשר הציצה לידיה בחלון, ראתה את הנאשם יושב על כיסא, ומולו שני חוקרי מישטרה. הם לא נגעו בו, אך הוא צעק מפעם לפעם: „אמא, הורגים אותי, המיש־טרה משתמשת באלימות."

החוקרים ראו דרך החלון, כי יש קהל רב המתעניין בחקירה, והם יצאו החוצה לפזרו. החוקרת, יהודית דלאל, שהיתה בחודש התשיעי להריונה החליטה לעזוב את החדר ואת הנאשם המשתולל, מחשש לגורלה. ואז כאשר נותר ידעי לבדו קפץ לעבר הזכוכית והטיח בה את ראשו.

קפיצה נחשונית. תחילתו של חסי־פור בבוקרו של אותו יום, בחודש ינואר השנה. שני אנשי מישטרה, המפקחים אלישר וסלנגרה באו אל ביתו של ידעי, כדי לערוך חיפוש אחר רכוש גנוב. בדירה היו רק הנאשם ואמו. הנאשם היה במיטתו ולדברי השוטרים התחזה כישן. הם ניערו אותו מעט כדי להעירו, וכאשר פקח את עיניו אחרי טילטולים אחדים, הסבירו לו כי הם מבקשים לערוך חיפוש. לדברי מפקח אלישר, לא נתקל מעולם בעבודתו במישטרה, בהתנהגות אלימה כזו. „אינני יודע מדוע, אולי הפרצופים שלנו לא מצאו חן בעיניו, אבל הוא התנהג כמו חולה נפש." ידעי קפץ ממיטתו ולפני שהספיקו השוטרים הנדהמים להבין מה הוא עושה, כבר היה ליד החלון במטרה לזנק למטה. שני השוטרים תפסו אותו ברגליו ועצרוהו.

(המשך בעמוד 70)

תיא מביאה לך את הטעם החדש של אמריקה:

חדש!
מי-פה תיאדנט
+פלואוריד
באריזה
הירוקה.

במקביל לפיתוח מוצר דומה בארצות הברית, תיא מפתיעה ומייצרת בארץ:
מי פה + פלואוריד למניעת עששת.

3 טיפות בחצי כוס מים, 3 טיפות על מברשת לחה, לטעם משגע בפה, לשמירה על שיניים בריאות ונשימה רעננה.

מי פה תיאדנט, המפיגים ריחות לוואי שלאחר אכילה או עישון, חודרים אפילו לחריצים הקטנים שבין השיניים: מסירים שומן, מנקים ומרעננים את הפה ואינם פוגעים בציפוי המגן על השן.

מי־פה תיאדנט + פלואוריד — עוד הפתעה נעימה מ"תיא".

ליתר בטחון,
מי־פה תיאדנט
ועכשיו עם פלואוריד
למניעת עששת.

תיא

וושבסקי פרילינג

2 טיסות בשבוע לארה"ב

ללא הגבלת גיל לסטודנט ובני משפחתו

$ 610.–

אנו ממשיכים במחיר המיוחד של איסתא לארה"ב גם בעונת השיא!

מהיום, מחיר מיוחד גם לטיסת ה־3 ביולי (אופציה לחזרה ב־23.7 או ב־30.7)

מספר מקומות מוגבל ● כל הקודם זוכה

איסתא-איגוד סטודנטים לתיור אקדמאי

פרטים והרשמה במשרדי איסתא: ●תל אביב: רח' בן יהודה 109 טל. 247164-5-6 ●ירושלים: רח' אלישר 5 (פינת קפה אלסקה ברח' יפו) טל. 02-231418 ●חיפה: בית הקרנות, רח' הרצל פינת בלפור טל. 04-669139

מה קרה על הספסל בקיריה בשעת הלילה כאשר פגשה הבחורה באיש הרדיו שנה על המודעה שלה?

עוזר־מפיק נעים
שיחרור בערבות סימלית אחרי בדיקה במכונת־אמת

אונס מחוץ לאולפן

ה טלפון צילצל בביתה של אסתי. • קול גברי הציג את עצמו, כשהרימה את השפופרת: „קראתי את המודעה ש־פירסמת בעיתון זוג או פרד. אני רוצה להכיר אותך," אמר.

כך התפתחה שיחה בין אסתי לבין משה נעים, עוזר הפקה בתוכנית שירים ושע־רים ברשת ב'. מודעת ההיכרות, שבה הזמינה בחורים להתקשר אליה, הניבה פירות רבים. אולם דווקא משה, בן ה־27, מחדרה, קסם לאסתי באופן מיוחד. היא הסכימה לבוא אליו מייד, למקום עבודתו באולפני הרדיו בקיריה בתל־אביב. הם סיכמו טלפונית, שאם היא תמצא חן בעיניו, הוא ישעין את ידו על מותניו, ואם היחס יהיה הדדי — היא תשלב את ידה בידו.

אסתי, בת ה־25 מאזור, שכרה מונית מיוחדת, והגיעה תוך חצי שעה לאולפני הרדיו בקיריה בתל־אביב. משה נעים סייר איתה באולפנים, הראה לה כיצד נעשית עבודת הרדיו, ולבסוף השעין את ידו על מותניו כמסוכם. אסתי מיהרה לשלב את ידה בידו.

לשניים הסתבר שהם מכירים עוד מתקופת שירותם הצבאי, שאותו עשו במשותף במרכז הארץ. הם העלו חוויות מן העבר, וגילו עניין וחיבה גוברים ו־הולכים זה אל זה.

בערך בשעה 10 בלילה החליטו לצאת לטייל. במהלך טיולם עברו על־פני בנייני מישרד־החקלאות, השוכנים בסמוך ל־אולפני הרדיו. שם הציע נעים, שהוא צולע כתוצאה משיתוק־ילדים (פוליו), לה־כנס לחצר ולנוח על־גבי ספסל. אסתי הסכימה.

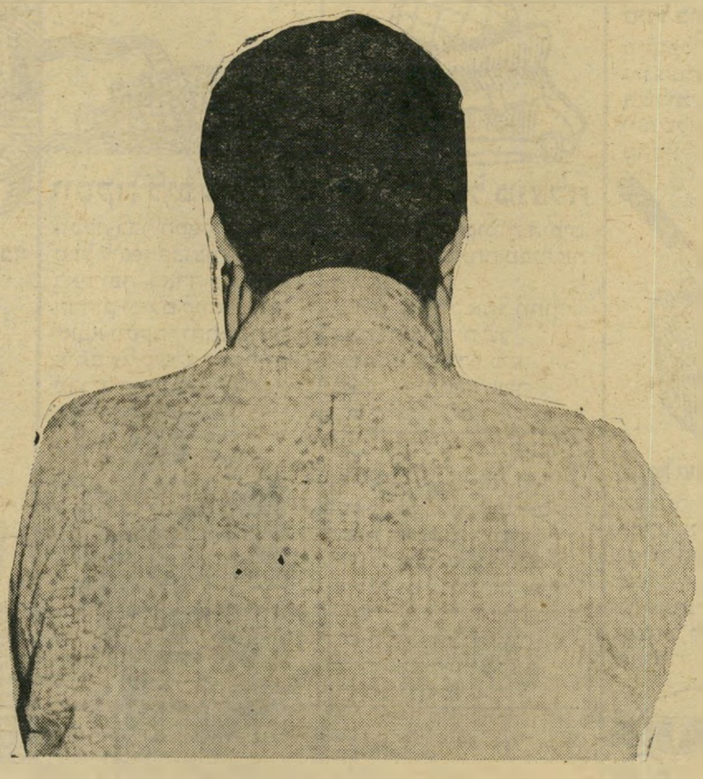

מתיונגת אסתי
„הפחד השתלט על כל גופי..."

חסינות עיתונאית

כ אשר הגמה שאירע לאחר מכן, קיי־מות שתי גירסות: פרקליטו של נעים, עוה"ד צבי לידסקי, אינו מכחיש שנעים קיים עם אסתי יחסי־מין על הספסל, אך טוען שהיה זה מרצונה, ושהבחורה הת־פשטה „כדי שישימלתה לא תתקמט".

מספר נעים: „התיישבנו על המדרגה בתוך חצר מישרד־החקלאות. האווירה הת־להטה והתחיל חיזור עקשני משני הצדדים. כשהבחנתי שהיא מעוניינת, משכתי אותה כלפי מטה בעזרת ידי. היא נעתרה, אך ניסתה להסביר לי שהמקום לא סימפטי. לבסוף, אחרי שיכנועים רבים, היא הס־כימה לקיים מגע מיני, והציעה שנעלה על הספסל. היא טענה שהשימלה מת־קמטת והצעתי לה להרימה. אז היא פשטה, ביוזמתה, את השימלה ללא כל סיוע מצידי. היא נשארה בחזייה ובתחתונים והתחילה לפשוט גם אותם. כאשר הגיעו התחתו־נים לקצה הרגל, סייעתי לה להורידם. בשלב זה קיימנו את המגע המיני, ללא כל איום או אלימות מצידי, ובהסכמתה ה־מלאה."

שלושה ימים לאחר מעשה, הגישה אסתי תלונה, נגד משה נעים, במישט־רה. בדרך־כלל אין קורבנות אונס מר־כנות להתראיין לעיתונות ולשוחח על הרגעים הנוראים ביותר בחייהן, גם אם מובטח להן שהפירסום יהיה בעילום שם. אסתי הסכימה לעשות זאת בשעה שצוות העולם הזה ביקר בביתה.

מספרת אסתי: „כאשר התיישבנו בחצר מישרד־החקלאות, התחיל משה לשכנע אותי לשכב איתו. סירבתי בהחלטיות ואז הוא איים עלי שיאנוס אותי, אם לא אס־כים מרצוני. הוא התחיל להוריד מעלי בכוח, את השימלה והזהיר אותי שאם אתנגד יכה אותי. בעזרת ידו תיאר לי שאני 'כזאת קטנה' לעומת כוחו.

„למרות שאני בחורה שיודעת להסתדר וכבר התמודדתי מול איומים ואלימות, באותו רגע קפאתי על מקומי. הפחד הש־תלט על כל גופי ושיתק אותי לחלוטין. משה, הבחור הסימפטי, שקצת ריחמתי עליו בגלל המום ברגל שלו, הפך לנגד עיני למיפלצת, שעשתה בי את הדבר הנורא ביותר. באותם רגעים זכרתי את מה שאמר לי אבי בתקופת התבגרותי: ,אם פעם מישהו יאנוס אותך, אל תתגדי, כי הוא יכול בשעת טירופו להרוג אותך'.

„אני בטוחה שכל בחורה שנאנסה, הרגישה את הרגשת חוסר־האונים האיומה, שאותה אני הרגשתי. חשבתי על הכל באותם רגעים, למרות שהייתי קפואה כמו פסל. זכרתי שעדשות המגע הקשות שלי עשויות לפצוע את רישתית העין כתוצאה מהמכה הקלה ביותר, ולגרום עיוורון לכל החיים. הורדתי מעלי את השימלה ונתתי לו לבצע בי את זממו. לא התנגדתי יותר."

אסתי היתה המומה גם אחרי שיצאו חזרה לרחוב. היא לא צעקה ולא ביקשה עזרה. כמהופנטת התלוותה למשה, עד שהצליחה להשתחרר ממנו ולהסתלק. „הוא עוד איים עלי, שאין לי כל סיכוי להתלונן נגדו," אומרת אסתי, „אני תמימה ולא מבינה בדברים כאלה. הוא אמר שיש לו חסינות עיתונאית, ולא יעזור לי אם אתלונן. רק במישטרה הסבירו לי שאין בכלל חסינות עיתונאית, ושאפילו לשר אין חסינות."

אסתי, בחורה שמנמונת וחיננית, הת־ליטה לפנות אל מישרד ההיכרויות זוג או פרד אחרי כמה אכזבות מגברים שתלתה בהם תיקוות. „אני לא בחורה חסרת חברה," אומרת אסתי, „תמיד הייתי מקובלת ב־חברה. בצבא אהבו אותי כולם, בגלל העזרה שהושטתי תמיד למי שהיה צריך. נכון שעם גברים לא היתה לי הצלחה מי יודע מה, אבל תמיד היו לי הרבה ידידים בגלל האופי הנוח שלי."

במעצר ישב משה נעים שלושה ימים בילבד. למרות חומרת העבירה שבה נחשד, החליט שופט השלום, חיים שמחה נחמני, לשחרר את החשוד בערבות סימלית של 100 לירות. ההסבר להחלטתו יוצאת־הדופן של השופט, קשור בתוצאות הבדיקה בגלאי שקר (פוליגרף), שעבר נעים, בהתאם לבקשתו. תוצאות הבדיקה קבעו כי הוא דובר אמת.

עורך־הדין לידסקי החל כבר בהליכים לקראת הגשת תביעה אזרחית כנגד ה־מתלוננת. אסתי תוצג כמעלילת שווא שהגישה תלונת כזב. ייתכן שתיאלץ להעיד מעל דוכן העדים, ולספר שוב על אותם רגעים, שהביאו לכל הפרשה.

אסור לשתוק

ל א תמיד נותן הפוליגרף תוצאות נכו־נות. קורה שהפוליגרף אינו מצליח לגלות את האמת. הדבר תלוי בעיקר בתכונותיו ורגישויותיו של הנבדק.

החוק הישראלי, המבוסס על ספר החו־קים האנגלי, קובע סייגים חמורים להר־שעה על עבירה באונס: סעיף 357 לפקודת הראיות (נוסח חדש), „חובת סיוע" ממש בעבירות מין, קבע: „מן המפורסמות הוא כי במקום שנדונה האשמה על עבירה מינית, רואים את המתלוננת, קורבן עבי־רה, מבחינת אדם שהוא חשוד על השבועה ואין סומכים, איפוא, על דברי עדותה, אלא אם כן נתמכים הם על־ידי ראיה נו־ספת, בלתי תלויה. הטעם לכך הוא: חזקה עליה, על המתלוננת, שבראש ובראשונה חתרה להגן על כבודה ומן הדין, איפוא, לנקוט זהירות יתרה לגבי דבריה ולא לראותם כאמת, מבלי שתהא קיימת בצידם הוכחה מסייעת."

סעיף 359 — הסיוע הדרוש בעבירות מין, ומהותו — קובע: „מן המפורסמות הוא, כי הסיוע הנדרש לעדות המתלוננת בעבירות מיניות, צריך שיהיה אוטונומי, חיצוני, בלתי תלוי כלל באמירתה של המתלוננת גופה."

לא ברור אם אסתי תצליח להביא בפני בית־המישפט את הסיוע הנדרש. סביר להניח שמשה נעים, באמצעות פרקליטו, צבי לידסקי, יזוכה מחוסר סיוע, ואולי אף יזכה בתביעה האזרחית.

במשך שלושת הימים שבהם התלבטה עד שהחליטה להגיש את התלונה במיש־טרה, עברו על אסתי שבעת מדורי גיהינום. „החלטתי להתגבר על הפחד מפני ניקמתו של משה, ועל הבושה, ולפנות למישטרה," היא מסבירה. „כי הגעתי למסקנה שנגד כוח צריך להשיב בכוח. אסור לשתוק, ולו רק למען בחורות אחרות, שעלולות להיות הקורבנות הבאים. החלטתי להש־תמש בכוח החוק כנגד הכוח הברוטאלי והאכזרי שהופעל נגדי."

יוסי היימן ■

קופל נותן לך 10 סיבות טובות לטיול מוצלח

טיולים על קיבה מלאה

בכל טיול מאורגן של "קופל", אתה מקבל שתי ארוחות ליום — ארוחת־בוקר וארוחה חמה.

בתי־מלון מעולים במרכזי הערים

כשאתה מטייל עם "קופל", אתה גר בבית־מלון במרכז העיר, ולא בפונדק דרכים מחוץ־לעיר. עם "קופל" אתה נמצא במרכז ה"ענינים", ואינך מבזבז זמן יקר ונסיעות במוניות (על חשבונך) העירה.

ביטוח — חינם!

לפני שאתה יוצא לטיול — דואגים ב"קופל" לבטח אותך בשני מישורים: ביטוח בריאות וביטוח חפצים — חינם!

מעל תעלת למאנש — בטיסה

טיול של "קופל" חוסך לך טלטולים במעבורת — אתה חוצה את התעלה בטיסה.

"קופל" מציע לך את המיגוון הגדול ביותר של טיולים

ל"קופל" יש ארבעה־עשר מסלולי טיולים מאורגנים לאירופה, לארה"ב, לדרום־אמריקה ולמזרח־הרחוק.

היחידי בארץ שמאפשר לך הבטחת כל מחיר הטיול בלירות ישראליות

(כולל מחיר טיסה) תמורת תשלום של 1/3 ממחיר הטיול (בנוסף לדמי הרשמה).

טיול בתשלומים

ב"קופל" מוכנים לקבל ממך 1/3 ממחיר הטיול ב־10 תשלומים ללא ריבית (התשלום הראשון בשובך מהטיול).

מקום שמור למכוניתך

כשאתה נוסע לחו"ל, אל תפקיר את המכונית שלך. במשך הטיול שלך בחו"ל — "קופל" מאפשר לך להחנות את מכוניתך (במחיר סימלי) בחניון רכב תת־קרקעי בת"א.

מי עוד יכול להציע לך את היתרונות שמציעה לך חברת התיירות הגדולה בישראל?

יוסקה ליפשיץ מבטיח לך טיול מוצלח

יוסקה כבר הספיק להדריך מעל ל־100 קבוצות באירופה, בארה"ב ובמזרח־הרחוק (כולם קוראים לו "אבא יוסקה" והוא שומר איתם על קשר). יוסקה הוא מדריך תיירות מורשה המכיר את המקומות היפים בעולם כמו שאתה מכיר את תל־אביב.

יוסקה הוא רק אחד מתוך צוות המדריכים של "קופל", עם מדריכים כאלה — הטיול שלך מוכרח להצליח.

את המדריך ואת חבריך לטיול תכיר לפני הטיול

במפגש קבוצתי על כוס־קפה באחד ממלונות היוקרה בת"א. במפגש זה תקבל גם הנחיות והצעות לתלבושת מתאימה במשך הטיול, למטען הגיוני, היכן ומה כדאי לקנות בחו"ל וכדומה.

קופל נסיעות

משרד ראשי: תל־אביב, רח' פרישמן 14, טל. 24 61 21. ירושלים, טל. 23 22 25. חיפה, טל. 88011. קרית־ביאליק, טל. 74 04 51.
נתניה, טל. 27410. הרצליה, טל. 938057. רמת־גן, טל. 05 11 73. באר־שבע, טל. 78860.

1979

אם קשה להיות נערת־זוהר בדיזנגוף, אפשר לנסות בנתניה - ואליה נוהרות עתה בנות עיירות־הפיתוח

יהלומים נוצצים בנתניה

הכדורגלן גדי מכנס, הנחשב בנתניה כאחד ה־בחורים המבוקשים ביותר, הוא אחד מ־ידידיה הטובים של שולי מדימונה.

פ עמון הדלת צילצל בדירתה של שולי. הנערה שחורת־השיער העיפה מבט אחרון בראי, תיקנה את תיסרוקתה ופתחה. מולה ניצבו ארבעה בחורים. „את פנויה הערב?" שאל האמיץ שביניהם. „אני מצטערת, כבר קבעתי להערב," התנצלה.

זהו מאורע שיגרתי אצל שולי. הטלפון מתחיל לצלצל במישרד לתיווך־דירות ב־נתניה החל בשעות הבוקר המוקדמות. עשרות מעריצים מנסים את מזלם אצל קבחורה, שהפכה לשיחת־העיר. גם כאשר היא מסיימת את העבודה אין לה מנוחה. מחכים לה בחוץ, רוצים להזמין אותה לארוחה, מנסים לקנות אותה בכסף, ב־טבעות, בתכשיטים, ביהלומים. אך שולי בזה ל„דברים החיצוניים האלה".

„באתי ממקום שונה, מחברה שונה, ואף פעם לא אשכח איך התחלתי," היא מספרת. „אני לא אוהבת מתנות מסתם אנשים. רק מאנשים שאיכפת לי מהם. וגם אז — לא דברים יקרים. טבעת, אולי. בושם. דברים קטנים. אבל אי אפשר לקנות אותי בכסף."

„מבוגרים ומצליחים"

ה יא נולדה בדימונה. אביה סנסיונר. אמה טבחית. יש לה שלוש אחיות ושישה אחים. „הרגשתי שהמקום ההוא צר עלי," אומרת שולי. „הייתי באה מהעבודה בבית־הספר לטיפוח החן, שבו עבדתי, ולא היה לי מה לעשות. היה לי ביותר בנתניה. בתל־אביב היתה אולי הצלחתה זעירה, אך בנתניה היא מרגישה כמו מלכה. עתה היא עמוסה הזמנות לבילויים גם מצד תל־אביביים, והיא אינה מוכנה כלל לרדת ברמה.

סאנגו נתניה בריג'יט רוקדת עם אחד המעריצים במועדון **החברים הנתנייתי**, תוך זמן קצר הפכה העולה החדשה מצרפת אחת הנערות המבוקשות

(המשך מעמוד 65)

חבר צמוד ולא אהבתי את זה, ככה זה בדימונה. אהבתי להיות חופשיה ולא מוגבלת ונשארתי כך עד היום."

הקרב עם ההורים היה ממושך. אמה של שולי סרבה לתמוך בה, כספית או מוסרית. "היא איימה עלי, שידלה אותי, אבל אני ניצחתי," מתפארת שולי. "יצאתי עם בחור נתנייתי ובעזרתו הגעתי לנתניה."

חלומה של שולי קינן היה מאז ומתמיד לעבור אל העיר הגדולה, הנוצצת. נערות אחרות ניסו את מזלן בבתי־הקפה ברחוב דיזנגוף בתל־אביב, אך שם הן נטמעו

הפיזיותרפיסטית

ענת לזרוביץ בת ה־24, היא דוגמה מובהקת להצלחה. היא באה לנתניה לפני זמן קצר ופתחה עסק קטן. היום היא אחת הנערות היפות ומצליחות ביותר בעיר. כאן היא נראית ליד הבאר באחד המועדונים הידועים ביותר במקום, משוחחת עם אחד מידידיה הרבים.

פראקטית, ראשה אינו בעננים. היא דוגלת בהצלחה ובעקביות והיא מצליחה.

מזלה התמזל לה לפני כשנתיים בטוטו, והיא זכתה ב־150 אלף לירות. "תמיד אני נוהגת למלא טפסים ולרשום לעצמי שותפים. רשמתי כשותף את השכן שלי, אריה מכנס. הוא אפילו לא ידע על כך. כששמעתי שזכיתי לא יכולתי להאמין. רק למחרת היום הלכתי לראות אם באמת זכיתי, וראיתי שחור על גבי לבן — זכיתי. אריה לא רצה לקבל ממני פרוטה, אז קניתי לו מתנה."

את הכסף השקיעה במרקים. "למרות שהיה כדאי יותר להשקיע אז בדולרים, כי המרקים יורדים כל הזמן," היא מציינת כיודעת־דבר. מישפחתה של שולי ב־דימונה סרבה לקבל ממנה כסף. אמה הציעה לה לחסוך, למען העתיד.

פעם בחודש היא נוסעת לבקר את המישפחה. ההורים השמרנים אינם מרוצים מאורח־חייה. "אמא שלי התחתנה בגיל עשרים," מגלה שולי. "שתי אחיות שלי כבר נשואות. השלישית עובדת עם אמא כטבחית. ואמא שלי מודאגת כל הזמן מזה שאני לא מתחתנת. היא אומרת שבחורה בגילי, בת עשרים ושלוש, צריכה כבר מישפחה, אבל מה היא מבינה. אני רואה את החברות הקודמות שלי בדימונה, הן נראות כמו אמא שלי, אין להן על מה לדבר, רק על הילדים שלהן, על הפרנסה, והן כלל לא מושכות אותי. אין לי על מה לדבר איתן. אין להן צורה, הן לא מטופחות ולא איכפת להן איך הן נראות. אין להן שאיפות בחיים. אני חוזרת מביקורים בדימונה ושואלת את עצמי איך אנשים יכולים לחיות בצורה כזאת?"

בנתניה יש, אולי, כעשר נערות המוכרות כנערות־זוהר. בתל־אביב יש רבות, אך בנתניה הן המלכות, הן השולטות, הן הקובעות את צורת הבילויים ועל פיהן ישק דבר. אלא שהיום נתניה כבר לא פונקציה בשבילן. אחרי שניסו אותה הן שואפות לדברים אחרים. גם תל־אביב היא כאין וכאפס לעומת פאריס או לונדון או ניו־יורק.

ששבש משחקת בריג'יט עם אחד ממעריציה. נערות־הזוהר התל־אביביות היו מקובלת גם בחברה הנוצצת. בריג'יט היא שחקנית מצטיינת ובדרך כלל זוכה במשחק.

מקובלת גם בחברה הנוצצת. בריג'יט היא שחקנית מצטיינת ובדרך כלל זוכה במשחק.

"יש לי עסק משלי"

"אני מרגישה את עצמי שונה מבחורות אחרות בנתניה," מודה בריג'יט קסוס, זהובת־השיער. "יש לי מכונית, יש לי עסק משלי, אני בת 24 וכבר עצמאית, לא תלויה באף אחד, אפילו לא בהורים שלי. הרבה בחורות מקנאות בי, אני יכולה להרגיש את זה, אבל אני מסתדרת איתן. אני אוהבת להכתיב להן מה לעשות, אני מרגישה שנולדתי לזה. אבל עם בחורים זה אחרת — אני אוהבת שיגידו לי

(המשך בעמוד 68)

או נדחקו הצידה על־ידי המקומיות. חלק מהן הדרדר, התחבר עם פושעים וירד לזנות. "שמעתי על הרבה מיקרים כאלה, אבל אני טיפוס חזק, טיפוס נלחם, שיודע את מה שהוא רוצה. לכן עברתי לנתניה."

היא גרה בתל־אביב תקופה קצרה ועבדה במחשבים, אך עד מהרה הרגישה שתל־אביב גדולה עליה, ואז שכרה דירה בנתניה. היום היא מצליחה מאד במיקצועה החדש — תיווך דירות — ותוך זמן קצר הספיקה להכיר את החברה הנוצצת של עיר החוף. לדבריה: "הם הכירו אותי ומאז לא נותנים לי מנוחה." עם החבר הנתנייתי גמרה חיש מהר. "הוא היה יותר מדי קנאי וכרכושני, לא הסתדרנו." ומאז יצאה עם שמנה וסלתה של נתניה, אך גם מתל־אביב לא התנזרה. את התל־אביבים הכירה במועדונים בנתניה, והיא זורקת כלאחר־יד שמות של עורכי־דין מפורסמים, קציני־צבא, יהלומנים, מנהלי־חברות, תעשיינים וכל השאר. הרשימה ארוכה. "האחרון שלי היה ארכיטקט," היא מציינת בביטול, "אבל למה לדבר עליו, הוא כבר שייך לעבר."

היום, למשל, היא לא תצא עם "סתם אנשים". היא כבר התרגלה לרמה מסויימת ואינה מוכנה לרדת ממנה. "בחורים לפי טעמי צריכים להיות מבוגרים, מצליחים, כאלה שיוכלו לספק לי את צורת הבילויים שאני רגילה להם, כך שלא אצטרך לעבוד קשה."

זכיה של 150 אלף ל"י

את הצלחתה היא זוקפת לאישיותה וליופייה. היא אינה מתפארת, אך מציינת זאת כדבר מובן מאליו. היא גם אינה "משחקת עם בחורים". היא אינה מוכנה לשחק באהבה, דוגלת יותר בידידות. חברים מספרים עליה, שהיא צנועה מאד ביחסיה עם המין השני, וזה אולי הדבר היחידי שנשאר חרות באופייה של הנערה שבאה מדימונה — היא שמרנית מאד.

בתנוחה סכסית

משתרעת שולי על המיטה ה־מכוסה פרוות נמר מלאכותית. היא אוהבת להיות לבדה, למרות שבדרך־כלל היא "נגררת לבלות". בזמנה החופשי היא מטפחת את עצמה, מורחת לכה על ציפורניה, מסדרת את דירתה ומקשטת אותה בפרחים. כשבאים אורחים היא מכבדת אותם בכוס יין ובגבינה מובחרת, כמו בספרים.

מכירת האביב במלונות הנופש של דן

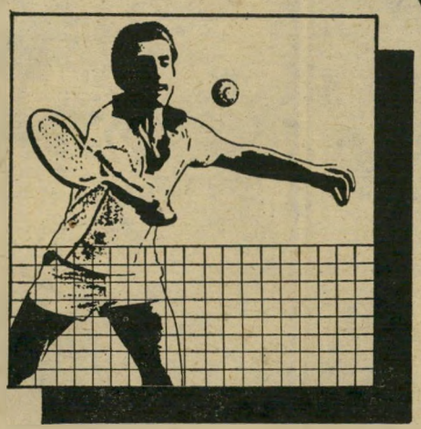

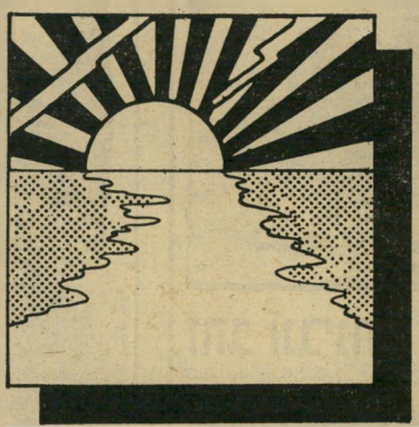

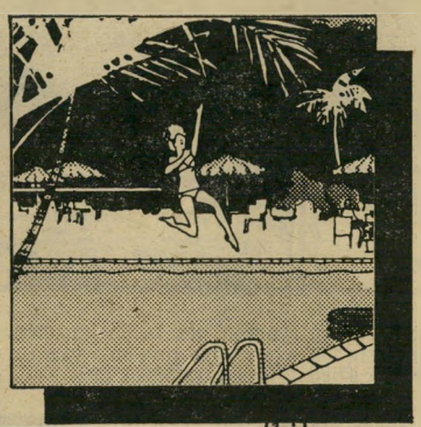

מה-15 במאי עד ה-1 ביולי

העונה והמחיר
האביב הוא הזמן המתאים ביותר לישראלים לצאת לחופשה קצרה, כדי לנצל את ההזדמנות של הנאה ממזג אויר קייצי ומחיר חורפי.

היום החמישי חינם
אם תשארו לפחות 4 ימים יאריכו מלונות הנופש של דן את חופשתכם ביום נופש חינם על חשבון הבית.

הנאות היום והלילה
ב"דן קיסריה" וב"דן אכדיה" מבחר אינסופי של אפשרויות בילוי נופש אמיתי: טניס, בריכה, סאונה, ים, פיאנו־בר, סרטים, בר־בי־קיו, גולף, רכיבה על סוסים, ובעצם כל שתוכלו להעלות על דעתכם כדי למלא את היום (ואת הלילה) בבילויים לא נשכחים.

יום נופש חינם
על חשבון הבית

DAN CAESAREA
דן קיסריה

DAN ACCADIA
דן אכדיה

הזמנות
* "שרות הזמנות דן" — טל. 241141
* "דן קיסריה" — אמנון רביב, טל. 063-62266
* "דן אכדיה" — רחל דוד, טל. 03-938555
* המבצע לא כולל את חג השבועות.

(המשך מעמוד 66)

לאן לצאת, אבל גם זה רק עד גבול מסוים."

היא עלתה מצרפת לפני תשע שנים עם מישפחתה — הורים וארבע אחיות, כתושבת־חוץ לא שרתה אז בצבא. למדה שנתיים באוניברסיטת תל־אביב מקצוע סולידי, ראיית חשבון, ועבדה בו עד שהכירה את החבר הנוכחי שלה, והם פתחו ביחד בוטיק. בריג'יט קנתה מכונית והתחילה לחיות, ולחיות בשבילה זה לצאת ערב ערב לבלות בתל־אביב, ב־מיסעדות המפוארות ביותר, במועדונים הכי אכסקלוסיביים, בבתי־המלון המפוארים, או לנסוע, למשל, לסופשבוע לאילת, לא על החוף, חס וחלילה, אלא במלון.

היא שוקדת מאד על הופעתה החיצו־נית, מתפארת איפור מיוחד לבוקר ו־איפור אחר לערב. היא מבקרת אחת ל־שבוע במיספרה, אוהבת לנעול נעליים גבוהות עקב וללבוש בגדים צמודים לגוף. "בדרך כלל מתחילים איתי רק בחורים ניסתה לעבוד במיקצועה, אך לא מצאה את מה שהיא מחפשת.

"אני אוהבת לעצב רהיטים עתיקים," היא מספרת, "וכאן בארץ אין איפה לעבוד בזה." לכן היא מרוויחה את לחמה במועדון החברים הנתנייתי, שבו היא עובדת ערב ערב בקבלת־קהל. בגלל עבו־דתה הקשה, עד שתיים אחרי חצות, היא אינה יכולה להתפנות להצעות הבילוי הרבות הנותחות עליה מצידם של אנשי־חברה אמידים מנתניה ומתל־אביב המבק־

זהב ונבינה

ליד השולחן בדירתה של שולי יושבות בריג'יט ושולי וממתינות למעריצים. כשהגיעו הבחורים לדירה, התברר להם שכבר מאוחר מדי. אחרים הקדימו אותם והזמינו את שתי הנערות לבלות. עד ליציאה הן אוכלות קרייקרים עם גבינה וכוס קפה, ומפטפטות על בילוי הערב הקודם. לצוואריהן הן עונדות תכשיטי־זהב שקיבלו במתנה.

על רמה," היא מספרת. "בחורים שלא יודעים איך להתלבש או איך להתנהג אף פעם לא ינסו, כי הם יודעים או מרגישים מראש שלא ילך להם איתי. אני אוהבת בחורים שיודעים להעריך אשה, שפותחים בפניה את הדלת של ה־מכונית, מדליקים לה את הסיגריה."

היא הספיקה כבר לשחק בסרטים, כמו סרט על אנטבה וסרטוני פירסומת למכו־ניות גרמניות. היא רקדנית ג'אז מעולה, אוהבת לטייל הרבה, לרכב על סוסים, ושרופה על מתמטיקה ועל בישול. לדבריה היא היחידה במישפחה שהצליחה להגיע למשהו, "בגלל שיש לי ראש על הכת־פיים. אי אפשר ללמוד את זה, נולדים עם זה."

היא מוקפת בהצעות לבילוי אך יצאה רק עם שני בחורים ברצינות. עכשיו, אחרי שגמרה עם החבר השני, שאיתו יצאה שלוש שנים, היא מתכננת לחסל את הבוטיק ולנסוע לצרפת, "להתאוורר קצת."

"זה נהפך עכשיו לאופנה," היא מספרת, "יותר ויותר בחורות מגיעות לנתניה ו־מנסות כאן את מזלן. רובן לא מצליחות, חלק קטן מאד נשאר. אבל זה כבר לא בשבילי, אני מחפשת משהו אחר, אולי אמצא את זה בצרפת."

"זה כבר לא זה"

ג'ם בטי אברג'יל (24) היא בין הבחורות המבוקשות ביותר בנתניה. היא אינה רוצה להודות בכך. אך כש־שואלים אותה כמה בחורות היא מכירה בסיגנון שלה היא מונה אותן על אצבעות שתי הידיים.

היא עלתה ממרוקו לפני כ־16 שנה. המישפחה גרה בהתחלה בקריית־שמונה, אחר־כך בפתח־תיקווה, ועכשיו בנתניה. אבל בריג'יט המעודנת העדיפה לנסוע לצרפת, שם למדה עיצוב פנים. כשחזרה

ביישנית היא בטי, שעובדת ב־קבלה במועדון החברים הנתנייתי. היא מוצפת בהצעות לככב ב־סרטים, אבל היא פוחדת מאד מהזוהר.

חושנית היא ענת, שיכלה כבר מזמן להיות בהוליווד, אך סירבה להענות לכל ההצעות המפתות ובחרה להשאר בנתניה, שם זה יותר בטוח.

הטיולים השובבים לצעירים במחירי צ'רטר

1500 ל"י

חינם!

הפתעה חינם בטיולי הצעירים והסטודנטים של איסתא — אופיר טורס!

שובר נסיעה על סך —.1500 ל"י ינתן לכל הנרשם לאחד מטיולי הצעירים בשבוע שבין ה-8.6—3.6. תלוש זה מקנה הנחה לכל טיולי אופיר-טורס האחרים ומיועד לשימוש אחד מבני המשפחה הנוספים!

כמו כן יזכה כל נרשם במערכת נסיעה מפוארת:

- תיק „פרפר" משגע לנסיעות
- חולצת נסיעה מקסימה
- ופילם צבעוני איכותי של קודאק.

גזור מודעה זו וגש עוד היום להרשם אצל סוכן הנסיעות שלך!

פנה אל סוכן הנסיעות שלך.

*לפי שער 22.5 ל"י = $1

אל תתפתה לחוברות המצטטות מחירים לפי 19 ל"י = $1

הטיסות אל על ובחברות יאטא האחרות.

1 אירופה באהבה לצעירים עד גיל 26

21 יום-חצי פנסיון(פרט לפריז ולונדון) איטליה, אוסטריה, שוויץ, צרפת, ביקור בבלגיה, הולנד, אנגליה. עם אפשרות הארכת הטיול.

*28,793 ל"י

2 אירופה לשביעיות/שמיניות

23 יום-איטליה, אוסטריה, שוויץ, צרפת, ביקור בבלגיה, הולנד, אנגליה. מפגש קבוצות לפני היציאה עם אפשרות הארכה.

*29,985 ל"י

3 אירופה הקלאסית עד גיל 36

22 יום-ביקור במון־בלאן!!! איטליה, אוסטריה, שוויץ, צרפת, אנגליה (וביקור באמסטרדם). עם אפשרות הארכה.

*33,903 ל"י

4 סקופ אמריקה לצעירים

*48,938 ל"י

21 יום- סיור מחוף אל חוף במוקדי התיירות. אפשרות לטיול מקוצר ל-16 יום. סיום הטיול המאורגן בלוס אנגלס.

*46,222 ל"י

5 אירופה המפתיעה לצעירים עד גיל 36

15 יום באתרים מפתיעים ובילוי בריביירה. איטליה, אוסטריה, שוויץ, צרפת. חצי פנסיון.

*23,218 ל"י

6 פורטוגל וספרד לצעירים עד גיל 36

15 יום של קצב וטמפו ספרדי טפוסי. חצי פנסיון, (פרט לליסבון)

*22,950 ל"י

תל אביב: רח' בן יהודה 32 טלפון 299121
רח' אבן גבירול 68 טלפון 269052
ירושלים: אגף מלון המלך דוד טל. 222777 02,
02 227401

תל אביב: רח' בן יהודה 109 טלפון 247166

במדינה

(המשך מעמוד 60)

מדוע עשה זאת? לשאלתו זו של הסניגור, זהר קליר, ענה השוטר אלישר: „הוא אמר לנו כי הוא יתאבד, כי ניסה כבר פעם לקפוץ מהחלון."

הנאשם צעק וצרח, התגלגל על הריצפה, ולא נתן לשוטרים להתקרב אליו. גם אמו נכנסה לחדר ודחפה את השוטרים. אולם למרות חקירתו הנמרצת של הסניגור, הכחיש אלישר רחב הגרם, אשר זרועותיו השרירניות פורצות משרווליו, כי השתמש בכוח נגד ידעי.

לבסוף כבלו השוטרים את ידיו מאחרי גבו, והובילוהו לחדר המדרגות, הוא המשיך להתנגד ולצרוח. השוטרים עזבו את זרועותיו לרגע, כדי לאפשר לו לעבור בדלת, ושם, ממרום המדרגות קפץ קפיצה ארוכה אל תוך בריכה. הוא נחת למרגלות שלוש־עשרה המדרגות ושכב שם על גבו. אנשי המישטרה, אשר ניגשו אליו, זכו במכות ובעיטות מרגליו שהתנפנפו כרגלי רוכב אופניים.

בשלב זה התערב הסניגור וניסה להוציא מעד התביעה כי בעצם ידעי לא קפץ מהמדרגות, אלא הופל על־ידי השוטרים. אולם שוב הכחיש זאת אלישר בתוקף.

לבסוף התיזו השוטרים גז מדמיע בפניו של ידעי. זה אומנם הימם אותו לרגע, אך לא הפסיק את שטף צעקותיו, ולאורך כל הדרך לוו השוטרים בהמון סקרנים.

עניין הרכוש הגנוב כמעט נשכח אחרי התנהגות זו. ולבית־משפט השלום בתל־אביב הוגש כתב אישום נגד ידעי על תקיפת שוטרים, איומים וגרימת נזק לרכוש. שהרי שבר את זכוכית חלון המישטרה.

הנאשם, צעיר שחרחר, חובש כיפה סרוגה, ישב רגוע ומחייך על ספסל הנאשמים. סניגורו, לעומת זאת, חקר בלהט ובאריכות את עדי התביעה, וגרם לשופט דויד שטיינמץ לבקשו לקצר בדבריו, שוב ושוב. רק התובע המישטרתי, יואל רשף, נשאר שליו ואלגנטי ועשה את מלאכתו בביטחה ובשקט.

פשעים

מדוע הסגיר את עצמו

דודו דהרי?

עציר נמלט הסגיר עצמו, אחרי שחבריו זוכו

„אנא, הזמן עיתונאי ורופא, אני רוצה להסגיר עצמי למישטרה," כך אמר בשבוע שעבר בטלפון דודו דהרי לסניגורו, ד"ר דויד ליבאי.

רק מי שבקיא ברזי עולם־המישפט, ו־ביחוד במישפט שנסתיים לפני זמן קצר, על רצח אלי בעדש בנתניה, יכול להבין את עיתוי ההסגרה.

קורטינה צהובה. דהרי הופיע בשעת לילה מאוחרת בבית סניגורו. הוא היה לבוש היטב, מסורק למשעי ולראשו כיפה. בידו אחז תיק מסע, שהכיל את הרכוש שלקח עמו לבית הכלא.

לפני כשמונה חודשים ברח דהרי מכלא דמון. במדינת נפוצו שמועות שונות על מקום מחבואו. רבים הניחו כי ברח לחוץ־לארץ. אולם כאשר הסגיר עצמו סיפר, כי כל התקופה בילה במקום מחבוא בארץ. קשה להניח שהבחור הממולח יספר פרטים נוספים, כדי שלא להפליל את אלה שעזרו לו בעת בריחתו.

כאשר ברח מכלא דמון נאשם דהרי יחד עם עוד שני בחורים, שימעון גניש וגבריאל ארביב, ברצח אלי בעדש. תיק המישטרה נראה היה מושלם. אפשרות זיכויים של הנאשמים בתיק נראתה רחוקה ודימיונית.

כל האשמים טענו ללא הרף כי הינם חפים מפשע, וכי המישטרה „הלבישה" עליהם את האשמה.

לפי גירסת המישטרה נהג דהרי מכונית קורטינה צהובה בערב פורים 1978. הוא ובחור בשם משה בגדדי חבשו מסיכות־פורים על פניהם. כאשר חלפו לידו של בעדש בן ה־17, שהיה רכוב על סוס במרכז נתניה, ירה בגדדי בעוזי שבידו על הצעיר והרגו. הרוצחים נמלטו מהמקום והמכונית נמצאה נטושה בפרדס.

ארביב וגניש אמנם לא השתתפו ברצח עצמו, אולם לדברי התביעה היו מעורבים אישית בתיכנון המעשה, בהכנת הכלים ובהכשרת בגדדי בשימוש בנשק. לפי גירסת

כלי־נגינה
גיטרות — אקורדיונים
פסנתרים — אורגנים
מיתרים — חלקים
* השאלה
* תיקונים
* מכירה
א. גינצבורג, אלנבי 48 ת"א
פינת רח' נאולה, טלפון 03-57773

הכנסה גבוהה
בעבודה חלקית
אם אתה סטודנט, מורה או בעל מקצוע אחר והנך מעוניין להגדיל את הכנסתך, זוהי ההצעה המתאימה לך.
שעות העבודה גמישות בהתאם לאפשרויותיך והעבודה מעניינת ומאפשרת עצמאות מקסימלית.
הכשורים: השכלה תיכונית ומעלה.
גיל — מעל 25.
רכב — יתרון.
פנה אלינו לטלפון: (03)291670 לקביעת ראיון.

תן טרמפ לחייל

סה זו השניים, בעצה אחת עם דהרי, זממו את מעשה הרצח ותיכננוהו. גניש נטל מהצבא את העוזי ממנו נורו הירויות ה־קטלניות, והביא את מכוניתו כדי להסיע את בגדדי לאימונים בעוזי, שנערכו בפרדס בסביבה. ארביב הוא אשר נהג ברכבו של גניש.

גירסת המישטרה נתמכה בשלושה נד־בכים איתנים לכאורה. ראשית, היתה עדו־תו של משה בגדדי, האיש אשר ירה בעוזי ורצח את בעדש במו ידיו. הוא הפך עד־מדינה, תמורת חסינות. בנוסף לו היו שני עצירים שטענו כי בפניהם התוודו הנאש־מים באשמה. האחד היה דויד זוהר, ש־העיד כי ארביב סיפר לו על שותפתו במעשה הרצח וכיצד הסיע את בגדדי ל־אימונים בנשק. העציר השני היה עוזרא

חשוד דהרי
אחרי 8 חודשים, הסגרה

מנצורה, שטען כי גם בפניו התוודו ה־נאשמים במעשיהם.

והיתה גם הקלטה של שיחה בין דהרי לגניש בכלא, אשר מתוכה יכלו למצוא חוטי ראיה דקיקים, כדי לחזק את דברי העדים הראשיים. אולם כל אחת מהעדויות כשלעצמה היתה מספקת כדי להרשיע את הנאשמים ברצח.

עיניים מרצדות. לאחר שברח דהרי מבית־הסוהר, נמחק שמו מכתב האישום ומישפטו הופרד. המישפט נמשך רק נגד גניש וארביב. ואז, להפתעת הכל, ולמרות שהתובעת רחל גולדשמידט עשתה מלאכתה נאמנה, נתברר כי התיק הכבד הוא עורבא פרח.

הסניגורים דויד ליבאי ואהרון בן־שחר קרעו לגזרים את עדותו של בגדדי, גילו כי דויד זוהר הוא נוכל חסר תקנה, אשר ציפה לטובת הנאה מצד התביעה הכללית על עזרתו בתיק זה, וכי עוזרא מנצורה הינו גנב ספרי תורה המתגאה בכך.

כשבוע לפני חג הפסח זוכו ארביב וגניש מאשמת רצח ושוחררו. אולם ה־שופטים דב לוין, נחמיה בר וישראל גל־עדי, שמיהרו לעשות צדק עם הנאשמים, זיכו אותם ללא פירוט נימוקי פסק־הדין. את הנימוקים הגישו השופטים רק בימים אלה.

בנימוקי הזיכוי אמרו השופטים, כי העד בגדדי הינו גבר מגודל בגופו ומפגר ב־שיכלו. הוא מגבב דברים שההזיה וה־מציאות משמשים בהם בערבוביה. לאחר ניתוח הסתירות הרבות שבעדותו פוסק בית־המישפט כי יש להתייחס לעדותו ב־זהירות רבה. שכן אפילו אינו בדאי, ואינו מתכוון להוליך שולל את בית־המישפט, הרי הוא גבר מפגר, מבולבל, לפעמים מבוהל וחסר יציבות. קשה, וממש אי אפשר, לסנן ולברור את האמת מבליל אמירותיו.

באשר לעד התביעה השני, דויד זוהר, לא היו השופטים נדיבים יותר: „דמותו, כפי שנתגלתה בבית־המישפט, היא של נוכל מועד, אשר בחלקת לשונו הוליך שולל אנשים לא מעטים. אדם העומד לדין על מעשי מירמה ומצפה להפיק תועלת לעצמו מכך שישרת את אנשי המישטרה ויכוון לרצונם." „אין זה עד אמין, שאפשר להסתייע בו להרשעתו של אדם בפלילים," כך אמרו השופטים. באשר למנצורה, דמותו בית־המישפט, כפי שנתגלתה לבית־המישפט, „לא במהרה תישכח" אומר פסק־הדין. רב נוכל, שערמומיותו וחלקלקותו מזדקרים מעיניו המרצדות וחיוכיו רבי המשמעות. בית־המישפט לא רצה להרבות בתיאור מעלליו, שהרי הם כתובים על ספר הפרו־טוקול. אולם ציין, כי שבועתו של עד זה, החובש כיפה וגונב ספרי־תורה כעיסוק, שווה כקליפת השום.

„משנתערערו היסודות נתערער המיבנה כולו, וגירסת התביעה נשארה תלויה על בלימה." זאת היתה מסקנת פסק־הדין ש־הביאה לזיכוי.

נראה כי דהרי הוא מישפטן מצוין, הוא הבין את משמעות הזיכוי הזה לגביו. כעת חש, כי הינו יכול לעמוד בפני בית־המישפט ללא חשש. לכן יצא ממחבואו רק לאחר שקרא את נימוקי העירעור שהתפרסמו לפני זמן קצר.

הוא חשש להסגיר את עצמו ללא עדים, פן יכו אותו ויענוהו. המהלך הבא יהיה של התביעה הכללית. זו תצטרך להחליט אם להגיש כתב־אישום ולהעמיד את דהרי לדין על רצח, כפי שעמדו חבריו, או לעכב את ההליכים נגדו או לנקוט באיזו דרך אחרת.

מה שברור הוא, כי העיתוי של דהרי היה מדוייק.

דרכי חיים

עציץ הסמים הנובל

האם קיימת סיירת ירוקה לגילוי עציצי מריחואנה בבתי אזרחים?

„עציץ המריחואנה לא היה כעץ תמר השתול על פלגי מים, הוא היה יותר כ־ציץ נבול," כך טען עורך־הדין הצעיר אביגדור פלדמן, ממישרדו של עורך־הדין אמנון זיכרוני, בבית־המישפט.

קשה להאמין, אולם תיק פשע חמור, שהתנהל לפני ימים ספורים לפני השופט המחוזי דויד וולך, עסק בעציץ מריחואנה בגובה של שלושים סנטימטר.

ויזה לארצות־הברית. הצעיר ה־הנבוך בן ה־19, ששוחרר מצה"ל בעיקבות משבר נפשי חמור, נאשם כי גידל את הצמח. כאשר ערכו השוטרים חיפוש ב־ביתו בחודש דצמבר שעבר, כבר היה ה־צמח, הנקרא בלשון מיקצועית „קנבוס תרבותי", יבש ונבול. זמן־מה סיפח אותו הצעיר, בתיקווה להפיק ממנו מריחואנה כדי לעשנה. אולם הוריו הדתיים, אשר שמעו על־כך, נכנסו למשבר.

כבן ממושמע הפסיק הצעיר לטפל ב־שתיל, וזה מת. לא עלה בדעתו לזרוק ולשרש את ה„סם המסוכן". ואז נערך החיפוש והמישטרה העמידה אותו לדין לפני בית־המישפט המחוזי באשמת פשע חמור: גידול והחזקת סם מסוכן.

הצעיר הודה, כי אמנם גידל את הצמח, וכי קיבל את הזרעים מבחורה בשם דינה, שהכיר בסינמטק. אולם כאשר ראה את מצבם של הוריו, הפסיק בגידול.

אילו היה מורשע בעבירה זו, היה הדבר מטיל עליו כתם נצחי. שוב לא יכול היה לקבל ויזה לארצות־הברית, וכמה מיק־צועות היו נסגרים לפניו אוטומטית — והכל בגלל אותן צמח יבש.

תקופה נזירה. הסניגור פלדמן הע־לה לפני השופט פיתרון לבעיה. „לשם כך קיימת פקודת המיבחן," אמר, „סעיף 1 לפקודת־המיבחן מתיר במיקרים מסויימים להטיל מיבחן על האדם ללא הרשעתו ב־דין."

הצעיר הנבוך והתועה בדרכי החיים, הנמצא בתקופה נזילה של חייו וטרם מצא את עצמו, יעמוד בהתבוננות ובחינה מת־מדת של החברה. ואם תוך השנתיים ה־קרובות לא יעבור כל עבירה, יימחק העניין מהזיכרון הקולקטיבי של החברה.

לעומת זאת, אם לא יעמוד במיבחן, ויעבור תוך תקופה זו עבירה נוספת, יית־פט שנית, ואז ניתן יהיה להרשיעו על שתי העבירות כאחת. החברה לא הפסידה, ואילו הבחור ניצל מהתוויית של מחזיק סמים מסוכנים, שתדבק בו כל חייו.

לעיתים נדירות משתמשים בפיתרון זה, אולם השופט וולך מצא גם הוא כי זה הפיתרון הנכון למיקרה זה, וכך פסק.

התמיהה הגדולה שנשארה היא, כיצד גילתה המישטרה את העציץ הנבול, האם יש גם סיירת לגילויי עציצי מריחואנה בבתי־האזרחים?

ARRID®
אותך יענוש!
הדיאודורנט האהוב על האמריקנים

אחרי הפעם הראשונה עם "אריד" תשתמשי בו תמיד.

"אריד" דיאודורנט ריחני- יבש, רגיל ובדורי (ROLL-ON). והלהיט האחרון-אריד אבקה קלה. רעננות ריחנית למשך כל היום! "אריד" מוצר יוקרה של קרטר וואלאס, אמריקה. להשיג בפרפומריות, בתי־מרקחת וברשתות השיווק. הפצה: ברק מפיצים בע"מ.

"אריד"-רעננות ריחנית, מבוקר ועד ערב

שושנה בע"מ
ביח"ר הראשון בארץ
לרהיטי אלומיניום וסולמות
מוצרי איכות

כסא
אלומיניום, מתקפל
לים ולבריכה
לבתי מלון
ובתי הארחה

תל־אביב, רח' המסגר 31, טל' 335935
חיפה, שד' הציונות 34, טל' 522459

עם **יעקב רוטבליט**

„אתה מופיע לעיני הציבור ככתבנו לענייני סאטירה, ואתה פותח מדי יום את העיתון ושואל: איזו ידיעה תצחיק אותי?"

אחת לכמה שנים מגיח המשורר יעקב רוטבליט לחדשות, ומעורר מהומה רבתי. הוא חיבר שירים שהכעיסו אלופים. הוא פרש ממישרת הסאטיריקן של „הארץ", והעדיף ללמוד לנגן על גיטארה, ולהתחיל לשיר את השירים שלו עצמו.

עורכי תוכניות התקליטים בתחנות-השידור מסרבים להרבות בהשמעת תקליטו הראשון, „כך שיחררתי את ירושלים", ואת תקליטו החדש „על מות האימפריה". על מעט מעולמו סיפר יעקב רוטבליט בתשובה לשאלותיו של דן עומר:

דת סופית וסוף דת

● יעקב רוטבליט, האם אתה מוקיון או שחקן?

אני שחקן לא חשוב בקומדיה. הכל כאן קומדיה. לא נעים לומר, אבל האמת היא שאין כאן שמאל ואין כאן ימין. אני סתם כותב שירים, ועוקב אחרי המישחק הזה שלנו במיתולוגיה.

● על איזו מיתולוגיה אתה מדבר?

על כל העניין הזה של היהודים, שחזרו לארץ הזאת

> **אנחנו הבית השלישי, "רצו אותו הדתיים או לא "רצו, "רצו אותו השמאלניים או לא "רצו...**

אחרי 2000 שנה. כל הסיפור הזה משול למשהו כמו במחזה נפוליאון חי או מת של ניסים אלוני, שחוזר למאה ה־19 כדי לתקן איזו טעות. כך גם אנחנו חזרנו לכאן.

מי יודע, אולי המשיח היה כאן בארץ, ואנחנו החמצנו אותו, ולא שמנו לב. אז לכן צריך לחזור ולתקן את הטעות. זו המיתולוגיה. זו גם הקומדיה שלנו.

■ ■ ■

● אבל למיתולוגיה/קומדיה שלנו תרמת בשנות ה־60' את „שיר השלום". מעניין מה היו התחושות שלך ביום שבו הגיע הנשיא אנוור אל־סאדאת לישראל?

ישבתי מול הטלוויזיה וראיתי את המיטריות רצות להן. את האנשים נדחפים אחד על השני בנמל־התעופה לוד. קודם לכן, סידרו אותם שם בשלשות, כפי ששנה וחצי מאוחר יותר לקח הנשיא ג'ימי קארטר אלפי מנהיגים לטכס חתימת חוזה־השלום, כדי שיישבו בשלשות על ה־דשא של הבית־הלבן. הוא נהג בנו כמינהג הרומאים, והביא אותנו לשאול משהו בנוסח: „חבר'ה, מה הרומאים רוצים מאיתנו? הם רוצים שבסך הכל נשים צלם־זהב אחד בבית־המיקדש... ואנחנו מקבלים בעד זה מיליונים של לירות ושדה־תעופה בנגב..." אבל אם לשוב למדיה והתיקשורת־האלקטרונית, הרי שכאשר אתה רואה תמונה בטלוויזיה, תמונה שמביאה ללוד את האוייב הגדול שלך, הרי שזו מכה פסיכולוגית. הרי כל המונחים של תת־המודע הקולקטיבי נעלמים להם בהקרנה אחת של התמונה.

● ויזו הקומדיה שעליה אתה מדבר, ושר?

כן, על הקומדיה האלוהית שלנו. תראה, הגענו עד הלום מהתנ"ך, ואני לא מוצא שום ספר אחר, והנה הכל חוזר אל התנ"ך, בדיוק כפי שאצל בני־דודנו הכל חוזר אל הקוראן ואל האיסלאם. מסתבר שאנחנו חיים כאן באיזה מין מישחק מיתולוגי. המישחק הידוע של הדתות.

● ואתה הופך למאמין?

בתנאי שנצליח להפוך את כל הדתות. לחבר את ה־יהדות, הנצרות, האיסלאם והדתות של המיזרח־הרחוק לאיזו דת קוסמית חדשה. השאלה היא, אם נוכל להיכנס לנושא הזה באמת, ולאבד את ההזהויות הפרטיות של הדתות הנלחמות זו בזו — וכך לצעוד לקראת ממשלת־עולם, לקראת עולם שמתחיל לגשש דרכו בכוכבים,

עולם המכיר בזה שהכוכבים קיימים, ולא רק מצויירים על פני כיפת הרקיע.

● על מה אתה מדבר?

כאשר האדם נחת לראשונה על־פני הירח, האנשים התחילו להאמין בכלל שהכדור שלנו הוא עגול. לפני כן, זו היתה רק אימרה מוסכמת, משהו בנוסח: „אבל ברור, הרי כולנו גאורים וכולנו משכילים, וכולנו יודעים שזה עגול..." אבל אחרי שמקרינים לך את התמונות מן הירח, ומתברר לך שהעולם באמת עגול, או לי נראה שמאות שנים אחרי גליליאו גלילי, האנשים אמרו שהכדור עגול, אבל המשיכו להתנהג כאילו שהוא שטוח.

● בוא ונחזור לפלח מאותו כדור, לפלח ששמו מדינת־ישראל, בקושי ראשי־סיכה שי־ממקד את תשומת־לב העולם.

זו הקומדיה האלוהית שהתכוונתי. בדיחה? זה דבר פנטסטי! הרי הארץ הזאת תמיד היתה מרכז העולם. הארץ הזאת תמיד תהיה מרכז העולם. לא, זאת לא בדיחה. וירושלים היא המרכז שבמרכז, והיהדות תמיד היתה, משהו בנוסח: „אתה בחרתנו להפקות כאלה או אחרות." כולל שיחרור ירושלים ב־67'.

■ ■ ■

● על עטיפת התקליט שלך אתה לוגם אלכוהול ליד מציבת הרוגי הגדוד שלנו מ־מילחמת יוני 67'. מדוע?

כולם שם היו חברים שלי. זה הגורל שלנו. בעצם, כל מה שאני אומר הוא, שאם היהודים חזרו הביתה אל המיזרח אחרי אלפיים שנה, וגומר, הרי שמדובר או בתדמית, או בתדמית שהיא תרמית. אנחנו הרי חכמים, ויודעים שכל מסע ממסעי־הצלב התכוון לשחרר את ירושלים. ואם תחשוב בפרספקטיבה על מילחמת ששת־הימים, על שיחרור ירושלים, במרכאות או בלי מרכאות, הרי שברור כי אם העם היהודי יישאר לנצח — שמאלנים ככל שנהיה — הרי שבתוך אותה היסטוריה של העם היהודי הזה, יום שיחרור־ירושלים יישאר יום שיחרור־ירושלים. באמת, איך אפשר היה לחשוב על שיבה לארץ אבותינו, מבלי לגאול את הכותל המערבי?

● כאשר נפגעת בקרב אבו־טור, היתה יד בראש גאוות הכותל?

> **ואתה אפילו לא יודע אם הגשש־החיוור מדבר את העם או שהעם מדבר את הגשש־החיוור...**

בוודאי שלא. אבל ברגע שאצטרך למצוא את ההצדקה לכל המעשים, או אי־המעשים שלי, בגילגול הזה של חיי, אז מה שקרה שם נזקף לזכותי באיושהו מקום. והעובדה האחת היא שחזרנו. וכאמור, אם זו טרגדיה, או קומדיה — מי יודע?

■ ■ ■

● כיצד זה מסתדר עם העובדה שהשיר האחרון שחיברת הוא „על מות האימפריה"?

עובדה כי העם היהודי חזר לארץ הזאת, ויש לו אפילו אימפריה. הוא אפילו כבש שטחים. למי מהמלכים בתולדות ישראל היו בעבר שטחים יותר נרחבים? לדויד המלך? והשאלה שאני שואל היא: לאן זה הולך מפה? ולזה אין לי כל תשובה.

● אבל למדת היסטוריה?

לא למדתי שום דבר. הייתי רק בשיעורים.

● אבל גם בשיעורים מלמדים שהיה בית־ראשון, והיה בית־שני, וכו'.

ישנה עובדה אחת, והיא שאנחנו הבית־השלישי. יירצו אותו הדתיים או לא יירצו, יירצו אותו השמאלניים או לא יירצו — אין בית אחר. זה הבית־השלישי, וזהו זה.

● ואתה חרד לעתידו של הבית־השלישי?

חרד מאד. ומכיוון שאנחנו נוהים אחרי אמריקה, הרי שאנחנו נידונים למה שנידונים כל ההולכים אחרי אמריקה. זה כמו סייגון, וכל דבר דומה למה שקרה בסייגון.

● על מה אתה מדבר בעצם?

פשוט מאד, זה יבוא ביום אחד בצהריים. כל העניין אינו לוקח יותר מאשר שעתיים — ואני מתכוון לכיבוש עיר. יום אחד אתה קם, והנה... מה קרה בעצם בשכם, הקרוייה נבלוס. בוקר אחד הם קמו בבוקר, וראו שהנה הם כבושים. מי שהיה מחוץ לעיר הפך לפליט, ומי שנמצא אצלו אקדח אין לו יותר בית — וזה הכל קרה בבוקר אחד.

● מהכוכר הזה אתה פוחד?

כן. אני פוחד מהחומיניזם. פוחד מהאיסלאם, שהוא בעלייה כבירה. הרי מדובר בכ־900 מיליון בני־אדם! הרי כל היהודים שבישראל אינם יותר משלושה מיליון, נכון? ועל מי אנחנו נשענים? על אמריקה.

● האם אתה מציע שאנחנו ניטמע באיסלאם?

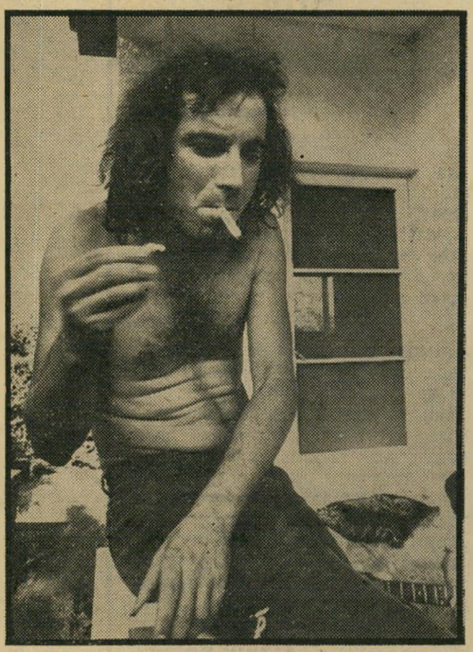

אני לא אומר דבר כזה. אבל אנחנו, המדינה הקיימת כאן, חייבים למצוא לעצמנו פיתרון, מכיוון שאנחנו קסנים וחלשים, ותמיד נהיה כאלה. צריך להיות ברור שה־דרך שבה אנחנו הולכים היום, דרך ה־Pax Americana, תוליך אותנו לקראת אסון. מפני שהאמריקאים יעזבו אותנו ככה. בוקר אחד הם פשוט יגידו „לא". ארצות־הברית עוברת כיום שינוי אדיר, והתוצאה הישירה היא, שאם בקליפורניה יש תור בארוך של 13 ק"מ לדלק — הרי שהם לא יתנו לנו דלק למשך 15 שנה.

■ ■ ■

● ואתה אומר את הדברים האלה בחרוזים, האם אתה משורר?

הלוואי והייתי! אני לא משורר, אני רק כותב שירים, והלוואי והייתי יכול לכתוב שירה. אני עדיין לא כותב שירה, אבל מגיע רחוק יותר מאשר פיזמונים, וגם את זה עושה פחות ופחות. תראה, בכל התחום הזה של כתיבת שירים יש בו משהו מעין הגשמה עצמית. יש מי שיכול תצחיק אותי?" ואז אתה יודע שעצם קיומו של הדבר הזה, עיתון־הבוקר או עיתון־הערב — כבר מצחיק, וזו פרודיה על עצמה. ועכשיו אתה צריך לשכפל את זה בשביל המטומטמים שלא יודעים לקרוא את העיתון. וכך, אחרי חצי שנה של חזרה על עצמך, הרי שהכל הופך לסוס מת, ואוצר־המילים שלך יורד ל־300 מילה. ניתן להוסיף גם שנמאס לי להיות ממורמר מיקצועי.

● וזכן כרתת גט־כריתות עם האות ה־מודפסת?

לא. עוד אמצא את הדרך לבטא את עצמי בעיתון, אבל

> **השיר „תחי הרפובליקה" מדבר בגלוי על איש הישר בעיניו יעשן...**

עם פרופורציות. תראה, בשביל הפרופורציות — בן־גוריון הלך על אלפיים שנה. הרצל גם הלך בסדר־גודל הזה. גם פינחס שדה וניסים אלוני, כסופרים, הולכים על הסדר־גודל הזה. אלוני כתב בהתחלה את אכזר מכל המלך, את כל עניין חלוקת המלוכה וכל מה שקורה לנו היום פה. אבל אלוני של היום כותב את הגשש החיוור, ואתה אפילו לא יודע אם הגשש החיוור מדבר את העם, או שהעם מדבר את הגשש החיוור — או שאלוני הגיע להישג לשוני נדיר. וזהו סדר־הגודל שאני מדבר עליו.

■ ■ ■

● למי אתה שר את השירים שלך? לעם הספר, לעם הסטיריאו, לעם של מחר?

אני שר לפרטים. לכל פרט שמוכן לשמוע — ולא לעמים, אלא לעם אחד היושב בציון, ולכל מי שמבין את השפה, ולכל מי שיש לו אוזן למילים. לפרטים יותר מאשר לקולקטיב הגדול שמסביב.

● איך ומדוע התחלת לשיר?

קרה לי דבר נפלא. פגישה נהדרת עם המשוררת רינה שני, משוררת ומטורפת. עזבתי אז את העיתון. פוס, חפשו לכם ליצן אחר, והם מצאו.

שנתיים קראתי ספרים, ואחר־כך חזרתי לארץ בתשובה, לקחתי גיטארה. עם הגיטארה גיליתי את החופש, התענוג והאהבה. השירה, הנגינה והגיטארה שלי הפכו לחלק מתוך תהליך־השיקום שלי מהמילחמה — כנכה.

„היא מייפה את חיי!" — יעקב רוטבליט והציירת טלי עמרמי

יותר ומי שיכול פחות, ובעיני, ההגשמה העצמית של בן־האדם, באשר הוא אדם, היא למצות מתוכו את כל הפוטנציאל של כוחו היוצר.

● אמרת דברים גם בעיתונות, מדוע פרשת מכתיבת טור בעיתון יומי?

אחרי שנתיים בהארץ היה ברור לי משהו בנוסח של: מה לך השטות הזאת? הרגשתי כמו הבן החורג של הדמוקרטיה. בגין אמר משהו, ואז גם לי יש דיעה על אותו משהו. היום ברור לי שהעיתון זה דבר המחריב את השפה, כמו פירסומת. ובמיסגרת הזאת אתה מופיע לעיני הציבור כ„כתבנו לענייני סאטירה", ובעמדה זו אתה פותח מדי יום את העיתון, ושואל: „איזו ידיעה

זוהי עוד הוכחה שהאדם יכול להתגבר על הנכות שלו. נוסף על הרגל שאיבדתי, הרי היתה לי גם פגיעה ביד, ובכל זאת אני מנגן על גיטארה. כאן המקום להעיר, שמצחיק אותי לראות כיצד מישרד־הביטחון מאמין שכסף יכול לפתור תמיד את כל הבעיות של הנכה כאדם — אלא שהשיקום שלי כאדם מן היישוב הוא בידי, ולא בידי מישרד־הביטחון.

● האם אתה רואה את עצמך כמועמד לייצג את ישראל באירוויזיון הבא?

אתה חושב שהיה איכפת לי?

אילו הייתי יכול לשיר את על מות האימפריה לחמש מאות מיליון צופים, אז הייתי שר את השיר הזה.

יעקב רוטבליט:

על מות האימפריה

בזמן האחרון בתום הרבה התלבטויות
התפתחויות בלתי־צפויות עומדות בפתח
על סף ההכרה התגלויות פיתאומיות
ההארות הפנימיות בוקעות לשטח.
אני אומר: ודאי ישנן סיבות למצבים המתהווים
והמומחים ודאי יואילו לנתח
את הגורמים המכוונים את מסלולי הכוכבים
וחסליחה אם לא היטבתי לנסח,
אני ממתין לאיתותים שהוא שולח
אני ממתין שהחידה תתפענח —

ואז אני רואה ת'יום בו נעלה בסערה אל השמיים
והאדמה אז תיבקע.
והמולה.
שהתיזמורת תנגן על הר־הבית
והכרובים יתנו קולם במקהלה
על מות האימפריה.
על מות האימפריה.
יש לי חלומות על מות האימפריה.
הללויה במות האימפריה.

אני שומע מסביב שוב את שיקשוק החרבות
אני יודע שאולי יהום הסער
אבל צפויות כאן מן הסתם התפכחויות מסויימות
אך העיקר מן התפל נפרד בלי צער.
אני אומר: הזדמנויות בלתי־חוזרות אין לחחמיץ
והאמת כה חלקה וחמקמקת
והרגע בא לאהבה, באהבה אין להאיץ
עד שתחפץ ובשעה המדוייקת
ומן הרעש הגדול ייבקע השקט
כן, מן הרעש הגדול בוקע שקט.

ואז אני רואה ת'יום בו נעלה בסערה אל השמיים
האדמה אז תיבקע. והמולה.
שהתיזמורת תנגן בהר־הבית
והכרובים יתנו קולם במקהלה על מות
האימפריה.
בזמן האחרון בתום התלבטויות קשות
התבטאויות שלא נתנו לגשת
נתתי את קולי ככל כותבי הבקשות
כי בא הזמן לומר הקץ־לנשק.
אני אומר עד־מוות, משהו פרטי אף־כי
לכל אחד יהיה בו חלק
זה דבר השיר, אני אומר, כל איש על־פי
אמונתו ימצא בו לקח או תועלת
יום הדין יום יום עומד על סף הדלת.

כן ואני רואה ת'יום בו נעלה בסערה אל השמיים
והאדמה אז תיבקע.
והמולה.
והתיזמורת תנגן על הר־הבית
והכרובים יתנו קולם במקהלה.
על מות האימפריה.

● השיר הזה מאוד פסימי. האם לצידו יש לך איזה חזון ישראלי משלך?

כן וכן. אני חולם על דת יותר סכסית, ועל סכס יותר דתי. אני חושב שאלה הן השאלות העיקריות.

● התקליט שלך הינו אוטוביוגרפי?

השירים בתקליט כך שיחררתי את ירושלים עוסקים בחוויות שעברו עלי, אישית. במילחמה על ירושלים, בדימדומי שנות השבעים, יש בו שיר על עשתורת. וגם התקליט החדש שאני מכין, עם השיר על מות האימפריה, מביא טפח מהחיים שלי.

התקליט הראשון שלי הוא כמו ספר־שירה ראשון, שמשורר מוציא על חשבונו ומכיסו, ועכשיו אני ממתין למו"לים — קרי: חברות־התקליטים — שיבואו ויבקשו ממני חומר. יחד עם זאת אני מאמין שמכאן האוטוביוגרפיה שלי תתגלם בשירי־אהבה. אני לא רוצה להיכנס להיס־טוריה בתדמית של זמר־מחאה. אמרתי לך כבר שתדמית היא תרמית.

■ ■ ■

● יכך אחד יש תדמית שהוא חפץ בה?

לא רוצה שום תדמית. לא מחאה ולא לא־מחאה. כבר הצלחתי לשחרר את ירושלים שבתוכי, ועכשיו אני חופשי ממנה. חופשי עד כדי כך, שאני יכול לעמוד מול האנשים, ולשיר. לשיר עבורי — זה כמו להתפלל. ולכן ההמשך הטבעי הזה, אחרי השיחרור הזה מירושלים, הוא על מות האימפריה, לשיר על התפרקות האימפריה, התפרקותה של המישפחה.

אינני כובל את עצמי בכלום. שיר אחר שלי, מהחדשים, השיר תחי הרפובליקה, מדבר בגלוי על „איש הישר בעיניו יעשן..." ולכן אינני מעוניין כלל בתדמית אחידה. אינני מעוניין בתדמית בכלל. לכן אני הולך מכאן לאהבה ולמוסיקה, אל ההגשמה העצמית שלי. וההגשמה העצמית שלי היא ללכת לאן שהחיים ייקחו אותי.

● וחוץ מזה?

אם נוצר בעיני האנשים רושם כלשהו שאני ממורמר, ו/או דפוק — אז המציאות היא אחרת לחלוטין. התקליט כך שיחררתי את ירושלים היה פריקה שאין חזרה עליה, ואני חי חיים יפים ושקטים. שמח בחלקי, קורא, אוכל מזון טבעי ומתעמל אצל פלדנקרייז, כמו שבן־גוריון עשה, וחי עם הציירת הכי יפה והכי מוכשרת בארץ, טלי עמרמי, המייפה לי את החיים.

אמנות

ציור

תערוכות בלי

פתיחה רשמית

הטלפון מצלצל בביתו של רפי לביא. הוא מרים את השפופרת ומקבל הזמנה להשתתף בקונצרט מיוחד של מוסיקה אלקטרונית. רפי, שהוא מומחה למוסיקה, מוכן להיענות לבקשה, אך בתנאי אחד: שהוא יופיע ויוצג כמחנך. לבסוף הוא מבקש לוותר גם על התואר הזה. מוסכם שהוא יוצג פשוט כרפי לביא.

אירוע שיגרתי זה, שהתרחש בביתו של לביא, מאפיין יותר מכל את האדם שהפך כבר בחייו (הצעירים) לשם דבר. כל מי שזכה להכירו, נכבש בקיסמו של האמן, המחנך והמוסיקולוג. ולא מדובר באדם בעל קסם חיצוני, הכובש מהר ונעלם מהר יותר. הוא שמנמן ונמוך־קומה, עיניו כחולות ושיער ראשו בהיר ומתולתל. לו־בש מכנסי־התעמלות קצרצרים ולרגליו נעלי־בית. אין בו מאום המושך תשומת־לב. אך כשיושבים ומאזינים לקולו הנעים, אפילו רדיופוני, ושומעים מפיו את האני־מאמין שלו, נכבשים בקיסמו הפנימי, שבא לביטוי בצורה שהוא מממש את תורתו.

הכנסת אורחים. יש לרפי מקום כבוד בתחום האמנות הישראלית, ועבודותיו שוכנות כבוד ברוב המוסיאונים בארץ. לכן משונה הדבר, שבתערוכתו החדשה, שנפתחה בגלריה גורדון, עדיין אפשר לשמוע קריאות „איכס" והבעות של שאט־נפש, בעוד שרפי ומנהלת הגלריה עורכים

צייר לביא
בלי להתמטחר

התערבויות, כמה מדרגות יירד המבקר לתוך מרתף הגלריה לפני שיחזור על עיקבותיו.

בתערוכה הנוכחית מערב רפי קולאז'ים וצבע־שמן בגוונים מעודנים, אך בתנופות־מכחול עזות ובוטחות. את העובדה ש־מעטפה, המכילה הזמנה לביתו, בשמו ובשם אשתו, מצורפת לכל אחד מהציורים, יש לייחס להכנסת האורחים הטבועה באופיו של רפי.

דירתו הצנועה נמצאת בבית־דירות ישן. הריצפה שזורה מרצפות מעוטרות והדל־תות מקושתות בחלקן העליון. קירות הדי־רה הגבוהים מאכלסים אלפי ספרים ותק־ליטים. הדירה משמשת גם כסטודיו ומת־אספים בה רבים מתלמידיו, הבאים להאזין למוסיקה. כי במידרשה שבה הוא מלמד אין מערכת סטיראופונית, שתאפשר לימוד תקין של מוסיקה.

„קישקושים". הקשר לאמנות התחיל אצל רפי בנגינה על פסנתר, עוד בגיל הרך. בגיל 15 הצליח לשכנע את הוריו להרשות לו ללמוד קומפוזיציה וניצוח. בגיל 16 כבר כתב סימפוניות. בינתיים חיפש אפיק יצירתי חדש ופנה לציור.

חן
טרמפ
לחייל

קבלת מודעות
לכל העיתונים
במחירי המערכת

פירסום אידיאל
אבן גבירול 110 תל־אביב
(פינת אנטוקולסקי)
טלפון 227117, 227118

למד כשנה וחצי, כדי לרכוש ביטחון עצמי ולהרגיש שיש כיסוי ל"קישקושים" שלו.

רפי שונא פירסום, התגדרות במדליות ותארים, ובמיוחד סיפורי־בדים שחוברו לצורכי פירסומת. הוא מיישם דעות אלה כבר עשר שנים, בכך שאין הוא עורך פתיחות רשמיות לתערוכותיו. לדעתו, אמן אמיתי אינו זקוק לתילת־זוהר המושגת על־ידי לבוש אכסטרווגנטי, או דימוי של

התוצאה הנראית לעין, היא התמזגות עבודת הפיסול בין עמודי וקירות הגלריה בצורה מיוחדת ומעניינת, כשנוספים ל־צורה גם מרכיבים של סימבולים חזקים ואכספרסיביים. הרגשת הכוח, הנובעת מהיצירות, מתמזגת בהרמוניה אסתטית, וגורמת לחוויה, שכמוה זוכים לראות אלה המזדמנים לגלריה לפיסול בשם פיסול עכשיו, בסוהו, בניו־יורק. גם בגלריית

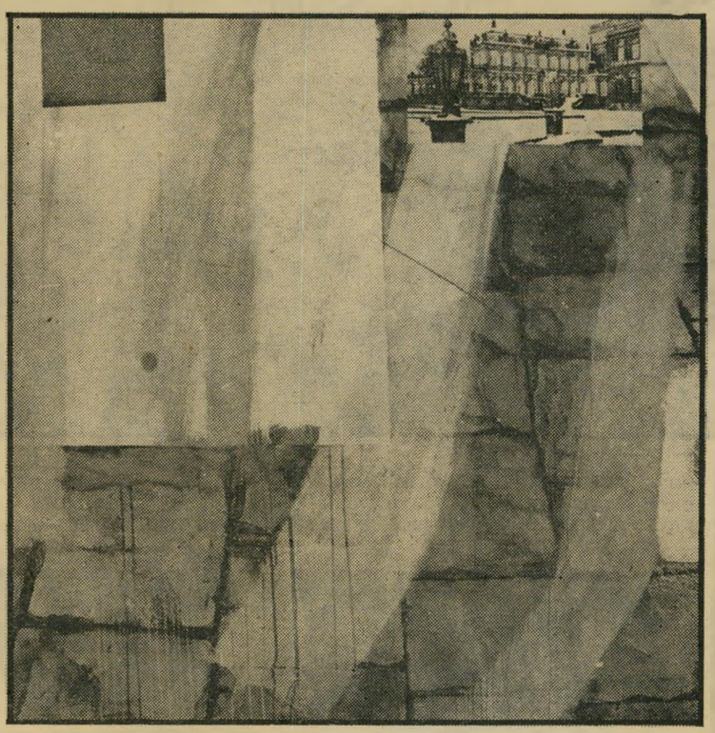

אקריזיק וקולאז' של רפי לביא
מי יירד במדרגות ומי יחזור על עקבותיו?

אדם יוצא־דופן. דימויים אלה גורמים, לדעתו, נזק והופכים את האמן לליצן־חצר.

אין זה מפריע לרפי שהציבור לא יידע איך לעכל את היצירות שלו. הוא מודה שהיה רוצה מאד למכור את תמונותיו, אך אין הוא מוכן לשנות אפילו קו אחד כדי לעודד מכירה.

הוא מאושר שאינו תלוי, מבחינה כלכלית, בציור והוא חופשי ליצור כאוות נפשו. את התורה הזו — לרכוש מקצוע שיאפשר פרנסה בכבוד, עם אפשרות לי־צור בלי להתמסחר — הוא משנן לתלמידיו במידרשה לציור.

רפי אינו מנתק את הקשר עם תלמידיו גם לאחר גמר לימודיהם. הוא משמש להם אב רוחני ועוזר להם, בבוא היום, למצוא אכסניה לעבודותיהם, כשאת המחיר הנדרש משלם הוא עצמו בעבודה או באמצעות הסדר אחר (כיום דורשים בעלי הגלריות מהאמן המציג שכר־דירה המסתכם בכמה אלפי לירות, עבור שלושה שבועות של תצוגה, וזאת בנוסף לשליש מהרווחים, כשכל ההוצאות או חלקן חלות על האמן).

רפי הקדיש גם חמש שנים לעסקנות ציבורית. הוא הקים את קבוצת עשר פלוס הידועה ובתערוכות סלון־הסתיו יצא במחאה נגד קודמיו, שנהגו לתלות את עבודותיהם במקום בולט, ואילו את עבודות יתר האמנים תלו איי־שם בקומה העליונה, או במרתף. הוא, לעומת זאת, תלה את עבודותיו בקרן־זווית, ואת כל היתר הציב במקום הבולט ביותר. כי רפי לביא הוא אמן, אך בראש ובראשונה — הומאניסט.

בגלריות

עבודות בחלל

הפסלת הצעירה דליה מאירי, שאת עבודותיה המקוריות אפשר היה לראות בתערוכת אמנים בוחרים אמנים שנערכה במוסיאון תל־אביב, פתחה תערוכה של יצירות אבן ובזלת, בתספת חומרים אחרים, כמו חבל וקש, והתאימה את עבודותיה במיוחד לחלל גלריית הקיבוץ, שבה מוצגת התערוכה.

הקיבוץ מוצגות עבודות פיסול שהותאמו לחלל הגלריה הענקית, ואלה מעוררות השתאות והתפעלות.

קאזינו בצבע־מים

גלריה גבעון, המתמחה בתולדות אמנות ארץ־ישראל בכלל, ותל־אביב בפרט, שבה ומגישה מנת נוסטאלגיה עם שאר־רוח, בתערוכה הנקראת תל־אביב כמטרופולין. מוצגים בתערוכה ציוריהם של ענקי־הציור הישראלי בשנות העשרים והשלושים, כמו הולצמן, גלעדי, גוסטמן, כהנא, עובדיהו, שטנצל, ציונה תג'ר, שטרייכמן, זריצקי ו־סטימצקי, ובציוריהם משתקפת העיר תל־אביב כעיר קסומה, טבולה בעצים וירק ובלי תנועת המכוניות המאפיינת אותה כיום.

למרות ממדיה הקטנים, איכלסה תל־אביב הקטנה של אז את כל המרכיבים המחייבים עיר שהיא מטרופולין: קאזינו (שאין בה כיום) ובניינים מסוגננים ויפהפים. רוב הציורים הם בצבעי־מים, שכמוהם אין בנמצא כיום. התערוכה היא תענוג לאוהבי היסטוריה ואמנות גם יחד.

סמלים גרוזיניים

באכסדרת בית־העיתונאים תלויים ציוריו של עולה מגרוזיה, רפאל מושיאשווילי. ציורי השמן שלו עשויים בקו ישראלי, אך מכילים סמלים ממיתוסים גרוזיניים. הצייר הצעיר, המלמד ציור במכון לאמנות בבת־ים ובאוניברסיטה העממית בתל־אביב, מוצא את ביטויו המושלם דווקא ברישומים, הנראים כתחריטים, ותלויים — מסומה בקרן זווית.

גלויות של תיירים

עלם חמודות, המסתובב הרבה בעולם, אך מתעקש להציג את עבודותיו במיוחד בארץ, הוא שאול נמרי. בתערוכתו הנוכחית, בגלריה שחף, הדגש הוא על הדסים, חלקם בנוסח הריאליזם החדש, וחלקם (סירות במרינה של תל־אביב) מזכירים גלויות של תיירים.

HELLENIC HOLIDAYS
מציעה:
תוכנית 10 החופשות ביוון
במחיר החל מ־11.550 ל"י
4 ימים באתונה התוססת, כולל סיורים ובילוי ועוד 10 ימי חופשה באתרי נופש מפורסמים כגון:
מיקונוס, טינוס קורפו, אגינה, סוניון ועוד
לפי בחירתך האישית ללא תלות בקבוצה
(שילוב בלעדי של חופשה פרטית במחירים קבוצתיים)
136 תאריכי יציאה לבחירתך
בחודשים מאי — אוקטובר 79
המחיר כולל:
כרטיסי טיסה, אניה, כל ההעברות, בתי מלון דרגה א' בחדרים עם שרותים צמודים, על בסיס ½ פנסיון.
דרוש במשרד הנסיעות שלך את פרוספקט 10 החופשות של הלניק הוליידיס.
טל. 03—287245
חופשה שתזכור - במחיר שתשכח!

השבוע
פרסיפס
הגרלת כרטיספח של מפעל הפיס
הפרס הראשון שני מיליון ל"י.
סך כל הפרסים 11.732.000 ל"י.
השבוע, גם לך סיכוי להיות מיליונר כפול.

איתן עמיחי
הדברת מזיקים
ממחים להדברת
תולעי עש
וחרקי ספרים ובגדים.
רמת־גן, רח' מודיעין 18 ת ד 2272
טל. 790114-5-6 רש ממ"מ עסק 481/75

ג'ימנז'סטיות

מרמת־השרון נקראו לייצג את ישראל

בפסטיבל בגרמניה

רמת־השרון בכותרות. בתים נפגעים בהתפוצצויות, תלמידים מעשנים חשיש והתפרעויות בבתי־ספר. קצת נחת־רוח מגיעה לתושבים. „שסוף סוף ימצאו אצלנו גם משהו טוב," אומר נער מקומי, „מספיק עם כל הפשלות."

ובכן, יש משהו טוב. קבוצת ילדות־נערות יוצאות השבוע לגימנסיה קטנה — גימנסטרדה בבירשטאט, גרמניה, לפסטיבל מחולות, שנערך כל ארבע שנים וזו הפעם הראשונה שישראל מיוצגת בו. יגיעו נציגי 25 מדינות ויציגו מופעים של התעמלות אמנותית ומחול מודרני. הקבוצה הישראלית היא הצעירה מבין המשתתפות וכל תושבי רמת־השרון מאחלים לה שתהיה גם הטובה מביניהן.

„בחיי שמגיע להן," אומר אילן, תלמיד בבית־הספר המקיף, שבהן נערכות החזרות, „הן מגיעות לכאן חמש פעמים בשבוע, כל הזמן רק רוקדות ורוקדות. כשכולנו הולכים לסרט, הן רוקדות. כשהחברה במסיבה — הן רוקדות, כל הזמן

מגע חלק חשוב בתרגילי החימום של הבנות הוא המגע זו בזו. „להכיר את הגוף ואת הנפש", כדברי דורית, המורה. לפעמים עומדים תלמידי בית־הספר ומציצים בחלונות האולם. הם צוחקים למראה הבנות הנוגעות אחת בשנייה. הבנות עצמן אינן מתייחסות לקהל המזדלל. „יש להן מודעות עצמית כל־כך גבוהה שאחרים פשוט לא מסוגלים לערער עליה."

אנדרטה של בנות

אותו הדבר, מה זה, הן רוצות להיות רקדניות? לא נימאס להן?"

אך לבנות לא נימאס. דורית שימרון, המורה, יושב לה על כיסא ומתבוננת בתלמידותיה. היא איננה מכוונת את התרגילים, אלא נותנת לכל אחת להכתיב את התרגילים לעצמה. „פעם זה לא היה ככה," היא אומרת, „הייתי עובדת יחד איתן. באחת השיחות בינינו ראית שאני חייבת לפתח אצלן את נושא האחריות, זה הדבר הכי חשוב שיש לקדם אותו. החלטנו בינינו שכל אחת חייבת לדעת על עצמה את הכל, במה אני טובה ובמה אני לא שווה, וכל אחת תתפתח ותתרגל בכיוון הטוב בשבילה. אני יושבת ומסתכלת והן — כל אחת מבצעת ומתרגלת מה שטוב בשבילה."

דמויות קפואות. אנדרטה. כל אחת בזווית אחרת, במבט מרוחק. עומדות ללא תזוזה. פיתאום מתחיל החומר להיות נוזל. נשמעת מוסיקה. הדמויות מתנועעות באיטיות, הן סובלות, מתפתלות, חסרות מנוחה. ושוב — דממה, אין מוסיקה. בני־האדם חוזרים להיות פסלים. הנשים נופלות על החומר והחומר נופל על הנשים. רגע אחד הילדות הן אנדרטה, הן החייל שנפל. רגע אחר הילדות הן האימהות, הן בוכות על קיברי הבנים, מקוננות על גורלן. ושוב, יוצאת האם מתוך הפסל, והבן שב למקומו — לאנדרטה.

„חשבתי הרבה לפני שבאתי לבנות עם הריקוד הזה," אומרת דורית בהתלבטות, „הרי בסך־הכל הן רק ילדות קטנות, מה הן יכולות להבין בזה. בסוף ראיתי שהן בוגרות דיין ושהן מסוגלות לזה."

בקבוצה שתי אחיות, רונית ואיריס שימחון, שאחיהן נפל במילחמת יום־הכיפורים. איריס, היום חיילת, רקדה בקבוצה שש שנים. כשהיתה בכיתה י"ב החליטה להיבחן בחינת בגרות במחול. ארבע בנות בכל הארץ ניגשו לבחינה, איריס קיבלה את הציון הגבוה ביותר. „רקדתי משהו שיצא מהמחשבה של הסרט רוק. לאחי קראו ריקו, רקדתי ריקוד של הפגנת עוצמה, הרבה כוח, חשבתי על אחי."

תלמידה אחרת, שלמדה לבטא את חייה בריקוד, היא ליאת עיני, בתו של מנחם עיני הטייס, שהיה שבוי במצריים כארבע שנים (תירגם בכלא את הספר ההוביט). במשך כל השנים נהגה להגיע בקפדנות לכל השיעורים. כשנשברה, היתה אמה, אסתר, מתעקשת לשלוח אותה לשיעור בזמן. כשחזר האב מהשבי, הגיע לאסיפת־הורים ומאז הוא תומך גילהב בקבוצה.

פעם היתה זו קבוצת תחביב בשעות אחרי־הצהריים, עד שפגש בהן יצחק אופק מזכיר הפועל. הוא החליט לתמוך בקבוצה גם אם איננה ריווחית. בכינוס־הפועל היו הבנות בין הקבוצות שהופיעו בערי ארץ וייצגו את הכינוס. לקראת הנסיעה הקרובה לגרמניה, שילמה כל אחת מחצית מסכום ההוצאות. הקהילה היהודית המקומית תארח אותן.

הן אינן רוצות להיות רקדניות מיקצועיות. השעות שהן מבלות זו עם זו ובמחיצתה של דורית, שוות בשבילן את כל הפסד הבילויים עם החבר'ה. לעיתים קורה ששעתיים במשך השיעור הן מדברות על עצמן, על אישיותן, מי יפה ומי פחות יפה. למי יש גוף יפה ומי טובה בריקוד. מי כועסת על מי ולמה. לפעמים מתפרצות ולפעמים גם בוכות. „אתן לא לוקחות מספיק אחריות אישית," כועסת דורית, „לא רוצה שאחת תסתתר מאחורי השנייה. שכל אחת תחשוב שרק אותה רואים, שרק היא על הבמה. אחריות. מודעות עצמית. שכל אחת תיתן את הכל, כל מה שיש לה לתת."

פשטות חגית שמעוני, מיכל גלאון וגלי עוזיעות פשוטות, אבל נקיות ומדוייקות," אומרת המורה. בתרגיל מתוך ריקוד. „אני רוצה תנו־

מודעות טלי עינת עומדת ראשונה ואחריה ידיהן של הבנות אומרות הבנות, „לכן היא תמיד ראשונה. היא המנהיגה שלנו."

Radley of London
אפנת היוקרה לנשים עם כריזמה

Coopers, Jump and Radley of London,
ומיטב אפנת אירופה.
את האישה עם כריזמה, את היודעת מה את רוצה. את היודעת פרושן של מילים "לבוש טוב"
עבורך מיבאת חב' כריזמה

את המיטב.
שמלות ערב ומלתחות לבוש
המוצגות בגאווה על מדרכות
לונדון פריז ורומא.
כריזמה אפנה שכדאי
לראות ולהראות.

Radley

charisma אפנת היבוא של אבי מודל

עשור LEGO בישראל

מבצע הנחות יום הולדת לילדי ישראל

2 מערכות יוקרה של "לגו", מהגדולות והיפות ביותר בהנחה ניכרת!

עשור LEGO בישראל

"לגו" 50 המערכת הבסיסית הגדולה ביותר המכילה מיגוון ענק של מאות לבני "לגו" בגדלים שונים ובצבעים מרהיבים, וכן מכילה גלגלים, עצים, רעפים, דלתות, חלונות ובמיוחד **בובות** "לגו" הנותנות מימד אנושי ודינמי למערכת ה"לגו".
"לגו 50" — המערכת הבסיסית הענקית המעניקה להורים ולילדים מאות שעות של יצירה והנאה.

"רחוב הפלאות" (1589) "להתמוגג עם "לגו" — כך כתב ברוך נאדל ב"סימפונית הצעצועים" (20.4.79) על מערכת לגו 1589 רחוב הפלאות. ציטוט: "מערכת "לגו" חדשה (מס' 1589) גרמה לי ערב וחצי של הנאה לא רגילה. המערכת מיועדת לבנית רחוב בעיר מודרנית, ואפשרויות הבניה בה, ומידת הדיוק והיופי של חלקיה מעודדים אפילו אדם אנטי טכני כמוני לבנות ולבנות...
ההנאה מהעבודה ומהמראה, היצירתיות והאסטטיות ירכשו גם לבבות מבוגרים".
מערכת לגו 1589 מתאימה לילדים החל מגיל 6, שהתנסו בבניה במערכות הבסיסיות של לגו.

מחיר רגיל ~~1,297~~ ל"י (כולל מ.ע.מ.)

מחיר מבצע (כולל מ.ע.מ.)

1,092 ל"י*

מ"מל

מחיר רגיל ~~1,248~~ (כולל מ.ע.מ.)

מחיר מבצע (כולל מ.ע.מ.)

998 ל"י*

* המחיר כפוף לשינויים בשעור מטבע זר

מפיצים בלעדיים:
סוכנויות קופמן בע"מ, ת"א, החשמונאים 105

שעת המשחק ב"לגו" – הזולה ביותר!

הגאון הפיננסי לשעבר יצא

מהכלא - כשהוא שמח

ובמצב־רוח טוב

אבנר תומר לא נשבר

תומר לפני המאסר (למעלה, מימין) ואחרי צאתו מהכלא
קשרי אהבה עם מטפלת

"צאתי אחרי ארבע שנים מבית־הסוהר, הסתכלתי בראי וחשבתי לעצמי: אבנר תומר, אתה נראה טוב מתמיד!"

בבית־קפה, שהיה באופנה לפני חמש שנים, ישב תומר בחולצה שחורה וחייך. על השולחן לפניו ניצבה כוסית ויסקי צ'יבאס ריגאל וחפיסת סיגריות אמריקאיות. כאשר צילצל הטלפון, הוא המלצר בהכנעה את המכשיר אל השולחן, והגישו בכבוד לתומר.

ארבע מתוך 33 שנות־חייו בילה תומר בבית־הסוהר, שממנו השתחרר לפני זמן קצר. אך המאסר לא השפיע עליו. הוא נשאר אותו אדם מבריק, גאון פיננסי בעל קסם אישי רב. אפילו השופטים, שישבו לדין במישפטו, אמרו עליו: "הנאשם הינו אדם צעיר כבן שלושים, בעל חוש אינטליגנטי וקסם אישי, ואשר חרף תנאי־המעצר שמר כל העת על לבוש והופעה מסודרים ונוטים להידור, כשעל פניו נסוך רוב הזמן חיוך המביע ספק טוב לב, ספק ערמומיות."

תכונות אלה הפכו את הצעיר מראשון־לציון, שסיים סמינר דתי למורים, למיליונר. הוא שלט בעסקי־מיליונים מסובכים ביותר, קודם שמלאו לו שלושים שנה. תכונות אלה גם הביאו לו הצלחה עם נשים במשך כל חייו. אפילו בבית־הסוהר הצליח להקסים את ליבה של אחת מצוות המטפלים באסירים.

תומר — לפני
כוכב שביט וקאדילאק

תומר — השבוע
ויסקי וסיגריות אמריקאיות

נסיך על סוס לבן

ב עת שהיה בשיא הצלחתו, השתרע מישרדו על קומה שלמה במיגדל שלום. מכוניתו היתה קאדילק, והיה לו נהג שכיר. כאשר רכש את מלון מלכת שבא באילת, בשנת 1972, הגיע לעיר כנסיך על סוס לבן. או, כלשונו של בית־המישפט המחוזי: "בשמי עירה קטנה זו, בקצה הדרומי של הארץ, הופיע הנאשם ככוכב־שבים, רכוב על מכונית־פאר מדגם קאדילק."

רק שנים מעטות קודם לכן השתחרר משירותו הצבאי, נשא לאשה את חברתו היפהפיה, עופרה גיל, והחל את דרכו בחיים כסוכן־ביטוח. הצלחתו היתה מיידית. הוא החל שולח ידו בעסקות כליות שונות. באותה תקופה עבר לגור בחיפה, ושם התחיל לעסוק בתיווך־כספים. הוא בדק את שוק־הכספים בארץ ומצא שקיים אקלים כלכלי שבו היו, מצד אחד, אנשים שהיו מוכנים להלוות כסף בתנאים מסויימים תמורת בטוחות שונות, מאידך, היו אנשים פרטיים ומוסדות, שהיו צמאים לכסף מזומן, ושהתקשו להשיגו ביגלל תנאי־הנזילות בשוק.

בזכות קשריו וכישוריו הפך עד־מהרה מתווך כספים מצליח, והחל מגלגל מיליונים. בזמן קצר ביותר הצליח לעשות כסף רב.

למרות הצלחתו המיסחרית, עלו נישואיו על שירטון, והוא התגרש. אולם נראה שהאהבה היתה עדיין חזקה, כי אחרי כחצי שנה נשא את עופרה שנית לאשה. לזוג נולדה בת יפהפיה בשם בשמת, ועל שמה קרא תומר לחברה אשר הקים.

הוא קנה את מלון מלכת שבא, ובאילת הכיר את גיזבר־העיריה, ישעיהו שטיין. הגיזבר, שהיה האיש החזק בעיריית אילת, הוקסם מתומר. הם החלו מדברים בענייני עסקים, ותומר שיכנע את שטיין לעשות עימו עיסקת־הלוואה. הוא יספק לעירייה הלוואה בסך ששה מיליוני לירות במזומן, שהעירייה היתה זקוקה לה באופן דחוף. תמורת הלוואה זו למשך שנים אחדות, תשלם לו העירייה ריבית אשר גובהה המדויק לא נתברר עד היום, והוצאות. העירייה תיתן, כמו כן, לתומר שטרות בסך ההלוואה לתקופה של ששה חודשים. בשטרות אלה ישתמש תומר כדי להשיג הלוואות ואחרי שישה חודשים יקבל מהעירייה שטרות חדשים לחצי שנה נוספת וימשיך במעגל ההלוואות.

במשך תקופה מסויימת נעשו ההלוואות הללו בדרך זו. אולם תומר קיבל מעיריית אילת שני סטים של שטרות לתקופה עוקבת של חצי שנה וסיחר את שניהם. כך זכה הוא בהלוואות בגובה כפול כמעט מזו שהוא מסר לעירייה.

העסקות בין תומר ועיריית אילת נמשכו בשנים 1974—1973. הוא אומנם הצליח לשפץ את מלון מלכת שבא והחזיר לו את הכוכב הרביעי אשר איבד, אולם עקב מילחמת יום־הכיפורים נקלע לקשיים כלכליים. באותו זמן נפטר שטיין באיפן פיתאומי, ואז החלו צרותיו של תומר.

לפתע נתגלה כי מההלוואה שסידר תומר לעירייה לא רק שהעירייה לא זכתה בכספים, אלא נשארה בחוב לתומר, של שישה מיליון לירות בקירוב. בתחילה נעצר תומר בחשד שסייע לעירייה להונות את אוצר השילטון המקומי, כאשר אישר כי הריבית על ההלוואה היתה שמונה עשר אחוז, בעוד שהיתה גבוהה יותר. אולם אחר־כך החלו העסקות הסבוכות להתגלות, ואחרי חקירה ארוכה נאשם תומר בשישה פרטים של גניבת שטרות מעיריית אילת, מתוך כוונה לרמות אותה, וכן בכמה פרטים של זיוף חשבונות ומסמכים אחרים.

מאיגרא רמה לבירה עמיקתא. כוכב השביט שדרך ביום דעך במשך

(המשך בעמוד 80)

תומר לא נשבר

(המשך מעמוד 79)

חודשים ארוכים של מישפט. כל נכסיו נתפסו על־ידי כונס נכסים, ועד שהצליח לבטל את מינוי הכונס אבדו כמעט כל נכסיו. המישפט הפלילי התנהל בדיוק לפי הנחיותיו של תומר. הוא האמין ב־חפותו והדריך את סניגורו, אריה קמר בכל אחד מצעדיו. הוא אף קיבל רשות מיוחדת מבית־המישפט כדי להיות נוכח במישרדי בית־המישפט בעת מעצרו, ונ־תן לו לעיין בפרוטוקול המישפט מדי יום.

אולם תומר למד מבשרו כי את המיש־פטים יש להשאיר למקצוענים. למרות הד־רכתו הצמודה הורשע תומר בכל אחד מפרטי האישום. בית־המישפט המחוזי ב־באר־שבע פסק לו 12 שנות מאסר, ושי־שה מיליון לירות קנס.

אדם אחר היה נשבר מעונש כזה. לא כן תומר. הוא נכנס לתא הכלא, ביקש לגלח את שערו לקרחת, החל רץ קילו־מטרים רבים מדי יום ביומו כדי לשמור על כושר גופני, כדי לשמור על שפיות דעתו ועל כושרו הרוחני, עסק בהכנת עירעורו. הפעם נתן לעורך־הדין דויד ליבאי יד חופשית.

ואומנם, למרות שהעירעור התמשך כימעט על פני שלוש שנים, הצליח לב־סוף לשכנע את בית־המישפט העליון כי הוא חף־מפשע בכל אשמות הגניבה והז־מירמה. בית המשפט שוכנע כי היתה כאן עסקה מיסחרית מסובכת, אבל כנראה לא פלילית. גם בחלק מפרטי הזיוף זוכה תו־מר, והרשעתו נותרה על פרטי זיוף אח־דים בילבד. אולם למרות שבית־המישפט הסיר ממנו את כל הקנס הכבד, השאיר לו מאסר של שש שנים בפועל. אחרי ניכוי השליש על התנהגות טובה, יצא תומר לחופשי אחרי ארבע שנים.

מאחר שעוד לפני כניסתו לבית־הסו־הר התגרש שנית מאשתו עופרה, חזר לגור בבית הוריו בראשון־לציון. רשיון־הנהיגה לא חודש בעודו בכלא, והוא נא־לץ לעבור מיבחן־נהיגה חדש.

עופרה תומר
נישואין, גירושין, נישואין

דילוג על ארבע שנים

כך השיב מאד גילה תומר בבית־הסוהר: שלא כל ידיד הוא ידיד־אמת.

כאשר היה במלוא זוהרו, ערך נשפי־חשק וחילק מתנות יקרות לכולם, והיו לו הרבה ידידים. מיספרם הצטמק מאד כאשר היה בכלא.

יומיים אחרי ששוחרר טייל בתל־אביב, ופגש אחד מאותם ידידים לשעבר. תומר ניסה להתעלם ממנו, אך האיש רדף אח־ריו והזמינו למישרדו, שם, במישרד, לעיני הפקידים, אמר לו תומר: „שמעת־כי עסקיך בכי רע.“ האיש הנדהם שאל מדוע, ותומר השיב לו: „לא היה לך אפילו כסף לבול, לשלוח לי מיכתב ל־בית־הסוהר.“

אולם תומר לא נשבר. נכסים עוברים ושבים, הוא אומר, אולם המנגנון הפנימי, המאפשר לך להשיג את הנכסים, עודנו קיים.

הוא לגם לגימה מהוויסקי, השיב לטל־פון שצילצל ליד מרסקו, ודילג בקלות על פני ארבע שנים מבוזבזות.

נמר של עיר

מי רצח את ישראל דה־האן? ✷ האם הנירצח היה קדוש דתי או נביא פוליטי בעירו? ✷ האם היה דה־האן חלוץ השירה ההומוסכסואלית בארץ־ישראל? ✷ מי היה האיש ומה היו שיריו?

פתיח

רצח פוליטי

בספר שטוח ובלתי־מקיף שראה אור בחודש שעבר — ההגנה — הדרך הציונית אל הכוח* — מתאר **יגאל עילם** את הרצח הפוליטי הראשון ביישוב היהודי בארץ־ישראל המנדטורית:

„יוסף הכט היה האיש שנתן את ההוראה לחסל את ישראל דה־האן (1924), עסקן אגודת־ישראל, שפעילותו האנטי־ציונית הימהרצת היתה מקור דאגה ורוגז ליישוב היהודי החדש...“ וכן: **„בין המפקדים הצעירים האלה התבלט אברהם תחומי בירושלים (הוא היה מעורב, אי־שית, בשני המיבצעים של הריגת דה־האן ופיצוץ בית השייך המוגרבי), שעתיד היה למלא תפקיד מכריע כפילוגי של אירגון ההגנה לאחר מאורעות 1929...“**

עילם, מסיבות השמורות עימו, ממעט בתיאור הנסיבות שהביאו לרציחתו של **ישראל דה־האן**, ומזכיר רק את שמו של אחד מתוך שני רוצחיו של מנהיג אגודת־ישראל באותם הימים*. בכך הוא ממשיך מסורת בת 55 שנים של טישטוש עיקבות מכוון מצד אנשי ארץ־ישראל העובדת וחניכיה, בכל הקשור לפרשה מוזרה ותמוהה זו, שבה ובהש־לכותיה אפשר למצוא את שורש הרע של ארץ־ישראל העובדת לדורותיה.

מחקר מעמיק יותר הוא סיפרו של **מנחם פרידמן** חברה ודת — האור־תודוכסיה הלא־ציונית בארץ־ישראל תרע“ח—תרצ“ו/1918—1936“** הפורש את ממד העומק של הקונפליקט האידיאו־לוגי בין היישוב היהודי הדתי והחותיק בירושלים ובארץ־ישראל לבין החלוצים. קונפליקט שאחת מהשלכותיו הוא הסטא־טוס־קוו שהיה קיים בין היהודים הדתיים והערבים. פרידמן מתאר בסיפרו בקפידה רבה את פרשת מנהיגותו של דה־האן בקרב היישובי החרדי, ואת השקפותיו שהוליכו אותו לקראת בניית יחסים של שיתוף־פעולה עם הערבים בארץ־ישראל.

* כותב שורות אלה ערך בשנת 1962 ספר, שתוכנו קשור בקרב על ירושלים במילחמת השיחרור, ואז הגיע לתיקים של ארכיון ההגנה העוסקים בתולדות ההגנה בירושלים ובעבודתה של רחל ינאית בן־צבי, רעייתו של נשיא ישראל השני. הגב' בן־צבי מתארת את אחד ממפקדי ההגנה בירושלים שמסרב למלא את הפקודה לירות בישראל דה־האן. לכן נטלה על עצמה את המשימה, וביחד עם אברהם תהומי השתתפה במיבצע החיסול.

** מנחם פרידמן, חברה ודת — האור־תודוכסיה הלא־ציונית בארץ־ישראל תר־ע“ח—תרצ“ו/1918—1936; הוצאת יד בן־צבי; 442 עמודים (כריכה קשה).

* יגאל עילם, ההגנה — הדרך הציונית אל הכוח; הוצאת זמורה ביתן מודן; 379 עמודים (כריכה קשה).

** יוסף הכט היה אז, ביחד עם שאול אביגור, מרכז ההגנה.

שיחזור

זה האיש

יעקב ישראל דה־האן, בנו של חזן ומורה דת בקהילת סמילדה שבהולנד, נולד ב־31 בדצמבר 1881 וקיבל בילדותו חינוך יהודי מסורתי. אך משבגר נעשה אנארכיסט ול־אחר מכן סוציאליסט, והתרחק לגמרי מה־יהדות. הוא החל לפרסם שירים שמשכו את תשומת־ליבם של מבקרי הולנד ומשו־ררים, ולמרות זאת חש עצמו מתוסכל וסבר שאין מעריכים אותו די הצורך.

כבר בראשית צעדיו הספרותיים התנגש עם המימסד הספרותי בהולנד ובשנת 1904, בהיותו בן 23, פירסם את הרומן Pijpe lyntjes, שהיו בו יסודות אוטוביוגרפיים רבים. המוטיב המרכזי ברומן עוסק בדחפיו המיניים של הומוסכסואל. כארבע שנים מאוחר יותר פירסם דה־האן רומן נוסף בשם Pathologieen, שאף בו בולטת דמותו של הומוסכסואל. הרומן הראשון עורר סערה ציבורית וגרם לסילוקו של דה־האן מן המיפלגה הסוציאליסטית, לפי־טוריו ממשרתו כמורה ולסיכסוך עם ידי־דיו. בשנת 1907 נשא דה־האן לאשה רופאה נוצרית, **יוהאנה זאן מארסווין**, שהיתה מבוגרת ממנו בתשע שנים. בשנים 1912—1913 ערך כמה נסיעות לרוסיה הצארית, כדי לסייע לאסירים פוליטיים. בשנים אלה התמודד דה־האן עם שאלת זהותו היהודית, שאותה הגדיר באוזני קבו־צת נוער מתנועת המזרחי באמשטרדאם. אחת מהחוויות שתיאר בפניהם: כל אימת סיפרו של פרידמן הוא מהספרים המעולים והממצים שראו אור בשנים האחרונות בארץ, ובכוחו לחשוף בפני הקוראים רוב־דים רבים של ההיסטוריה הארצישראלית, שאינם מופיעים כלל בספרי ההיסטוריה המקובלים על משרד החינוך והתרבות.

ישראל דה־האן
„האם יכול אדם עבוד שני אדונים?“

מנחם פרידמן מביא בסיפרו גם מונו־גרפיה קצרה, הפורשת לא מעט מאישיותו הרב־גונית של ישראל דה־האן, שבה מצויים כל צבעי המחלוקות האידיאולו־גיות והמוסריות של ישראל ב־1979.

ציטוטו

חברים ושונאים מספרים על דה־האן

● **בבחילה וגועל נפש מביטים הערבים על רצח מדיני זה. והם מאמינים שתוצאותיו יחולו על ראשי המנהיגים הציוניים כאשר גם אחריותו חלה עליהם. הציונים ישלמו בעד זה גם בחלק גדול מהשפעתם על הגולה, מה שיפעל לרעה על השאלה הציונית הכללית. והערבים שוא־לים לעצמם האם באמת רצח אכזרי ומיתה משונה כזו היא גמול לאנשים גדולים כהד“ר דה־האן, בשביל שמקדישים את ידיעותיהם, מרצם וכוחותיהם, אונם ומאוהב לשירות עמם, כהמנון אשר ניתן בשביל זה ע“י הציונים לבוגד. ערביי ארץ־ישראל עומדים נידהמים לפני הרצח הזה ומשתתפים ב־צערם של החרדים על מאורע מדאיב ומעציב זה, מאורע שלפי דעתנו יביא את ההיפך מאשר קיוו ממנו מחוללויו.**
מ. אל־חוסייני*
(23 ביולי 1924, ל„קול ישראל“, גיליון מ“ד)

● **עומד אתה ומשתאה ראשית כל על האדם הזה לכשעצמו. הרי לפנינו חידה פסיכולוגית אשר אין פשר לה. הרי לפניך אדם אשר אור וחושך, כוונות טובות ומושחתות משמשים בו בעירבוביה; איש אשר חננו אל בכישרונות יזועים, והוא מש־תמש בהם להכות בני עמו. האמנם בריא האיש הזה ברוחו? האין לפנינו איזה חזיון של פסיכופטיה? האם לא נתקלקל דבר מה במוחו? האמנם חושב הוא להמשיך את דרכו זה להבא? האין יש את עיניו לראות, כי הוא נמצא במדרון אשר תחילתו אולי קלות אבל סופו חמורות, מידרון הדלטורים מקידמת דנא? אך עוד יותר תגדל השתאותך עד אין גבול בזכרך כי אין זה אדם בודד במעדו, אחראי לעצמו בלבד, אלא מעין אחיתופל של מלך דויד, איש בריתו של הישיש ר' חיים...**
ר' בנימין
(יומן „הארץ“, גליון תתקצא, י' כסלו תרפ“ד)

● **יהודי זה פרצוף ידוע בירושלם. היה זמן שעלה בידו לחולל התרגשות בקהל. תקופת הזהב שלו. גולת הכותרת — נורתקליף. איזה רעש בעו־לם! איזה סערה בקרב הציונים! — איך צהלה רוחו של הד“ר דה־האן בימים ההם... הד“ר דה־האן עומד על צחנת בית־המשפט וקורץ בעיניו לכל הצדדים. קריצת עין לצד האגודה הנוצרית־המושלמית — אני עובד בעדכם. — איום לצד הממשלה — אני אקים את הערבים עליך. כולם יענו אחרי: אין תוקף חוקי לפקודות הנציב. — מבט צוהל לצד היהודים: ההרגשתם באומץ לבי? — עם הנציב עצמו אני מתאבק... וגם הקהל הערבי לא יתפלא: כל מה שיודע הד“ר דה־האן והרבה יותר מזה לועסים עבורו ושמים לתוך פיו יום־יום כל אלה הסידנהמים והאילינגטונים והג'ונסון־היק־סים, והאשבים וכו' — מי יכול לזכות ולדעת את כל ההמון הזה?**
א. ראובני*
(„ארץ־ישראל“, יומון, ל. ניסן תרפ“ג)

● **יעקב־ישראל דה־האן. כך שמו. יליד הו־לנדיה. אביו: חזן בעיר הולנדית העובר לפני התבה ומכבד את ד' מגרונו ונזהר בשמונה־עשרה לבל יטעה ב„ולמלשינים“. אמו בת משפחה דגנרטית. רחמנא ליצלן. אחות אמו החיה גם כעת יצאה מדעתה לפני כמה שנים. אחות אחת של דה־האן עצמו מתה בהיותה מטורפת בבית חולי־הרוח. אחיו הקטן של דה־האן מת אף הוא אחרי שחי זמן רב במצב של טירוף־הדעת. אחותו השנייה: סופרת מתבוללת הידועה בסיפורה הכמעט־אנטישמי „היהודי הקטן“. היא נישאה לנוצרי, וכשבעלה הראשון מת, התחתנה עם נוצרי גם בפעם השנייה. הוא עצמו: אדם בעל כישרון ספרותי, דוקטור למישפטים, חריף וערום, שעבר את כל הסטדיות של, חטאות הנעו־רים“. בשיריו הראשונים נראו בעליל נטיותיו הפר־ווירסיות. אחד הקובצים מקובצי שיריו הקדיש למלו־מד הולנדי אחד. המלומד מצא לחרפה כ“כ גדולה את ההקדשה הזאת עד שקנה את כל האכסמפלרים מן השוק. השירים הם הומוסכסואליים טיפוסיים כגון: „לדייג צעיר“, „לרועה אחד“, „לאוסקר ויילד“, „ידיד־נד“ וכדומה. רוב שיריו מלאים הימנונים והע־רצות לנערים כמו שכותבים לנערות בשירי אהבה רגילים. כך. ולבסוף בחר לו את הדרך, שכל הפיי־טנים היונקרים וההומוסכסואליסטים לשעבר בחרו להם בזקנותם, כאשר בטלו הטוחנות והופרה האב־יונה: „ממתבולל הפך ללאומי, מלאומי לסתם ציו־ני, מציוני סתם ל„מזרחי“ ומ„מזרחי“ מתון אוהב־ציון ל„אגודתי“ קיצוני שונא־ציון...**
א.ז. בן־ישי*
(„הדואר“, שבועון שיצא לאור בניו־יורק, גליון גליון ל“ו — כ“ב, אב תרפ“ד)

● **ד“ר דה־האן הוא אחד המשוררים הגדולים בהולנד, וכי שיריו הציוניים והיהודיים נחשבים בין הדברים היפים ונעלים ביותר, שנכתבו באיזו שפה שהיא על הנושאים האלה. מלבד זה יש לד“ר דה־האן שם טוב בעולם היהודי והמדעי. לא לכבוד הוא איפוא לאדם לגלות את החיים הפרטיים של אישיות כזו. ועל־ידי עובדות בלתי־נכונות לא־כל־שכן. ועוד: ד“ר דה־האן, כמו משוררים אחרים, למשל: אוסקר ויילד, ליאונרדו דה וינצ'י, כתב ספרים אחדים על עניינים פתלוגיים־מיניים של החיים. מה שיש באמנות לאו דווקא שימצא ב־חיים. אין שום עובדה בחיי הד“ר דה־האן שתוכל לגרום, בנקודה הזאת, להתרגזות מוסרית...**
צ.א. ואן־וריזלנד
(„על המשמר“, ד' כסלו תרפ“ג)

* א.ז. בן־ישי היה מראשי המכרזים מילחמה על דה־האן, ואף פירסם את החוברת „ה.קדוש' דה־האן (חייו ומותו)“. ניפטר לפני כשנתיים בשיבה טובה.

* מחבר עיצבון ושמות. אחיו של הנשיא השני, יצחק בן־צבי, וגיסה של רוצחת דה־האן, רחל ינאית.

(המשך מעמוד 81)

שהכניס לפיו מאכל לא כשר, היה מקיא. בשלב זה של חייו החלו שיריו לקבל צביון דתי־מיסטי. את פירסומו קיבל ב־קובץ Het Joodsche Lied („השיר ה־יהודי"). הוא ראה את עצמו כמשוררה של ירושלים והצטרף רשמית לתנועת המזרחי. בתום מילחמת־העולם הראשונה החליט לעלות לארץ־ישראל. כאשר עזב באפריל 1919 את אמסטרדאם עמדו מלוויו בתחנת־הרכבת ושרו את התיקווה.

מייד עם בואו לארץ־ישראל השתלב בעילית התרבותית של העדה היהודית בירושלים והיה פעיל במיפלגת המזרחי. לאחר שנה עבר דה־האן לצידו השני של המיתרס — לאגודת־ישראל, שהיתה האויב הנוקשה ביותר לציונות באותם ימים. במיסגרתה פתח בפעילות אנטי־ציונית, שהלכה והחריפה. אין ספק שדה־האן הר־שים את חברי אגודת־ישראל ברגישותו החברתית. בדומה לסופרים אחרים של אותם ימים *, הרי שדה־האן, שכינה עצמו כ„משוררה של ירושלים", פרש מהציונות בשל אבחנתו כי הנהגתה בארץ־ישראל היתה מורכבת מעסקנים מקצועיים המ־ספסרים באידיאל הציוני. דה־האן לא היה מסוגל להשלים עם הפער שבין האידיאל למציאות. באחד ממיכתביו כתב: „שולי־טים כאן ציונים מקצועיים ומאטריא־ליסטיים..."

הגוף שהנהיג את היישוב היהודי בארץ־ישראל בראשית ימי המנדט הבריטי היה „ועד הצירים", והיחסים בין דה־האן לוועד הצירים הגיעו תוך זמן קצר למשבר עמוק. הסיבה למשבר־יחסים זה נעוצה, לדעת רבים, בהערות שאותן העיר דה־האן במסיבה שבה השתתפו כמה אנשי מישל בריטיים ומשכילים ערביים, כמה שבו־עות אחרי הגיעו ארצה. במסיבה אמר: „שני אנשים אינם יכולים לשבת על כיסא אחד, הארץ הזאת ניתנה לנו ועליכם (הערבים) לקחת את נשיכם וטפכם וללכת מכאן. ארץ ערב היא גדולה, כאן אין לכם עוד מקום..." אלא שלאמירה זו ישנה עדות אחת בילבד.

מסתבר שדיעותיו על הערבים בארץ־ישראל עברו עד מהרה שינוי חד, שתאם שינוי באמונתו לגבי הריאליות שבהגש־מת החלום הציוני. עכשיו ראה דה־האן את הבעייה הערבית במלוא חומרתה, ולכן היו שאיפותיה של הציונות בעיניו בלתי ניתנות להגשמה נוכח עוצמת האיבה הער־בית. בין השאר הוא שלל את רעיון „העבודה העברית". וטען שלא ניתן להג־שימו מאחר ו„לשם כך נחוצים מאה אלף אידיאליסטים שיעבדו (במקום הערבים). ובלאו הכי אין יהודים יכולים לחיות מאתה משכורת שממנה חי הערבי **.

עם זאת הוקסם דה־האן מן הרומנטיקה של אורח החיים במזרח, תוך שהחל לראות בהתיישבות הציונית מעין ניסיון של המערב הטכנולוגי להפר את אורח החיים הפסטוראלי הערבי. והוא כתב: „נעשה את הארץ למודרנית, נחשמל את כפרי הפלחים ונקח אותם בשואבי אבק... וכל האגדות המופלאות על בארות מסתרים, על פרחים ומעיינות יתנדפו... צעירי ה־מיסלמים מתחילים להיות דומים לצעירי היהודים, קצת חמרנים, קצת יהירים, קצת רודפי תענוגות..." בעיניו של דה־האן איימה התנועה הציונית לא רק על אורח החיים המזרחי, אלא ביקשה גם להילחם באורח החיים המיוחד של היישוב הישן.

כך התקרב דה־האן למחנה הדתי הקי־צוני, שם התקבל בזרועות פתוחות. או כפי שניסח זאת הרב בלוי, מראשי היישוב החרדי: „העדה החרדית נמצאה מוויתת כפלי־קרב חדישים, במדיניי מוחמה, ב־איש מזרם מעם, שיש לו גישה אל קיבעי המדיניות הבריטית בארץ... הוא גזל את החנית מידי המיצרי ויכהו בחניתו *..."

דה־האן הוצג בעיני העולם החרדי כמי שנטש את כל חמודות העולם החופשי והנאור, את הקידמה וכל השאר, והכל על־מנת לחלוק עימהם את הגורל. כך, במיס־גרת אגודת־ישראל וועד העיר האשכנזי, מילא דה־האן תפקיד מפתח של מקשר בינם לבין העולם החיצון, תוך ניצול השכלתו המישפטית וכישרונותיו הסיפרו־תיים. הוא הצליח להוציא את המאבק התוך־יהודי למישור הציבורי הכללי וה־בינלאומי, והציג את מאבקם של אנשי האורתודוכסיה הלא־ציונית בארץ־ישראל כמאבק על חופש הדת והמצפון. דה־האן טיפח באותם שנים את מה שנהוג לכנות „האופציה הערבית", ברית בין האורתו־דוכסיה היהודית האנטי־ציונית לבין ה־לאומנות הערבית. דה־האן טיפח אופציה זו לא כצעד טאקטי של איום על התנועה הציונית, אלא כניסיון להקים אלטרנטיבה יהודית לציונות.

• הרב בלוי — ירושלים, עמ' קכ"א.

בשלבים מסויימים הציע **האמיר עבדאללה** * במיכתב לדה־האן אפשרות של התיישבות יהודית בארץ־ישראל וב־ארצות הערביות השכנות, תמורת ויתור על הצהרת בלפור וכל המשתמע ממנה מבחינה פוליטית. בעזבונו של דה־האן נמצאה טיוטה של הצהרה משותפת של ערבים ויהודים, שבה מוצגת לתנועה הציו־נית הבחירה בין ויתור על הצהרת בלפור ושלום עם הערבים, לבין מילחמה לחיים ולמוות עם הערבים.

עוינותו של היישוב הלא־אורתודוכסי והציוני לדה־האן החלה בפרשת פגישתה של מישלחת וועד העיר האשכנזי עם **זורד נורתקליף** (12.2.1922), איל העיתונות של פליט־סטריט באותם הימים. בדריו של דה־האן אל הלורד הבריטי עוררו גל של הסתה לאלימות נגד דה־האן. הוא הפך עד מהרה למטרתה העיקרית של הקנאות הציונית. ולא הועילו טענותיו של דה־האן, שכתב על הציונות כי „הרעיון יפה, האנ־שים מפוקפקים..." היישוב החילוני לא היה נכון לקבל את טיעוניו של דה־האן, ש־תיאר את יחסם של החילונים אל הער־בים כמעליב, פוגע וכימעט גזעני. את רעיון „העבודה העברית" ראה כאמצעי שמטרתו היתה לגזול את פרנסתה של האוכלוסיה הערבית, וניתן היה להבין ממיכתביו ומאמריו, כי הוא רואה בהת־נהגותם של היהודים כלפי הערבים התנה־גות דומה להתנהגותם של האנטישמים כלפי היהודים. כתוצאה מהשמעת דיעותיו פוטר דה־האן ממישרתו כמרצה בבית־הספר הממשלתי למישפט **, ואנשי ה־יישוב הציוני, הלא־דתי, החלו להוסיף לשמו של דה־האן את הביטוי ימח־שמו וזיכרו.

דה־האן הגיב במרירות, חריפות ועוק־צנות. הצורה שבה הגיב על התקפות מת־נגדיו סייעה להם להציגו כרב־אוייב של היישוב והציונות. הוא ניפגש עם עיתו־נאים זרים שביקרו בארץ וסיפק להם מי־דע שלילי על התנועה הציונית. משנת 1923 הוא שימש כתבו של הדיילי אכספרס בארץ. במקביל המשיך דה־האן לחבר שירים. ספר שיריו KWATRIJNEN (מרובעים), שראה אור סמוך לרציחתו, חושף את אישיותו הנקרעת בין אמונה לכפירה, בין אמונה באלוהים לשיגאה ולייאוש, בין משיכה מינית המוסכסואלית לתחושות חרטה — עד שדומה כי הפי־תרון הוא אחד ויחיד: להפוך קדוש מעו־נה. ואמנם, **רחל ינאית בן־צבי** ו**אב־רהם תומי** הפכו אותו לקדוש מעונה.

בראשית ינואר 1924 אירגן דה־האן את פגישתו של **הרב זונענפלד** עם **השריף חוסיין** ובניו, **פייסל** ו**עבד־אללה**. מיפגש היסטורי זה, שאין נוהגים להזכירו בספרי ההיסטוריה המתארים את תולדות המשא־ומתן בין היהודים לערבים בארץ־ישראל, נראה בעיני אנשי ההגנה וניב־חרי ארץ־ישראל־העובדת כשיא פעילותו האנטי־ציונית של דה־האן.

ביום השני, 30 ביוני 1924, בשעה 7.35 בערב, בצאתו מתפילת מעריב בבית־הכנסת שליד בית־החולים שערי צדק בירושלים, נירצח דה־האן ביריות אקדח. הטיעון ה־כימעט־רשמי, שאותו הפיצה ההגנה, היה שהרצח בוצע משום שדה־האן היה נתון לאיומי סחיטה מצד הלאומנים הערביים, בגלל נטיותיו ההומוסכסואליות. אלא ש־אין כל הוכחות לכך במציאות. כל שקיים הוא ספר שיריו. כמה מהם מתפרסמים כאן לראשונה אחרי שנים רבות. (ראה: אנתולוגיה ארצישראלית).

רחל ינאית בן־צבי
„את אלוהים וגם את השטן"

* ראה תיאורם של מנהיגי הציונות בתמול שילשום מאת ש"י עגנון.

** כתבה של דה־האן בהנדלסבלט ההו־לנדי, 25 במאי 1919.

אנתולוגיה ארצישראלית

„עם אדיל רכבתי על סוסים * עם סעיד חלקתי את היין האסור * עם מחמוד, עם נאסיף אני מותח אברי, לבלתי שקט בכאב אכזרי אחד..."

קטעי השירים מובאים מתוך סיפרו האח־רון, של ישראל דה־האן קווייטרינן (מרו־בעים) שניכתב הולנדית בירושלים, בשנים 1919 עד 1921. הספר יצא לאור באמסטר־דם, כמה חודשים לפני הרצחו. תירגום השירים הינו מילולי, לא שירי.

רכבת הלילה

קצין, לא יותר מכוער.
נסענו יחד בלילה ברכבת.
מאיזה גורל נתנה הוא מדי צחקו בשנתו,
בעוד אנוכי ער וכאבתי כאב?

* * *

הדרכה

חלכתי (מה ביקשו חושי החשאים?)
תועה בלי מטרה על חדרכים:
מחוץ לעיר... גן... בתוכו בית...
ושם ראיתי צעיר עומד במחשבות
לפני מיטתו.

* * *

ירושלים

באמשטרדאם היא היתה לי עירי הקדושה,
פה היא עיר מלאת רחובות חשאיים
עם מלא־רוגז של נערים מסיתים
ואנוכי אהבתי תמיד את היופי
מאת הקודש.

* * *

ספק

למה אחכה בשעת־לילה זו
בגבור תרדמה על כל העיר
בשבתי אצל כותל בית־המקדש:
לאלוהים או לנער המארוקני?

* * *

תפילת שחרית

אם אלך לכותל המערבי לבעבור התפלל
או בשביל אותו הנער המארוקני
אמיץ־הצחוק ויפה־האברים
הקורא אותי בשנתי הבלתי־שקטה?

* * *

הכותל המערבי

גם פה הנני המשורר עבד־החושים
אשר עבר ונהנה דרך רב הארצות,
וצחוק המארוקני יגעם לי פי הרבה
מבכייתם של אלה העומדים סביבי
בתפילה.

* * *

כעס

לא! לא נולדתי לשם בכייה
לבכות יחד עם עמי אצל כותל־המקדש.
חבה אהנה מצחוקו של כל יפה־תואר
בן כל אומה ובכל שעה.

* * *

פקפוקים

מדוע זה אלכה בשעת־ערב
העריבה אל הכותל־הקדוש?
הלמען ישפוך לבי יסוריו לפני אלוהים,
או יען חסן מלטפני שם ומבקשני?

* * *

מסירה

מה תהמה הציפור
מה יהגה השיר,
עד שהכדור
יפלח את ליבי.

* * *

טוב ורע

האם יכול אדם עבוד שני אדונים?
אך אני משרת את אלוהים וגם את השטן
בתאווה אחת ובשמחה אחת
ואני מרגיש איך לבי נמס
בשלהבת השנייה.

* * *

ניחוק הכבלים

עולם שלם של יופי מיני
דחיתי אחור למען כוח עם חסיד.
ירושלים — רק חיים פשוטים של סוחרים.
עתה שבה והתגברה התאווה המינית.

* * *

גם כן לשוא

ליין ולהנאה המינית שכבתי,
ליין ולהנאה עבר הלילה.
ובבוקר עמדתי, אכזרי!
„האם זה הכל?" שאלתי.

* * *

ספק

ידי מגביהות למעלה את ספר־התורה,
במה מישש בלילה העבר?
אנא אלוהים הצילני מחיי ספק אלה.
הוריד־נו שחת או תן לי כוח לעמוד.

* * *

לפני הלילה

עם אדיל רכבתי על סוסים,
עם סעיד חלקתי את היין האסור,
עם מחמוד, עם נאסיף אני מותח
אברי, לבלתי שקט בכאב אכזרי אחד.

* * *

צער

עם אדיל, עם מחמוד נידחק על־ידי
התאווה
עם חסן, עם חאליל שותה אנוכי יחד.
אהה: נישארתי אותו האדם
רק שם אחר.

עברית: א. י. בן־ישי

הקניה הטובה ביותר 1978

בניני אברהם גינדי

בונים ברמה בינלאומית בערים:
ראשון-לציון · פתח-תקוה · תל-אביב · רחובות
ועתה גם:

רמת השרון

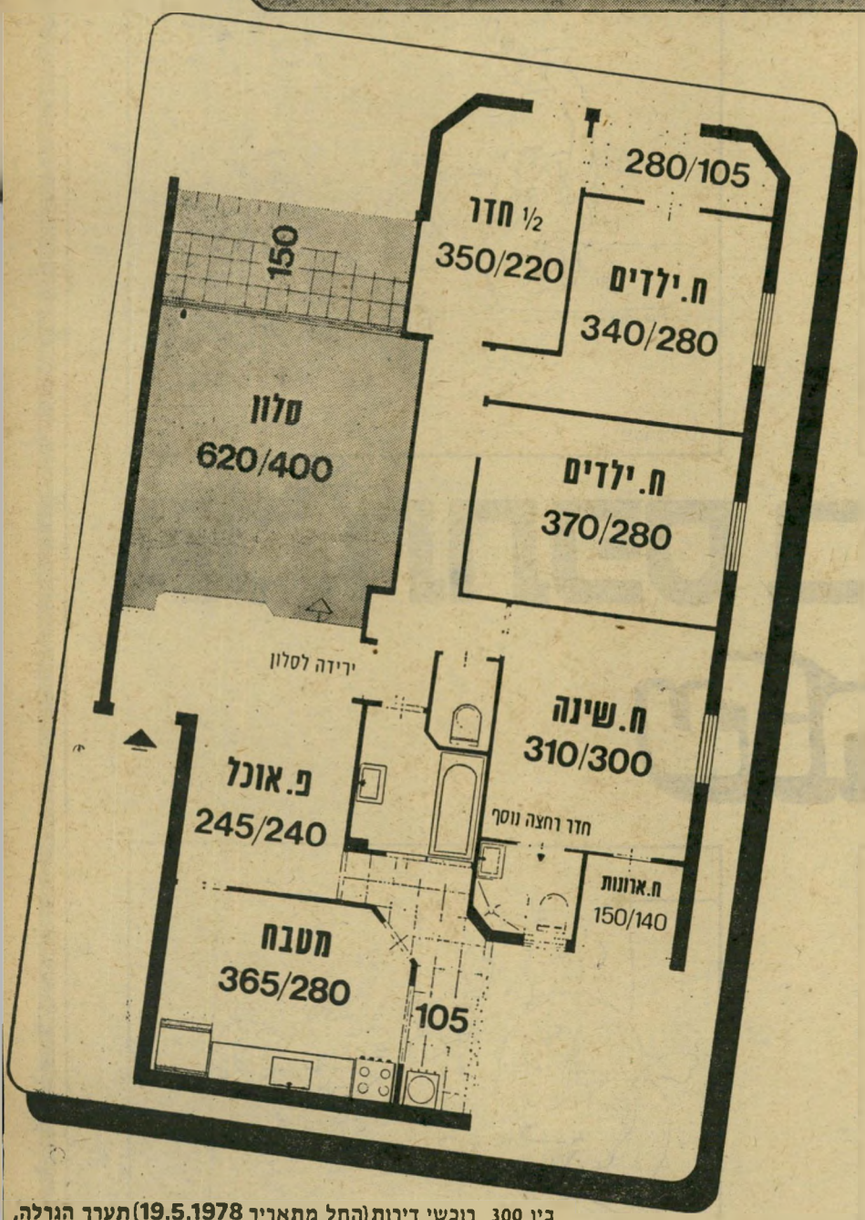

בין 300 רוכשי דירות (החל מתאריך 19.5.1978) תערך הגרלה, בה יזכה אחד הרוכשים בסך של 1,000,000 ל"י (מליון לירות) במזומן.

צמרת השרון

פרוייקט חדשני ויוקרתי ברמה בינלאומית באזור מגורים מרכזי ושקט!

תכנון ארכיטקטוני מרשים ע"י אדריכלי צמרת:
משרד אדריכלים „קורה", אבי רסקין והרי המלי.

בצמרת השרון מציעים:

- שני מפלסים לכל דירה
- הסקה לחימום הדירות
- 2 חדרי רחצה לכל דירה
- חדר ארונות בכל דירה
- ארונות מטבח מפוארים „דגש"
- חרסינה פרחונית במטבח
- רצוף קרמיקה באמבטיה ובשרותים
- חדר תרבות לכל בנין
- לובי מפואר בכניסה
- משטחי דשא וגני נוי
- מתקני משחקים בחצר לילדי הבית

משרדי מכירות: דירות גינדי - אברהם גינדי

ראשון-לציון - משרד המכירות הראשי רח' הרצל 62 (ליד התחנה המרכזית ותחנת סונול) חניה פרטית למבקרים במשרד.

פתח תקוה - רח' חיים עוזר 28 (מול העיריה) רמת השרון - רח' סוקולוב 84

אברהם גינדי בונה דירות שאנשים אוהבים.

(לימון)

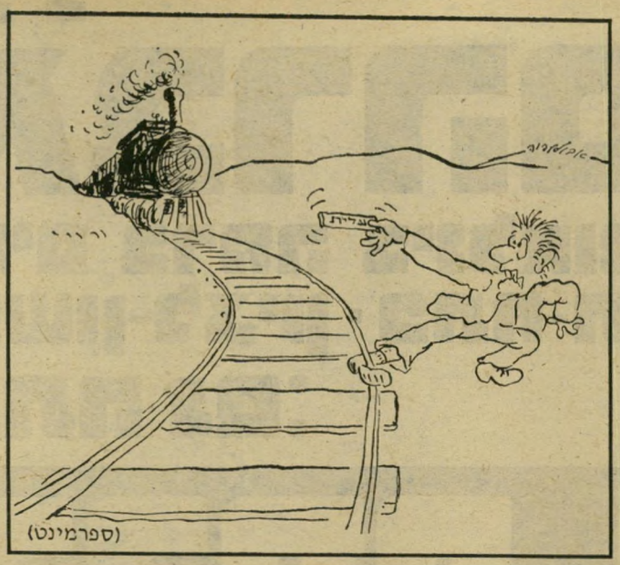
(ספרמינט)

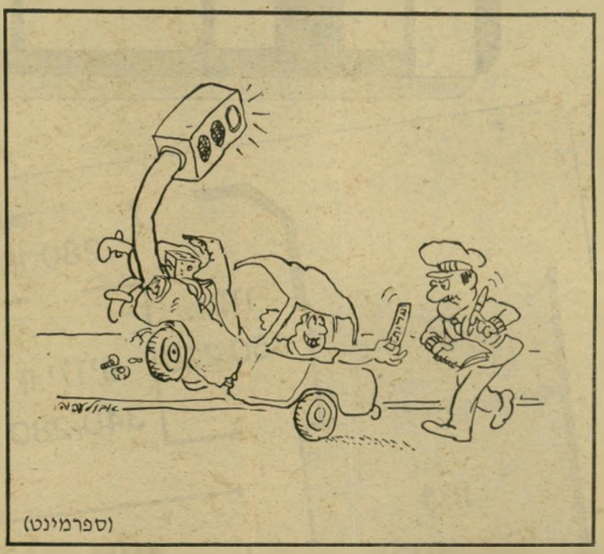
(ספרמינט)

(דובדבן)

אל תחפס בלי מסטיק

שלג

(פפרמינט)

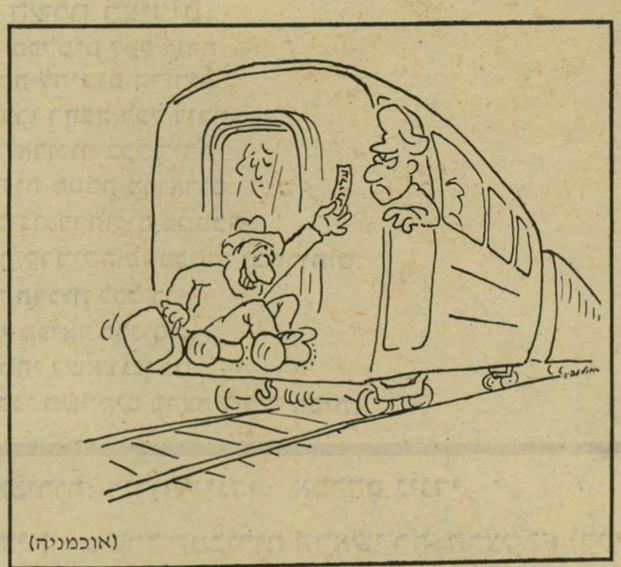
(אוכמניה)

רחל מרחלת על כל השולם

אהבת לויים

יש חזאים פוליטיים הטוענים כי ח"כ **שולמית אלוני**, חברת־הכנסת הבודדת של ר"צ, עומדת להצטרף בקרוב למערך. אצל אלוני אי־אפשר לדעת בינתיים אם כן או לא, אבל ברור הוא שכבר נוצר קשר בין הסיעה שלה לבין המערך, קשר שהוא אולי חשוב יותר מכל התמזגות פוליטית. ואני מתכוונת לקשר הרומנטי.

לשולה אלוני יש מזכירה, שאין אף אחד שיעז לומר עליה שהיא לא חתיכה משגעת. אני מתכוונת ל**גאולה לוי**, בעלת הגוף הרזה ועיני השקד, שהיא בין המזכירות הבלתי־מתלבטות והבלתי־חברותיות ב־כנסת, ולמרות זאת אי־אפשר שלא לשים־לב אליה.

אבל הכל ידעו שלגאולה יש חבר קבוע, מאותם הנמצאים בשטח הרבה זמן, ושזה חסר סיכוי להגיע אליה — אז כולם ויתרו על הרעיון מההתחלה.

עד שיום אחד הגיעה גאולה לכנסת, עצובה כזאת. לאט לאט התפשט הסיפור על כך, שהאהבה הגדולה שלה הסתיימה וכי היא חופשיה. בעניין הזה קובע החוק: זרי־זים זוכים. ומי שהיה הכי זריז היה ממלא־מקום דובר המערך, **גידעון לוי**.

אם אתם רוצים ללמוד מזה משהו על

גאולה לוי
לפעמים כן, לפעמים לא

התמונה הפוליטית הצפויה, צר לי לאכזב אתכם. כי אחרי שהגיע אלי הסיפור על הרומן הסודי בין המערך לר"צ הגיעה אלי תוספת: בשבועות האחרונים לא כל־כך מסתדר לשניים ביחד, והם כבר כמה שבועות בעניין של לפעמים־כן־לפעמים־לא.

סיפור עצוב

אני רוצה לספר לכם סיפור עצוב על בחורה, שהיתה הבחורה הכי יפה בארץ, וכעת היא הבחורה הכי עצובה בארץ.

כן, כולכם מכירים אותה, טוריי־הרכילות בעיתונים ספקו לכם את כל המידע על הבחורה הזאת, ולאחרונה, לצערי, גם ה־טורים הפוליטיים.

אני רוצה לחזור ולספר לכם שוב על **מינה זיכרשטיין**, ועל הצרות המלוות אותה מאז נעצרה לאחרונה, יחד עם ידידה **שרגא הרפז**, על־ידי המישטרה.

לפני שבע שנים ירשה מונה מסבתה דירה ברחוב לינקולן 10. היא עברה ל־התגורר בדירה זו אחרי שריהטה אותה בטוב־טעם ובסיגנון בהמי אופייני.

כאשר נסעה ללמוד אצל **לי שטרס־ברג** בניו־יורק, השכירה את הדירה, וכ־שחזרה המשיכה להתגורר בה. ידידיה המעטים טענו כי המזל של מונה, עם כל הפירסום שלה, הוא שיש לה דירה.

אז היא לא הבינה בדיוק למה הם מתכוונים. כיום היא מבינה היטב. מכיוון שמונה עשתה שגיאה: היא מכרה את דירתה, ובכסף שקיבלה עשתה שני דברים: את חלקו נתנה במתנה לאביה, **מיק**, כדי שיפתח גלרייה ביפו העתיקה, ואת חלקו האחר החליטה להשקיע בעסק, חנות לעתיקות בסביבות דיזנגוף סנטר.

מונה לא הביאה בחשבון דבר אחד: פירסומה הרב, ולמרבית הצער השלילי. מאז שמכרה את דירתה, היא מתקשה למ־צוא דירה כדי לגור בה. בכל פעם ש־בעלי־הבתים, המשכירים דירות, מגלים כי הדיירים המיועדים הם מונה זילברשטיין ושרגא הרפז, הם מסרבים להשכיר. ואם זה לא סיפור עצוב, אז מה כן?

סיפור הגנרלים

יש סיפורי רכילות שהם כה מרעישים, עד שלשומעים ולמפיצים אותם לא משנה בכלל אם הם אמת או לא אמת. את הסיפור הזה, שאני מספרת לכם עכשיו, קיבלתי מאיזה שלוש־מאות מקורות קבו־

תלמה אלעזר
שמועות —

עים שלי, ועוד איזה שלוש־מאות מקורות רק לצורך הסיפור.

אז הסכיתו ושימעו: לא פחות ולא יותר מאשר סיפור גירושין של **יצחק רבין**, חבר־הכנסת, הרמטכ"ל בעבר, ראש־הממשלה בעבר, ומי שמקווה להיות גם ראש־הממשלה בעתיד. על פי השמועה הוא עומד להתגרש מאישתו **לאה**. מי שזוכר, הרי שבני הזוג רבין כימעט

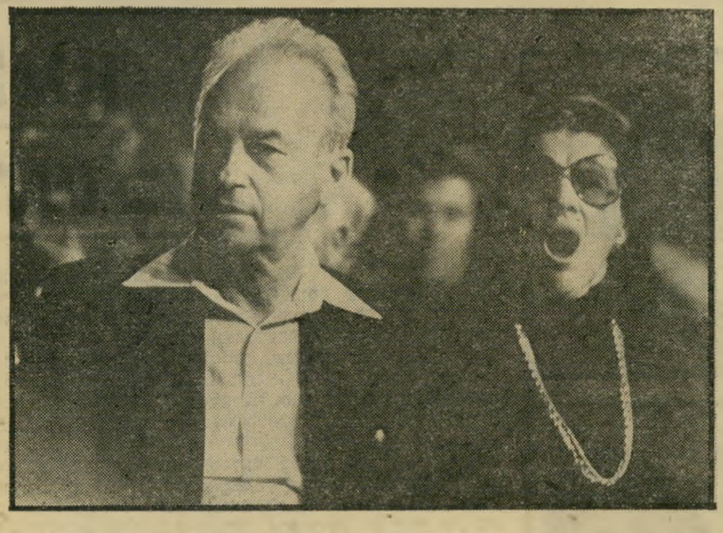

לאה ויצחק רבין
— והכחשות

ויצרו סיפור של **הדוכס מווינדזור** ב־ארץ, כאשר יצחק רבין, כימעט ערב ה־בחירות האחרונות, התפטר מתפקידו כ־ראש־הממשלה, רק משום שמי שהיה אז היועץ המישפטי לממשלה, הפרופסור **אהרון ברק**, החליט להעמיד לדין את אשתו לאה, בגלל חשבון הדולארים ב־ארצות־הברית.

יש אפילו אנשים במערך הטוענים כי בגלל לאה רבין הפסיד המערך את השיל־טון. אבל מאז הפרשה הקפיד רבין להו־פיע עם לאה בכל מקום ציבורי.

לא הייתי מתפעלת כל־כך מהסיפור לולא יש לו גם המשך. אז ככה, לא רק שלאה ויצחק מתגרשים, אלא שללאה כבר יש רומן, עם איזה **יהודי אמריקאי**, שאף אחד לא מוכן לגלות לי מיהו.

אבל זה לא הצימוק בסיפור הנהדר הזה. וכאן בא הפגז. גם לרבין יש רומן משלו, הפעם הוא לא אנונימי ולא אמריקאי, אלא ישראלי למהדרין. השמועות טוע־נות כי מייד אחרי שיתגרש, הוא יתי־חתן עם **תלמה אלעזר**, אלמנתו של ידידו הטוב, מי שהיה רמטכ"ל צה"ל **דויד** („דדו") **אלעזר**.

אם זה לא סיפור עסיסי, אז אני לא יודעת מהו סיפור עסיסי. אין אדם בכנסת שלא שמע אותו, בגירסה זו או אחרת, ומעטים מאוד מאותם שבעניינים לא חוזרים עליו בפני כל מי שהם פוגשים. אפילו אחותה של לאה רבין, **אביבה יפה**, אישתו של גנרל אחר, האלוף **אברהם יפה**, שמעה את השמועה הזו בשכונת מגוריה, נווה־מגן, ומיהרה לברר אצל ה־שכנות, שתמיד יודעות הכל, אם זה נכון או לא נכון.

אני לא מבינה מדוע אביבה יפה לא עשתה מה שאני עשיתי, ופנתה אל הנוג־עים בדבר. הרי כולם יודעים שסיפור־אהבה אי־אפשר להסתיר, ושבסופו של דבר האהבה מנצחת. אז יש לי בשבילכם הכ־חשה מוסמכת מכולם, ויצחק רבין אפילו מוכן להזמין אליו הביתה, לנווה־אביבים, את כל מי שאינו מאמין להכחשה שלו, לאכול ארוחת־ערב איתו ועם אשתו ולר־אות במו עיניו כי הכל שפיר שם.

חתונת בת החי"כ

אני לא יודעת מה קורה לי בזמן ה־אחרון, אבל המון סיפורי רכילות באים לי מבית־המחוקקים הישראלי. היום יש לי בשבילכם סיפור, שיעניין כל ירושלמי ש־מבקר במקומות בילוי, וגם את חברי־הכנסת.

אתם מכירים את ח"כ **מנחם סבידור** מהליכוד? כל מי שלא אוהב אותו ואומר עליו כל מיני מילים לא יפות, שותק ב־רגע שהעניין מגיע אל הבת שלו, **ענת**.

ענת היתה דמות ידועה בירושלים של לפני־כמה־שנים. היא היתה רשומה באו־ניברסיטה, גרה עם עוד שתי בחורות, אחת מהן היא **לינדה רמבאום** הידועה, בדירה, שערב־ערב היתה בה מסיבה, ו־

ענת סבידור
שייצאו לחברים העיניים

אחרי המסיבה תמיד היו הולכים לאיזה מועדון.

לענת היו מחזרים יותר מאשר יש לכם לירות בכיס — מה שנאמר, בחורה פופו־לארית. יום אחד, זה קרה בערך לפני שנה, נותרו כל המחזרים האלה מיותמים. ענת נעלמה, לא רק מירושלים אלא בכלל מהארץ. מסתבר, כי הארץ נעשתה עליה קטנה והיא החליטה לכבוש את פאריס.

הדיווחים שלי מפאריס לא מציינים אם היא כבשה את העיר או לא, אבל הם מציינים כי היא כבשה את ליבו של **ריישארד גורדון**. היא לא רק כבשה את הלב שלו, אלא שהיא מגיעה איתו ב־תחילת החודש לארץ ועורכת איתו חתונה, שלכל החברים הישנים שלה ייצאו העי־ניים.

אתם בטח שואלים מי זה הצרפתי ה־מאושר, אז יש לי דיווח בשבילכם, ישר מפי הגיבורה, כלומר מפאפא סבידור: „דבר ראשון צריך לדעת שלמרות שהוא צרפתי, הוא יהודי. חוץ מזה הוא לומד גם קולנוע וגם כלכלה. אז אחרי שהוא יגמור ללמוד הוא יוכל לבחור לעצמו מה הוא רוצה להיות — קולנוען או כלכלן."

אני מקווה שהוא יהיה כלכלן. קולנו־ענים יש לנו די. אבל מה שהוא לא יהיה, מזל טוב לענת.

מן הזמר יצא זוג

תנחשו מי מסתובב עם מי, בימים יפים אלה? בחיים לא תנחשו. העניין מתחיל בכך ששניהם טוענים, שהם חברים וידידים ותיקים כבר שנים רבות, אבל האיש שלנו באירוויזיון, **יזהר כהן**, מסתובב חופשי ומאושר עם **ליאורה סחה**, האקס היפהפיה של הזמר **בועז שרעבי**. ליאורה היא דוגמנית צילום שחורה ונאוה בת 24. היא מכירה את קשריו של כהן ונראית מאושרת ומרוצה ממצב העניינים.

רחל מרחלת על כל העולם

גאון השבוע

שמואל וילוז'ני
מה שנתן הטבע

אחרי שראיתי את השחקן הצעיר **שמואל וילוז'ני**, היה לי ברור שלבחור יש הרבה מה לתת על בימת התיאטרון.

שמואל הוא בן 25 ובימים אלה מסיים את לימודיו בבית־צבי והוא עושה זאת בהצטיינות. לפני כשבועיים זכה בתואר השחקן הטוב־ביותר בתחרות הסרט הקצר, שנערכה במוסיאון תל־אביב כמדי שנה, על תפקידו בסרט בשם יהיה בסדר. חבר השופטים, בראשותו של **אדי סמה**, האחראי על האירועים, החליט על הענקת הפרס, שהוא צ'ק על סכום של 4000 ל"י, מה שיכול לסייע לצעירים הלומדים.

לפרנסתו עובד שמואל כמלצר בלילות. הכל כדי להמנע מעשיית חלטורות, כי זה לא באופי שלו. שחקן, לדבריו, צריך לתת את המכסימום שיש לו, ואם לא, אז שילך לעבוד במשהו אחר. לשמוליק אין הרבה יומרות. הוא רוצה רק לתת את מה שלדבריו, נתן לו הטבע, וזה, כמובן, הכישרון. מהיום שהוא זוכר את עצמו, משחק שמוליק עם עצמו, עם החיים, עם החברים, ובבתי־הספר.

ההצעות ממלאות את תיבת־המיכתבים שלו וכיום לא נותר לו אלא להחליט. אבל, נראה, שתחילה תבוא איזו חופשה בת חודש באירופה, רק הוא וחברתו החמודה, **חגית דביר**, שהיא עוזרת־במאי בהבימה ובתיאטרון לילדים. בגיל 21 הכירה את שמוליק באמצעות אחותה הבכירה **אריאלה דביר**. מאז לא נפרדו דרכיהם.

על חתונה הם עדיין לא מדברים, למרות שנראה כה טיבעי שהם נועדו זה לזה. פשוט מפני שבינתיים עוד אין העתיד בטוח מבחינה כלכלית. אבל ברגע שהכל יסתדר, בוודאי נשמע שם את הפעמונים הידועים, במארש הידוע.

בחיר־הלב של מיס־יוניברס

זוכרים את **רינה מור**, מלכת־היופי ש־כיבדה את ישראל בתואר מיס־יוניברס? ובכן, הגברת מור, שנולדה וגדלה ב־קיריית־טיבעון, הגיעה רחוק־רחוק משם, וכוונתי, לא רק לשדרה־החמישית בניו־יורק ועולם הזוהר בכלל.

היפה הזאת, שהחזיקה את כל הגברים בקצות אצבעותיה גם שם, בעולם הגדול וגם כאן, בארץ, נשאה את עיניה הגדולות והיפות דווקא לעבר בחור צעיר עם עתיד ורוד ובעל עמדה רצינית. אחרי היכרות קצרה שאל הבחור את השאלה המחייבת וקיבל תשובה מחייבת. אז במזל טוב, יש זוג חדש, ואולי גם תהייה בקרוב חתונה.

המאושר שזכה ביופי הנשי הזה אינו אלא **ארנון**, בנם של **פולה ונח מוזס**, בעל עיתון הערב ידיעות אחרונות ושבר־עון לאשה. הבחור, שהוא בערך בשנת העשרים ושש לחייו, עובד, כמובן, בעיתון של האבא. את ימיו הוא עושה במחלקות השונות, כדי ללמוד את העסק בשטח, ואת לילותיו — במערכת מוסף הספורט של

רינה מור
הזוכה המאושר

העיתון. הספורט, לידיעתכם, זה השטח החזק שלו, כי הנ"ל הוא סטאר רציני בנבחרת הכדורסל של מכבי רמת־גן.

ארנון הכיר את היפהפיה המיועדת, כא־שר ישבו שניהם ליד שולחן הוועדה ל־מיון המועמדות הסופיות, שהשתתפו ב־תחרות בחירת מלכת־היופי השנה. מסתבר שהם לא רק בחרו את המועמדות, אלא גם זה את זה, ומאז אין הם נפרדים, כמעט.

בכל זאת, נפרדו השניים לזמן קצר, כאשר נסעה רינה לארצות־הברית, כדי ל־סיים הליכים בקשר לסיפרה, המתאר את קורותיה כמלכת־יופי. אבל לא עברו ימים רבים ולמטוס העושה דרכו לאמריקה, עלה בחור צעיר ומאוהב.

כך מתחילה אגדת סינדרלה. למישפחת העיתון, האחראי מדי שנה לבחירת מלכות־היופי, תיכנס, אולי, ריישמית, מלכת־יופי.

כוכבים בעיניים

רציתי שתדעו שלזמרת **יהודית רביץ** יש רומן חדש. מכל מה שנראה לי, זה רומן חזק, חם ורציני. יהודית ובן זוגה לא רק מבלים בכל המקומות ביחד ומס־תובבים מחובקים אלא שעיניהם הנוצצות אינן יכולות להסוות את אהבתם.

המאושר הוא מוסיקאי בשם **יעקב גל־עד**, קצוץ שיער, רזה ובלונדי.

הוותיק **זאב דושניק**, זאב, המטייל ב־עולם כבר שש שנים, התלהב משרונה וגם היא אמרה כי טוב! אספה את חפציה, תמונותיה, רהיטיה, בגדיה וכו' והשתכנה אחר כבוד בדירתו השכורה של הדייל המאוהב.

השניים, שהם מביניים גדולים בבישולים, עושים ארוחות מפוארות לחברים קרובים, שותים יין תוצרת־חוץ ומרגישים בעננים.

יפה בידיים זרות

עוד אחת מהיפהפיות שלנו נפלה לידיו של זר. כוונתי לדוגמנית החסובה והיפה **שלומית אמיר**. הבחורה, שכוכבה זורח כבר שנים אחדות בארץ, החליטה שזה לא מספיק ואין שום סיבה שכוכבה לא יזרח גם ברחבי העולם. ואכן, היא מצאה לעצמה בעל, העשוי לממש את שאיפותיה ולפאר ולשבח את שמה בעולם הדוגמנות הבינלאומי. המאושר הוא בן צרפת, הנמנה על גדולי צלמי האופנה של פאריס.

הנ"ל, גבר גבה־קומה ובהיר שיער, כבן 30, הגיע ארצה ביום השישי שעבר ולמרות עייפותו משכה אותו שלומית למסיבת יום־ההולדת המרובעת שערכו **חניתה ואבנר צנטנר, ואדה ועודד גרא**. היו

שלומית אמיר
שלוש פעמים בשנה

שם כל הדוגמניות וכל יודעי הדבר ב־אופנה. ושלומית, שזרחה באושרה כי רב, הכירה לכולם את העתיד להיות בעלה. ואל תחשבו שהעתיד כל־כך רחוק. הני־שואין ייערכו בשבוע הבא, ומייד אחר־כך עוזבת אותנו שלומית ועוברת לגור ב־פאריס. היא מבטיחה שתבוא לבקר בארץ לפחות שלוש פעמים בשנה.

זאב בא מהעננים

מה לעשות? מה לעשות? שהיא יפה כזאת? מי אם לא **שרונה מארש**, שבאופן שיטתי נמצאת בכותרות. וזה פשוט בגלל שקורים לה דברים. היא לא יושבת ומתיישנת כבנות רבות בישראל שלנו.

רבים מכם זוכרים ודאי את שעבר עליה, אם אתם קוראים מדור זה בנאמנות.

אבל לאלה שהתעניג הזה מהם והלאה, הנה תיזכורת קצרה ומקיפה: שרונה זכתה בזמנו בתואר בת־הנעורים גם בארץ וגם בעולם, נישאה ל**עמק פרי**, קריין הרדיו דאז, התגרשה ונישאה שוב לאחר תקופת־מה לאיש העסקים האמיד **שימעון לוין**. כמה שנים חיו השניים באושר ועושר ב־וילה מפוארת בהרצליה־פיתוח. ואז, ביום בהיר אחד, עובה שרונה את בעלה וחזרה להוריה שהיו מוצבים בגרמניה. את הגט משימעון קיבלה תוך 24 שעות. זמן־מה

שרונה מארש
בישולים בצוותא

אחרי הגירושין, נפלה שרונה למישכב בניכר ומי אם לא שימעון, האקס המאוהב, בא במהירות כדי לסעוד אותה בחוליה. כשהחלימה החזיר אותה לביתו, אמנם, לא בתור אישתו החוקית אבל, כמו.

שרונה החלה לצייר ושינתה תדמית: את צבע שערה, את אנשי שלומה והכל חזר למקומו בשלום. עד ששוב באה פגישה גורלית, והיא עובה את הבית לטובתו של נשוי אחד, אבל גם זאת לא לאורך זמן. שוב חוזרת היישר לזרועותיו של שימעון שלה.

כאן בעצם, מתחיל הסיפור הטרי, לפני כחמישה חודשים הכירה שרונה את הדייל

"כשהבנים שלי מגיעים לביקור אני דואגת שיהיה להם הכל למען התענוג."

למען התענוג-אירופה.

אירופה-דלת ניקוטין בעישון
עשירה בטעם.

WL.WC.

ד' סיון תשל"ט 30.5.79 מספר 2178 88 עמודים שנה 43 המחיר: 20.00 ל"י (כולל מ.ע.מ.)

העולם הזה

וידוי אישי של אילנית

תדעו נפרדתי

מבעלי השני